

**MEGERŐSÍTETT PARTNERSÉGI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS
egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt a Kazah Köztársaság között**

TARTALOMJEGYZÉK

CÍM

PREAMBULUM

I. CÍM ÁLTALÁNOS ELVEK ÉS E MEGÁLLAPODÁS CÉLJAI

II. CÍM POLITIKAI PÁRBESZÉD; EGYÜTTMŰKÖDÉS A KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA TERÜLETÉN

III. CÍM KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG

1. FEJEZET ÁRUKERESKEDELEM

2. FEJEZET VÁMÜGYEK

3. FEJEZET A KERESKEDELEM TECHNIKAI AKADÁLYAI

4. FEJEZET KÖZ-, ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI KÉRDÉSEK

5. FEJEZET SZOLGÁLTATÁSKERESKEDELEM ÉS LETELEPEDÉS

1. SZAKASZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

2. SZAKASZ LETELEPEDÉS ÉS HATÁROKON ÁTNYÚLÓ SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

1. ALSZAKASZ A GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGEK

2. ALSZAKASZ A SZOLGÁLTATÁSOKON KÍVÜLI GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGEK

3. SZAKASZ TERMÉSZETES SZEMÉLYEK ÜZLETI CÉLÚ IDEIGLENES TARTÓZKODÁSA

4. SZAKASZ BELSŐ SZABÁLYOZÁS

5. SZAKASZ ÁGAZATSPECIFIKUS RENDELKEZÉSEK

6. SZAKASZ KIVÉTELEK

7. SZAKASZ BERUHÁZÁS

6. FEJEZET TŐKEMOZGÁSOK ÉS FIZETÉSI MŰVELETEK

7. FEJEZET SZELLEMI TULAJDON

1. SZAKASZ ELVEK

2. SZAKASZ A SZELLEMI TULAJDONJOGOKRA VONATKOZÓ ALAPKÖVETELMÉNYEK

3. SZAKASZ A SZELLEMI TULAJDONJOGOK ÉRVÉNYESÍTÉSE

4. SZAKASZ A KÖZVETÍTŐ SZOLGÁLTATÓK FELELŐSSÉGE

- 8. FEJEZET KÖZBESZERZÉS
- 9. FEJEZET NYERSANYAGOK ÉS ENERGIA
- 10. FEJEZET KERESKEDELEM ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS
- 11. FEJEZET VERSENY
- 12. FEJEZET ÁLLAMI TULAJDONÚ VÁLLALKOZÁSOK, ÁLLAMI ELLENŐRZÉS ALATT ÁLLÓ VÁLLALKOZÁSOK, VALAMINT KÜLÖNLEGES VAGY KIZÁRÓLAGOS JOGOKBAN VAGY KIVÁLTSÁGOKBAN RÉSZESÍTETT VÁLLALKOZÁSOK
- 13. FEJEZET ÁTLÁTHATÓSÁG
- 14. FEJEZET VITARENDEZÉS
 - 1. SZAKASZ CÉLKITŰZÉS ÉS HATÁLY
 - 2. SZAKASZ KONZULTÁCIÓK ÉS KÖZVETÍTÉS
 - 3. SZAKASZ VITARENDEZÉSI ELJÁRÁSOK
 - 1. ALSZAKASZ VÁLASZTOTT BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS
 - 2. ALSZAKASZ MEGFELELÉS
 - 3. ALSZAKASZ KÖZÖS RENDELKEZÉSEK
 - 4. SZAKASZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

IV. CÍM EGYÜTTMŰKÖDÉS A GAZDASÁGI ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS TERÜLETÉN

- 1. FEJEZET GAZDASÁGI PÁRBESZÉD
- 2. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSI GAZDÁLKODÁS TERÉN, IDEÉRTVE A KÖZPÉNZEK ELLENŐRZÉSÉT ÉS A BELSŐ KONTROLLT IS
- 3. FEJEZET ADÓÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS
- 4. FEJEZET STATISZTIKAI EGYÜTTMŰKÖDÉS
- 5. FEJEZET ENERGIAÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS
- 6. FEJEZET KÖZLEKEDÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS
- 7. FEJEZET KÖRNYEZETVÉDEMI EGYÜTTMŰKÖDÉS
- 8. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS TERÜLETÉN
- 9. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ IPAR TERÜLETÉN
- 10. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK TERÜLETÉN
- 11. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A TÁRSASÁGI JOG TERÜLETÉN
- 12. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A BANKI, BIZTOSÍTÁSI ÉS EGYÉB PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK TERÜLETÉN
- 13. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM TERÜLETÉN

14. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ IDEGENFORGALOM TERÜLETÉN
15. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A MEZŐGAZDASÁG ÉS VIDÉKFEJLESZTÉS TERÜLETÉN
16. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A FOGLALKOZTATÁS, MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK, SZOCIÁLPOLITIKA ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉG TERÉN
17. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EGÉSZSÉGÜGY TERÜLETÉN
- V. CÍM EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉGBEN
- VI. CÍM EGYÉB EGYÜTTMŰKÖDÉSI POLITIKÁK
1. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ OKTATÁS ÉS KÉPZÉS TERÜLETÉN
2. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A KULTÚRA TERÜLETÉN
3. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ TERÜLETÉN
4. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A MÉDIA ÉS AZ AUDIOVIZUÁLIS POLITIKA TERÜLETÉN
5. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A CIVIL TÁRSADALOMMAL
6. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A SPORT ÉS A TESTMOZGÁS TERÜLETÉN
7. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A POLGÁRI VÉDELEM TERÜLETÉN
8. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ŰRTEVÉKENYSÉGEK TERÜLETÉN
9. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A FOGYASZTÓVÉDELEM TERÜLETÉN
10. FEJEZET REGIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS
11. FEJEZET EGYÜTTMŰKÖDÉS A KÖZSZOLGÁLAT TERÜLETÉN
- VII. CÍM PÉNZÜGYI ÉS TECHNIKAI EGYÜTTMŰKÖDÉS
- VIII. CÍM INTÉZMÉNYI KERET
- IX. CÍM ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK
- I. MELLÉKLET FENNTARTÁSOK A 46. CIKKEL ÖSSZHANGBAN
- II. MELLÉKLET A KAZAH KÖZTÁRSASÁG ÁLTAL A 48. CIKK (2) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN ALKALMAZOTT KORLÁTOZÁSOK
- III. MELLÉKLET A III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 8. FEJEZETÉNEK (KÖZBESZERZÉS) HATÁLYA
- IV. MELLÉKLET A III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 8. FEJEZETÉBEN (KÖZBESZERZÉS) SZEREPLŐ BESZERZÉSI INFORMÁCIÓK ÉS HIRDETÉNYEK KÖZZÉTÉTELÉT SZOLGÁLÓ MÉDIUMOK
- V. MELLÉKLET A III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 14. FEJEZETE (VITARENDEZÉS) SZERINTI VÁLASZTOTT BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSI SZABÁLYZAT
- VI. MELLÉKLET A III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 14. FEJEZETE (VITARENDEZÉS) SZERINTI VÁLASZTOTT BÍRÓI TESTÜLET TAGJAIRA ÉS A KÖZVETÍTŐKRE VONATKOZÓ MAGATARTÁSI KÓDEX
- VII. MELLÉKLET A III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 14. FEJEZETE (VITARENDEZÉS) SZERINTI KÖZVETÍTŐ MECHANIZMUS

PREAMBULUM

A BELGA KIRÁLYSÁG,
A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG,
A CSEH KÖZTÁRSASÁG,
A DÁN KIRÁLYSÁG,
A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,
AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,
ÍRORSZÁG,
A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,
A SPANYOL KIRÁLYSÁG,
A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,
A HORVÁT KÖZTÁRSASÁG,
AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,
A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,
A LETT KÖZTÁRSASÁG,
A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,
A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,
MAGYARORSZÁG,
A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,
A HOLLAND KIRÁLYSÁG,
AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,
A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,
A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,
ROMÁNIA,
A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,
A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,
A FINN KÖZTÁRSASÁG,
A SVÉD KIRÁLYSÁG,
NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA.

az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés szerződő felei, (a továbbiakban: a tagállamok) és

AZ EURÓPAI UNIÓ,
egyrésről, valamint

A KAZAH KÖZTÁRSASÁG,
másrésről,

a továbbiakban együttesen: a Felek,

FIGYELEMBE VÉVE a Felek közötti szoros kapcsolatokat és közös értékeiket, és a Felek azon óháját, hogy az egyrészt az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészt a Kazah Köztársaság közötti, 1995. január 23-án Brüsszelben aláírt partnerségi és együttműködési megállapodás, valamint az Európai Unió és Közép-Ázsia közötti új partnerségre irányuló, az Európai Tanács által 2007 júniusában elfogadott stratégiával, továbbá a Kazah Köztársaság „Európába vezető út” című, 2008-ban elfogadott állami programjának végrehajtásával tovább erősítsék és kiterjesszék a múltban létesített kapcsolatokat;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek elkötelezettségét az Egyesült Nemzetek Alapokmánya (ENSZ-Alapokmány), az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ), különösen a Helsinki Záróokmány minden alapelvének és rendelkezésének, valamint a nemzetközi jog más általánosan elismert normáinak teljes körű végrehajtása iránt;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek szilárd elkötelezettségét aziránt, hogy megerősítik az alapvető szabadságok és emberi jogok előmozdítását, védelmét és végrehajtását, a demokratikus elvek tiszteletben tartását, a jogállamiságot, valamint a felelősségteljes kormányzást;

ELISMERVE, hogy a Felek – az emberi jogok és a demokrácia terén folytatott együttműködésükben – szigorúan betartják az alábbi elveket: közös célok előmozdítása, nyílt és konstruktív politikai párbeszéd, átláthatóság, valamint a nemzetközi emberi jogi normák tiszteletben tartása;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek elkötelezettségét aziránt, hogy betartják a szabad piacgazdaság elveit;

ELISMERVE az Európai Unió és a Kazah Köztársaság közötti kereskedelmi és beruházási kapcsolatok egyre növekvő fontosságát;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a megállapodás tovább erősíti a Felek közötti szoros gazdasági kapcsolatot, valamint új környezetet és jobb feltételeket teremt a közöttük lévő kereskedelem és beruházás továbbfejlesztéséhez, ideértve az energiaügy területét is;

FIGYELEMBE VÉVE a kereskedelem és beruházás megerősítésének célkitűzését valamennyi ágazatban, megerősített jogalapon, különösen e megállapodás, valamint a Kereskedelmi Világszervezet létrehozó megállapodás (a továbbiakban: WTO-megállapodás) alapján;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek elkötelezettségét aziránt, hogy előmozdítják a nemzetközi békét és biztonságot, valamint a viták békés rendezését, különösen azért, hogy e célból hatékonyan működnek együtt az ENSZ és az EBESZ égisze alatt;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek azon szándékát, hogy továbbfejlesszék a bilaterális és kölcsönös érdeket képviselő nemzetközi kérdésekben folytatott rendszeres politikai párbeszédet;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek elkötelezettségét a tömegpusztító fegyverek, és az ezek hordozóeszközeinek terjedése elleni küzdelemre, a nonprolifерáció valamennyi területén történő együttműködésre, valamint a nukleáris biztonságra vonatkozó nemzetközi kötelezettségek iránt;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek azon elkötelezettségét, hogy küzdenek a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme és felhalmozása ellen, valamint tekintettel az ENSZ Közgyűlése által elfogadott fegyverkereskedelmi szerződésre (ATT);

FIGYELEMBE VÉVE annak fontosságát, hogy a Kazah Köztársaság aktívan részt vegyen az Európai Unió és Közép-Ázsia közötti új partnerségre irányuló stratégia végrehajtásában;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek azon elkötelezettségét, hogy küzdenek a szervezett bűnözés és az emberkereskedelem ellen, valamint fokozzák a terrorizmus elleni együttműködést;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek azon elkötelezettségét, hogy fokozzák a migrációval kapcsolatos kérdések terén folytatott párbeszédüket és együttműködésüket, a jogszerű migráció, valamint az irreguláris migráció és az emberkereskedelem kezelése terén folytatott együttműködést célzó átfogó megközelítéssel, valamint elismerve az e megállapodás visszafogadásról szóló záradékának fontosságát;

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy kiegyensúlyozott feltételeket biztosítsanak az Európai Unió és a Kazah Köztársaság közötti bilaterális kereskedelmi kapcsolatokban;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek elkötelezettségét aziránt, hogy a Kereskedelmi Világszervezetben (WTO) való tagságból eredő jogoknak és kötelezettségeknek eleget tegyenek, valamint a fenti jogokat és kötelezettségeket átláthatóan és megkülönböztetésmentesen hajtásák végre;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek elkötelezettségét a fenntartható fejlődés elvének tiszteletben tartása mellett, többek között a multilaterális nemzetközi megállapodások végrehajtásának és a regionális együttműködésnek az előmozdításával;

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy megerősítsék a kölcsönös érdeket képviselő területeken folytatott mindkét fél számára előnyös együttműködést, valamint adott esetben megerősítsék annak keretét;

ELISMERVE, hogy – az Európai Unió és a Kazah Köztársaság között az energia területén megvalósítandó együttműködésről szóló, 2006. december 4-én Brüsszelben aláírt egyetértési megállapodás, valamint az Energia Charta Egyezmény alapján – meg kell erősíteni az energiaügyi együttműködést, az energiaellátás biztonságát, valamint elő kell segíteni megfelelő infrastruktúra kifejlesztését;

ELISMERVE, hogy az atomenergia békés célú felhasználása terén folytatott valamennyi együttműködést az Európai Atomenergia-közösség és a Kazah Köztársaság közötti, a nukleáris biztonságról szóló, 1999. július 19-én Brüsszelben aláírt együttműködési megállapodás szabályoz, és nem tartozik e megállapodás hatálya alá;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek azon elkötelezettségét, hogy javítják a közegészségügyi és az emberi egészség védelmének – mint a fenntartható fejlődés és a gazdasági növekedés előfeltételeinek – szintjét;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek elkötelezettségét az emberek közötti megerősített kapcsolatok iránt, többek között a tudomány és technológia, innovációfejlesztés, oktatás és kultúra területén folytatott együttműködés és cserék révén;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Feleknek elő kell mozdítaniuk a kölcsönös megértést, valamint jogszabályaik és szabályozási keretük konvergenciáját, hogy tovább erősítsék a kölcsönösen előnyös kapcsolatokat és a fenntartható fejlődést;

MEGJEGYZVE, hogy amennyiben a Felek e megállapodás keretében úgy határoznak, hogy külön megállapodásokat kívánnak kötni a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése területén, amelyeket az Európai Uniónak az Európai Unió működéséről szóló szerződés Harmadik része V. címe alapján kellene megkötnie, az ilyen jövőbeni megállapodások rendelkezései nem kötelezőek az Egyesült Királyságra és/vagy Írországra nézve, kivéve akkor, ha az Európai Unió, az Egyesült Királysággal és/vagy Írországgal egyidejűleg, korábbi bilaterális kapcsolataik tekintetében, értesíti a Kazah Köztársaságot, hogy az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21.) jegyzőkönyvével összhangban az ilyen megállapodások az Európai Unió részeként az Egyesült Királyságra és/vagy Írországra nézve kötelezővé válnak. A fentihez hasonlóan, az e megállapodás végrehajtása céljából, a fenti V. cím alapján elfogadandó bármilyen későbbi belső intézkedés nem kötelező az Egyesült Királyságra és/vagy Írországra nézve, kivéve, ha a 21.jegyzőkönyvvel összhangban bejelentették, hogy részt kívánnak venni ilyen intézkedések elfogadásában és alkalmazásában. Megjegyezve továbbá, hogy az ilyen jövőbeni megállapodások vagy az ilyen későbbi uniós belső intézkedések a fenti szerződésekhez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22.) jegyzőkönyv hatálya alá esnek,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS ELVEK ÉS E MEGÁLLAPODÁS CÉLJAI

1. cikk

Általános elvek

A Felek bel- és külpolitikájának alapja az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, az EBESZ Helsinki Záróokmányban és az új Európáért létrejött párizsi chartában, valamint az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és más vonatkozó nemzetközi emberi jogi eszközökben meghatározott demokratikus alapelvek és emberi jogok, valamint a jogállamiság tiszteletben tartása, amely e megállapodás alapvető elemét képezi.

A Felek újól megerősítik elkötelezettségüket a szabad piacgazdaság, a fenntartható fejlődés és a gazdasági növekedés elvei mellett.

E megállapodás végrehajtása a párbeszéd, kölcsönös bizalom és tisztelet, egyenlő partnerség és kölcsönös előnyök elve alapján, valamint az ENSZ Chartában foglalt elvek értékek teljes tiszteletben tartásával történik.

*2. cikk***E megállapodás céljai**

1. E megállapodás megerősített partnerséget és együttműködést hoz létre a Felek között saját jogkörük keretein belül, a közös érdekre és a kapcsolat elmélyítésére alapozva, a megállapodás alkalmazásának valamennyi területén.
2. Ez az együttműködés olyan folyamat a Felek között, amely hozzájárul a nemzetközi és regionális békéhez és stabilitáshoz, valamint a gazdasági fejlődéshez, és olyan elvek köré szerveződik, amelyeket a Felek nemzetközi – különösen az ENSZ és az EBESZ keretében tett – kötelezettségvállalásaikkal is megerősítenek.

*3. cikk***Együttműködés a regionális és nemzetközi szervezetekben**

A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek és véleményt cserélnek regionális és nemzetközi fórumok és szervezetek keretében.

II. CÍM

POLITIKAI PÁRBSZÉD; EGYÜTTMŰKÖDÉS A KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA TERÜLETÉN*4. cikk***Politikai párbeszéd**

A Felek továbbfejlesztik és erősítik a hatékony politikai párbeszédet valamennyi közös érdeket képviselő területen, hogy előmozdítsák a nemzetközi békét, stabilitást és biztonságot, ideértve Euráziát is, a nemzetközi jog, a multilaterális intézményeken belüli hatékony együttműködés és közös értékek alapján.

A Felek együttműködnek az ENSZ és az EBESZ szerepének megerősítése, valamint a kapcsolódó nemzetközi és regionális szervezetek hatékonyságának javítása céljából.

A Felek elmélyítik a nemzetközi biztonság és válságkezelés kérdéseiről folytatott együttműködést és párbeszédet a jelenlegi globális és regionális kihívások és jelentős fenyegetések kezelése érdekében.

A Felek vállalják, hogy megerősítik az együttműködést az összes közös érdeket képviselő területen és különösen a nemzetközi jog betartása, a demokratikus elvek tiszteletben tartásának megerősítése, a jogállamiság, emberi jogok és felelősségteljes kormányzás területén. A Felek megállapodnak abban, hogy azon munkálkodnak, hogy javítsák a további regionális együttműködés feltételeit, különös tekintettel Közép-Ázsiára és azon túlra.

*5. cikk***Demokrácia és jogállamiság**

A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek az emberi jogok és a jogállamiság előmozdítása és hatékony védelme terén, többek között a vonatkozó nemzetközi emberi jogi eszközökön keresztül.

A fenti együttműködést a Felek által közösen elfogadott tevékenységeken keresztül valósítják meg, többek között a jogállamiság tiszteletben tartásának megerősítése, a létező emberi jogi párbeszéd továbbfejlesztésével, demokratikus intézmények továbbfejlesztésével, az emberi jogok tudatosításának előmozdításával, valamint az ENSZ és az EBESZ emberi jogi testületein belül folytatott együttműködés megerősítésével.

*6. cikk***Kül- és biztonságpolitika**

A Felek elmélyítik a kül- és biztonságpolitika területén folytatott párbeszédüket és együttműködésüket, valamint foglalkoznak különösen a konfliktusmegelőzés és válságkezelés, a regionális stabilitás, a nonprolifерáció, a leszerelési és fegyverzet-ellenőrzési, nukleáris biztonság, valamint a fegyverek és kettős felhasználású áruk exportellenőrzésének kérdésével.

Az együttműködés közös értékeken és kölcsönös érdekeken alapul és célja, hogy hatékonyabbá tegye és még inkább közelítse a politikát, valamint kiaknázza a bilaterális, regionális és nemzetközi fórumok biztosította lehetőségeket.

A Felek újólá meg erősítik elkötelezettségüket a területi integritás, a határok sérthetlensége, a szuverenitás és függetlenség – az ENSZ Alapokmányában és az EBESZ Helsinki Záróokmányában meghatározott – elveinek tiszteletben tartása, valamint amellett, hogy a fenti elveket bilaterális és multilaterális kapcsolataikban is előmozdítják.

*7. cikk***Úrbiztonság**

A Felek előmozdítják az összes úrtevékenység biztonságának, védelmének és fenntarthatóságának megerősítését, valamint megállapodnak abban, hogy együttműködnek bilaterális, regionális és nemzetközi szinten a világúr békés célú felhasználásának biztosítása céljából. Mindkét Fél figyelembe veszi az úrfegyverkezési verseny megakadályozásának fontosságát.

*8. cikk***A nemzetközi közösséget érintő súlyos bűncselekmények**

A Felek megerősítik, hogy az egész nemzetközi közösséget érintő legsúlyosabb bűncselekmények nem maradhatnak büntetlenül, üldözésüket nemzeti és nemzetközi szinten hozott intézkedésekkel kell biztosítani, adott esetben a Nemzetközi Büntetőbíróságon keresztül is.

Kellő figyelmet fordítva a Római Statútum integritásának megőrzésére, a Felek megállapodnak, hogy párbeszédet folytatnak és lépéseket tesznek – többek között a kapacitásépítéshez nyújtott segítség révén – a Római Statútum egyetemes, saját jogszabályaikkal összhangban történő tiszteletben tartása céljából.

*9. cikk***Konfliktusmegelőzés és válságkezelés**

A Felek megerősítik a konfliktusmegelőzés, a regionális konfliktusok kezelése és a válságkezelés terén folytatott együttműködést, hogy békés és stabil környezetet teremtsenek.

*10. cikk***Regionális stabilitás**

A Felek fokozzák közös erőfeszítéseiket arra, hogy stabilitást és biztonságot mozdítsanak elő Közép-Ázsiában, valamint javítsák a további regionális együttműködés feltételeit, az ENSZ Alapokmányában, az EBESZ Helsinki Záróokmányában megállapított és egyéb más olyan vonatkozó multilaterális dokumentumokban meghatározott elvek alapján, amelyhez mindkét fél csatlakozott.

11. cikk

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelem

A Felek úgy vélik, hogy a nemzetközi stabilitást és biztonságot veszélyeztető tényezők közül az egyik legfenyegetőbb a tömegpusztító fegyverek (WMD) és hordozóeszközök állami és nem állami szereplők körében való elterjedése.

A Felek együttműködnek és hozzájárulnak a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközök elterjedése elleni küzdelemhez, a leszerelésre és nonprolifercióra vonatkozó nemzetközi szerződéses kötelezettségeiknek való teljes körű megfelelés és azok végrehajtása révén. A Felek megállapodnak, hogy e rendelkezés e megállapodás alapvető részét képezi.

Az együttműködés e területen többek között az alábbiak útján valósul meg:

- a) exportellenőrzési rendszerek továbbfejlesztése a katonai és kettős felhasználású áruk és technológiák tekintetében;
- b) rendszeres politikai párbeszéd létrehozása az e cikkben szabályozott kérdésekről.

12. cikk

Kézi- és könnyűfegyverek

A Felek együttműködnek és minden releváns szinten biztosítják a kézi- és könnyűfegyverek, és az azokhoz szükséges lőszerrel tiltott kereskedelme elleni küzdelem terén tett erőfeszítések koordinációját, kiegészítő jellegű és szinergiáját, valamint megállapodnak, hogy továbbra is rendszeres politikai párbeszédet folytatnak, többek között multilaterális keretekben is.

Ezen együttműködést a Felek a meglévő nemzetközi megállapodásoknak és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által hozott határozatoknak, valamint az e területen alkalmazandó egyéb olyan nemzetközi eszközök keretében tett vállalásaiknak teljes mértékben megfelelően hajtják végre, amelynek a Felek részes felei. E tekintetben mindkét Fél meg van győződve a fegyverkereskedelmi szerződés (ATT) értékéről.

13. cikk

A terrorizmus elleni küzdelem

A Felek megállapodnak, hogy bilaterális, regionális és nemzetközi szinten együttműködnek a terrorizmus megelőzése és leküzdése céljából, teljes mértékben összhangban a jogállamisággal, a nemzetközi joggal, a nemzetközi emberi jogi normákkal, a humanitárius joggal és kapcsolódó ENSZ határozatokkal, ideértve az ENSZ terrorizmus elleni globális stratégiáját is.

A Felek közötti együttműködés célja:

- a) ENSZ-határozatok, az ENSZ terrorizmus elleni globális stratégiájának, és a terrorizmus elleni küzdelmet célzó egyéb nemzetközi egyezmények és eszközök keretében tett kötelezettségvállalásaik végrehajtása;
- b) a nemzetközi joggal és a belső joggal összhangban információcsere a tervezett és elkövetett terrorcselekményekről, végrehajtásuk formájáról és módjáról, és olyan terrorista csoportokról, amelyek a másik Fél területén bűncselekményt terveznek, követnek el vagy követtek el;
- c) tapasztalatcsere a terrorizmus valamennyi formájának – ideértve a terrorcselekmény elkövetésére vonatkozó nyilvános internetes provokációt is – megelőzése, valamint a terrorizmus leküzdésére alkalmazott eszközök és módszerek, a műszaki területen szerzett tapasztalatok tekintetében, valamint az Európai Unió intézményei, szervei és ügynökségei által kínált vagy fizetett képzés;
- d) a terrorizmus finanszírozása ellen tett közös erőfeszítések fokozása, valamint véleménycsere a radikalizációról és toborzásról; valamint
- e) az emberi jogok védelme terén bevált gyakorlatok cseréje a terrorizmus elleni küzdelemben.

III. CÍM

KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG

1. FEJEZET

Árukereskedelem

14. cikk

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Az 1994.évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (a továbbiakban: az 1994. évi GATT-egyezmény) I. cikkével és a rá vonatkozó értelmező megjegyzésekkel összhangban – amelyeket belefoglaltak e megállapodásba és értelemszerűen annak részeit képezik – mindkét Fél a legnagyobb kedvezményes elbánásban részesíti a másik Fél áruit.
2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó a valamely Fél által az 1994.évi GATT-egyezménnyel összhangban egy másik ország áruinak nyújtott kedvezményes eljárás tekintetében.

15. cikk

Nemzeti elbánás

Az 1994.évi GATT-egyezmény III. cikkével és a rá vonatkozó értelmező megjegyzésekkel összhangban – amelyeket belefoglaltak e megállapodásba és értelemszerűen annak részeit képezik – mindkét Fél nemzeti elbánásban részesíti a másik Fél áruit.

16. cikk

Behozatali és kiviteli vámok

Mindkét Fél a WTO keretében tett vámtarifális kötelezettségvállalásaival összhangban alkalmaz import- és export-vámokat.

17. cikk

Import- és exportkorlátozások

Egyik Fél sem fogadhat el és tarthat fenn az 1994. évi GATT-egyezmény e megállapodásba belefoglalt és annak értelemszerűen részét képező XI. cikkével és a rá vonatkozó értelmező megjegyzésekkel összhangban álló vámokon, adókon vagy más díjakon kívüli – kvótákban, behozatali vagy kiviteli engedélyekben vagy egyéb intézkedésekben megnyilvánuló – tilalmat vagy korlátozást a másik Fél bármely árujának behozatalára vagy bármely árunak a másik Fél területére irányuló kivitelére vagy exportra történő értékesítésére vonatkozóan.

18. cikk

Az áruk ideiglenes beléptetése

Mindkét Fél – az áruk ideiglenes behozataláról szóló és rájuk nézve kötelező nemzetközi egyezmények alapján előírt esetekben és eljárások alapján – mentességet biztosít a másik Félnek az ideiglenesen behozott árukra érvényes importterhek és vámok alól. E mentességet a mentességet biztosító Fél jogszabályai alapján alkalmazzák.

19. cikk

Árutovábbítás

A Felek megállapodnak, hogy az e megállapodás céljainak eléréséhez alapvető feltétel az árutovábbítás szabadságának elve. Ebben a vonatkozásban, az 1994. évi GATT-egyezmény V. cikkével és a rá vonatkozó értelmező megjegyzésekkel összhangban – amelyeket belefoglaltak e megállapodásba és értelemszerűen annak részeit képezik – mindkét Fél előírja a másik Fél vámterületéről származó vagy vámterületére szánt áruk tekintetében a saját területén az árutovábbítás szabadságát.

20. cikk

Védintézkedések

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem sérti vagy érinti a Feleknek az 1994. évi GATT-egyezmény XIX. cikkéből és a védintézkedésekről szóló WTO-megállapodásból fakadó jogait és kötelezettségeit.

21. cikk

Külön mezőgazdasági biztosíték

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem sérti vagy érinti a Feleknek a mezőgazdaságról szóló WTO-megállapodás 5. cikkéből (különleges védrendelkezések) fakadó jogait és kötelezettségeit.

22. cikk

Dömpingellenes és kiegyenlítő intézkedések

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem sérti vagy érinti a Feleknek az 1994. évi GATT-egyezmény VI. cikkéből, az 1994. évi GATT-egyezmény VI. cikkének végrehajtásáról szóló WTO-megállapodásból, valamint a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló WTO-megállapodásból fakadó jogait és kötelezettségeit.

2. A Felek gondoskodnak arról, hogy a végleges döntést megelőzően nyilvánosságra hozzanak minden alapvető tény és indokot, amelynek alapján elrendelik az intézkedések alkalmazását, az 1994. évi GATT-egyezmény VI. cikkének végrehajtásáról szóló WTO-megállapodás 6. cikke (5) bekezdésének és a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás 12. cikke (4) bekezdésének sérelme nélkül. A nyilvánosságra hozatalnak kellő időt kell biztosítani az érdekelt felek számára észrevételeik megtételére.

3. Amennyiben ez nem kiséleteti szükségtelenül a vizsgálat lefolytatását, a dömpingellenes vagy kiegyenlítő vizsgálat során minden érdekelt Fél élhet a meghallgatás lehetőségével, hogy kifejtthesse álláspontját.

4. E cikk rendelkezéseire nem vonatkoznak e megállapodás vitarendezési rendelkezései.

23. cikk

Árszabás

Minden Fél biztosítja, hogy az általa különleges vagy kizárólagos jogban részesített vagy az ellenőrzése alatt álló olyan vállalkozások vagy szervezetek, amelyek a hazai piacon árut értékesítenek és ugyanazon terméket külföldre is exportálják, különálló számlákat vezessenek az alábbiak egyértelmű megállapítása céljából:

- a) a hazai és nemzetközi tevékenységekhez kapcsolódó költségek és bevételek; valamint
- b) a költségek és bevételek hazai vagy nemzetközi tevékenységekhez való hozzárendelésénél vagy ilyen tevékenységek közötti megosztásánál alkalmazott módszerek pontos részletei.

E különálló számlákat az ok-okozati összefüggés, objektivitás, átláthatóság és következetesség számviteli elveire kell alapozni nemzetközileg elismert számviteli módszereknek megfelelően, valamint ellenőrzött adatokra kell épülniük.

24. cikk

Kivételek

1. A Felek megerősítik, hogy az 1994. évi GATT-egyezmény XX. cikke és annak értelmező megjegyzései szerint fennálló jogaik és kötelezettségeik értelemszerűen vonatkoznak az e megállapodás hatálya alá tartozó áruk kereskedelmére is. E célból az 1994. évi GATT-egyezmény XX. cikkét és annak értelmező megjegyzéseit e megállapodásba foglalják és azok értelemszerűen annak részét képezik.
2. A Felek tudomásul veszik, hogy az 1994. évi GATT-egyezmény XX. cikkének i) és j) pontjaiban foglalt intézkedések megtétele előtt az intézkedést tenni kívánó Fél köteles a másik Fél részére minden fontos információt megadni a Felek által elfogadható megoldás érdekében. A Felek bármely olyan eszközben megállapodhatnak, amely a nehézségek leküzdése érdekében szükséges. Ha az ilyen információ megadását követő 30 napon belül nem születik megállapodás, az adott Fél az érintett áru tekintetében alkalmazhatja az e cikk szerinti intézkedéseket. Ha az azonnal cselekvést követelő kivételes és kritikus körülmények az előzetes tájékoztatást vagy vizsgálatot lehetetlenné teszik, az intézkedést tenni kívánó Fél haladéktalanul alkalmazhatja a helyzet megoldásához szükséges óvintézkedéseket, és azokról köteles azonnal tájékoztatni a másik Felet.
3. A Kazah Köztársaság fenntarthat egyes, az e megállapodás 14., 15. és 17. cikkével össze nem egyeztethető, a Kazah Köztársaság WTO-hoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvben azonosított intézkedéseket, a jegyzőkönyvben a fenti intézkedésekre biztosított átmeneti időszakok lejártáig.

2. FEJEZET

Vámügyek

25. cikk

Vámügyi együttműködés

1. A Felek megerősítik a vámügyek területén folytatott együttműködést átlátható kereskedelmi környezet biztosítása, a kereskedelem megkönnyítése, az ellátási lánc biztonságának megerősítése, a fogyasztók biztonságának előmozdítása, a szellemi tulajdonjogokat sértő áruk áramlásának megfékezése, valamint a csempészet és csalás elleni küzdelem céljából.
2. E célkitűzéseknek a – rendelkezésre álló erőforrások keretein belül történő – végrehajtása céljából a Felek együttműködnek többek között annak érdekében, hogy:
 - a) fejlesszék a vámügyi jogszabályokat, összehangolják és egyszerűsítsék a vámügyi eljárásokat, a vámügyek és a kereskedelem megkönnyítése területén alkalmazandó nemzetközi egyezményekkel és standardokkal összhangban, ideértve az Európai Unió által kidolgozottakat (többek között a Vámigazgatási útmutatót), valamint a Kereskedelmi Világszervezet és a Vámigazgatások Világszervezete által kidolgozottakat (különösen a felülvizsgált Kiotói Egyezményt) is;
 - b) korszerű vámrendszereket – ideértve korszerű vámkezelési technológiákat is –, alakítsanak ki, engedélyezett gazdasági szereplőkre vonatkozó rendelkezéseket állapítsanak meg, automatizált kockázatalapú elemzést és ellenőrzéseket és egyszerűsített eljárásokat hozzanak létre az áruk forgalomba bocsátására, a vámkezelés utáni ellenőrzésekre, az átlátható vámérték-megállapításra, továbbá rendelkezéseket a vámhatóságok és a vállalatok közötti partnerségre;
 - c) a legmagasabb szintű feddhetlenséget ösztönözzék a vámigazgatásban és különösen a határokon olyan intézkedések alkalmazásával, amelyek tükrözik a Vámigazgatások Világszervezetének (WCO) Arusha nyilatkozatában megfogalmazott alapelveket;
 - d) bevett gyakorlatokat cseréljenek, valamint képzést és technikai segítségnyújtást biztosítsanak a tervezéshez és kapacitásépítéshez, valamint a legmagasabb szintű feddhetlenség biztosításához;
 - e) adott esetben releváns információkat és adatokat cseréljenek, tiszteletben tartva a Felek szabályait az érzékeny adatok bizalmas kezelése és a személyes adatok védelme tekintetében;

- f) a Felek vámhatóságai közötti koordinált vámügyi tevékenységekben vegyenek részt;
 - g) adott és indokolt esetben megvalósítsák az engedélyezett gazdasági szereplőkkel kapcsolatos programok és a határellenőrzések kölcsönös elismerését, ideértve az egyenértékű kereskedelemkönnyítő intézkedéseket is;
 - h) adott és indokolt esetben tárják fel a vonatkozó vámtranzit-rendszerek összekapcsolásának lehetőségeit.
3. Az Együttműködési Tanács vámügyi együttműködési albizottságot hoz létre.
4. Az e fejezetben szabályozott kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor. Az Együttműködési Bizottság szabályokat állapíthat meg az ilyen párbeszéd lebonyolítására.

26. cikk

Kölcsönös közigazgatási segítségnyújtás

Az e megállapodásban – és különösen annak 25. cikkében – előírányzott más együttműködési formák sérelme nélkül, a Felek kölcsönös közigazgatási segítséget nyújtanak vámügyekben e megállapodás vámügyekben történő kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyvének megfelelően.

27. cikk

Vámérték-megállapítás

A Felek közötti kereskedelem tekintetében alkalmazandó vámérték-megállapítási szabályokra az 1994. évi GATT-egyezmény VII. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás az irányadó. Annak rendelkezéseit ezért belefoglalják e megállapodásba, és értelemszerűen annak részét képezik.

3. FEJEZET

A kereskedelem technikai akadályai

28. cikk

A kereskedelem technikai akadályairól szóló WTO-egyezmény

A Felek megerősítik, hogy kapcsolataikban tiszteletben tartják a kereskedelem technikai akadályairól szóló – e megállapodásba belefoglalt és értelemszerűen annak részét képező – WTO-egyezményből (a továbbiakban: a kereskedelem technikai akadályairól szóló egyezmény) fakadó jogokat és kötelezettségeket.

29. cikk

Műszaki előírás, szabványosítás, metrológia, akkreditáció, piacfelügyelet és megfelelésértékelés

1. A Felek megállapodnak a következőkben:
- a) csökkentik a műszaki előírások, a szabványosítás, jogi metrológia, akkreditáció, piacfelügyelet és megfelelésértékelés terén köztük fennálló különbségeket, többek között a fenti területeken nemzetközileg elfogadott eszközök alkalmazásának ösztönzésével;
 - b) előmozdítják az akkreditáció alkalmazását nemzetközi jogszabályokkal összhangban, a megfelelésértékelést végző szervek és tevékenységeik támogatására; valamint
 - c) előmozdítják a Kazah Köztársaság és releváns testületeinek részvételét, és lehetőség szerint tagságát azon európai szervezetekben, amelyek tevékenysége kapcsolódik a szabványosításhoz, metrológiához, megfelelésértékeléshez és kapcsolódó feladatkörökhöz.

2. A Felek célja egy olyan folyamat kialakítása és fenntartása, amelyen keresztül fokozatosan közelíthetik műszaki előírásaikat, szabványaikait és megfelelésértékelési eljárásaikat.
3. Azon területeken, amelyeken már megvalósult a közelítés, a Felek az ipari termékek megfelelésértékeléséről és elfogadásáról szóló megállapodásokra vonatkozó tárgyalásokat mérlegelhetnek.

30. cikk

Átláthatóság

1. Az e cím 13. fejezetében (Átláthatóság) szereplő rendelkezések sérelme nélkül, mindkét Fél biztosítja, hogy a műszaki előírások kialakítására vonatkozó eljárása és megfelelésértékelési eljárásai lehetővé teszik az érdekelt felekkel való nyilvános konzultációt az eljárás olyan megfelelő korai szakaszában, amikor még be lehet vezetni és figyelembe lehet venni a nyilvános konzultáció során tett észrevételeket, kivéve akkor, ha erre a biztonsággal, egészséggel, környezetvédelemmel vagy nemzetbiztonsággal kapcsolatos vészhelyzet vagy vészhelyzet veszélye miatt nincs lehetőség.
2. A kereskedelem technikai akadályairól szóló egyezmény 2. cikkének (9) bekezdésével összhangban, a javasolt műszaki előírásokról vagy megfelelésértékelési eljárásokról szóló értesítést követően, az eljárás megfelelő korai szakaszában mindkét Fél időt biztosít észrevételek megtételére. Ha a műszaki előírások vagy megfelelésértékelési eljárások javasolt tervezeteiről szóló konzultációs folyamat nyilvános, mindegyik Fél lehetővé teszi a másik Fél, vagy a másik Fél területén található természetes és jogi személyek számára, hogy abban legalább olyan kedvező feltételekkel vegyenek részt, mint az előző Fél területén található természetes és jogi személyek.
3. Mindegyik Fél biztosítja, hogy elfogadott műszaki előírásai és megfelelésértékelési eljárásai nyilvánosan hozzáférhetőek legyenek.

4. FEJEZET

Köz-, állat- és növényegészségügyi kérdések

31. cikk

Célkitűzés

E fejezetnek az a célja, hogy elveket állapítson meg a Felek közötti kereskedelmet érintő köz-, állat- és növényegészségügyi intézkedésekre és állatjóléti kérdésekre vonatkozóan. Ezen elveket a Felek úgy alkalmazzák, hogy azáltal tovább könnyítsék a kereskedelmet, ugyanakkor fenntartsák azt a védelmi szintet, amelyet mindegyik Fél az emberek, állatok vagy növények életének vagy egészségének biztosít.

32. cikk

Elvek

1. A Felek biztosítják, hogy a köz-, állat- és növényegészségügyi intézkedéseket az arányosság, az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség és a tudományos megalapozottság elve alapján alakítsák ki és alkalmazzák.
2. A Felek biztosítják, hogy köz-, állat- és növényegészségügyi intézkedéseik – azonos vagy hasonló feltételek fennállása esetén – nem idéznek elő önkényes és indokolatlanul hátrányos megkülönböztetést saját területük és a másik Fél területe között. A köz-, állat- és növényegészségügyi intézkedéseket nem lehet oly módon alkalmazni, amely a kereskedelem rejtett korlátozásának tekinthető.
3. A Felek biztosítják, hogy mindegyik Fél felelős hatóságai végrehajtsák a köz-, állat- és növényegészségügyi intézkedéseket, eljárásokat vagy ellenőrzéseket, és indokolatlan késedelem nélkül megválaszolják az információkéréseket, és a behozott termékeket legalább olyan bánásmódban részesítik, mint a hazai termékeket.

33. cikk

Importkövetelmények

1. Az importáló Fél importkövetelményei az exportáló Fél teljes területén alkalmazandók, e fejezet 35. cikkére is figyelemmel. Az igazolásokon szereplő importkövetelmények a *Codex Alimentarius* Bizottság (a továbbiakban: Codex), a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatal (OIE) és a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény (IPPC) elvein alapulnak, kivéve, ha az importkövetelményeket az alkalmazandó nemzetközi szabályokkal összhangban végzett tudományos alapú kockázatértékelés támasztja alá, a köz-, állat- és növényegészségügyi intézkedések alkalmazásáról szóló WTO-megállapodásban (a továbbiakban: SPS-megállapodás) előírtak szerint.
2. A behozatali engedélyekben meghatározott követelmények nem tartalmazhatnak szigorúbb köz-, állat- és növényegészségügyi feltételeket az e cikk (1) bekezdése szerinti igazolásokban meghatározott feltételeknél.

34. cikk

Egyenértékűség

Az exportáló Fél kérésére, valamint az importáló Fél kielégítő értékelésére is figyelemmel, a Feleknek – a vonatkozó nemzetközi eljárásokat követve – el kell ismerniük az általánosságban, illetve egy ágazatra vagy annak részére alkalmazandó egyedi intézkedések és/vagy intézkedéscsoportok és/vagy rendszerek egyenértékűségét.

35. cikk

Az állat- és növényegészségüggyel kapcsolatos intézkedések

1. A Felek elismerik a kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes és a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek fogalmát, összhangban az SPS-megállapodással, valamint a Codex, az OIE és az IPPC vonatkozó szabványaival, iránymutatásaival vagy ajánlásaival.
2. A kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes és a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek meghatározása során a Felek figyelembe veszik az olyan tényezőket, mint amilyenek a földrajzi fekvés, az ökológiai rendszerek, a járványügyi felügyelet, valamint az ilyen területek köz-, állat-, vagy növényegészségügyi ellenőrzése.

36. cikk

A kereskedelem megkönnyítése

1. A Felek kereskedelmkönnyítési eszközöket fejlesztenek ki és alkalmaznak annak alapján, hogy az importáló Fél elismeri az exportáló Fél ellenőrzési és tanúsítási rendszereit.
2. Az ilyen kereskedelmkönnyítési eszközöknek az a céljuk, hogy az importáló Félnek ne kelljen vizsgálatnak alávetnie minden egyes szállítmányt és ne kelljen szemlélnie minden egyes exportlétesítményt az exportáló Fél területén, ahogyan azt a jelenlegi jogszabályok előírják. Az ilyen kereskedelmkönnyítési eszközök magukban foglalhatják valamely, az exportáló Fél területén található exportlétesítmény jóváhagyását, vagy exportlétesítmények listáinak összeállítását, az exportáló Fél által nyújtott garanciák alapján.

37. cikk

Vizsgálatok és ellenőrzések

Az importáló Fél által az exportáló Fél területén, utóbbi ellenőrzési és tanúsítási rendszereinek értékelése érdekében végzett vizsgálatokat és ellenőrzéseket a vonatkozó nemzetközi szabványokkal, iránymutatásokkal és ajánlásokkal összhangban kell végrehajtani. A vizsgálatok és ellenőrzések költségét az azokat végző Fél viseli.

38. cikk

Információcsere és együttműködés

1. A Felek megvitatják a meglévő köz-, állat- és növényegészségügyi, valamint állatjóléti intézkedéseket, azok kidolgozását és végrehajtását, valamint információt cserélnek azokkal kapcsolatban. Az ilyen megbeszélések és információcsere során, adott esetben, figyelembe kell venni az SPS-megállapodást, valamint a Codex, az OIE és az IPPC szabványait, iránymutatásait vagy ajánlásait.
2. A Felek megállapodnak, hogy információ-, szakértelem- és tapasztalatszere révén együttműködnek az állat- és növényjólét terén, az e területen való kapacitásépítés céljából. Ez az együttműködés a Felek sajátos szükségleteihez igazodik és célja, hogy segítse őket a másik Fél jogszabályi kereteinek való megfelelésben.
3. A Felek bármely Félnek a köz-, állat- és növényegészségügyi kérdések, illetve az e fejezetben szabályozott egyéb, sürgős kérdések megfontolására irányuló kérelme alapján időben párbeszédet folytatnak köz-, állat- és növényegészségügyi kérdésekben. Az Együttműködési Bizottság szabályokat fogadhat el az ilyen párbeszéd lebonyolítására.
4. A Felek kapcsolattartó pontokat jelölnek ki az e fejezetben szabályozott kérdésekkel kapcsolatos kommunikáció céljából, és folyamatosan naprakésszé teszik azokat.

5. FEJEZET

Szolgáltatáskereskedelem és letelepedés

1. szakasz

Általános rendelkezések

39. cikk

Célkitűzés, alkalmazási kör és hatály

1. A Felek, ismételten megerősítve a WTO-egyezmény alapján fennálló kötelezettségvállalásaikat, megteszik a szükséges intézkedéseket a szolgáltatáskereskedelem és a letelepedés kölcsönös feltételeinek javítása céljából.
2. E fejezet egyetlen rendelkezése sem tartalmaz közbeszerzésre vonatkozó kötelezettséget, az e cím 8. fejezetében (Közbeszerzés) foglalt rendelkezésekre is figyelemmel.
3. E fejezet rendelkezései nem vonatkoznak a Felek által nyújtott támogatásokra.
4. E megállapodás rendelkezéseivel összhangban a legitim politikai célkitűzések elérése érdekében mindegyik Fél fenntartja a szabályozáshoz és az új jogszabályok bevezetéséhez való jogát.
5. Ez a fejezet nem vonatkozik azokra az intézkedésekre, amelyek az Európai Unió vagy a Kazah Köztársaság munkaerőpiacára belépni kívánó természetes személyeket érintik, sem az állampolgárságra, a tartózkodásra vagy az állandó munkavállalásra vonatkozó intézkedésekre.
6. E fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy intézkedéseket alkalmazzanak természetes személyeknek területükre való belépésének vagy ideiglenes ott tartózkodásának szabályozására, ideértve azokat az intézkedéseket, amelyek a természetes személyek testi épségének védelme és a határon át történő szabályozott mozgásának biztosítása érdekében szükségesek, feltéve, hogy az ilyen intézkedések alkalmazására nem olyan módon kerül sor, hogy az hatálytalanítja vagy akadályozza a másik Fél által e fejezet rendelkezései szerint élvezett előnyöket⁽¹⁾.
7. Ez a fejezet nem vonatkozik a Felek által elfogadott vagy fenntartott, az audiovizuális ágazaton belüli szolgáltatás-kereskedelmet és letelepedést érintő intézkedésekre.

(¹) Önmagában az, hogy egyes országok természetes személyei vízumkötelesek, míg mások nem, nem tekinthető úgy, hogy hatálytalanítaná vagy akadályozná az e megállapodás nyújtotta előnyöket.

40. cikk

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- a) „intézkedés”: egy Fél által hozott bármely intézkedés, törvény, rendelet, szabály, eljárás, határozat, igazgatási intézkedés formájában vagy bármely egyéb módon;
- b) „a Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedések”: olyan intézkedések, amelyet az alábbiak egyike fogad el:
 - i. valamely Fél központi, regionális vagy helyi kormánya vagy hatósága; valamint
 - ii. valamely Fél nem kormányzati szerve a központi, regionális vagy helyi kormányzat vagy hatóság által delegált hatáskör gyakorlása során;
- c) „az Európai Unió természetes személye” vagy „a Kazah Köztársaság természetes személye”: az Európai Unió valamely tagállamának vagy a Kazah Köztársaságnak az állampolgára, saját jogszabályai szerint;
- d) „jogi személy”: bármely, a vonatkozó jogszabályok szerint szabályszerűen megalapított vagy más módon szervezett, profitorientált vagy egyéb jogi személy, amely lehet akár magán-, akár kormányzati tulajdonban, ideértve bármely társaságot, trösztöt, partnerséget, közös vállalkozást, egyéni vállalkozást vagy társulást;
- e) „valamely fél jogi személye”: az Európai Unió vagy a Kazah Köztársaság jogi személye, amely az Európai Unió valamely tagállamának vagy a Kazah Köztársaságnak a saját jogszabályai szerint jött létre, és amelynek a létesítő okirat szerinti székhelye, központi ügyvezetése vagy gazdasági tevékenységének fő székhelye az Európai Unió működéséről szóló szerződés hatálya alatt álló területen vagy a Kazah Köztársaság területén található;

Amennyiben az Európai Unió valamely tagállamának vagy a Kazah Köztársaságnak a jogával összhangban létrehozott jogi személynek csak a létesítő okirat szerinti székhelye vagy a központi ügyvezetése található az Európai Unió működéséről szóló szerződés hatálya alá tartozó területen vagy a Kazah Köztársaság területén, akkor nem minősül az Európai Unió vagy a Kazah Köztársaság jogi személyének, kivéve, ha jelentős üzleti tevékenységet folytat az Európai Unió működéséről szóló szerződés hatálya alá tartozó területen vagy a Kazah Köztársaság területén;

- f) Az e) ponttól eltérve, a nemzetközi tengeri közlekedés tekintetében, beleértve a tengeri útszakaszt tartalmazó intermodális műveleteket is, az Európai Unió vagy a Kazah Köztársaságon kívül letelepedett, az Európai Unió valamely tagállamának vagy a Kazah Köztársaságnak az állampolgárai által irányított szállítómányozó társaságok szintén részesülnek e fejezet rendelkezéseinek előnyeiből, amennyiben hajóik az Európai Unió adott tagállamában, illetve a Kazah Köztársaságban vannak lajstromozva az adott tagállam vagy a Kazah Köztársaság jogszabályaiával összhangban, és az Európai Unió valamely tagállamának vagy a Kazah Köztársaság lobogója alatt hajóznak;
- g) „gazdasági integrációs megállapodás”: olyan megállapodás, amely jelentősen liberalizálja a szolgáltatás-kereskedelmet, ideértve a letelepedést is, a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezményről (a továbbiakban: GATS), és különösen annak V. és Va. cikkével összhangban, és/vagy olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek jelentősen liberalizálják a letelepedést más gazdasági tevékenységekben, és az ilyen tevékenységek tekintetében értelemszerűen megfelelnek a GATS V. és Va. cikkében foglalt feltételeknek;
- h) „gazdasági tevékenységek”: gazdasági jellegű tevékenységek, az államhatalom gyakorlása során végzett gazdasági tevékenységek kivételével;
- i) „az államhatalom gyakorlása során végzett gazdasági tevékenységek”: olyan tevékenységek, amelyeket nem üzleti alapon és nem egy vagy több gazdasági szereplővel versengve nyújtanak;
- j) „működés”: gazdasági tevékenységek folytatása és fenntartása;
- k) jogi személy „leányvállalata”: olyan jogi személy, amely ténylegesen az adott Fél egy másik jogi személyének ellenőrzése alatt áll⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Egy jogi személy akkor áll egy másik jogi személy ellenőrzése alatt, ha az utóbbinak jogában áll az igazgatók többségét kinevezni, vagy másképpen törvényesen irányítani tevékenységeit.

- l) jogi személy „fióktelepe”: olyan jogi személyiséggel nem rendelkező üzletviteli hely, amely állandó jellegű, például egy anyavállalat kiterjesztéseként, saját ügyvezetéssel rendelkezik és megfelelően felszerelt ahhoz, hogy üzleti tárgyalásokat folytasson harmadik felekkel, akiknek – jóllehet tudatában vannak annak, hogy szükség esetén jogi kapcsolat létesíthető a külföldi székhelyű anyavállalattal – nem kell közvetlenül az anyavállalattal tárgyalniuk, hanem üzleti tranzakcióikat lebonyolíthatják az anyavállalat kiterjesztésén keresztül is;
- m) „letelepedés”: bármilyen üzleti vagy kereskedelmi jelenlét, ideértve az alábbiakat:
- i) jogi személy alapítása, megszerzése vagy fenntartása ⁽¹⁾; illetve
 - ii) fióktelep vagy képviseleti iroda ⁽²⁾ létrehozása vagy fenntartása valamelyik Fél területén gazdasági tevékenység gyakorlása céljából;
- n) valamelyik Fél „befektetője”: bármely természetes vagy jogi személy, aki vállalkozás létrehozása révén gazdasági tevékenységet folytat, vagy arra törekszik;
- o) „szolgáltatás”: bármely ágazatba tartozó bármely szolgáltatás ⁽³⁾, az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások kivételével;
- p) „az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatás”: olyan szolgáltatás, amelyet nem üzleti alapon és nem egy vagy több szolgáltatóval versengve nyújtanak;
- q) „szolgáltató”: olyan természetes vagy jogi személy, amely szolgáltatást nyújt;
- r) szolgáltatásnyújtás: a szolgáltatás előállítása, terjesztése, marketingje, értékesítése és végrehajtása.

2. szakasz

Letelepedés és határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás

1. alszakasz

A gazdasági tevékenységek

41. cikk

Alkalmazási kör és hatály

1. Ez az alszakasz a Felek által a gazdasági tevékenységekkel kapcsolatos letelepedést és a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást érintően hozott intézkedésekre vonatkozik.
2. A Felek megerősítik a GATS keretében tett kötelezettségvállalásaikból fakadó jogait és kötelezettségeiket.

Az egyértelműség kedvéért, a szolgáltatások tekintetében a Felek GATS-ban vállalt egyedi kötelezettségeinek jegyzékét ⁽⁴⁾ – ideértve a fenntartásokat és a legnagyobb kedvezményes elbánás alóli mentességek jegyzékét is – bele kell foglalni ebbe a megállapodásba és annak részévé kell tenni, valamint alkalmazni kell.

42. cikk

A letelepedés feltételeinek fokozatos javítása

1. A kereskedelmi formációban ülésező Együttműködési Bizottság ajánlásokat tesz a Felek számára a letelepedés további liberalizációjára vonatkozóan, e megállapodással összefüggésben.

⁽¹⁾ A jogi személy „alapítása” és „megszerzése” kifejezéseket úgy kell értelmezni, hogy azok magukban foglalják a jogi személyben való tőkerészesedést a tartós gazdasági kapcsolatok létrehozása és fenntartása céljából.

⁽²⁾ A másik Fél jogi személyének képviseleti irodái nem végezhetnek kereskedelmi jellegű gazdasági tevékenységet a Kazah Köztársaság területén. Az Európai Unió fenntartja a jogot arra, hogy viszonyosságot alkalmazzon e tekintetben,

⁽³⁾ A nagyobb egyértelműség érdekében, e fejezet alkalmazásában szolgáltatásokon a WTO MTN.GNS/W/120 dokumentumának frissített változatában felsorolt szolgáltatások értendők.

⁽⁴⁾ A Kazah Köztársaságra vonatkozóan a hivatkozás magában foglalja a Kazah Köztársaság WTO-hoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv szolgáltatásokról szóló fejezetét.

2. A Felek arra törekednek, hogy ne fogadjanak el olyan intézkedéseket, amelyek következtében a letelepedés feltételei korlátozottabbá válnak az e megállapodás aláírását megelőző napon fennálló helyzethez képest.

43. cikk

A határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás feltételeinek folyamatos javítása

1. A Felek teljes mértékben elismerik a Felek közötti, határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás liberalizálásának fontosságát.
2. A kereskedelmi formációban ülésező Együttműködési Bizottság ajánlásokat tesz a Felek számára a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás további liberalizációjára vonatkozóan, e megállapodással összefüggésben.

2. alszakasz

A szolgáltatásokon kívüli gazdasági tevékenységek

44. cikk

Alkalmazási kör és hatály

Ez az alszakasz a Felek által a szolgáltatásoktól eltérő gazdasági tevékenységekkel kapcsolatos letelepedést érintően hozott intézkedésekre vonatkozik.

45. cikk

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindegyik Fél legalább olyan bánásmódban részesíti a másik Fél jogi személyeit alapításuk tekintetében, mint bármely harmadik ország jogi személyeit.
2. Mindegyik Fél legalább olyan elbánásban részesíti a másik Fél jogi személyeit utóbbi Fél előbbi Fél területén letelepedett jogi személyei működését illetően, mint bármely harmadik ország jogi személyeit.
3. A Kazah Köztársaság által a Kazah Köztársaság területén jogi személy formában letelepedett WTO-tagbeli jogi személyeknek a helyi tartalmi követelményekkel kapcsolatban biztosított előnyt, kedvezményt, kiváltságot vagy mentességet azonnal és feltétel nélkül meg kell adni a Kazah Köztársaság területén jogi személy formában letelepedett európai uniós jogi személyeknek.
4. Az (1) és (2) bekezdéssel összhangban nyújtott elbánás nem alkalmazandó a valamely Fél által gazdasági integrációs megállapodások, szabadkereskedelmi megállapodások, a kettős adóztatás elkerülését célzó megállapodások és az elsősorban adóügyeket szabályozó megállapodások alapján nyújtott elbánásra, és nem értelmezhető úgy, hogy kiterjedne a beruházások – e fejezet 46. cikkéből fakadó elbánástól eltérő – védelmére, ideértve a beruházó és az állam közötti vitarendezési eljárásokat is.
5. A (4) bekezdéstől eltérve, a stratégiai erőforrások és tárgyak tekintetében, a Kazah Köztársaság az Európai Unió jogi személyeinek a Kazah Köztársaságban jogi személy formájában létrehozott leányvállalatait minden esetben legalább olyan elbánásban részesíti, mint amelyet e cím alkalmazása megkezdésének időpontja után bármely harmadik ország jogi személyeinek a Kazah Köztársaságban jogi személy formájában létrehozott leányvállalatai számára nyújt.

46. cikk

Nemzeti elbánás

A Felek I. mellékletben meghatározott fenntartásaira is figyelemmel,

- a) a jogi személyek működése tekintetében mindegyik Fél legalább olyan kedvezményes elbánásban részesíti a másik Fél jogi személyeinek az előző Fél területén létrehozott leányvállalatait, mint amilyenben saját jogi személyeit;

- b) A Kazah Köztársaság az Európai Unió jogi személyeit és fióktelepeit – letelepedésük és a szolgáltatásoktól eltérő gazdasági tevékenységeket illető működésük tekintetében – legalább olyan kedvezményes elbánásban részesíti, mint amilyenben a Kazah Köztársaság jogi személyeit és fióktelepeit. A Kazah Köztársaság által nyújtott nemzeti elbánás nem sérti a Kazah Köztársaság WTO-hoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvben foglalt feltételeket.

3. szakasz

Természetes személyek üzleti célú ideiglenes tartózkodása

47. cikk

Alkalmazási kör és meghatározások

1. Ez a szakasz azon intézkedésekre alkalmazandó, amelyeket – a 39. cikk (5) és (6) bekezdésével összhangban – a Felek a letelepedési céllal érkező üzleti látogatók, vállalaton belül áthelyezett személyek és szerződéses szolgáltatók területükre történő belépésére és ideiglenes tartózkodására alkalmaznak.

2. E szakasz alkalmazásában:

- a) „letelepedési céllal érkező üzleti látogatók”: valamely Fél jogi személyének vezető beosztásban dolgozó természetes személyei, akiknek az a feladatuk, hogy a másik Fél területén telephelyet hozzanak létre. A letelepedés céljához szükséges szolgáltatásokon kívül nem nyújtanak más szolgáltatásokat, és a letelepedés céljához szükséges gazdasági tevékenységeken kívül nem folytatnak más gazdasági tevékenységet. Nem kapnak javadalmazást a fogadó Fél területén található forrásból;
- b) „vállalaton belül áthelyezett személyek”: olyan természetes személyek, akik legalább egy éven keresztül valamely Fél jogi személyének alkalmazásában álltak vagy abban partnerek voltak ⁽¹⁾, és akiket ideiglenesen egy olyan vállalathoz helyeznek át, amely a szóban forgó Fél jogi személyének a másik Fél területén letelepedett leányvállalata, fióktelepe vagy anyavállalata.

Az érintett természetes személyeknek bele kell tartozniuk a Felek vonatkozó GATS-jegyzékeiben – amelyek e szakasz alkalmazásában a gazdasági tevékenységekre vonatkoznak – meghatározott kategóriák egyikébe.

- c) „szerződéses szolgáltató”: olyan természetes személy, akit a Fél olyan jogi személye alkalmaz, amely maga nem munkaerő-közvetítéssel és -közvetítéssel foglalkozó ügynökség, és nem ilyen ügynökségen keresztül tevékenykedik, nem letelepedett a másik Fél területén, és jóhiszeműen szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződést ⁽²⁾ kötött az utóbbi Fél területén található végső felhasználóval, ami megkívánja, hogy alkalmazottai ideiglenesen az érintett Fél területén tartózkodjanak a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződés teljesítése céljából.
- d) „képzések”: törvényi, rendeleti vagy igazgatási rendelkezések alapján kijelölt hatóság által kiadott és a szakképzés sikeres elvégzését igazoló oklevelek, bizonyítványok és a képzés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok.

48. cikk

Vállalaton belül áthelyezett személyek és letelepedési céllal érkező üzleti látogatók

1. A szolgáltatásokra vonatkozóan a Felek újra megerősítik a GATS szerinti kötelezettségvállalásaikból fakadó jogait és kötelezettségeiket a vállalaton belül áthelyezett személyek vagy a letelepedési céllal érkező üzleti látogatók belépése és ideiglenes tartózkodása tekintetében. Az abban foglalt fenntartásokat alkalmazni kell ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Az egyértelműség érdekében a partnereknek ugyanazon jogi személyhez kell tartozniuk.

⁽²⁾ A szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződésnek meg kell felelnie a szerződés teljesítése szerinti ország törvényeinek, rendeleteinek és jogszabályi előírásainak.

⁽³⁾ A nagyobb egyértelműség érdekében a fenntartásoknak magukban kell foglalniuk a vállalaton belül áthelyezett személyek és a letelepedési céllal érkező üzleti látogatók kategóriájának fogalomhatárázaiban szereplő fenntartásokat is.

2. A szolgáltatásoktól eltérő gazdasági tevékenységekre vonatkozóan, valamint a II. mellékletben meghatározott fenntartásokra is figyelemmel:

- a) mindkét Fél lehetővé teszi a másik Fél területén áruk előállításával foglalkozó befektetők számára, hogy az e fejezet 47. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott vállalaton belül áthelyezett személyeket helyezzen át, valamint az e fejezet 47. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott üzleti látogatókat küldjön letelepedés céljából. A belépés és ideiglenes tartózkodás a vállalaton belüli áthelyezések esetében legfeljebb három évig, a letelepedési céllal érkező üzleti látogatók esetében pedig bármely 12 hónapos időszakban 90 napig engedélyezett;
- b) egyik Fél sem tart fenn vagy fogad el olyan intézkedéseket, amelyek számbeli kvóták vagy a gazdasági igényfelmérésre irányuló követelmény útján történő korlátozásokként, valamint megkülönböztető korlátozásokként határozzák meg azt, hogy a befektető összesen hány természetes személyt helyezhet át vállalaton belül áthelyezett személyként vagy küldhet letelepedési céllal érkező üzleti látogatóként.

49. cikk

Szerződéses szolgáltatók

1. A Kazah Köztársaság lehetővé teszi, hogy az Európai Unió jogi személyei szolgáltatást nyújtsanak a területén olyan természetes személyek jelenléte révén, akik az Európai Unió tagállamainak állampolgárai, az alábbi feltételekkel:

- a) A Kazah Köztársaság területére belépő természetes személyeknek:
 - i. egyetemi diplomával vagy a megfelelő szintű tudást bizonyító felsőfokú műszaki képzéssel, és
 - ii. szakképzéssel kell rendelkezniük, amennyiben a Kazah Köztársaság törvényei, rendeletei vagy előírásai értelmében erre szükség van ahhoz, hogy az érintett ágazatban tevékenységet folytassanak;
- b) a természetes személyek a szolgáltatásnyújtásért nem részesülhetnek más díjazásban, mint az Európai Unió jogi személye által a Kazah Köztársaság területén való tartózkodásuk során fizetett díjazás;
- c) a Kazah Köztársaság területére belépő természetes személyeknek legalább a Kazah Köztársaság területére való belépés iránti kérelem benyújtása előtti évben az Európai Unió jogi személyének alkalmazásában kellett állniuk. Ezenkívül a természetes személyeknek – a Kazah Köztársaság területére való belépés iránti kérelem benyújtásakor – legalább ötéves szakmai tapasztalattal kell rendelkezniük a szerződés tárgyát képező tevékenységi ágazatban;
- d) a Kazah Köztársaság elvégezheti a gazdasági szükségesség vizsgálatát, és éves kvótát állapíthat meg azon munkavállalási engedélyekre, amelyeket a Kazah Köztársaság szolgáltatási piacára belépési engedélyt szerző európai uniós szerződéses szolgáltatók számára tart fenn. A Kazah Köztársaság szolgáltatási piacára belépő európai uniós szerződéses szolgáltatók teljes száma nem haladhatja meg az évi 800 főt;
- e) a Kazah Köztársaság WTO-csatlakozása esetén ötéves időszak lejártakor a gazdasági szükségesség vizsgálatát nem kell elvégezni ⁽¹⁾. Abban az időszakban, amíg a Kazah Köztársaság alkalmazza a gazdasági szükségesség vizsgálatát ⁽²⁾, a természetes személyeknek a Kazah Köztársaság területére való belépése és ideiglenes tartózkodása – a szerződés teljesítése alapján – bármely 12 hónapos időszakban összesen nem haladhatja meg a négy hónapot, illetve a szerződés időtartamát, attól függően, hogy melyik a rövidebb. A Kazah Köztársaság WTO-hoz való csatlakozásától számított ötéves időszak lejártakor a beutazás és ideiglenes tartózkodás bármely 12 hónapos időszakban összesen nem haladhatja meg a hat hónapot, illetve a szerződés időtartamát, attól függően, hogy melyik a rövidebb. Az Európai Unió jogi személyei felelősek azért, hogy alkalmazottaik időben elhagyják a Kazah Köztársaság területét.

⁽¹⁾ A beutazásra, tartózkodásra és munkavállalásra vonatkozó összes többi követelményt, jogszabályt és rendeletet alkalmazni kell.

⁽²⁾ Az egyértelműség kedvéért, a Kazah Köztársaság esetében a „gazdasági szükségesség vizsgálata” olyan eljárásokat jelent, amelyeket a Kazah Köztársaság jogi személye végez szerződéses szolgáltatók toborzásakor, amelyek során a nemzeti munkaerőpiaci feltételek alapján kell figyelembe venni a külföldi munkaerő beocsátását. E feltételek akkor teljesülnek, amikor egy álláshirdetés tömegmédiában történő közzététele, valamint az illetékes hatóság adatbázisában kompetens személy keresésének elvégzése után egyik pályázó sem felel meg az álláshirdetésben szereplő követelményeknek. Ez várhatóan nem tart tovább egy hónapnál. A jogi személy csak ezen eljárás után véglegesítheti a szerződéses szolgáltatók alkalmazásának eljárását.

2. A Kazah Köztársaság lehetővé teszi, hogy az Európai Unió jogi személyei természetes személyek jelenléte révén szolgáltatást nyújtsanak a területén, amennyiben a szolgáltatási szerződés teljesíti az alábbi feltételeket:

a) a szolgáltatási szerződés:

- i. megkötése közvetlenül az Európai Unió jogi személye és a végső felhasználó között történt, mely utóbbi a Kazah Köztársaság jogi személye;
- ii. előírja az említett jogi személy alkalmazottainak a Kazah Köztársaság területén való ideiglenes tartózkodását szolgáltatásnyújtás céljából; valamint
- iii. megfelel a Kazah Köztársaság jogszabályainak, rendeleteinek és követelményeinek;

b) a szolgáltatási szerződést a Kazah Köztársaság GATS-ban vállalt kötelezettségeinek jegyzékében szereplő és meghatározott alábbi tevékenységi ágazatok valamelyikében kell megkötni:

- i. jogi szolgáltatások
- ii. számviteli és könyvelési szolgáltatások
- iii. adótanácsadási szolgáltatás
- iv. építészeti szolgáltatás
- v. műszaki mérnöki szolgáltatások
- vi. integrált mérnöki szolgáltatások
- vii. várostervezés és tájépítészeti szolgáltatások
- viii. számítógépes és azzal összefüggő szolgáltatások
- ix. hirdetés
- x. piackutatási szolgáltatások
- xi. üzletviteli tanácsadás
- xii. üzletviteli tanácsadáshoz kapcsolódó szolgáltatások
- xiii. műszaki vizsgálat, elemzés
- xiv. bányászathoz kapcsolódó tanácsadás és szaktanácsadás
- xv. kapcsolódó tudományos és műszaki szaktanácsadás
- xvi. fordítás, tolmácsolás
- xvii. berendezések karbantartása és javítása, beleértve a közlekedési berendezéseket is, az értékesítést követő szolgáltatásokra vonatkozó szerződéssel összefüggésben
- xviii. környezetvédelemmel kapcsolatos szolgáltatások.

c) Az e bekezdés alapján engedélyezett belépés csak a szerződés tárgyát képező szolgáltatási tevékenységre vonatkozik, és nem jogosít arra, hogy a Kazah Köztársaság területén a szakmai címet használják.

3. Az Európai Unió megerősíti a GATS szerinti kötelezettségvállalásaikból fakadó kötelezettségeit a szerződéses szolgáltatók belépése és ideiglenes tartózkodása tekintetében. Az abban foglalt fenntartásokat alkalmazni kell ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Az egyértelműség kedvéért a fenntartások magukban foglalják a fogalom meghatározásokban szereplő fenntartásokat is.

50. cikk

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Az Európai Unió a Kazah Köztársaság szerződéses szolgáltatóit ugyanolyan kedvező elbánásban részesíti, mint bármely harmadik ország szerződéses szolgáltatóit.
2. Nem tartozik az (1) bekezdés hatálya alá az olyan egyéb megállapodások alapján nyújtott elbánás, amelyeket az Európai Unió egy harmadik országgal kötött és azokat a GATS V. cikke szerint bejelentették, vagy amelyek az Európai Unió legnagyobb kedvezmény elve alóli kivételeket tartalmazó GATS-jegyzékének hatálya alá tartoznak. Nem tartozik az (1) bekezdés hatálya alá azon elbánás sem, amelyet a szabályozásoknak az Európai Unió által kötött, a GATS VII. cikkének megfelelően kölcsönös elismerést biztosító megállapodások alapján történő összehangolása eredményez.
3. Amennyiben a Kazah Köztársaság az e megállapodásban előírná kedvezőbb elbánásban részesíti bármely más WTO-tag szerződéses szolgáltatóit – kivéve a Független Államok Közössége országait és azon országokat, amelyek a Kazah Köztársasággal gazdasági integrációs megállapodást kötöttek –, ezen elbánást az Európai Unió szerződéses szolgáltatóira is alkalmazni kell. E rendelkezés alól kivételt képez azon elbánás is, amelyet a szabályozásoknak a Kazah Köztársaság által kötött, a GATS VII. cikkének megfelelően kölcsönös elismerést biztosító megállapodások alapján történő összehangolásából fakad.

51. cikk

A természetes személyek üzleti célú ideiglenes tartózkodása feltételeinek fokozatos javítása

A kereskedelmi formációban ülésező Együttműködési Bizottság ajánlásokat tesz a Felek számára a természetes személyek üzleti célból történő ideiglenes tartózkodásának további liberalizációjára vonatkozóan.

4. szakasz

Belső szabályozás

52. cikk

Alkalmazási kör és hatály

1. Az 53. cikkben meghatározott szabályokat kell alkalmazni a Felek azon engedélyezési és minősítési eljárásaira, amelyek érintik:
 - a) a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást;
 - b) a letelepedést;
 - c) az egyik Fél természetes személyének a másik Fél területén való ideiglenes tartózkodása révén – e fejezet 3. szakaszával összhangban – történő szolgáltatásnyújtást.
2. Az 53. cikkben szereplő szabályokat alkalmazni kell az e fejezetben szabályozott gazdasági tevékenységekre. A szolgáltatások esetében azok az adott Fél GATS keretében tett konkrét kötelezettségvállalásainak mértékében alkalmazandók⁽¹⁾. A szabályok nem vonatkoznak az olyan intézkedésekre, amelyek a GATS XVI. vagy XVII. cikke szerinti jegyzékek hatálya alá tartozó korlátozásokat jelentenek.

53. cikk

Engedélyezés és minősítés

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a szolgáltatásnyújtás vagy letelepedés engedélyeztetése céljából végzett engedélyezési és minősítési eljárások ésszerűek, egyértelműek és relevánsak legyenek az alapul szolgáló politikai célkitűzések tekintetében, figyelembe véve a teljesítendő követelmények és értékelendő kritériumok természetét, és önmagukban ne korlátozzák a szolgáltatásnyújtást vagy letelepedést.

⁽¹⁾ A Kazah Köztársaságra vonatkozóan a hivatkozás magában foglalja a Kazah Köztársaság WTO-hoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv szolgáltatásokról szóló szakaszát.

2. Amennyiben a kérelem benyújtásához konkrét határidőket írnak elő, a kérelmezők számára ehhez ésszerű időtartamot kell biztosítani. Az illetékes hatóság indokolatlan késedelem nélkül megkezdi a kérelem feldolgozását. Amennyiben lehetséges, a papíron benyújtott kérelmekével megegyező hitelességi feltételek mellett az elektronikus formátumban benyújtott kérelmeket is el kell fogadni.
3. Az eredeti okiratok helyett – amikor csak lehetséges – hiteles másolatokat is el kell fogadni.
4. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a kérelem feldolgozására – ideértve az eljárást befejező határozat meghozatalát is – a jogszabályaiban meghatározott ésszerű határidőn belül, de minden esetben indokolatlan késedelem nélkül sor kerül. A Felek arra törekednek, hogy normál időkeretet állapítsanak meg a kérelem feldolgozására. A Felek biztosítják, hogy a megítélt engedély indokolatlan késedelem nélkül és a benne foglalt feltételek szerint hatályba lép.
5. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a licencdíjak (!) ésszerűek legyenek az illetékes hatóság által viselt költségek tekintetében, és önmagukban nem korlátozzák a szolgáltatásnyújtást vagy letelepedést.
6. Amennyiben az illetékes hatóság úgy véli, hogy egy kérelem hiányos, vagy megállapítja, hogy további információkra van szüksége, belátható határidőn belül:
 - a) tájékoztatja a kérelmezőt;
 - b) amennyire lehetséges, azonosítja a kért információkat; valamint
 - c) amennyire lehetséges, lehetőséget biztosít a hiányosságok javítására.
7. Amennyiben az illetékes hatóság elutasítja a kérelmet, haladéktalanul – és amennyire megvalósítható, írásban – tájékoztatnia kell a kérelmezőt. Az illetékes hatóságnak a kérelmező kérésére tájékoztatnia kell utóbbit a kérelem elutasításának okairól, és lehetőség szerint az azonosított hiányosságokról. Értesíteni kell a kérelmezőt a határozat elleni fellebbezés – vonatkozó jogszabályokkal összhangban alkalmazott – eljárásairól. Az illetékes hatóságnak lehetővé kell tennie a kérelmező számára, hogy a releváns hatóság eljárásaival összhangban új kérelmet nyújtson be, kivéve akkor, ha a releváns hatóság korlátozza az engedélyek vagy minősítési határozatok számát.
8. Mindkét Fél biztosítja, hogy az illetékes hatóságok által az engedélyezési eljárás során alkalmazott eljárások és e hatóságok határozatai valamennyi kérelmező tekintetében pártatlanok. Az illetékes hatóság határozatait függetlenül hozza, és nem tartozik elszámolással a licenc- vagy engedélyköteles szolgáltatók vagy befektetők felé.

5. szakasz

Ágazatspecifikus rendelkezések

54. cikk

Nemzetközi tengeri szállítás

1. Ez a cikk a nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások liberalizálására vonatkozó elveket határozza meg. Ez a cikk nem sérti a Felek GATS-kötelezettségvállalásaiból fakadó jogokat és kötelezettségeket.
2. E cikk alkalmazásában, a „nemzetközi tengeri szállítás” magában foglalja az egységes fuvarokmánnyal, háztól házig történő, illetve multi-modális azaz több szállítási mód alkalmazásával történő áruszállítást, amely a tengeri szállítást is magában foglalja, és ebből a célból lehetőséget biztosít arra, hogy nemzetközi tengeri szállítások szolgáltatói közvetlenül kapcsolatba lépjenek a más szállítási módokat biztosító szolgáltatókkal.
3. A (4) bekezdésben említett, a hajózási ügynökségek által a nemzetközi tengeri szállítással kapcsolatos szolgáltatásnyújtás céljából végzett tevékenységek tekintetében, mindkét Fél lehetővé teszi a másik Fél jogi személyei számára, hogy leányvállalatokat és fióktelepeket hozzon létre területén, legalább olyan kedvező letelepedési és működési feltételekkel, mint amelyeket saját leányvállalatai vagy fióktelepei, illetve harmadik országok leányvállalatai és fióktelepei számára alkalmaz, attól függően, hogy melyik az előnyösebb.

(!) A licencdíjak nem foglalják magukban a természetes erőforrások használatáért, az árverésért, pályázatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítélésért fizetendő illetékeket.

Ez a bekezdés nem vonatkozik az Európai Unió valamely tagállamának vagy a Kazah Köztársaságnak a nemzeti lobogója alatt közlekedő flotta üzemeltetése céljából történő letelepedésre.

4. Ilyen tevékenységek magukban foglalják az alábbiakat, de nem csak azokra korlátozódnak:

- a) tengerhajózás és járulékos szolgáltatások marketingje és értékesítése az ügyfelekkel való közvetlen kapcsolat révén, az árajánlatadástól a számlázásig; függetlenül attól, hogy e szolgáltatásokat maga a szolgáltató, vagy olyan szolgáltatók működtetik vagy kínálják fel, amelyekkel a szolgáltatás eladója tartós üzleti megállapodást kötött;
- b) az intermodális szolgáltatásnyújtáshoz szükséges bármely szállítási és kapcsolódó szolgáltatás – ideértve a belföldi közlekedési szolgáltatásokat is – megvásárlása és felhasználása saját részre vagy ügyfelek számára (és az ügyfeleknek történő viszonteladás);
- c) dokumentáció készítése a fuvarokmányok, vámokmányok, valamint a szállított áruk származására és jellegére vonatkozó egyéb okmányok tekintetében;
- d) üzleti információk szolgáltatása bármilyen eszköz felhasználásával, beleértve a számítógépes információs rendszereket és az elektronikus adatcserét is (a távközlési szolgáltatásokkal kapcsolatos hátrányos megkülönböztetést nem tartalmazó korlátozások függvényében);
- e) bármiféle üzleti megállapodás létesítése bármilyen más hajózási ügynökséggel, beleértve a társaság részvénytőkéjében való részesedést és a helyben felvett személyzet kinevezését (illetve külföldi személyzet esetében, e megállapodás vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel), bármilyen helyi hajózási ügynökséggel;
- f) eljárás a jogi személyek nevében, többek között a hajó kikötésének megszervezésében vagy a rakományok átvételében, ha szükséges.

5. Tekintettel a nemzetközi tengeri szállítás tekintetében a Felek közötti határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás terén meglévő liberalizáció szintjére:

- a) a Felek üzleti és megkülönböztetésmentes alapon ténylegesen alkalmazzák a nemzetközi piacokhoz és kereskedelemhez való korlátlan hozzáférés elvét;
- b) a Felek a másik Fél szolgáltatója által üzemeltetett hajókat a saját hajóik, illetve harmadik országbeli hajók – attól függően, hogy melyik az előnyösebb – számára biztosítottnál nem kevésbé előnyös elbánásban részesítik, többek között a kikötők elérése, a kikötők infrastruktúrájának, szolgáltatásainak és kiegészítő tengerészeti szolgáltatásainak igénybevétele, valamint az azokkal kapcsolatos illetékek és díjak, továbbá a vámügyi létesítmények, valamint a kikötőhelyek és a be- és kirakodásra szolgáló létesítmények kijelölése tekintetében.

6. Az (5) bekezdésben meghatározott elvek alkalmazása során a Felek:

- a) e megállapodás hatálybalépésétől kezdve nem alkalmazzák az Európai Unió valamely tagállama és a Kazah Köztársaság közötti kétoldalú megállapodások rakománymegosztásra vonatkozó rendelkezéseit;
- b) nem vezetnek be rakománymegosztásra vonatkozó záradékokat a harmadik országokkal kötendő jövőbeli kétoldalú megállapodásokban, kivéve olyan kivételes körülmények esetén, amennyiben az e megállapodásban részes egyik vagy másik Fél vonalhajózási társaságainak máskülönben nem lenne tényleges lehetőségük arra, hogy az érintett harmadik országból érkező és oda irányuló kereskedelmi forgalomban részt vegyenek;
- c) a száraz és folyékony ömlesztett áruk kereskedelméről szóló jövőbeli kétoldalú megállapodásokban megtiltják a rakománymegosztásra vonatkozó megegyezéseket;
- d) e megállapodás hatálybalépésekor eltörölnek minden olyan egyoldalú intézkedést, igazgatási, technikai és egyéb akadályt, illetve tartózkodnak minden ilyenről, amely rejtett korlátozó vagy megkülönböztető hatást gyakorolhat a szabad szolgáltatásnyújtásra a nemzetközi tengeri szállításban.

7. Az Európai Unió és a Kazah Köztársaság nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatásokat nyújtó természetes és jogi személyei szabadon nyújthatnak nemzetközi tengeri-folyami szolgáltatásokat a Kazah Köztársaság és az Európai Unió belvízi útjain.

8. A Felek elfogadható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói számára elérhetővé teszik az alábbi szolgáltatásokat a kikötőnél: révkalauzolás, vontatás és vontató biztosítása, élelmiszer-ellátás, üzemanyag- és vízellátás, hulladékgyűjtés és ballasztvíz-eltávolítás, révkapitányi szolgáltatások, navigációs segítség, a hajó üzemeltetéséhez szükséges parti üzemeltetési szolgáltatások, ideértve a hírközlést, a víz- és az elektromosenergia-ellátást, a vészhelyzeti javító berendezéseket, a horgonyzási, kikötési, parthozállási szolgáltatásokat.

9. Ha a Kazah Köztársaság a tengeri kereskedelem terén kedvezőbb bánásmódot nyújt valamely más WTO-tagnak – a Kaszpi-tenger partján fekvő államok és a FÁK-országok kivételével –, a fenti feltételeket kell alkalmazni az Európai Unió természetes és jogi személyeire.

54a. cikk

Közúti, vasúti, belvízi és légi közlekedés

A Felek közötti, a Felek kölcsönös kereskedelmi szükségleteihez igazított szállítás összehangolt fejlesztésének biztosítása érdekében, a közutakhoz, vasutakhoz és belvízi utakhoz – és adott esetben a légi közlekedéshez – való kölcsönös piaci hozzáférés feltételei esetleges külön megállapodásokban szabályozhatók, amelyekről a Felek e megállapodás hatálybalépését követően tárgyalnak.

6. szakasz

Kivételek

55. cikk

Általános kivételek

1. Feltéve azon követelmény teljesülését, hogy ezen intézkedéseket nem alkalmazzák a hasonló feltételeket alkalmazó országok önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetése, illetve a letelepedés – ideértve a működést is – vagy a határokon átnyúló kereskedelem leplezett korlátozásának eszközeként, e fejezet egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozza bármelyik Felet az olyan intézkedések elfogadásában és végrehajtásában, amelyek:

- a) a közbiztonság vagy a közkerölcs védelméhez, illetve a közrend fenntartásához szükségesek (!);
- b) az emberek, állatok vagy növények életének vagy egészségének védelméhez szükségesek;
- c) a kimerülő természeti erőforrások megőrzésével kapcsolatosak, amennyiben az ilyen intézkedéseket a szolgáltatások belföldi nyújtásának vagy fogyasztásának, és a hazai befektetők korlátozásával összefüggésben alkalmazzák;
- d) a művészeti, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelméhez szükségesek;
- e) az e címmel nem ellentétes jogszabályok és rendeletek betartásához szükségesek, ideértve az olyan intézkedéseket, amelyek:
 - i. a megtévesztő és csalárd gyakorlat megakadályozásával kapcsolatosak vagy a szerződések nem teljesítéséből fakadó hatások kezeléséhez szükségesek;
 - ii. az egyének személyiségi jogainak a személyes adatok feldolgozása és terjesztése során való védelmével, és az egyéni nyilvántartások és számlák titkosságának védelmével kapcsolatosak;
 - iii. a biztonsággal kapcsolatosak;

(!) A közrendre hivatkozó kivétel csak akkor alkalmazható, ha a társadalom valamely alapvető érdeke valódi és kellően súlyos fenyegetettség alatt áll.

f) összeegyeztethetetlenek a 46. cikkel, feltéve, hogy az eltérő bánásmód célja a másik Fél gazdasági tevékenységei, befektetői vagy szolgáltatói tekintetében a közvetlen adók méltányos vagy hatékony kivetésének vagy beszedésének biztosítása ⁽¹⁾.

2. E fejezet nem alkalmazandó a Felek saját szociális biztonsági rendszerére, illetve az egyes Felek területén végzett, a kormányhatalom gyakorlásához – akár alkalmoszerűen – kapcsolódó tevékenységekre.

7. szakasz

Beruházás

56. cikk

Felülvizsgálat és konzultációk

Legkésőbb e cím alkalmazásának megkezdésétől számított három év elteltével a Felek közösen felülvizsgálják a beruházásokra vonatkozó jogi keretet a beruházások akadályainak azonosítása céljából. E felülvizsgálat alapján megfontolják annak lehetőségét, hogy tárgyalásokat kezdjenek az ilyen akadályok felszámolására, e megállapodás kiegészítése céljából, a beruházásvédelem általános elveinek tekintetében is.

6. FEJEZET

TŐKEMOZGÁSOK ÉS FIZETÉSI MŰVELETEK

57. cikk

Folyó fizetési mérleg

A Felek szabadon átváltható valutában, és adott esetben a Nemzetközi Valutaalap alapokmányával összhangban bármilyen, a folyó fizetési mérlegek folyószámlájáról történő fizetést és átutalást engedélyeznek maguk között.

58. cikk

A tőke mozgása

1. A fizetési mérlegek tőkeszámláján és a pénzügyi számláján végrehajtott tranzakciók tekintetében és e megállapodás egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül, a Felek vállalják, hogy nem rendelnek el korlátozásokat a fogadó ország jogszabályaival összhangban eszközölt közvetlen befektetésekkel, az e cím 5. fejezetének (Szolgáltatáskereskedelem és letelepedés) hatálya alá tartozó gazdasági tevékenységekkel, valamint az ilyen befektetett tőke és az abból származó bármilyen bevétel megszüntetésével vagy visszahonosításával kapcsolatos tőke szabad mozgására.

⁽¹⁾ Azon intézkedések körébe, amelyek célja a közvetlen adók hatékony vagy méltányos kivetésének vagy beszedésének biztosítása, az adott Fél által saját adózási rendszere keretében hozott olyan intézkedések tartoznak, amelyek:

- i. a nem belföldi illetőségű befektetőkre vagy szolgáltatókra alkalmazandók, elismerve azt, hogy a nem belföldi illetőségű adóalanyok adókötelezettségét a Fél területén szerzett vagy elhelyezkedő adóköteles tételek tekintetében határozzák meg;
- ii. a nem belföldi illetőségű adóalanyokra alkalmazandók annak érdekében, hogy biztosítsák az adók kivetését vagy beszedését a Fél területén;
- iii. a nem belföldi illetőségű vagy belföldi illetőségű adóalanyokra alkalmazandók annak érdekében, hogy megakadályozzák az adóelkerülést vagy adócsalást, ideértve a megfelelési intézkedéseket is;
- iv. az egyik Fél területén vagy területéről nyújtott szolgáltatás fogyasztóira alkalmazandók annak érdekében, hogy biztosítsák az ilyen fogyasztókra kivetett adó kivetését vagy beszedését, amelyet a Fél területén lévő forrásokból vezetnek le;
- v. különbséget tesznek azon befektetők és szolgáltatók között, akikre globális adózás szerinti tételek alapján vetnek ki adót, valamint más befektetők és szolgáltatók között, elismerve az adóalap természetében megmutatkozó eltéréseket; illetve
- vi. belföldi illetőségű személyeknél vagy fióktelepeken, illetve kapcsolt viszonyban álló személyek vagy ugyanazon személy fióktelepei között jövedelmet, profitot, nyereséget, veszteséget, csökkentést vagy jóváírást határoznak meg, allokálnak vagy osztanak fel, hogy védjék a Fél adóalapját.

Az f) pontban és az ebben a lábjegyzetben említett adózási feltételeket és fogalmakat az intézkedést hozó Fél belső joga szerinti adózási meghatározások és fogalmak, illetve ezekkel egyenértékű vagy hasonló meghatározások és fogalmak alapján kell meghatározni.

2. A fizetési mérlegek tőkeszámláján és a pénzügyi számláján történő, az (1) bekezdésben nem szabályozott tranzakciók tekintetében és e megállapodás egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül, mindkét Fél – saját jogszabályaival összhangban – biztosítja a tőke szabad mozgását, többek között az alábbiakkal kapcsolatban:

- a) kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó hitelek, ideértve olyan szolgáltatások nyújtását is, amelyekben a Fél honos személye vesz részt;
- b) pénzügyi kölcsönök vagy hitelek; illetve
- c) tőkerészesedés szerzése jogi személyben tartós gazdasági kapcsolatok létesítésének vagy fenntartásának szándéka nélkül.

3. E megállapodás egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül, a Felek nem vezetnek be semmiféle új korlátozást a Felek honos személyei közötti tőke mozgások tekintetében, és nem növelik a fennálló intézkedések korlátozó jellegét.

4. A Felek konzultációkat tarthatnak a közöttük folyó tőke mozgás további könnyítése céljából.

59. cikk

Kivételek

Feltéve azon követelmény teljesülését, hogy ezeket az intézkedéseket nem a hasonló feltételeket alkalmazó országok önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetésének, illetve a tőke mozgások leplezett korlátozásának eszközeként alkalmazzák, e fejezet egy rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely bármely Felet akadályozza az olyan intézkedések elfogadásában és végrehajtásában, amelyek:

- a) a közbiztonság vagy a közkerölcs védelme vagy a közrend fenntartása érdekében szükségesek; illetve
- b) az e cím rendelkezéseivel nem ellentétes jogszabályok és rendeletek betartásához szükségesek, ideértve az olyan intézkedéseket, amelyek:
 - i. bűncselekmények vagy vétségek megelőzésével, megtevesztő vagy csalárd gyakorlatok megakadályozásával kapcsolatosak vagy a szerződések nem teljesítéséből fakadó hatások kezeléséhez szükségesek (csőd, fizetési képtelenség és a hitelezők jogainak védelme);
 - ii. a Fél pénzügyi rendszerének integritása és stabilitása biztosításának érdekében elfogadott vagy fenntartott intézkedésekkel kapcsolatosak;
 - iii. értékpapírok, opciók, határidős ügyletek vagy más származékos termékek kibocsátásával, kereskedelmével vagy forgalmazásával kapcsolatosak;
 - iv. az ügyletekre vonatkozó, a végrehajtás vagy a pénzügyi szabályozó hatóságok részére történő segítségnyújtás érdekében szükséges pénzügyi jelentéssel vagy feljegyzés megőrzésével kapcsolatosak; illetve
 - v. a bírósági vagy közigazgatási eljárásokban hozott végzések vagy ítéletek betartásának biztosításával kapcsolatosak.

60. cikk

Ideiglenes védintézkedések a tőke mozgások, kifizetések és átutalások tekintetében

A Kazah Köztársaság esetében a monetáris és árfolyam-politikában, az Európa Unió esetében pedig a gazdasági és monetáris unió működésében tapasztalt súlyos nehézségek, vagy azok veszélye okozta kivételes körülmények esetén, az érintett Fél legfeljebb egy éves időtartamra szigorúan szükséges védintézkedéseket hozhat a tőke mozgások, kifizetések vagy átutalások tekintetében. Az ilyen intézkedéseket fenntartó vagy elfogadó Fél haladéktalanul tájékoztatja a másik Felet, és a lehető leghamarabb időbeli ütemezést nyújt be azok megszüntetésére.

7. FEJEZET

Szellemi tulajdon

61. cikk

Célkitűzések

E fejezet célkitűzései a következők:

- a) innovatív és kreatív termékek előállításának és kereskedelmi forgalomba hozatalának elősegítése a Felek között; valamint
- b) a szellemi tulajdon-jogok megfelelő szintű és hatékony védelmének és érvényesítésének megvalósítása.

1. szakasz

Elvek

62. cikk

A kötelezettségek jellege és köre

1. A Felek emlékeztetnek azon kötelezettségvállalásukra, hogy biztosítják azoknak a szellemi tulajdonra vonatkozó nemzetközi megállapodásoknak a megfelelő és hatékony végrehajtását, amelyeknek a részesei, beleértve a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló WTO-megállapodást (a továbbiakban: a TRIPS-megállapodás) is. E fejezet rendelkezései kiegészítik és pontosítják a Felek TRIPS-megállapodásból, illetve egyéb, a szellemi tulajdon területén kötött nemzetközi megállapodásokból fakadó jogait és kötelezettségeit.
2. E megállapodás alkalmazásában a „szellemi tulajdon” fogalom többek között a szellemi tulajdon 65– 96. cikkében említett valamennyi kategóriájára kiterjed.
3. A szellemi tulajdon védelme magában foglalja az ipari tulajdon oltalmáról szóló, 1883. évi, felülvizsgált és módosított Párizsi Egyezmény (a továbbiakban: Párizsi Egyezmény) 10a. cikkében említett tisztességtelen verseny elleni védelmet.
4. E fejezet nem akadályozza meg a Feleket abban, hogy alkalmazzák joguk azon rendelkezéseit, amelyek a szellemi tulajdonjogok magasabb szintű védelmét és végrehajtását biztosítják, feltéve, hogy ezek a rendelkezések nem ellentétesek e fejezet rendelkezéseivel.

63. cikk

Technológiaátadás

1. A Felek megállapodnak abban, hogy véleményt és információt cserélnek a szellemi tulajdonjogok védelmével és érvényesítésével kapcsolatos, a technológiaátadást érintő jogszabályaik és nemzetközi gyakorlataik tekintetében. Ez magában foglalja különösen az információáramlás megkönnyítésével, az üzleti partnerségekkel, valamint az önkéntes használati engedélyekkel és alvállalkozói megállapodásokkal kapcsolatos vélemény- és információcserét. Különös figyelmet kell fordítani az ahhoz szükséges feltételekre, hogy a fogadó országokban a technológiaátadást lehetővé tevő, megfelelő környezetet hozzanak létre, ideértve az olyan kérdéseket is, mint a hazai jogi keretrendszer és a humántőke fejlesztése.
2. Amennyiben intézkedéseket hoznak a technológiaátadás tekintetében, védelmezni kell a szellemi tulajdonjogok jogosultjának jogszerű érdekeit.

64. cikk

Jogkimerülés

Mindkét Fél nemzeti vagy regionális ⁽¹⁾, a szellemi tulajdonjogokra vonatkozó jogkimerülési rendszert alkalmaz belső jogával összhangban a szerzői jog és szomszédos jogok, a formatervezési minták és a védjegyek tekintetében.

⁽¹⁾ A „regionális” kifejezés a regionális gazdasági integrációs szervezetekre utal, amelyek belső piacot hoztak létre az áruk és szolgáltatások szabad mozgásának biztosítására.

2. szakasz

A szellemi tulajdonjogokra vonatkozó alapkövetelmények

SZERZŐI ÉS SZOMSZÉDOS JOGOK

65. cikk

A biztosított védelem

Mindegyik Fél eleget tesz az alábbi nemzetközi megállapodásokban meghatározott jogoknak és kötelezettségeknek:

- a) Berni egyezmény az irodalmi és művészeti művek védelméről (Berni egyezmény);
- b) Nemzetközi egyezmény az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről (Római egyezmény);
- c) a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) Szerzői Jogi Szerződése;
- d) a WIPO előadásokról és hangfelvételekről szóló szerződése;
- e) a TRIPS-megállapodás.

66. cikk

Szerzők

Mindegyik Fél kizárólagos jogot biztosít a szerzők tekintetében a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- a) műveik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;
- b) műveik eredeti vagy másolt példányainak bármilyen formában történő nyilvános terjesztése értékesítés útján vagy másként;
- c) műveik vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő közvetítése nyilvánosság számára, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy annak tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

67. cikk

Előadók

Mindkét Fél kizárólagos jogot biztosít az előadók tekintetében a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- a) előadásaik rögzítése ⁽¹⁾;
- b) műveik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;
- c) előadásaik rögzített formájának terjesztése a nyilvánosság számára, értékesítés útján vagy más módon;
- d) előadásaik rögzített formája vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő elérhetővé tétele oly módon, hogy a közönség tagjai azokhoz az általuk megválasztott helyen és időben hozzáférhessenek;
- e) előadásaik vezeték nélküli sugárzásának és a nyilvánossághoz való közvetítése, kivéve, ha az előadás már önmagában sugárzott előadás vagy rögzítés eredménye.

⁽¹⁾ E fejezet alkalmazásában „rögzített forma”: hangok, vagy azok leképezéseinek felvétele, amely valamely eszköz révén érzékelhető, reprodukálható vagy közölhető.

68. cikk

Hangfelvétel-előállítók

Mindkét Fél kizárólagos jogot biztosítanak a hangfelvétel-előállítók tekintetében a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- a) hangfelvételeik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, időleges vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;
- b) hangfelvételeik terjesztése a nyilvánosság számára, értékesítés útján vagy más módon;
- c) hangfelvételeik vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő elérhetővé tétele oly módon, hogy a közönség tagjai azokhoz az általuk megválasztott helyen és időben hozzáférhessenek.

69. cikk

Műsorszolgáltató szervezetek

Mindkét Fél kizárólagos jogot biztosít a műsorszolgáltató szervezetek tekintetében a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

- a) sugárzott műsoraik rögzítése;
- b) rögzített sugárzott műsoraik reprodukálása;
- c) sugárzott műsoraik rögzített formájának vezetékes vagy vezeték nélküli elérhetővé tétele, oly módon, hogy a közönség tagjai azokhoz az általuk megválasztott helyen és időben férhetnek hozzá. valamint
- d) sugárzott műsoraik vezeték nélküli újrasugárzása, illetve nyilvánossághoz történő közvetítése, továbbá a műsoraik lakosság felé történő kommunikálása, amennyiben e közvetítés olyan helyen történik, amely a nyilvánosság számára belépődíj ellenében hozzáférhető.

70. cikk

Műsorszolgáltatás és a nyilvánossághoz közvetítés

A Felek biztosítják azt a jogot, amelynek célja, hogy a felhasználó egy egyszeri méltányos díjat fizessen a hangfelvétel kereskedelmi célú nyilvánosságra hozatala, illetve e hangfelvétel példányának vezeték nélküli sugárzása vagy egyéb módon a nyilvánossághoz közvetítése esetén, valamint hogy az említett díjat az érintett előadóművészek és hangfelvétel-előállítók között felosszák. Az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók közötti megállapodás hiányában a Felek meghatározhatják annak feltételeit, hogy az említett díjat hogyan osztják el.

71. cikk

Az oltalom időtartama

1. A Berni Egyezmény 2. cikke értelmében vett irodalmi és művészeti alkotások a szerző életében és a halálától számított legalább 70 éven át részesülnek szerzői jogi védelemben.
2. Amennyiben egy művön fennálló szerzői jog több szerzőtársat illet, az (1) bekezdésben meghatározott védelmi időt az utoljára elhunyt szerző halálától kell számítani.
3. Az előadóművészek jogai az előadás időpontjától számított legalább 50 éven át védelemben részesülnek. Ha azonban az előadás rögzítését ezen az időn belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák vagy jogszerűen a nyilvánossághoz közvetítik, a védelmi idő az első nyilvánosságra hozataltól vagy – ha ez korábbi – az első nyilvánossághoz közvetítéstől számított legalább 50 év.
4. A hangfelvétel-előállítók jogai az első rögzítéstől számított legalább 50 év elteltével szűnnek meg. Ha azonban a hangfelvételt ezen időszakon belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák, az említett jogok az első jogszerű nyilvánosságra hozatal időpontját követő legalább 50 év elteltével szűnnek meg. Amennyiben az első mondatban említett időszakon belül jogszerű nyilvánosságra hozatal nem történt, de a hangfelvételt ezen időszak alatt jogszerűen a nyilvánossághoz közvetítették, az említett jogok az első jogszerű nyilvánossághoz közvetítés időpontját követő legalább 50 év elteltével szűnnek meg;

5. A műsorsugárzó szervezetek jogai legkorábban a műsor első sugárzását követő 50 év elteltével járnak le, függetlenül attól, hogy az adást vezetékes vagy vezeték nélküli sugárzás útján közvetítették, ideértve a kábelen és a műholdon keresztül történő műsorszórást is.
6. Az ebben a cikkben foglalt védelmi időket az azokat megalapozó eseményt követő év januárjának első napjától kell számítani.
7. A védelemre vonatkozó szabályok meghaladhatják az e cikkben meghatározottakat.

72. cikk

A műszaki intézkedések védelme

1. A Felek megfelelő jogi védelmet biztosítanak bármely hatékony technológiai intézkedés olyan megkerülése ellen, amelyet az érintett személy annak tudatában visz véghez, hogy a fenti célt kívánja elérni, vagy ésszerűen ennek tudatában kellene lennie.
2. Mindkét Fél megfelelő jogi védelmet biztosít az olyan eszközök, termékek vagy alkatrészek előállítására, importjára, forgalmazására, értékesítésére, bérbeadására, értékesítést vagy bérbeadást ösztönző reklámozására vagy kereskedelmi célú birtoklására, illetve olyan szolgáltatások nyújtására ellen, amelyek főként hatékony műszaki intézkedések megkerülésére irányulnak vagy azt lehetővé teszik.
3. E megállapodás alkalmazásában „műszaki intézkedés”: bármely olyan technológia, eszköz vagy alkatrész, amely rendeltetészerű működése esetén azt a célt szolgálja, hogy a művek vagy más tárgy tekintetében megakadályozzon vagy korlátozzon olyan cselekményeket, amelyeket bármely szerzői jog vagy szomszédos jog jogosultja nem engedélyezett, a belső jogszabályoknak megfelelően. A műszaki intézkedések akkor minősülnek „hatékonyak”, ha a mű vagy más tárgy használatát a jogosult hozzáférés-ellenőrzés vagy védelmi eljárás alkalmazásával korlátozza, így például kódolás, zavarás illetve a mű vagy az egyéb tárgy más átalakítása útján, vagy másolásellenőrző mechanizmussal, amellyel eléri a védelmi célt.

73. cikk

A jogkezelési információk védelme

1. A Felek megfelelő védelmet biztosítanak minden olyan személy ellen, aki illetéktelenül a következő cselekmények valamelyikét végzi:
 - a) bármely elektronikus jogkezelési információ eltávolítása vagy megváltoztatása;
 - b) az e megállapodás alapján védett olyan művek vagy más tárgyak forgalmazása, forgalmazási célú behozatala, sugárzása vagy a nyilvánosság részére történő közvetítése, amelyekből az elektronikus jogkezelő információt illetéktelenül eltávolították vagy megváltoztatták,ha a fenti személy tudja, vagy ésszerűen tudnia kellene, hogy ezzel a cselekedetével a belső jog szerinti szerzői jog vagy szomszédos jog megsértését idézi elő, teszi lehetővé, könnyíti meg vagy fedi el.
2. E fejezet alkalmazásában „jogkezelési információ”: minden olyan, a jogkezelők által szolgáltatott információ, amely a szerzői joggal vagy szomszédos jogokkal védett művet vagy más tárgyat, a szerzőt vagy más jogosultat, vagy a mű illetve a más tárgy használatának feltételeivel kapcsolatos információkat azonosítja, valamint az ilyen információt leképező bármely szám vagy kód.
3. Az (1) bekezdés alkalmazandó, ha a (2) bekezdésben említett információk bármelyike a szerzői joggal vagy szomszédos jogokkal védett mű vagy más tárgy másolatához társul, illetve a mű vagy más tárgy közönséghez történő közvetítésével kapcsolatban jelenik meg.

74. cikk

Kivételek és korlátozások

1. Azon egyezményekkel és nemzetközi megállapodásokkal összhangban, amelyeknek a Felek részesei, a Felek kizárólag olyan különös esetekben állapíthatnak meg korlátozásokat vagy kivételeket a 66–70. cikkében foglalt jogokkal kapcsolatban, amelyek nem ütköznek a mű vagy más tárgy rendes hasznosításával, és amelyek indokolatlanul nem károsítják a jogosultak jogos érdekeit.

2. A Felek rendelkeznek arról, hogy a 66–70. cikkében említett azon ideiglenes reprodukciók, amelyek átmenetiek vagy esetiek, amelyek a technológiai folyamat szerves és alapvető részét képezik, és amelyek egyetlen célja hogy lehetővé tegye egy mű vagy más tárgy:

a) valamely közvetítő eszköz révén történő, harmadik felek közötti hálózaton belüli továbbítását; vagy

b) jogszerű használatát,

valamint amelynek nincs független gazdasági jelentősége, kivételt képezzenek a 66–69. cikkben előírt többszörözési jog alól.

75. cikk

Viszonteladási jog

Az eredeti műalkotás szerzőjének – aki a másik Fél állampolgára – és jogutódjának javára mindkét Fél viszonteladási jogot biztosít, amely elidegeníthetetlen, és amelyről a szerző előzetesen sem mondhat le; e jog alapján az alkotásnak a szerző általi első eladását követő viszonteladásáért az eladási árból a szerzőt jogdíj illeti meg. A jogdíjak beszedésére vonatkozó küszöbököt és rátákat a viszonteladás helye szerinti Fél belső jogával összhangban állapítják meg ⁽¹⁾.

76. cikk

Együtműködés a szerzői jogok közös kezelése terén

A Felek lehetőségeik szerint ésszerű intézkedéseket hoznak arra, hogy megfelelő közös jogkezelő szervezeteik között megállapodásokat segítsenek elő a célból, hogy a Felek területei között könnyebb kölcsönös hozzáférést biztosítsanak a művekhez és egyéb védett tárgyakhoz és elősegítsék azok egymás területére juttatását, valamint megkönnyítsék az ilyen művek és más védett anyagok használatáért fizetendő jogdíjak átutalását. A Felek lehetőségeik szerint arra is ésszerű intézkedéseket hoznak, hogy magas szintű racionalizációt és átláthatóságot érjenek el közös jogkezelő szervezeteik feladatainak ellátása vonatkozásában.

VÉDJEJEGYEK

77. cikk

Nemzetközi megállapodások

Mindkét Fél:

a) eleget tesz a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló madridi megállapodáshoz kapcsolódó jegyzőkönyvnek és a WIPO Védjegyjogi Szerződésének, valamint

b) minden elvárható erőfeszítést megtesz a Szingapúri Védjegyjogi Szerződéshez való csatlakozás érdekében.

⁽¹⁾ Valamely Fél – a belső joggal összhangban – a műalkotások közvetítők bevonásával történő viszonteladására korlátozhatja a viszonteladási jogot.

78. cikk

Lajstromozás

1. Mindkét Fél olyan védjegyajstromozási rendszert hoz létre, amelyben a megfelelő védjegyhatóság valamennyi, az eljárást befejező határozatát írásban, megfelelő indoklással ellátva közli a védjegybejelentővel, aki megtámadhatja e határozatot az illetékes védjegyhatóság előtt, illetve azzal szemben fellebbezést nyújthat be a bírósághoz.
2. Mindkét Fél lehetőséget biztosít a jogosultak számára arra, hogy felszólaljanak a védjegybejelentések vagy a védjegyek lajstromozásával szemben. A felszólalási eljárás kontradiktórikus.
3. Mindegyik Fél nyilvánosan hozzáférhető elektronikus adatbázist biztosít a lajstromozott védjegyekhez.

79. cikk

Közismert védjegyek

A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy a Párizsi Egyezmény 6bis cikke és a TRIPS-megállapodás 16. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti közismert védjegyek oltalmát ténylegessé tegyék.

80. cikk

Kivételek a védjegyoltalomból eredő jogok alól

Mindegyik Fél rendelkezik a védjegyoltalom hatálya alóli korlátozott kivételekről, például a leíró jellegű kifejezések tisztességes használatáról, a földrajzi árujelzők használatáról vagy más olyan korlátozott kivételről, amely figyelembe veszi a védjegytulajdonos és a harmadik felek jogos érdekeit.

FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐK

81. cikk

Meghatározás

E megállapodás alkalmazásában a földrajzi árujelző valamely Fél területének, egy vidékének vagy helységének a neve, amelyet az e helyről származó olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg ennek a földrajzi származásnak tulajdonítható.

82. cikk

A földrajzi árujelzők védelmének elvei

1. Mindegyik Fél – önálló oltalmi rendszer alkalmazásával és a belső joggal összhangban – megfelelően és határozatlan időre biztosítja a földrajzi árujelzők oltalmát mindaddig, amennyiben a földrajzi árujelző a származási országban jogi oltalmat élvez.
2. E célból a Felek e cikk alapján – amely kiegészíti a TRIPS-megállapodás vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott minimumkövetelményeket – együttműködnek a földrajzi árujelzők terén.
3. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a földrajzi árujelzők oltalmát szolgáló rendszerük földrajzi árujelzők lajstromozása céljából nyitva áll a másik Fél előtt. Mindegyik Fél nyilvánosan hozzáférhető elektronikus adatbázist biztosít a lajstromozott földrajzi árujelzőkhöz.

4. A saját területén oltalom alatt álló földrajzi árujelzők tekintetében mindegyik Fél megtiltja és megakadályozza az alábbiakat:
- a) a lajstromozott elnevezés bármely közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célú használata a lajstromozással nem érintett termékek tekintetében, amennyiben:
 - a fenti termékek hasonlóak a fenti elnevezés alatt oltalmazott termékekhez, vagy
 - az ilyen használat az oltalom alatt álló elnevezés hírnevét használja ki;
 - b) a lajstromozott névvel való bármely visszaélés, annak utánzása vagy az arra való utalás, még abban az esetben is, ha feltüntetik a termék vagy szolgáltatás tényleges származását, vagy ha az oltalom alatt álló elnevezést lefordítják, kiejtés szerinti átírásban vagy eltérő írásrendszert használó nyelvek közötti átírásban használják, vagy azt olyan típusú kifejezések követik, mint a „féle”, „fajta”, „módszer”, „mint ahogyan ... készül”, „mint” „utánzat” és hasonló;
 - c) a termék származására, eredetére, jellegére vagy alapvető tulajdonságaira vonatkozó bármely egyéb, a belső vagy a külső csomagoláson, az adott termékhez kapcsolódó reklámanyagon vagy dokumentumon elhelyezett hamis vagy megtévesztő megjelölés, valamint a termék eredetét illetően hamis benyomást keltő tárolóedénybe történő csomagolás; illetve
 - d) bármilyen egyéb olyan gyakorlat, amely az áru tényleges származása tekintetében a fogyasztó megtévesztéséhez vezethet.
5. A Felek – a belső joggal összhangban – megfelelő igazgatási intézkedések útján érvényesítik a 81–83. cikkben szereplő oltalmat, többek között az érdekelt Fél kérésére.
6. A Felek biztosítják, hogy az oltalom alatt álló földrajzi árujelzőket bármely olyan gazdasági szereplő használhassa, amely az adott termékleírásnak megfelelő árut forgalmaz.
7. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a belső jog szerint oltalmazott elnevezések ne legyenek általánosak.
8. A Felek nem kötelesek lajstromozni az olyan földrajzi árujelzőket, amelyek esetében a lajstromozás egy jó hírű vagy közismert védjegyre tekintettel megtévesztheti a fogyasztókat az áru valódi azonosságát illetően.
9. E cikk sérelme nélkül mindegyik Fél oltalmazza a földrajzi árujelzőket abban az esetben is, ha már létezik korábbi védjegy. A „korábbi védjegy” olyan védjegyet jelent, amelynek használata megfelel a (4) bekezdésben említett helyzetek valamelyikének, és amelyet azt megelőzően jelentettek be lajstromozásra, vagy lajstromoztak, vagy amelynek oltalma használat révén – ha a belső jog biztosítja ennek lehetőségét – azt megelőzően keletkezett, hogy a földrajzi árujelző lajstromozására irányuló kérelmet benyújtották a szóban forgó Fél illetékes hatóságához. Ezeket a korábbi védjegyeket továbbra is lehet használni és az oltalom a földrajzi árujelzők oltalmának sérelme nélkül megújítható, amennyiben a védjegy érvénytelenítése vagy visszavonása a védjegy lajstromozásának vagy használatának helye szerinti Fél védjegyekre vonatkozó jogszabályai alapján nem indokolt.

83. cikk

Tárgyalások

A Felek e cím alkalmazásának megkezdésétől számított legfeljebb hét év elteltével tárgyalásokat kezdenek a földrajzi árujelzők területeiken való oltalmáról szóló megállapodás megkötése céljából.

FORMATERVEZÉSI MINTÁK

84. cikk

Nemzetközi megállapodások

Az Európai Unió megerősíti elkötelezettségét a Hágai Megállapodásnak az ipari minták nemzetközi lajstromozásáról szóló genfi szövege (1999) iránt. A Kazah Köztársaság elvárható erőfeszítéseket tesz a célból, hogy csatlakozzon ahhoz.

85. cikk

A lajstromozott formatervezésiminta-oltalom feltételei

1. A Felek biztosítják az önállóan alkotott, új és eredeti formatervezési minták oltalmát. Ezt az oltalmat lajstromozás útján biztosítják, amely a belső joggal összhangban kizárólagos jogot biztosít a lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjainak. E cikk alkalmazásában a Felek tekinthetik úgy, hogy az egyéni jellegű formatervezési minták eredetiek.
2. Az összetett termék alkotóelemét képező termékre alkalmazott vagy ilyen termékbe beépített mintát akkor kell újnak és egyedi jellegűnek tekinteni, ha
 - a) az alkotóelem az összetett termékbe való beillesztését követően is látható marad az összetett termék rendeltetésszerű használata – amely a karbantartást, szervizelést, illetve a javítást nem foglalja magában – során; és
 - b) az alkotóelem látható külső jellegzetességei önmagukban is megfelelnek az újdonság és az egyedi jelleg követelményeinek.

86. cikk

A lajstromozás által biztosított jogok

A lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultja kizárólagos joggal rendelkezik annak használatára, valamint arra, hogy harmadik felet megakadályozzon többek között abban, hogy a jogosult engedélye nélkül kereskedelmi célra előállítson, értékesítésre felajánljon, forgalmazzon, importáljon, exportáljon, raktározzon vagy használjon olyan terméket, amely az oltalmazott formatervezési mintát hordozza vagy megtestesíti.

87. cikk

A nem lajstromozott formatervezési minták oltalma

A Kazah Köztársaság legkésőbb hét évvel e cím tényleges alkalmazásának megkezdése után tényleges jogi oltalmat biztosít a nem lajstromozott formatervezési minták utánzása ellen, feltéve, hogy az Európai Unió az említett hétéves időszak lejártá előtt legalább két évvel megfelelő képzésben részesítette a felhatalmazott szervek, szervezetek és bírók képviselőit.

88. cikk

Az oltalom időtartama

Az oltalmi idő legalább tíz év a kérelem benyújtásának napjától számítva. Az egyes Felek előírhatják, hogy a jogosult meghosszabbíthatja az oltalmat egy vagy több öt éves időszakra, a belső jog által előírt leghosszabb oltalmi időtartamig.

89. cikk

Kivételek

1. A Felek rendelkezhetnek meghatározott kivételekről a formatervezésiminta-oltalom hatálya alól, feltéve, hogy az ilyen kivételek nem ésszerűtlenül ellentétesek az oltalmazott minta rendes felhasználásával, és nem sértik aránytalanul a lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjának jogos érdekeit, figyelembe véve harmadik felek jogos érdekeit is.

2. A formatervezési minták oltalma nem terjed ki sem azon külső jellemzőkre, amelyek kizárólag a termék műszaki rendeltetéséből fakadnak, sem azokra, amelyek egy másik termékkel való interoperabilitás biztosításához szükségesek ⁽¹⁾.
3. A mintaoltalmi jog nem vonatkozik olyan mintára, amely ellentétes a közcélokkal vagy az elfogadott erkölcsi elvekkel.

90. cikk

A szerzői joghoz való viszony

A valamelyik Fél területén lajstromozott mintaoltalmi joggal védett formatervezési minta a szóban forgó Fél szerzői joga szerint szerzői jogi oltalomra is jogosult lesz a minta létrehozatalának vagy bármilyen formában történő rögzítésének időpontjától kezdődően. E védelem terjedelmét és feltételeit, ideértve az előírt eredeti jelleg mértékét, az egyes Felek határozzák meg.

SZABADALMAK

91. cikk

Nemzetközi megállapodások

A Felek minden elvárható erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy megfeleljenek a Szabadalmi Jogi Szerződés 1–16. cikkének.

92. cikk

Szabadalmak és közegészségügy

1. A Felek elismerik a WTO miniszteri konferenciája által 2001. november 14-én elfogadott, a TRIPS-megállapodás és a közegészségügy kapcsolatáról szóló nyilatkozat fontosságát. Az e fejezet hatálya alá tartozó jogok és kötelezettségek értelmezése és végrehajtása során a Felek biztosítják az említett nyilatkozatnak való megfelelést.
2. Mindegyik Fél tiszteletben tartja a WTO Általános Tanácsának az (1) bekezdésben említett nyilatkozat 6. pontjának végrehajtásáról szóló, 2003. augusztus 30-i határozatát.

93. cikk

Kiegészítő oltalmi tanúsítványok

1. A Felek elismerik, hogy a szabadalmi oltalom alatt álló gyógyszerek és növényvédő szerek hatósági engedélyezési eljárás tárgyát képezhetik a forgalomba hozatalukat megelőzően. A Felek elismerik, hogy a szabadalmi bejelentés benyújtása és a termék forgalomba hozatalára kiadott első engedély közötti időszak között eltelt idő következtében – a vonatkozó belső jogban e célból meghatározott előírások szerint – a szabadalmi oltalom tényleges időtartama az említett időszakkal rövidülhet.
2. A Felek további oltalmi időt biztosítanak azokra a gyógyszerekre és növényvédő szerekre, amelyek szabadalmi oltalom alatt állnak, és amelyekre vonatkozóan hatósági engedélyezési eljárást folytattak le, és ez az oltalmi idő egyenlő az (1) bekezdés második mondatában említett időszak öt évvel csökkentett időtartamával.
3. A (2) bekezdés ellenére a további oltalmi időszak időtartama nem haladhatja meg az öt évet.

⁽¹⁾ Az Európai Unióban e rendelkezés nem alkalmazandó a moduláris termékekre.

94. cikk

A gyógyszerek ⁽¹⁾ forgalombahozatali engedélyének megszerzése céljából benyújtott adatok védelme

1. Mindegyik Fél gondoskodik a gyógyszerek forgalombahozatali engedélyének megszerzése céljából benyújtott adatok bizalmas kezeléséről, valamint nyilvánosságra hozatali és felhasználási tilalmát biztosító átfogó rendszerről.
2. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a – TRIPS-megállapodás 39. cikkének (3) bekezdésében említett – gyógyszerek forgalomba hozatala engedélyezésének megszerzése érdekében benyújtott információkat harmadik személyek számára ne tegyék hozzáférhetővé, és bármelyik Fél területén való forgalomba hozataluk engedélyezésétől számított legalább hat évig védelmet élvezzenek a tisztességtelen kereskedelmi felhasználással szemben.

E célból:

- a) a forgalombahozatali engedély megadásától számított hat évig az ilyen nem nyilvános adatokat benyújtó személyen vagy entitáson kívül semmilyen – akár a köz-, akár a magánszférához tartozó – személy vagy entitás nem használhat fel közvetlenül vagy közvetetten ilyen adatokat az adatokat benyújtó személy vagy entitás kifejezett beleegyezése nélkül egy gyógyszer forgalombahozatali engedély iránti kérelmének alátámasztása céljából;
- b) a forgalombahozatali engedély megadásától számított hat évig nem adható újabb forgalombahozatali engedély gyógyszerre, kivéve, ha az újabb kérelmező saját adatokat, vagy az első engedély jogosultjának engedélyével felhasznált adatokat nyújt be, és ezek teljes mértékben megfelelnek az első engedély kiadása során vizsgált követelményeknek. E hatéves időszak alatt az ilyen adatok benyújtása nélkül bejegyzett termékeket kivonják a forgalomból mindaddig, amíg a követelmények nem teljesülnek.

95. cikk

A növényvédő szerekre vonatkozó adatvédelem és szabályok a párhuzamos kísérletek elkerülésére

1. A Felek biztonsági és hatásossági követelményeket határoznak meg a növényvédő szerek forgalomba hozatalának engedélyezését megelőzően.
2. Mindegyik Fél átmeneti adatvédelmi jogot biztosít a valamely növényvédő szer forgalombahozatali engedélyének megszerzése céljából elsőként benyújtott kísérleti vagy vizsgálati jelentések tulajdonosának.

Az adatvédelmi jogok érvényességének időtartama alatt a tesztek és vizsgálati jelentéseket nem használják fel más olyan személy javára, aki valamely növényvédelmi termékre forgalombahozatali engedélyt kíván szerezni, kivéve, ha a tulajdonos kifejezetten hozzájárult ezen adatok felhasználásához. Erre a jogra a továbbiakban „adatvédelemként” történik hivatkozás.

3. A teszt vagy vizsgálati jelentés eleget tesz az alábbi feltételeknek:
 - a) szükséges az engedélyezéshez, vagy az engedély olyan módosításához, hogy a szert más növényhez is lehessen használni, és
 - b) igazoltan megfelel a helyes laboratóriumi gyakorlat vagy a helyes kísérleti gyakorlat elveinek.
4. Valamely Fél területén a növényvédő szerekre vonatkozó adatvédelem időtartama az adott Fél területén való első engedélyezéstől számított tíz év. Mindegyik Fél hosszabb időszakot is engedélyezhet, például alacsony kockázatú növényvédő szerek vagy kisebb jelentőségű felhasználások engedélyezésének ösztönzése céljából.
5. Az engedély meghosszabbításához vagy felülvizsgálatához szükséges kísérletek vagy vizsgálatok szintén védettek.
6. A Felek szabályokat határoznak meg a gerinces állatokon végzett kettős kísérletek elkerülésére vonatkozóan. Azok a személyek, akik gerinces állatokon végzett kísérleteket és vizsgálatokat szándékoznak végrehajtani, minden szükséges intézkedést megtesznek annak ellenőrzésére, hogy ezeket a vizsgálatokat és tanulmányokat nem végezték-e már el, vagy nem kezdték-e már meg.

⁽¹⁾ Az e fejezetben szereplő „gyógyszer” – az Európai Unió esetében – az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerint meghatározott gyógyszerekre utal.

7. A jövőbeni kérelmező és a vonatkozó engedélyek jogosultja vagy jogosultjai mindent megtesznek annak biztosítása érdekében, hogy a gerinces állatokon végzett kísérletek és vizsgálatok eredményeit megosszák. A kísérleti és vizsgálati jelentések megosztásának költségeit igazságos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes módon kell meghatározni. A leendő kérelmezőnek kizárólag azon információk költségeiből kell részt vállalnia, amelyeket az engedélyezési követelmények teljesítése érdekében be kell nyújtania.

8. Ha a jövőbeni kérelmező és a növényvédő szerek vonatkozó engedélyeinek jogosultja vagy jogosultjai nem tudnak megállapodni a gerinces állatokon végzett kísérletekkel járó tesztek vagy vizsgálatok eredményeinek megosztásáról, akkor a jövőbeni kérelmező erről tájékoztatja az érintett Fél illetékes hatóságát.

9. A gerinces állatokon végzett kísérletekkel járó tesztek vagy vizsgálatok eredményeinek megosztására vonatkozó megállapodás megghiúsulása nem akadályozza meg az érintett Fél illetékes hatóságát abban, hogy az ilyen eredményeket felhasználja a jövőbeni kérelmező kérelmének elbírálásához.

A vonatkozó engedély jogosultja vagy jogosultjai igényelhetik a jövőbeni kérelmezőtől, hogy vállaljon tisztességes részt a náluk felmerült költségekből. A Fél az érintett feleket felkérheti arra, hogy az ügyet a belső jog alapján lefolytatott hivatalos és kötelező erejű választott bírósági eljárás útján rendezzék.

96. cikk

Növényfajták

Az Európai Unió újlag megerősíti az új növényfajták oltalmára létesült Nemzetközi Egyezmény (UPOV-egyezmény) melletti kötelezettségvállalását, a Kazah Köztársaság pedig ésszerű erőfeszítést tesz annak érdekében, hogy csatlakozzon ahhoz.

3. szakasz

A szellemi tulajdonjogok érvényesítése

97. cikk

Általános kötelezettségek

1. A Felek ismételten megerősítik a TRIPS-megállapodás – különösen annak III. része – szerinti kötelezettségvállalásaikat, és gondoskodnak a szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséhez szükséges, e szakaszban rögzített kiegészítő intézkedések, eljárások és jogorvoslatok biztosításáról⁽¹⁾.

2. Ezen intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak tisztességesnek és méltányosnak kell lenniük, nem lehetnek szükségtelenül bonyolultak és költségesek, és nem eredményezhetnek ésszerűtlen határidőket és indokolatlan késedelmeket. Ezeknek emellett hatékonyak, arányosnak és elrettentő hatásúnak kell lenniük, és oly módon kell alkalmazni azokat, hogy ne akadályozzák a törvényes kereskedelmet, és hogy az azokkal való visszaélés esetére biztosítékok álljanak rendelkezésre.

98. cikk

Kérelem benyújtására jogosult személyek

A Felek az alább felsorolt személyeket elismerik olyanként, mint akik jogosultak arra, hogy az ebben a szakaszban és a TRIPS-egyezmény III. részében említett intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazása iránti kérelmet nyújtsanak be:

- a) szellemi tulajdon-jogok jogosultjai, a belső jog rendelkezéseivel összhangban;
- b) az e jogok használatára jogosult minden más személyt, így különösen a licencvevőket, feltéve, hogy azt a belső jog lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel;

⁽¹⁾ A 98–110. cikk alkalmazásában a „szellemi tulajdonjogok” fogalma legalább az alábbi jogokat foglalja magában: szerzői jogok; a szerzői joggal szomszédos jogok; az adatbázis-előállítók sui generis jogai; a félvezető termékek topográfiájának szerzői megillető jogok; védjegyjogok; formatervezésiminta-oltalmi jogok; szabadalmi jogok, beleértve a kiegészítő oltalmi tanúsítványokból eredő jogokat; földrajzi árujelzők; használatiminta-oltalmi jogok; növényfajta-oltalmi jogok; és kereskedelmi nevek, amennyiben a belső jogban kizárólagos jogként védelmet élveznek.

- c) szellemi tulajdon-jogok közös kezelését végző szervezetek, amelyek szabályszerűen elismert jogosultsággal rendelkeznek arra, hogy szellemi tulajdonjogok jogosultjait képviseljék, feltéve, hogy azt a belső jog lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel;
- d) a szellemi tulajdon védelmével foglalkozó szakmai szervezetek vagy egyéb személyek, amelyek/akik szabályszerűen elismert jogosultsággal rendelkeznek arra, hogy szellemi tulajdonjogok jogosultjait képviseljék, feltéve, hogy azt a belső jog lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel.

99. cikk

Bizonyíték

1. Mindkét Fél igazságügyi hatóságai jogosultak arra, hogy – amennyiben az egyik Fél ésszerűen elérhető bizonyítékot mutat be igényének alátámasztására, és olyan bizonyítékot nevez meg az igényének alátámasztására, amely az ellenfél birtokában van – elrendelje az ilyen bizonyítéknak az ellenfél általi bemutatását, a bizalmas információk védelmét megfelelő feltételekkel biztosítva.

2. Az (1) bekezdésben említett feltételek mellett, amennyiben a szellemi tulajdon-jog megsértésére kereskedelmi mértékben kerül sor, a Felek megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy lehetővé tegyék az illetékes igazságügyi hatóságok számára, hogy – indokolt esetben és kérelem benyújtását követően – elrendeljék a felszólalást benyújtó Fél rendelkezésére álló banki, pénzügyi és üzleti dokumentumok közlését, a bizalmas információk védelme mellett.

100. cikk

A bizonyítékok biztosítását célzó intézkedések

1. A Felek biztosítják, hogy az ügy érdemében lefolytatandó eljárások megindítása előtt valamely fél kérelmére, aki az összes ésszerűen rendelkezésre álló bizonyítékot bemutatta azon igényének alátámasztására, hogy szellemi tulajdon-jogát megsértették vagy ilyen jogsértés veszélye fennáll, az illetékes igazságügyi hatóságok azonnali és hatékony ideiglenes intézkedéseket rendelhessenek el a feltételezett jogsértésre vonatkozó releváns bizonyítékok biztosítására, feltéve, hogy az a bizalmas információk védelmét nem sérti.

2. Az ilyen intézkedések magukban foglalhatják a feltehetően jogsértő áruk, illetve adott esetben a fenti áruk előállításához és/vagy terjesztéséhez használt anyagok és eszközök, valamint az azokhoz tartozó dokumentumok részletes leírását, illetve – mintavétellel vagy anélkül történő – fizikai lefoglalását. Ezen intézkedéseket szükség esetén a másik Fél meghallgatása nélkül kell meghozni, különösen akkor, ha a késelem valószínűleg helyrehozhatatlan kárt okozna a jogosultnak vagy bizonyíthatóan fennáll a bizonyítékok megsemmisítésének veszélye.

101. cikk

Tájékoztatáshoz való jog

1. A Felek biztosítják, hogy – a szellemi tulajdonjog megsértése miatt indított eljárásokkal összefüggésben, és a felperes indokolt és arányos kérelmére – az illetékes igazságügyi hatóságok elrendelhessék, hogy a szellemi tulajdon-jogot sértő áruk vagy szolgáltatások eredetéről és terjesztési hálózatairól a jogsértő és/vagy a következő személyek adjanak tájékoztatást:

- a) aki jogsértő árukat kereskedelmi mértékben birtokolt;
- b) aki jogsértő szolgáltatásokat kereskedelmi mértékben vett igénybe;
- c) aki kereskedelmi mértékben nyújtott szolgáltatásokat jogsértő tevékenységekhez; illetve
- d) aki az a), b) vagy c) pontban említett személy állítása szerint részt vett jogsértő áruk előállításában, gyártásában vagy terjesztésében, vagy ilyen szolgáltatások nyújtásában.

2. Az (1) bekezdésben említett tájékoztatás szükség szerint magában foglalja:
 - a) az előállítók, gyártók, terjesztők, szállítók, az áruk vagy szolgáltatások egyéb korábbi birtokosainak, valamint a címzett nagykereskedők és kiskereskedők nevét és címét;
 - b) az előállított, gyártott, kiszállított, átvett vagy megrendelt mennyiségekre vonatkozó adatokat, valamint az érintett árukért vagy szolgáltatásokért kifizetett árat.
3. Az (1) és a (2) bekezdés nem érinti azokat az egyéb törvényi rendelkezéseket, amelyek:
 - a) a jogosult számára szélesebb körű tájékoztatáshoz való jogot biztosítanak;
 - b) az e cikk szerint közölt információ polgári vagy büntetőeljárásban való felhasználását szabályozzák;
 - c) a tájékoztatáshoz való joggal történő visszaélést szabályozzák;
 - d) lehetővé teszik az olyan tájékoztatás megtagadását, amely az (1) bekezdésben említett személyt arra kényszerítené, hogy magát vagy közeli hozzátartozóját szellemi tulajdon-jog megsértésében való részvétellel vádolja; vagy
 - e) az információs források bizalmas kezelésének védelmét vagy a személyes adatok feldolgozását szabályozzák.

102. cikk

Ideiglenes és óvintézkedések

1. A Felek biztosítják, hogy az igazságügyi hatóságok a felperes kérelmére ideiglenes intézkedést rendelhessenek el a feltételezett jogsértő ellen a szellemi tulajdon-jogot fenyegető sérelem megakadályozására, vagy ideiglenes jelleggel és szükség esetén – feltéve, hogy arról a belső jog rendelkezik – ismételt pénzbírság kiszabása mellett a feltételezett jogsértés folytatásának megtiltására, vagy a jogsértés folytatásának olyan biztosíték nyújtásától való függővé tételére, amely a jogosult kártérítését szolgálja. Ugyanezen feltételek mellett ideiglenes intézkedés olyan közvetítővel szemben is elrendelhető, akinek a szolgáltatásait harmadik személy veszi igénybe szellemi tulajdon-jog megsértése céljából.
2. Ideiglenes intézkedés rendelhető el a szellemi tulajdon-jogot feltehetően sértő áruk lefoglalása vagy kiadása érdekében is, hogy ezáltal megakadályozzák azok kereskedelmi forgalomba kerülését vagy forgalmazását.
3. A feltételezett jogsértés kereskedelmi mértékben történő elkövetésének esetére a Felek biztosítják, hogy az igazságügyi hatóságok óvintézkedésként elrendelhessék a feltételezett jogsértő ingó és ingatlan vagyonának lefoglalását, beleértve bankszámláinak befagyasztását és egyéb vagyontárgyainak lefoglalását, amennyiben a felperes igazolja, hogy kártérítési igényének teljesítése kétséges. E célból az igazságügyi hatóságok elrendelhetik a banki, pénzügyi vagy kereskedelmi iratok átadását, vagy a szóban forgó információkhoz való megfelelő hozzáférés biztosítását.

103. cikk

Korrektív intézkedések

1. A Felek biztosítják, hogy az illetékes igazságügyi hatóságok – a felperes kérelmére, továbbá a jogsértésből fakadóan a jogosultat megillető bármely kártérítési igény sérelme nélkül, és bárminemű kártérítés nélkül – elrendelhessék legalább a kereskedelmi láncból való végleges kivonását vagy megsemmisítését azoknak az áruknak, amelyekről megállapították, hogy szellemi tulajdon-jogot sértenek. Adott esetben az illetékes igazságügyi hatóságok elrendelhetik az elősorban ilyen áruk előállítás vagy gyártása során használt anyagok és eszközök megsemmisítését is.
2. A Felek igazságügyi hatóságainak jogában áll elrendelni, hogy ezeket az intézkedéseket a jogsértő költségére hajtsák végre, kivéve, ha olyan különleges indokokra történik hivatkozás, amelyek ennek ellentmondanak.

104. cikk

Bírósági eltiltó határozatok

A Felek biztosítják, hogy amennyiben bírósági határozat a szellemitulajdon-jog megsértését állapítja meg, az illetékes igazságügyi hatóságok a jogsértőt határozattal eltiltsák a további jogsértéstől. Amennyiben arról a belső jog rendelkezik, a bírósági eltiltó határozat be nem tartása esetén – adott esetben – többször is bírságot vehetnek ki a határozatnak való megfelelés biztosítása érdekében. A Felek biztosítják továbbá, hogy a jogosultak bírósági eltiltó határozatot kérhessenek olyan közvetítő szolgáltatókkal szemben, akiknek a szolgáltatásait harmadik fél szellemitulajdon-jog megsértése céljából veszi igénybe.

105. cikk

Alternatív intézkedések

A belső joggal összhangban mindegyik Fél előírhatja, hogy – megfelelő esetekben, valamint azon személy kérésére, akire feltehetőleg vonatkozhatnak a 103. és/vagy 104. cikkben előírt intézkedések – az illetékes igazságügyi hatóság pénzbeli kártérítés megfizetését rendelheti el a sértett Fél javára az e fejezet 103. és/vagy 104. cikkében előírt intézkedések alkalmazása helyett, ha az érintett személy nem szándékosan és nem gondatlanul járt el, amennyiben a szóban forgó intézkedések végrehajtása aránytalanul nagy kárt okozna számára, és ha a sértett félnek fizetett pénzbeli kártérítés ésszerű mértékűnek tűnik.

106. cikk

Kártérítés

1. A Felek biztosítják, hogy az igazságügyi hatóságok a kártérítés megállapításakor:
 - a) figyelembe vesznek minden lényeges szempontot, úgy mint a sértett fél által elszenvedett kedvezőtlen gazdasági következményeket, ideértve az elmaradt hasznot, a jogsértő jogtalan gazdagodását, és indokolt esetben a nem tisztán gazdasági tényezőket, mint például a jogsértés által a jogosultnak okozott nem vagyoni kárt; illetve
 - b) a kártérítést megfelelő esetekben átalányösszegben is megállapíthatják olyan tényezők alapján, mint amilyen például legalább azon díjazás vagy jogdíjak összege, amely a jogosultat megillette volna, ha az adott szellemitulajdon-jog felhasználására a jogsértő engedélyt kért volna.
2. Azokra az esetekre, amikor a jogsértő nem tudta, vagy kellő gondosság mellett nem kellett tudnia, hogy jogsértést valósít meg, a Felek előírhatják, hogy az igazságügyi hatóságok rendeljék el a gazdagodás megtérítését vagy kártérítés megfizetését, amelyek összegét előre megállapíthatják.

107. cikk

Jogi költségek

Mindegyik Fél biztosítja, hogy a nyertes fél részéről felmerült indokolt és arányos jogi költségeket és egyéb kiadásokat főszabályként a vesztes fél viseli, kivéve, ha ez méltánytalan lenne.

108. cikk

Bírósági határozatok nyilvánosságra hozatala

A Felek biztosítják, hogy a szellemitulajdon-jogok megsértése miatt indított bírósági eljárásokban az igazságügyi hatóságok megfelelő intézkedéseket rendelhessenek el a felperes kérelmére és a jogsértő költségére a határozatban foglalt információ terjesztése érdekében, ideértve a határozat közzétételét és annak teljes vagy részleges nyilvánosságra hozatalát.

109. cikk

A szerzőség vagy jogosultság védelme

Az ezen szakaszban foglalt intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazásában ahhoz, hogy egy irodalmi vagy művészeti mű szerzőjét ellenkező bizonyíték hiányában szerzőnek tekintsék, és ennél fogva jogosult legyen jogorvoslati eljárás megindítására, elegendő, ha nevét a szokásos módon feltüntetik a művön. Ez értelemszerűen alkalmazandó a szomszédos jogi jogosultakra is a védelmet élvező teljesítményeik tekintetében.

110. cikk

Igazgatási eljárások

Amennyiben bármelyik polgári jogi jogorvoslat az ügy érdemében folytatott közigazgatási eljárás eredményeként is elrendelhető, az ilyen eljárásnak lényegileg azonos elveknek kell megfelelnie, mint az ezen szakasz vonatkozó rendelkezéseiben megállapítottak.

111. cikk

A határokon alkalmazott intézkedések

1. A szellemi tulajdon-jogok érvényesítése érdekében a határokon alkalmazott intézkedések végrehajtása során a Felek biztosítják az 1994. évi GATT-egyezmény és a TRIPS-megállapodás szerinti kötelezettségeik betartását.
2. A szellemi tulajdon-jogok védelmének mindkét Fél vámterületén való biztosítása érdekében a vámhatóságok – hatáskörük keretein belül – megközelítéseket fogadnak el a (3) és (4) bekezdésben említett, a szellemi tulajdon-jogok megsértésével gyanúsított árukat tartalmazó szállítmányok azonosítására vonatkozóan. E megközelítések között szerepelnek kockázatelemzési technikák, amelyek többek között a jogosultak által nyújtott információkon, az összegyűjtött információkon és a szállítmányok ellenőrzésén alapulnak.
3. A vámhatóságoknak – a jogosult kérelmére – intézkedéseket hozhatnak a vámellenőrzés alá vont, védjegyek, szerzői jogok és szomszédos jogok, vagy földrajzi árujelzők megsértésével gyanúsított áruk lefoglalására vagy kiadásuk felfüggesztésére.
4. A Kazah Köztársaság vámhatóságai legkésőbb három évvel e cím alkalmazásának megkezdése után, a jogosult kérelmére intézkedéseket hozhatnak a vámellenőrzés alá vont, szabadalmak, használati minták, formatervezési minták, integrált áramkörök topográfiájának vagy növényfajta-oltalom megsértésével gyanúsított áruk lefoglalására vagy kiadásuk felfüggesztésére, feltéve, hogy az Európai Unió e hároméves időszak második évének vége előtt megfelelő képzésben részesítette a felhatalmazott szervek képviselőit, például a vámtisztviselőket, ügyészeket, bírókat és adott esetben más személyzetet.
5. A vámhatóságok, saját kezdeményezésükre, intézkedéseket hozhatnak a vámellenőrzés alá vont, védjegyek, szerzői jogok és szomszédos jogok, vagy földrajzi árujelzők megsértésével gyanúsított áruk lefoglalására vagy kiadásuk felfüggesztésére.
6. A Kazah Köztársaság vámhatóságai legkésőbb öt évvel e cím alkalmazásának megkezdése után, saját kezdeményezésükre lefoglalhatják a vámellenőrzés alá vont, szabadalmak, használati minták, formatervezési minták, integrált áramkörök topográfiájának vagy növényfajta-oltalom megsértésével gyanúsított árukat vagy felfüggeszthetik azok kiadását, feltéve, hogy az Európai Unió ezen öt éves időszak lejártá előtt legalább két évvel megfelelő képzésben részesítette a felhatalmazott szervek képviselőit, például a vámtisztviselőket, ügyészeket, bírókat és adott esetben más személyzetet.
7. A (3)-(6) bekezdéstől eltérve, a lefoglalási és felfüggesztési eljárások alkalmazására nem áll fenn kötelezettség a másik országban a jogosult által vagy engedélyével forgalomba hozott áruk importja esetén.

8. A Felek megállapodnak a TRIPS-megállapodás 69. cikkének hatékony végrehajtásáról a szellemi tulajdon-jogok megsértésével gyanúsított áruk nemzetközi kereskedelme tekintetében. E célból mindegyik Félnek készen kell állnia arra, hogy az együttműködés elősegítése érdekében vámigazgatásán belül kapcsolattartási pontot határozzon meg, és erről értesítse a másik Felet. Az ilyen együttműködés magában foglalhatja a jogosultaktól kapott információkra alkalmazott mechanizmusokkal kapcsolatos információcserét, a bevált módszerek és kockázatkezelési stratégiákkal kapcsolatos tapasztalatok, valamint a jogsértéssel gyanúsított árukat tartalmazó szállítmányok azonosítását segítő információk megosztását.

9. Mindegyik Fél vámhatóságai készen állnak arra, hogy a másik Fél kérésére vagy saját kezdeményezésükre együttműködjenek abban, hogy a másik Fél vámhatóságainak rendelkezésére bocsássák a birtokukban lévő releváns információkat, különösen az egyik Fél területén áthaladó olyan tranzitáruk tekintetében, amelyek célállomása vagy származási helye a másik Fél.

10. Az együttműködés egyéb formáinak sérelme nélkül, a vámügyekben történő kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyvet kell alkalmazni e cikk (8) és (9) bekezdése tekintetében, a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos vámügyi jogszabályok megsértése vonatkozásában.

11. Az Együttműködési Tanács hatásköreinek sérelme nélkül, a 25. cikk (3) bekezdésében említett vámügyi együttműködési albizottság felelős e cikk megfelelő működésének és végrehajtásának biztosításáért. A vámügyi együttműködési albizottság megállapítja a prioritásokat, és megfelelő eljárásokat biztosít a Felek illetékes hatóságai közötti együttműködéshez.

4. szakasz

A közvetítő szolgáltatók felelőssége

112. cikk

Közvetítők szolgáltatásainak igénybevétele

A Felek elismerik, hogy harmadik felek közvetítők szolgáltatásait vehetik igénybe a jogsértő cselekmények elkövetéséhez. Az információs szolgáltatások szabad mozgásának biztosítása és ugyanakkor a szellemi tulajdonjogoknak a digitális környezetben való érvényesítése érdekében mindegyik Fél biztosítja az e szakaszban meghatározott intézkedéseket a közvetítő szolgáltatók vonatkozásában, amennyiben azok semmilyen módon nem érintettek a továbbított tartalom tekintetében.

113. cikk

A közvetítő szolgáltatók felelőssége: „egyszerű továbbítás”

1. Amennyiben egy információs társadalmi szolgáltatás a szolgáltatás vevője által adott információnak a kommunikációs hálózaton történő továbbításából, vagy kommunikációs hálózathoz való hozzáférés biztosításából áll, a Felek biztosítják, hogy a szolgáltató ne legyen felelős a továbbított információért, feltéve, hogy a szolgáltató:

- a) nem kezdeményezi a továbbítást;
- b) nem választja ki az adatátvitel címzettjét; valamint
- c) nem választja meg, vagy nem módosítja a továbbított információt.

2. Az (1) bekezdésben említett adatátvitel és hozzáférés biztosítása magában foglalja a továbbított információ automatikus, közbenső és átmeneti tárolását annyiban, amennyiben ez az adatátvitel hírközlő hálózaton történő végrehajtásának a kizárólagos céljával történik, és feltéve, hogy az információt nem tárolják az adatátvitelhez ésszerűen szükségesnél hosszabb ideig.

3. Ez a cikk nem érinti a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy a belső joggal összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék.

114. cikk

A közvetítő szolgáltatók felelőssége: „ideiglenes tárolás (caching)”

1. Amennyiben egy információs társadalmi szolgáltatás a szolgáltatás vevője által adott információ kommunikációs hálózaton történő továbbításából áll, a Felek biztosítják, hogy a szolgáltató ne legyen felelős a továbbított információk olyan automatikus, közvetítő és átmeneti tárolásáért, amelynek egyedüli célja az információnak a szolgáltatás más vevőihöz – kérésükre – történő továbbításának hatékonyabbá tétele, feltéve, hogy:

- a) a szolgáltató nem módosítja az információt;
 - b) a szolgáltató betartja az információhoz való hozzáférés feltételeit;
 - c) a szolgáltató betartja az információk frissítése tekintetében az ágazatban széles körben elismert és alkalmazott szabályokat;
 - d) a szolgáltató nem akadályozza az olyan jogszerű technológia használatát, amely az iparágban széles körben elismert és használt az információ használatára vonatkozó adatok megszerzése érdekében; valamint
 - e) a szolgáltató haladéktalanul intézkedik a tárolt információ törléséről vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről, amint ténylegesen tudomást szerez arról, hogy az információt az adatátvitel forrásánál törölték a hálózatról vagy megszüntették az ahhoz való hozzáférést, vagy bíróság, illetve közigazgatási hatóság rendelte el a törlést vagy a hozzáférés megszüntetését.
2. Ez a cikk nem érinti a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy a belső joggal összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék.

115. cikk

A közvetítő szolgáltatók felelőssége: tárhelyszolgáltatás (hosting)

1. Amennyiben egy információs társadalmi szolgáltatás a szolgáltatás vevője által adott információ tárolásából áll, a Felek biztosítják, hogy a szolgáltató ne legyen felelős az információknak a szolgáltatás igénybevevője kérésére történő tárolásáért, feltéve, hogy:

- a) a szolgáltató nem rendelkezik tényleges ismerettel illegális cselekményről vagy információról, és a kártérítés tekintetében nincs tudomása olyan tényekről vagy körülményekről, amelyekből az illegális cselekmény vagy információ nyilvánvaló; illetve
- b) a szolgáltató, miután ilyenről tudomást szerez, gyorsan és eredményesen eljár az információ eltávolítása vagy a hozzáférés letiltása érdekében.

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha a szolgáltatás igénybevevője a szolgáltató irányítása vagy ellenőrzése alatt működik.

3. Ez a cikk nem érinti a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy a belső joggal összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék, és nem érinti a Feleknek azt a lehetőségét sem, hogy eljárásokat alakítsanak ki az információ eltávolításának vagy a hozzáférés megszüntetésének szabályozására.

116. cikk

Az általános nyomonkövetési kötelezettség hiánya

1. A 113–115. cikk hatálya alá tartozó szolgáltatások tekintetében a Felek nem állapítanak meg a szolgáltatókra nézve olyan általános kötelezettséget, amely szerint az általuk továbbított vagy tárolt információkat nyomon kellene követniük, sem olyan általános kötelezettséget, amely szerint jogellenes tevékenységre utaló tényeket vagy körülményeket kellene kivizsgálniuk.

2. Valamely Fél kötelezettségeket állapíthat meg az információs társadalmi szolgáltatók számára, hogy haladéktalanul tájékoztassák az illetékes hatóságokat a szolgáltatásaik igénybevevői által végzett jogellenes tevékenységekről vagy információszolgáltatásról. Valamely Fél azon kötelezettséget is előírhatja az információtársadalmi szolgáltatók számára, hogy az illetékes hatóságok kérésére kötelezően tájékoztassák azokat a szolgáltatásaik azon igénybevevőinek azonosítását lehetővé tevő információkról, akikkel információátvitelre vonatkozó megállapodást kötöttek.

117. cikk

A 112–116. cikk alkalmazásának időpontja

A Kazah Köztársaság e cím alkalmazása megkezdésének időpontjától számított öt éven belül teljes mértékben végrehajtja a 112–116. cikkben előírt kötelezettségeket.

118. cikk

Együtműködés

1. A Felek ösztönzik a kereskedelmi és szakmai egyesületek vagy a szellemi tulajdonjogok védelmét és érvényesítését célzó szervezetek közötti együttműködést.
2. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek az ebben a fejezetben szereplő kötelezettségek végrehajtásának támogatása céljából. Az együttműködés területei többek között a következő tevékenységekre terjednek ki:
 - a) információcsere a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó jogi kereteikről, valamint a vonatkozó oltalmi és érvényesítési szabályokról; tapasztalatcsere a területtel kapcsolatos jogalkotás előrehaladásáról;
 - b) tapasztalatcsere a szellemi tulajdon-jogok védelmével és érvényesítésével kapcsolatban;
 - c) tapasztalatcsere a vámügyi, rendőrségi, közigazgatási és igazságügyi szervek és érdekelt szervezetek között a védelemről és végrehajtásról; koordináció a hamisított áruk exportjának megakadályozása érdekében;
 - d) kapacitásfejlesztés; valamint
 - e) a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó információk és ismeretek előmozdítása és terjesztése többek között üzleti körökben és a civil társadalomban; a fogyasztók és a jogosultak tudatosságának és ismereteinek megerősítése.

8. FEJEZET

Közbeszerzés

119. cikk

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- a) „kereskedelmi áruk vagy szolgáltatások” olyan áruk vagy szolgáltatások, amelyeket általában kereskedelmi piacokon adnak el vagy kínálnak eladásra nem állami beszerzőknek, és amelyeket nem állami célokra szoktak beszerezni;
- b) „építési szolgáltatás” olyan szolgáltatás, amelynek célja magas- vagy mélyépítési munkák bármely eszközzel történő megvalósítása, az Egyesült Nemzetek Szervezetének ideiglenes központi termékosztályozása (a továbbiakban: CPCprov) 51. ágazata alapján;
- c) „nap” naptári nap;

- d) „elektronikus árverés”: olyan ismétlődő folyamat, amelyben elektronikus eszköz segítségével mutatják be az új – lefelé kiigazított – árakat és/vagy az ajánlat egyes elemeire vonatkozó új értékeket, és amely az ajánlatok első teljes körű értékelése után történik, lehetővé téve az ajánlatok automatikus értékelési módszerek alkalmazásával történő rangsorolását. Következésképpen egyes szolgáltatásnyújtásra és egyes építési beruházásra irányuló szerződések, amelyek tárgya szellemi teljesítmény, például egy építési terv, nem képezhetik elektronikus árverés tárgyát;
- e) „írásbeli” vagy „írásban”: bármely, szavakból vagy számjegyekből álló kifejezési forma, amely olvasható, reprodukálható és később közölhető. Tartalmazhat elektronikus úton továbbított és tárolt adatokat is;
- f) „korlátozott körű tendereljárás”: olyan beszerzési módszer, amelynek keretében a beszerzést végző szerv a választása szerinti ajánlattevővel vagy ajánlattevőkkel lép kapcsolatba;
- g) „intézkedés”: az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéshez kapcsolódó bármilyen törvény, rendelet, eljárás, igazgatási iránymutatás vagy gyakorlat, vagy a beszerzést végző szerv bármilyen cselekménye;
- h) „többszöri felhasználásra szánt jegyzék”: azon ajánlattevőket tartalmazó jegyzék, amelyekről a beszerzést végző szerv megállapította, hogy megfelelnek a jegyzékbe való felvétel feltételeinek, és amely jegyzéket a beszerzést végző szerv többször kívánja felhasználni;
- i. „tervezett beszerzésről szóló hirdetmény”: a beszerzést végző szerv által közzétett hirdetmény, amelyben felhívják az érdekelteket ajánlattevőként részvételi jelentkezés, ajánlat vagy mindkettő benyújtására;
- j) „nyílt eljárás”: olyan beszerzési módszer, amelynek keretében valamennyi érdekelteket ajánlattevő benyújthatja az ajánlatát;
- k) „személy”: természetes vagy jogi személy;
- l) „beszerzést végző szerv”: valamelyik Félnek a III. melléklet 1–3. részében szereplő intézménye;
- m) „minősített ajánlattevő”: olyan ajánlattevő, amelyet az ajánlatkérő a részvétel feltételeit teljesítő ajánlattevőként ismer el;
- n) „meghívásos eljárás” olyan beszerzési módszer, amelynek keretében a beszerzést végző szerv csak minősített ajánlattevőket kér fel ajánlat benyújtására;
- o) „szolgáltatások”: eltérő rendelkezés hiányában a szolgáltatások magukban foglalják az építési szolgáltatásokat is;
- p) „szabvány”: olyan okmány, amelyet egy elismert testület fogadott el és hagyott jóvá általános és ismételt használatra; és amely árukra, szolgáltatásokra vagy kapcsolódó folyamatokra és gyártási módszerekre vonatkozó szabályokat, iránymutatásokat vagy jellemző ismertetőjegyeket határoz meg, amelyek betartása nem kötelező. Az okmány tartalmazhat valamely árura, szolgáltatásra, folyamatra vagy gyártási módszerre vonatkozó terminológiát, jeleket, csomagolási, jelölési vagy címkézési követelményeket, illetve vonatkozhat kizárólag ezekre;
- q) „ajánlattevő”: árukat vagy szolgáltatásokat nyújtó vagy nyújtani képes személy vagy személyek csoportja;
- r) „műszaki leírás”: olyan ajánlattételi követelmény, amely:
- meghatározza a közbeszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások tekintetében megkövetelt – többek között a minőséggel, a teljesítménnyel, a biztonsággal és a mérettel kapcsolatos – jellemzőket, vagy az ilyen áruk előállításához vagy az ilyen szolgáltatások nyújtásához szükséges gyártási folyamatokra és módszerekre vonatkozó követelményeket; illetve
 - meghatározza az árura vagy szolgáltatásra alkalmazandó, a terminológiára, a jelekre, a csomagolásra, a jelölésre vagy a címkézésre vonatkozó követelményeket.

120. cikk

Alkalmazási kör és hatály

E fejezet alkalmazása

1. Ez a fejezet az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéseket érintő bármilyen intézkedésre vonatkozik, függetlenül attól, hogy azt kizárólag vagy részben elektronikus úton bonyolítják le.

2. E fejezet alkalmazásában az „e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés” kormányzati célú beszerzést jelent:
- amelynek tárgya olyan áruk, szolgáltatások vagy ezek bármilyen kombinációjának beszerzése:
 - a III. mellékletben meghatározottak szerint; valamint
 - amelyek beszerzése nem kereskedelmi értékesítés vagy viszonteladás, vagy kereskedelmi értékesítésre vagy viszonteladásra szánt termékek gyártása vagy szállítása vagy szolgáltatások nyújtása céljából történik;
 - bármilyen szerződéses módon, ideértve: adásvétel; lízing; bérbeadás vagy részletvétel, vételi opció kikötésével vagy anélkül;
 - amelynek értéke a 124. cikk szerinti hirdetmény közzétételének időpontjában egyenlő vagy meghaladja a III. mellékletben meghatározott vonatkozó értékhatárokat;
 - amelyet a beszerzést végző szerv végez; valamint
 - amelyet e cikk (3) bekezdése vagy a III. melléklet más módon nem zár ki az alkalmazási körből.

Amennyiben egy közbeszerzés értéke bizonytalan, a (6)–(8) bekezdéssel összhangban kell megbecsülni.

3. Amennyiben a III. melléklet másként nem rendelkezik, e fejezet nem alkalmazandó a következőkre:
- földterület, meglévő épületek vagy egyéb ingatlanok, illetve az ezekhez fűződő jogok megvásárlása vagy bérlete;
 - nem szerződéses megállapodások vagy bármilyen formájú támogatás, amelyet valamelyik Fél nyújt, beleértve az együttműködési megállapodásokat, támogatásokat, hiteleket, tőkeinjekciókat, garanciákat és pénzügyi ösztönzőket is;
 - pénzügyi vagy letéti szolgáltatások, szabályozott pénzügyi intézményekre irányuló felszámolási vagy vállalatvezetői szolgáltatások, illetve államadósság értékesítéséhez, visszaváltásához és elosztásához kapcsolódó szolgáltatások beszerzése vagy vásárlása, beleértve a hiteleket és államkötvényeket, kincstárjegyeket és más értékpapírokat is;
 - állami hatóságokkal kötött munkaszerződések;
 - a következő beszerzések:
 - közvetlenül nemzetközi segítségnyújtás céljából lefolytatott beszerzések, beleértve a fejlesztési segélyt is;
 - olyan nemzetközi megállapodás meghatározott eljárása vagy feltétele szerinti beszerzés, amely csapatok állomásoztatására, illetve amely egy projektnek az aláíró Felek általi közös megvalósítására irányul; illetve
 - egy nemzetközi szervezet meghatározott eljárása vagy feltétele, illetve nemzetközi támogatásokból, hitelekből vagy más segítségnyújtásból finanszírozott eljárás vagy feltétel szerinti beszerzések, amennyiben az alkalmazandó eljárás vagy feltétel nem lenne összeegyeztethető ezzel a fejezettel.

4. A III. melléklet mindegyik Fél számára meghatározza az alábbi információkat:

- az 1. részben azon központi kormányzati szervek megnevezése, amelyek beszerzései e fejezet hatálya alá esnek;
- a 2. részben azon központi szint alatti kormányzati szervek megnevezése, amelyek beszerzései e fejezet hatálya alá tartoznak;
- a 3. részben felsorolt összes egyéb szerv megnevezése, amelynek beszerzései e fejezet hatálya alá esnek;
- a 4. részben azok az áruk, amelyek e fejezet hatálya alá tartoznak;
- az 5. részben az építési szolgáltatások kivételével azok a szolgáltatások, amelyek e fejezet hatálya alá esnek;
- a 6. részben az e fejezet hatálya alá eső építési szolgáltatások; valamint
- a 7. részben bármely általános megjegyzés.

5. Amennyiben a beszerzést végző szerv az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés meghatározott követelményeknek megfelelő lefolytatása során olyan személyeket vesz igénybe, akik nem szerepelnek a III. mellékletben, az ilyen követelményekre a 122. cikk értelemszerűen alkalmazandó.

Értékelés

6. A beszerzés becsült értékének annak megállapítása céljából történő meghatározása során, hogy a beszerzés az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésnek minősül-e, a beszerzést végző szerv:

- a) a beszerzést nem oszthatja fel részbeszerzésekre, és nem választhat ki vagy használhat a beszerzés becsült értékének meghatározására egy adott értékelési módszert avégett, hogy a beszerzést teljes mértékben vagy részlegesen kivonja e fejezet alkalmazása alól; valamint
- b) a beszerzés becsült maximális összesített értékét veszi figyelembe annak teljes tartama alatt, függetlenül attól, hogy azt egy vagy több ajánlattevőnek ítélték oda, figyelemmel a díjazás minden formájára, beleértve:
 - i. a felárakat, díjakat, jutalékokat és kamatokat; valamint
 - ii. amennyiben a beszerzés biztosítja opciók lehetőségét, az ilyen opciók teljes értékét.

7. Amennyiben egy beszerzés egyedi előírásai egynél több szerződés odaítélését, vagy a szerződések több részben történő odaítélését eredményezik (a továbbiakban: „megújítható szerződések”), a becsült maximális összesített érték számításának a következőkön kell alapulnia:

- a) az előző 12 hónap vagy a beszerzést végző szerv előző költségvetési éve során odaítélt, azonos típusú árura vagy szolgáltatásra vonatkozó megújítható szerződések értéke, lehetőség szerint az áru vagy szolgáltatás ezt követő 12 hónap folyamán várhatóan bekövetkező mennyiségi vagy értékbeli változásainak figyelembevételével kiigazítva; illetve
- b) az azonos típusú árura vagy szolgáltatásra vonatkozó, az első szerződés odaítélését követő 12 hónap, vagy a beszerzést végző szerv költségvetési éve folyamán odaítélendő megújítható szerződések becsült értéke.

8. Olyan, áruk vagy szolgáltatások bérletére, haszonbérletére, lízingjére vagy részletvételére irányuló beszerzés esetén, amelynél összértéket nem jelölnek meg, az értékelés alapja a következő:

- a) határozott időre szóló szerződés esetén:
 - i. amennyiben a szerződés tartama legfeljebb 12 hónap, a tartama alatti becsült összesített maximális érték; illetve
 - ii. amennyiben a szerződés tartama meghaladja a 12 hónapot, a becsült összesített maximális érték, beleértve bármilyen becsült maradványértéket;
- b) határozatlan időre kötött szerződés esetén a becsült havi részlet 48-szorosa; valamint
- c) amennyiben nem biztos, hogy a szerződés határozott tartamú, a b) pont szerinti értékelési alapot kell alkalmazni.

121. cikk

Általános kivételek

Feltéve azon követelmény teljesülését, hogy az ilyen intézkedéseket nem alkalmazzák olyan módon, amely a Felek közötti önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést vagy a nemzetközi kereskedelem rejtett korlátozását jelenti, e fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az akadályozná a Feleket olyan intézkedések meghozatalában vagy végrehajtásában, amelyek:

- a) a közkerölcs, közrend vagy közbiztonság védelméhez szükségesek;
- b) az emberek, állatok vagy növények életének vagy egészségének védelméhez szükségesek;
- c) a szellemi tulajdon oltalmához szükségesek; illetve
- d) fogyatékossgal élők, jótékonyági intézmények vagy börtönmunka termékeire vagy szolgáltatásaira vonatkoznak.

122. cikk

Általános elvek

A megkülönböztetés tilalma

1. Az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéssel kapcsolatos intézkedések tekintetében mindegyik Fél, a beszerzést végző szerveit is ideértve, a másik Fél áruit és szolgáltatásait, valamint a másik Fél árukat és szolgáltatásokat kínáló ajánlattevőit feltétel nélkül köteles legalább olyan kedvezményes elbánásban részesíteni, mint amilyenben a Fél, a beszerzést végző szerveit is ideértve, saját áruit, szolgáltatásait és helyben letelepedett ajánlattevőit részesíti.
2. Az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéssel kapcsolatos valamennyi intézkedés tekintetében valamely Fél, beleértve a beszerzést végző szerveit:
 - a) külföldi érdekeltség vagy tulajdonjog mértéke alapján nem részesíthet kedvezőtlenebb elbánásban egy helyben letelepedett ajánlattevőt egy másik, helyben letelepedett ajánlattevőnél; illetve
 - b) nem alkalmazhatnak hátrányos megkülönböztetést helyben letelepedett ajánlattevővel szemben azon az alapon, hogy egy bizonyos beszerzésben az általa ajánlott termékek vagy szolgáltatások a másik Fél termékei vagy szolgáltatásai.

Elektronikus eszközök alkalmazása

3. Amennyiben az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés lefolytatása elektronikus úton történik, a beszerzést végző szerv:
 - a) biztosítja, hogy a beszerzést olyan információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel bonyolítsák le, beleértve az információk hitelesítésével és titkosításával kapcsolatosakat is, amelyek általánosan elérhető és interoperábilisak más általánosan elérhető információtechnológiai rendszerekkel és szoftverekkel; valamint
 - b) fenntartja azokat a rendszereket, amelyek biztosítják a részvételi jelentkezések és az ajánlatok sértetlenségét, ideértve a beérkezés idejének meghatározását és a jogosulatlan hozzáférés megakadályozását.

A beszerzés lefolytatása

4. A beszerzést végző szerv az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzést átlátható módon és pártatlanul köteles lefolytatni:
 - a) e fejezettel összhangban, olyan módszerek alkalmazásával, mint a nyílt eljárás, a meghívásos eljárás, a korlátozott körű tendereljárás és az elektronikus árverés;
 - b) elkerülve az összeférhetlenséget; valamint
 - c) megakadályozva a korrupciós gyakorlatokat.

Származási szabályok

5. Egyik Fél sem alkalmazhat az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések céljából olyan származási szabályokat a másik Félről behozott árukra vagy nyújtott szolgáltatásokra, amelyek eltérnek azoktól a származási szabályoktól, amelyeket a Fél ezzel egyidejűleg a rendes kereskedelmi forgalom során alkalmaz az ugyanezen Félről származó ugyanezen áruk vagy szolgáltatások behozatalára vagy nyújtására.

Nem a beszerzésre vonatkozó intézkedések

6. Az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó: a behozatalra vagy azzal összefüggésben kivetett vám vagy bármilyen más díj; az ilyen vámok és díjak kivetésének módozatai; egyéb behozatali szabályok, formai előírások vagy intézkedések, amelyek érintik a szolgáltatások kereskedelmét, az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéseket szabályozó intézkedések kivételével.

123. cikk

Tájékoztatás a beszerzési rendszerről

1. Mindkét Fél:
 - a) haladéktalanul közzéteszi az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésekre vonatkozó, a hirdetményekben vagy az ajánlattételi dokumentációba hivatkozás útján belefoglalt jogszabályokat, rendeleteket, bírósági határozatokat, általánosan alkalmazandó igazgatási döntéseket, jogszabályban vagy rendeletben előírt általános szerződéses rendelkezéseket, valamint az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésekre vonatkozó eljárásokat, és ezek bármilyen módosítását, hivatalosan kijelölt, széles körben terjesztett és a nyilvánosság számára mindenkor hozzáférhető, elektronikus vagy nyomtatott médium útján; valamint
 - b) azokról a másik Fél kérésére felvilágosítást nyújt.
2. A IV. melléklet 1. része felsorolja:
 - a) azon elektronikus vagy nyomtatott médiumokat, amelyek útján minden egyes Fél közzéteszi az e cikk (1) bekezdésében leírt információkat;
 - b) azon elektronikus vagy nyomtatott médiumokat, amelyek útján mindegyik Fél közzéteszi a 124. cikkben, a 126. cikk (7) bekezdésében és a 133. cikk (2) bekezdésében előírt hirdetményeket; valamint
 - c) azon weboldal(ak) címét, amely(ke)n mindegyik Fél közzéteszi az odaitélt szerződésekről szóló hirdetményeit. e fejezet 133. cikkének (2) bekezdése alapján.
3. Mindkét Fél haladéktalanul értesíti az Együttműködési Bizottságot a IV. melléklet 1. részében felsorolt információkban bekövetkező valamennyi változásról. Az Együttműködési Bizottság rendszeresen elfogadja a IV. melléklet 1. részére vonatkozó változásokról szóló határozatokat.

124. cikk

Tájékoztatók és hirdetmények

Tervezett beszerzésről szóló hirdetmény

1. Minden egyes, az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés esetében, kivéve a 130. cikkében leírt körülmények esetét, a beszerzést végző szerv hirdetményt tesz közzé a tervezett beszerzésekről a IV. melléklet 2. részében meghatározott megfelelő nyomtatott vagy elektronikus médiumon keresztül. A médiumnak széles körben terjesztettnek kell lennie, a hirdetménynek pedig a nyilvánosság számára mindenkor hozzáférhetőnek kell lennie, legalább a hirdetményben feltüntetett időszak lejártáig. A III. melléklet 1., 2. és 3. részének hatálya alá tartozó beszerzést végző szervek esetében a hirdetményeket elektronikus úton, díjmentesen és egyetlen ponton át hozzáférhetővé kell tenni, legalább a IV. melléklet 2. részében meghatározott bármilyen minimális időtartamra.
2. E fejezet eltérő rendelkezése hiányában a tervezett beszerzésekről szóló minden egyes hirdetménynek a következőket kell tartalmaznia:
 - a) a beszerzést végző szerv nevét és címét, valamint minden más információt, amely szükséges az intézménnyel való kapcsolatfelvételhez a beszerzéshez kapcsolódó összes alapvető dokumentum megszerzéséhez, valamint a dokumentáció árát és a fizetés módjait, amennyiben a dokumentáció nem térítésmentes;
 - b) a beszerzés leírását, ideértve a beszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások jellegét és mennyiségét, illetve, ha a mennyiség nem ismert, a becsült mennyiséget;
 - c) a megújítható szerződések esetében, amennyiben lehetséges, a tervezett beszerzésekről szóló következő hirdetmények közzétételének várható ütemezését;
 - d) valamennyi opció leírását;
 - e) az áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidőt vagy a szerződés időtartamát;
 - f) az alkalmazásra kerülő beszerzési eljárást, és annak meghatározását, hogy tartalmaz-e tárgyalást vagy elektronikus árverést;

- g) adott esetben a részvételi jelentkezés benyújtására vonatkozó címet és határidőt;
- h) az ajánlatok benyújtására vonatkozó címet és határidőt;
- i. azon nyelv vagy nyelvek meghatározását, amelyen vagy amelyekben az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések benyújthatók, amennyiben azok benyújthatók olyan nyelven, amely nem a hivatalos nyelve annak a Félnek, amelyikhez a beszerzést végző szerv tartozik;
- j) az ajánlattevőkre vonatkozó részvételi feltételek felsorolását és rövid leírását, ideértve az ajánlattevők által ezzel kapcsolatban benyújtandó meghatározott dokumentumokra és igazolásokra vonatkozó követelményeket, kivéve, ha ezeket a követelményeket az ajánlattételi dokumentáció tartalmazza, amelyet a tervezett beszerzésről szóló hirdetményen egy időben az összes érdekelt ajánlattevő rendelkezésére bocsátanak; valamint
- k) azokban az esetekben, ahol az ajánlatkérő a 126. cikk szerint korlátozott számú minősített ajánlattevőt szándékozik kiválasztani és felhívni ajánlat benyújtására, azoknak a kritériumoknak a meghatározását, amelyek alapján az ajánlattevők kiválasztása történik, és adott esetben azon ajánlattevők számának bármilyen korlátozását, akik ajánlatot nyújthatnak be.

Összefoglaló hirdetmény

3. A beszerzést végző szerv a tervezett beszerzés minden egyes esetére vonatkozóan angol vagy francia nyelven összefoglaló hirdetményt tesz közzé a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzétételével egy időben. Az összefoglaló hirdetménynek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- a) a beszerzés tárgya;
- b) az ajánlatok benyújtási határideje, vagy adott esetben a beszerzésben való részvételi jelentkezés, vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelem benyújtásának határideje; valamint
- c) az a cím, ahonnan beszerezhető a beszerzéshez kapcsolódó dokumentáció.

A tervezett beszerzésről szóló hirdetmény

4. A beszerzést végző szervezet arra ösztönzik, hogy minden költségvetési évben a lehető legkorábban tegyék közzé a jövőbeli beszerzések terveiről szóló hirdetményt (a továbbiakban: tervezett beszerzésről szóló hirdetmény) a IV. melléklet 2. részében felsorolt megfelelő nyomtatott vagy elektronikus médiában. A tervezett beszerzésről szóló hirdetmény tartalmazza a beszerzés tárgyát és a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének tervezett időpontját.

5. A III. melléklet 3. részének hatálya alá tartozó beszerzést végző szerv a tervezett beszerzésről szóló hirdetményt felhasználhatja tervezett beszerzésről szóló hirdetményként, feltéve, hogy a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény az e cikk (2) bekezdésében meghatározottak közül a már a beszerzést végző szerv rendelkezésére álló valamennyi információt tartalmazza, valamint egy nyilatkozatot, amely szerint az érdekelt ajánlattevőknek jelezniük kell a beszerzést végző szerv felé az ajánlattételi szándékukat.

125. cikk

Részvételi feltételek

- 1. A beszerzést végző szerv arra a szükséges mértékre korlátozza a valamely beszerzésben való részvétel feltételeit, amellyel biztosítható, hogy az ajánlattevő rendelkezik azokkal a jogi, pénzügyi, üzleti és műszaki képességekkel, amelyekkel az adott beszerzés megvalósítható.
- 2. A részvétel feltételeinek meghatározása során a beszerzést végző szerv:
 - a) a beszerzésben való részvételt nem köti ahhoz a feltételhez, amely szerint az ajánlattevőnek olyan ajánlattevőnek kell lennie, akinek valamely Fél beszerzést végző szerve korábban már odaítélt egy vagy több szerződést;
 - b) követelhet megfelelő előzetes szakmai tapasztalatot, ha az szükséges a beszerzés követelményeinek teljesítéséhez; valamint
 - c) nem írnak elő olyan feltételt, mely szerint a Fél szállítója akkor vehet részt a beszerzésben vagy akkor nyerheti el a szerződést, ha a szállító már korábban elnyert a másik Fél egy beszerző intézményétől egy vagy több szerződést, vagy akkor, ha a szállító előzetes tapasztalattal rendelkezik az adott Fél területén, kivéve, ha az előzetes tapasztalat elengedhetetlen a beszerzés követelményeinek való megfelelés érdekében.

3. Annak értékelése során, hogy az ajánlattevő megfelel-e a részvétel feltételeinek, a beszerzést végző szerv:
 - a) értékeli az ajánlattevő pénzügyi kapacitását, valamint üzleti és műszaki alkalmasságát az ajánlattevő által a beszerzést végző szerv szerinti Fél területén és azon kívül végzett üzleti tevékenységei alapján; valamint
 - b) értékelését azon feltételek alapján végzi, amelyeket előzetesen meghatározott a hirdetményekben vagy az ajánlattételi dokumentációban.
4. Amennyiben fennállnak az azt alátámasztó bizonyítékok, a Fél, beleértve a beszerzést végző szerveit is, a következő indokok alapján zárhat ki egy ajánlattevőt:
 - a) csőd;
 - b) hamis adatok szolgáltatása;
 - c) jelentős vagy fennmaradt hiányosságok korábbi szerződés vagy szerződések szerinti alapvető követelmény vagy kötelezettség teljesítésében;
 - d) súlyos bűncselekményt vagy súlyos szabálysértést megállapító jogerős ítéletek;
 - e) olyan szakmai kötelezettségzegés, cselekmény vagy mulasztás, amely hátrányos hatással van az ajánlattevő kereskedelmi integritására; illetve
 - f) adófizetési kötelezettség mulasztása.

126. cikk

Az ajánlattevők minősítése

Nyilvántartási rendszerek és minősítési eljárások

1. Valamely Fél, beleértve beszerzést végző szerveit is, fenntarthatja az ajánlattevők olyan nyilvántartási rendszerét, amelybe az érintett ajánlattevőknek be kell jegyeztetniük magukat, és rendelkezésre kell bocsátaniuk bizonyos információkat.
2. Mindegyik Fél gondoskodik arról, hogy:
 - a) beszerzést végző szervei törekedjenek a minősítési eljárásaik közötti különbségek minimalizálására; valamint
 - b) amennyiben beszerzést végző szervei nyilvántartási rendszereket tartanak fenn, a beszerzést végző szervek törekedjenek a nyilvántartási rendszereik közötti különbségek minimalizálására.
3. A Fél, beleértve beszerzést végző szerveit is, nem fogadhat el, vagy nem alkalmazhat olyan nyilvántartási rendszert vagy minősítési eljárást, amelynek célja vagy hatása az, hogy szükségtelen akadályokat támaszt a másik Fél ajánlattevőinek a beszerzésében való részvétele előtt.

Meghívásos eljárás

4. Amennyiben a beszerzést végző szerv meghívásos eljárást kíván lefolytatni, köteles:
 - a) a tervezett beszerzésekről szóló hirdetménybe belefoglalni legalább a 124. cikk (2) bekezdésének a), b), f), g), j) és k) pontjában meghatározott információkat, és felhívni az ajánlattevőket részvételi jelentkezés benyújtására; valamint
 - b) az ajánlattételi időtartam kezdetéig biztosítani legalább a 124. cikk (2) bekezdésének c), d), e), h) és i) pontjában meghatározott információkat a minősített ajánlattevők számára, akiket a 128. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerint értesít.
5. A beszerzést végző szerv lehetővé teszi minden minősített ajánlattevő számára, hogy részt vegyen egy adott beszerzésben, hacsak a beszerzést végző szerv a tervezett beszerzésről szóló hirdetményben nem korlátozza azoknak az ajánlattevőknek a létszámát, akiknek engedélyezi ajánlat benyújtását és nem állapítja meg a korlátozott létszámú ajánlattevők kiválasztásának szempontjait.
6. Amennyiben az ajánlattételi dokumentáció nyilvánosan nem hozzáférhető a (4) bekezdésben említett hirdetmény közzétételének időpontjától, a beszerzést végző szerv ezeket a dokumentumokat valamennyi, az (5) bekezdéssel összhangban kiválasztott minősített ajánlattevőnek egyszerre bocsátja rendelkezésére.

Többszöri felhasználásra szánt jegyzékek

7. A beszerzést végző szerv az ajánlattevők többszöri felhasználásra szánt jegyzékét tarthatja fenn, feltéve, hogy a hirdetményt, amelyben felhívják az érdekelt ajánlattevőket, hogy kérelmezzék a jegyzékbe való felvételüket:

- a) évente közlésezik; valamint
- b) amennyiben elektronikus úton teszik közzé, azt folyamatosan elérhetővé teszik, a IV. melléklet 2. részében meghatározott megfelelő médiumban.

8. A (7) bekezdésben szereplő hirdetmény tartalmazza a következőket:

- a) azon áruk vagy szolgáltatások, illetve azok kategóriáinak felsorolását, amelyre vonatkozóan a jegyzéket felhasználhatják;
- b) az ajánlattevők által a jegyzékbe való felvétel érdekében teljesítendő részvételi feltételeket és azokat a módszereket, amelyeket a beszerzést végző szerv annak ellenőrzésére használ fel, hogy az ajánlattevő megfelel-e a feltételeknek;
- c) a beszerzést végző szerv nevét és címét, valamint az intézménnyel való kapcsolatfelvételhez és a jegyzékkel kapcsolatos valamennyi vonatkozó dokumentum megszerzéséhez szükséges más információkat;
- d) a jegyzék érvényességi időtartamát, és megújításának vagy megszüntetésének módjait, illetve, ahol az érvényességi időt nem írják elő, annak a módszernek a megadását, amellyel értesítést küldenek a jegyzék használatának megszüntetéséről.
- e) annak feltüntetését, hogy a jegyzék felhasználható az e fejezet hatálya alá tartozó beszerzéseknél.

9. Nem érintve a (7) bekezdést, amennyiben a többszöri felhasználásra szánt jegyzék legfeljebb három évig érvényes, a beszerzést végző szerv elég, ha a (7) bekezdésben említett hirdetményt csak egy alkalommal, a jegyzék érvényességi időtartamának kezdetén teszi közzé, feltéve, hogy a hirdetményben:

- a) meghatározták az érvényesség időtartamát, valamint azt, hogy további hirdetmények nem kerülnek közzétételre; valamint
- b) azt elektronikus úton teszik közzé, és folyamatosan elérhetővé teszik érvényessége időtartama alatt.

10. A beszerzést végző szerv lehetővé teszi az ajánlattevőknek a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételük bármikori kérelmezését, és ésszerűen rövid időn belül feltünteti a jegyzékben az összes minősített ajánlattevőt.

11. Amennyiben a többszöri felhasználásra szánt jegyzékben nem szereplő ajánlattevő a 128. cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül arra irányuló kérelmet terjeszt elő, hogy részt kíván venni a többszöri felhasználásra szánt jegyzéken alapuló beszerzésben, és benyújt minden előírt dokumentumot, a beszerzést végző szerv megvizsgálja a kérelmet. A beszerzést végző szerv nem zárhatja ki az ajánlattevőt a mérlegelésből azon az alapon, hogy a beszerzést végző szerv nem rendelkezett elegendő idővel arra, hogy megvizsgálja a kérelmet, kivéve, ha kivételes esetekben, a beszerzés bonyolultságának eredményeként, a beszerzést végző szerv nem képes elvégezni a kérelem vizsgálatát az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidőn belül.

A III. melléklet 3. részének hatálya alá eső beszerzést végző szervek

12. A III. melléklet 3. részének hatálya alá tartozó beszerzést végző szerv felhasználhatja tervezett beszerzésről szóló hirdetményként azt a hirdetményt, amely alapján az érdekelt ajánlattevők kérelmezhetik a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételüket, feltéve, hogy:

- a) a hirdetményt e cikk (7) bekezdésével összhangban tették közzé, és az tartalmazza az e cikk (8) bekezdésében előírt információkat, valamint a 124. cikk (2) bekezdésében előírtak közül rendelkezésre álló információkat, és egy nyilatkozatot arról, hogy a hirdetmény tervezett beszerzésről szóló hirdetménynek minősül, vagy, hogy csak a többszöri felhasználásra szánt jegyzéken szereplő ajánlattevők kapnak további értesítést a többszöri felhasználásra szánt jegyzék hatálya alá tartozó beszerzésekről; valamint
- b) a beszerzést végző szerv haladéktalanul rendelkezésre bocsátja az adott beszerzésben való részvételi szándékukat kifejező ajánlattevők számára azokat az információkat, amelyek alapján az ajánlattevők dönthetnek arról, hogy részt kívánnak-e venni a beszerzésben, ideértve a 124. cikk (2) bekezdésében előírt összes információt, amennyiben ez az információ rendelkezésre áll.

13. A III. melléklet 3. részének hatálya alá tartozó beszerzést végző szerv lehetővé teheti egy ajánlattevőnek, aki e cikk (10) bekezdésével összhangban kérte a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvételét, hogy részt vehessen egy adott beszerzésben, amennyiben a beszerzést végző szerv számára elegendő idő áll rendelkezésre annak megvizsgálására, hogy az ajánlattevő teljesíti-e a részvételi feltételeit.

Tájékoztatás a beszerzést végző szerv döntéseiről

14. A beszerzést végző szerv haladéktalanul tájékoztatja a beszerzésben való részvételre irányuló jelentkezést vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmet benyújtó ajánlattevőt a beszerzést végző szerv által a jelentkezéssel vagy a kérelemmel kapcsolatban meghozott döntéséről.

15. Abban az esetben, ha a beszerzést végző szerv elutasítja az ajánlattevő beszerzésben való részvételre irányuló jelentkezését vagy a többszöri felhasználásra szánt jegyzékbe való felvétel iránti kérelmét, visszavonja az ajánlattevő minősítését, vagy leveszi az ajánlattevőt a többszöri felhasználásra szánt jegyzékből, a beszerzést végző szerv erről haladéktalanul értesíti az ajánlattevőt, és az ajánlattevő kérésére haladéktalanul írásos indoklást küld döntéséről.

127. cikk

Műszaki leírások és ajánlattételi dokumentáció

Műszaki leírások

1. A beszerzést végző szerv nem készíthet, nem fogadhat el vagy nem alkalmazhat műszaki leírásokat, vagy nem írhat elő megfelelésértékelési eljárásokat azzal a céllal vagy eredménnyel, hogy szükségtelen akadályt állítson a nemzetközi kereskedelem útjába.

A műszaki leírásnak egyenlő hozzáférést kell lehetővé tennie valamennyi ajánlattevő számára, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a beszerzési piacok verseny előtti megnyitását.

2. A beszerzendő árukra és szolgáltatásokra vonatkozó műszaki leírások rögzítésekor a beszerzést végző szerv adott esetben:

- a) a tervezési és leíró jellemzők helyett a teljesítmény- és funkcionális követelmények tekintetében határozza meg a műszaki leírást; valamint
- b) a műszaki leírást nemzetközi szabványokra alapozza, amennyiben léteznek ilyenek; más esetben pedig nemzeti műszaki előírásokra, elismert nemzeti szabványokra vagy építési szabályzatokra.

3. Amennyiben a műszaki leírások tervezési vagy leíró jellemzőket tartalmaznak, a beszerzést végző szervnek adott esetben a „vagy ezzel egyenértékű” szavaknak az ajánlattételi dokumentációban való szerepeltetésével jeleznie kell, hogy figyelembe veszi azokat az egyenértékű árukra vagy szolgáltatásokra irányuló ajánlatokat, amelyek bizonyíthatóan teljesítik a beszerzés követelményeit.

4. A beszerzést végző szerv nem írhat elő olyan műszaki leírásokat, amelyek bizonyos védjegyet vagy kereskedelmi nevet, szabadalmat, szerzői jogot, formatervet, típust, konkrét származást, gyártót vagy szállítót követelnek meg vagy ezekre hivatkoznak, kivéve, ha a beszerzési követelményeknek nincs más kellően pontos vagy érthető leírási módja, és feltéve, hogy ezekben az esetekben a beszerzést végző szerv az ajánlattételi dokumentációban a „vagy ezzel egyenértékű” szavakat szerepelteti.

5. A beszerzést végző szerv nem kér vagy fogad el egy adott beszerzésre vonatkozó műszaki leírások előkészítése vagy elfogadása során felhasználható tanácsot olyan személytől, aki üzletileg érdekelt lehet a beszerzésben, oly módon, amely a verseny akadályozását okozhatja.

6. Az egyértelműség érdekében, a Fél, ideértve beszerzést végző szerveit is, e cikkel összhangban elkészíthet, elfogadhat vagy alkalmazhat olyan műszaki leírásokat, amelyek a természeti erőforrások megőrzésére vagy a környezetvédelem előmozdítására irányulnak.

Ajánlattételi dokumentáció

7. A beszerzést végző szervnek az ajánlattevők rendelkezésére kell bocsátania az ajánlattételi dokumentációt, amely tartalmazza az összes olyan információt, ami szükséges az ajánlattevők számára az ajánlatok elkészítéséhez és benyújtásához. Amennyiben a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény nem tartalmazza, az ajánlattételi dokumentációnak a következők teljes körű leírását kell tartalmaznia:

- a) a beszerzés leírását, ideértve a beszerzés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások jellegét és mennyiségét, illetve, ha a mennyiség nem ismert, a becsült mennyiséget és minden más teljesítendő követelményt, ideértve a műszaki leírást, a megfelelés igazolását, a terveket, a rajzokat és útmutatókat;

- b) az ajánlattevőkre vonatkozó részvételi feltételeket, ideértve az ajánlattevők által a részvételi feltételekkel kapcsolatban megküldendő információk és dokumentumok listáját;
- c) a szerződés odaítélésekor a beszerzést végző szerv által alkalmazandó összes bírálati szempontot, és az ilyen szempontok relatív jelentőségét, kivéve azokat az eseteket, ahol az ár az egyetlen szempont;
- d) azokban az esetekben, ahol a beszerzést végző szerv elektronikus eszközökkel folytatja le a beszerzést, a hitelesítéssel és titkosítással kapcsolatos valamennyi követelményt vagy az információ elektronikus úton történő benyújtásához kapcsolódó más követelményeket;
- e) amennyiben a beszerzést végző szerv elektronikus árverést alkalmaz, azoknak a szabályoknak az ismertetését, ideértve az ajánlatnak a bírálati szempontok szerinti tartalmi elemeinek a meghatározását is, amelyek alapján az árverést lefolytatják;
- f) amennyiben az ajánlatokat nyilvánosan bontják fel, az ajánlatok felbontásának dátumát, időpontját és helyét, valamint adott esetben az ajánlatok felbontásánál jelenlétre jogosultakat;
- g) minden más feltételt, ideértve a fizetési feltételeket és az ajánlatok benyújtási módjainak bármilyen meghatározását, így a nyomtatott formában vagy elektronikus úton történő benyújtást; valamint
- h) az áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidőket.

8. A beszerzés tárgyát képező áruk szállítására vagy a szolgáltatások nyújtására meghatározott határidők meghatározása során a beszerzést végző szerv figyelembe vesz olyan tényezőket, mint a beszerzés bonyolultsága, az alvállalkozók bevonásának várható mértéke és az áruk előállításához, kiraktározásához, és az eladás helyéről való elszállításához, illetve a szolgáltatás nyújtásához szükséges valós időtartam.

9. A tervezett beszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban megadott bírálati szempontok többek között tartalmazhatnak ár- és egyéb költség tényezőket, minőségi, műszaki értékkel, környezeti jellemzőkkel és teljesítési feltételekkel kapcsolatos szempontokat.

10. A beszerzést végző szerv haladéktalanul:

- a) rendelkezésre bocsátja az ajánlattételi dokumentációt, annak biztosítása érdekében, hogy az érdekelt ajánlattevők számára elegendő idő álljon rendelkezésre arra, hogy benyújthassák ajánlataikat;
- b) kérelemre átadja az ajánlattételi dokumentációt bármely érdekelt ajánlattevő részére; valamint
- c) válaszol minden releváns információra irányuló, érdekelt vagy részt vevő ajánlattevő által benyújtott ésszerű információkérésre, feltéve, hogy az ilyen információ nem jelent az érintett ajánlattevő számára előnyt más ajánlattevőkhöz képest.

Módosítások

11. Amennyiben a beszerzést végző szerv a szerződés odaítélését megelőzően megváltoztatja a tervezett beszerzésről szóló hirdetményben vagy a részt vevő ajánlattevők rendelkezésére bocsátott ajánlattételi dokumentációban meghatározott szempontokat vagy követelményeket, vagy módosítja, illetve újra kiadja a hirdetményt vagy az ajánlattételi dokumentációt, a beszerzést végző szerv köteles írásban megküldeni az összes ilyen módosítást vagy a módosított vagy újból közzétett hirdetményt vagy az ajánlattételi dokumentációt:

- a) az információ módosításának, megváltozásának vagy újbóli kiadásának időpontjában a beszerzésben részt vevő összes ajánlattevőnek, amennyiben ismertek az ajánlattevő számára, minden más esetben pedig az eredeti információ rendelkezésre bocsátásával megegyező módon; valamint
- b) megfelelő időben, biztosítva az ajánlattevők számára, hogy adott esetben módosíthassák, és ismét benyújthassák ajánlataikat.

128. cikk

Határidők

Általános információk

1. A beszerzést végző szervnek saját ésszerű igényeivel összhangban elegendő időt kell biztosítania az ajánlattevők számára ahhoz, hogy előkészítsék és benyújtsák részvételi jelentkezéseiket és ajánlataikat, figyelemmel olyan tényezőkre, mint:

- a) a beszerzés természete és összetettsége;

- b) alvállalkozók bevonásának várható mértéke; valamint
- c) az ajánlatok külföldről, illetve belföldről nem elektronikus eszközök révén történő eljuttatásához szükséges idő az olyan esetekben, amikor nem kerül sor elektronikus eszközök használatára.

Ezek a határidők, beleértve a határidők meghosszabbítását is, valamennyi érdekelt vagy résztvevő ajánlattevő esetében azonosak.

Határidők

2. A meghívásos eljárást alkalmazó beszerzést végző szerv megállapítja, hogy a részvételi jelentkezések benyújtásának határideje elvileg nem lehet a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától számított 25 napnál rövidebb. Amennyiben az beszerzést végző szerv által megfelelően indokolt sürgősség miatt ez a határidő nem lenne betartható, a határidő tíz napnál nem rövidebb időtartamra rövidíthető.

3. A (4), (5), (7) és (8) bekezdésben foglaltak kivételével a beszerzést végző szerv az ajánlattételi határidőt 40 napnál nem rövidebb időtartamban határozza meg:

- a) nyílt eljárás esetében a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától számítva; illetve
- b) meghívásos eljárás esetében attól a naptól számítva, amikor a szerv értesíti az ajánlattevőket arról, hogy ajánlattételre fogja felhívni őket, attól függetlenül, hogy alkalmaz-e többszöri felhasználásra szánt jegyzéket vagy sem.

4. A beszerzést végző szerv lerövidítheti a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidőt tíz napnál nem rövidebb időtartamra, amennyiben:

a) a beszerzést végző szerv a 124. cikk (4) bekezdése szerint tervezett beszerzésről szóló hirdetményt tett közzé a szándékolt beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napját legalább 40 nappal és legfeljebb 12 hónappal megelőzően, és a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény tartalmazza a következőket:

- i. a beszerzés leírását;
- ii. az ajánlatok vagy a részvételi jelentkezések benyújtásának várható határidejét;
- iii. annak jelzését, hogy az érdekelt ajánlattevőknek a beszerzést végző szerv felé jelezniük kell a beszerzésben való részvételi szándékukat;
- iv. azt a címet, ahonnan beszerezhető a beszerzéshez kapcsolódó dokumentumok; valamint
- v. a 124. cikk (2) bekezdése szerint összeállított, tervezett beszerzésről szóló hirdetménnyel kapcsolatban rendelkezésre álló információkat;

b) a beszerzést végző szerv a megújítható közbeszerzési szerződések esetében a tervezett beszerzésről szóló hirdetményben jelzi, hogy a későbbi hirdetményekben szereplő ajánlattételi határidőket e bekezdés alapján határozza meg; illetve

c) a beszerzést végző szerv által megfelelően indokolt sürgősség miatt a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidő nem tartható be.

5. A beszerzést végző szerv a következő feltételek fennállása esetén feltételenként hét nappal lerövidítheti a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidőt:

- a) a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzététele elektronikus úton történik;
- b) az összes dokumentációt elektronikus úton bocsátják rendelkezésre a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától; valamint
- c) a beszerzést végző szerv elektronikus úton fogadja az ajánlatokat.

6. Az (5) bekezdés rendelkezéseinek a (4) bekezdéssel összefüggésben történő alkalmazása semmiképpen sem eredményezheti a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott ajánlattételi határidőnek a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzétételének napjától számított hét napnál rövidebb időtartamra történő lerövidítését.

7. E cikk egyéb rendelkezéseitől eltérően abban az esetben, amikor a beszerzést végző szerv kereskedelmi árukat vagy szolgáltatásokat, illetve azok bármilyen kombinációját szerzi be, a (3) bekezdéssel összhangban az ajánlattételi határidőt lerövidítheti 13 napnál nem rövidebb időtartamra, feltéve, hogy a beszerzést végző szerv elektronikus úton egyidőben teszi közzé a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményt és a teljes ajánlattételi dokumentációt. Ezen kívül, ha a beszerzést végző szerv a kereskedelmi árukra vagy szolgáltatásokra benyújtott ajánlatokat elektronikus úton fogadja, a (3) bekezdéssel összhangban meghatározott határidőt lerövidítheti hét napnál nem rövidebb időtartamra.

8. Amennyiben a III. melléklet 3. része szerinti beszerzést végző szerv kiválasztotta az összes minősített ajánlattevőt, vagy korlátozott számú ajánlattevőt választott ki, az ajánlattételi határidőt a beszerzést végző szerv és a kiválasztott ajánlattevők közös megegyezésével határozhatják meg. Megegyezés hiányában az időtartam nem lehet hét napnál rövidebb.

129. cikk

Tárgyalás

1. Valamelyik Fél a következő esetekben írhatja elő a beszerzést végző szervei számára, hogy tárgyalásokat folytassanak:

- a) amennyiben a beszerzést végző szerv a 124. cikk (2) bekezdésének előírásai szerint jelezte a tárgyalások folytatására irányuló szándékát a szándékolt beszerzésről szóló hirdetményben; illetve
- b) ha az értékelésből az állapítható meg, hogy egyetlen ajánlatot sem lehet nyilvánvalóan legkedvezőbbnek minősíteni a tervezett beszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban meghatározott egyedi bírálati szempontok alapján.

2. A beszerzést végző szerv:

- a) biztosítja, hogy a tárgyalásban részt vevő ajánlattevők elutasítására a tervezett beszerzésről szóló hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban megadott bírálati szempontoknak megfelelően kerüljön sor; valamint
- b) a tárgyalások lezárásakor minden versenyben maradó részt vevő ajánlattevőnek biztosít egy közös határidőt új vagy módosított ajánlat benyújtására.

130. cikk

Korlátozott körű tendereljárás

1. Amennyiben e rendelkezést nem az ajánlattevők közötti verseny elkerülésére, hazai ajánlattevőinek védelmére vagy oly módon használja, amely hátrányos megkülönböztetést jelent a másik Fél ajánlattevőivel szemben, a beszerzést végző szerv korlátozott körű tendereljárást alkalmazhat, és kizárólag az alábbi körülmények esetén úgy dönthet, hogy nem alkalmazza a 124., 125., 126. cikket, a 127. cikk (7)–(11) bekezdését, a 128., 129., 131. és 132. cikket:

- a) feltéve, hogy az ajánlattételi dokumentáció követelményeit nem változtatták meg alapvetően, amennyiben:
 - i. nem nyújtottak be ajánlatot, vagy egy ajánlattevő sem nyújtott be részvételi jelentkezést;
 - ii. a benyújtott ajánlatok egyike sem felel meg az ajánlattételi dokumentációban meghatározott alapvető követelményeknek;
 - iii. egyik ajánlattevő sem felelt meg a részvétel feltételeinek; illetve
 - iv. a benyújtott ajánlatok összejátszáson alapultak,
- b) ha az árukat vagy szolgáltatásokat csak egy bizonyos ajánlattevő szállíthatja vagy nyújthatja, és nem létezik ésszerű alternatíva vagy nem léteznek helyettesítő áruk vagy szolgáltatások, az alábbi okok miatt:
 - i. a megrendelés műalkotásra szól;
 - ii. szabadalmak, szerzői jogok vagy más kizárólagos jogok védelme; illetve
 - iii. a verseny műszaki okokra visszavezethető hiánya;

- c) az árut szállító vagy a szolgáltatást nyújtó eredeti nyertes ajánlattevő általi olyan kiegészítő szállítások esetén, amelyek nem képezték az eredeti beszerzés részét, ahol az ilyen pótlólagos áruk vagy szolgáltatások szállítójának megváltoztatása:
- nem történhet meg gazdasági vagy olyan műszaki okokból, mint a meglévő berendezésekkel, szoftverekkel, szolgáltatásokkal vagy az eredeti beszerzés folyamán beszerzett felszerelésekkel való felcserélhetőség vagy kölcsönös átjárhatóság követelményei; valamint
 - jelentős kényelmetlenséget vagy jelentős mértékű párhuzamos költségeket okozna a beszerzést végző szerv számára;
- d) amennyiben feltétlenül szükséges, ha a beszerzést végző szerv által előre nem látható események által előidézett rendkívüli sürgősségi okokból az árukat vagy szolgáltatásokat nyílt vagy meghívásos eljárással nem lehet időben beszerezni;
- e) árupiacon vásárolt áruk esetében;
- f) ha egy beszerzést végző szerv olyan prototípusokat vagy első árut, illetve szolgáltatást vásárol, amelyet egyedi kutatási, kísérleti, tanulmányi vagy eredeti fejlesztési szerződés keretében és céljából, a szerv kérésére fejlesztettek ki. Az első áru, illetve szolgáltatás eredeti kifejlesztése magában foglalhat korlátozott mértékű gyártást vagy szolgáltatásnyújtást annak érdekében, hogy felölelje a helyszínen végzett vizsgálat eredményeit, és kimutatható legyen, hogy az áru vagy szolgáltatás alkalmas az elfogadható minőségben történő mennyiségi gyártásra vagy szolgáltatásnyújtásra, nem terjed ki azonban az olyan mennyiségben történő gyártásra vagy szolgáltatásnyújtásra, amely azok kereskedelmi életképességét vagy a kutatási és fejlesztési költségek megtérülését biztosítja;
- g) rendkívül előnyös feltételekkel lebonyolított vásárlások esetében, amely feltételek csak nagyon rövid ideig állnak fenn szokatlan értékesítések esetén, mint például a felszámolás, vagyonfelügyelő általi vagy csőd miatti értékesítések, tehát nem a rendszeres szállítóktól történő szokásos vásárlások esetében; illetve
- h) amennyiben a szerződést a tervpályázat nyertesének ítélik oda, feltéve, hogy:
- a pályázatot olyan módon szervezték meg, amely összhangban áll e fejezet alapelveivel, különösen a tervezett beszerzésről szóló hirdetmény közzétételét illetően; valamint
 - a pályázatokat független bírálóbizottság bírálja el a nyertes részére tervezési szerződés odaítélése céljából.
2. A beszerzést végző szerv írásbeli jelentést készít minden, az (1) bekezdés alapján odaítélt szerződésről. A jelentés tartalmazza a beszerzést végző szerv nevét, a beszerzett áruk vagy szolgáltatások értékét és fajtáját, valamint egy, az (1) bekezdésben szereplő, a korlátozott körű tendereljárás alkalmazását indokoló körülményeket és feltételeket bemutató nyilatkozatot.

131. cikk

Elektronikus árverés

- A beszerzést végző szervek alkalmazhatnak elektronikus árverést.
- Nyílt, meghívásos vagy tárgyalásos eljárás esetében a beszerzést végző szerv dönthet úgy, hogy a szerződés odaítélését elektronikus árverés előzze meg, amennyiben a szerződési feltételek pontosan meghatározhatók.

Az elektronikus árverés a következőkön alapul:

- kizárólag az árakon, amennyiben a szerződést a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás alapján ítélik oda; vagy
 - az árakon és/vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban feltüntetett ajánlati összetevők új értékein, amennyiben a szerződést a legelőnyösebb ajánlat szerint ítélik oda.
3. Az elektronikus árverés alkalmazása mellett döntő beszerzést végző szervnek ezt fel kell tüntetnie a tervezett beszerzésről szóló hirdetményben.

Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció többek között a következőket foglalja magában:

- azon elemek, amelyek értéke elektronikus árverés tárgyát fogja képezni, feltéve, hogy ezek az elemek számszerűsíthetők, és számjegyekkel vagy százalékban kifejezhetők;
- a benyújtható értékek esetleges felső határa, ahogyan az a beszerzés tárgyára vonatkozó kiírási feltételekből következik;

- c) az elektronikus árverés során az ajánlattevők rendelkezésére bocsátott információk és adott esetben a rendelkezésre bocsátás időpontja;
- d) az elektronikus árverés menetére vonatkozó releváns információk;
- e) az ajánlattevők árverésen való részvételének feltételei és különösen a licitáláskor adott esetben megkövetelt minimális eltérések;
- f) a felhasznált elektronikus eszközökkel és a csatlakozásra vonatkozó szabályokkal és műszaki előírásokkal kapcsolatos releváns információk.

4. Az elektronikus árverés előtt a beszerzést végző szerv a meghatározott szerződés-odaítélési szemponttal vagy szempontokkal és az azok tekintetében rögzített súlyozással összhangban elvégzi az ajánlatok teljes körű első értékelését. Minden elfogadható ajánlatot benyújtó ajánlattevőt elektronikus úton egyidejűleg fel kell kérni arra, hogy nyújtson be új árakat és/vagy új értékeket. A felhívásnak tartalmaznia kell minden szükséges információt az alkalmazott elektronikus berendezéshez történő egyéni csatlakozással kapcsolatban, és meg kell jelölnie az elektronikus árverés kezdetének napját és időpontját. Az elektronikus árverés több egymást követő szakaszból is állhat. Az elektronikus árverés legkorábban a felhívás elküldése után két munkanappal kezdődhet meg.

5. Ha a szerződést a legelőnyösebb ajánlat alapján ítélik oda, a felhíváshoz az érintett ajánlattevő tekintetében a teljes körű értékelés eredményét is csatolni kell. A felhívásnak az elektronikus árverés során alkalmazandó azon matematikai képletet is tartalmaznia kell, amelyet a benyújtott új árakon és/vagy új értékeken alapuló automatikus újrarangsorolás megállapításához használnak. A képletnek tartalmaznia kell a legelőnyösebb ajánlat meghatározása céljából megállapított valamennyi szempontnak a szerződési hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban szereplő súlyozását; e célból bármely értéktartományt előzetesen egy meghatározott értékre kell csökkenteni.

6. Az ajánlatkérőknek az elektronikus árverés minden szakaszában minden ajánlattevőt folyamatosan legalább annyi információval el kell látniuk, amely elegendő ahhoz, hogy az ajánlattevő bármikor meggyőződhessen relatív rangsorolásáról. Az ajánlatkérők a benyújtott árakra vagy értékekre vonatkozó egyéb információt is közölhetnek, feltéve, hogy ennek lehetősége szerepel a dokumentációban. Továbbá az árverés e szakaszában bármikor bejelentheti a résztvevők számát. Azonban az elektronikus árverés egyik szakaszában sem fedheti fel az ajánlattevők kilétét.

7. A beszerzést végző szervnek az elektronikus árverést a következő variációk közül egy vagy több módszert alkalmazva kell lezárnia:

- a) az árverésben való részvételre irányuló felhívásban feltüntetni az előre megállapított napot és időpontot;
- b) ha nem kap több olyan új árat vagy új értéket, amely megfelelne a minimális eltérésre vonatkozó követelményeknek, az elektronikus árverésben való részvételre irányuló felhívásban feltüntetni, hogy mennyi idő telhet el az utolsó ajánlat beérkezése után az elektronikus árverés lezárásáig;
- c) amikor befejeződtek az árverésben való részvételre vonatkozó felhívásban megállapított árverési szakaszok.

8. Amennyiben a beszerzést végző szerv úgy döntött, hogy az elektronikus árverést a (7) bekezdés c) pontjának megfelelően – esetleg az említett bekezdés b) pontjában megállapított szabályokkal együttesen alkalmazva – zárja le, az árverésben való részvételre vonatkozó felhívásban fel kell tüntetnie az egyes árverési szakaszok ütemezését.

9. Az elektronikus árlejtés lezárása után a közszolgáltató ajánlatkérőnek a szerződés a 132. cikkel összhangban, az elektronikus árlejtés eredményei alapján kell odaítélnie.

10. A beszerzést végző szerv nem élhet vissza az elektronikus árverés alkalmazásával, és azt nem használhatja úgy, hogy ezáltal a versenyt akadályozza, korlátozza vagy torzítsa, vagy a szerződésnek a közzétett, tervezett beszerzésről szóló hirdetményben meghirdetett és a dokumentációban meghatározott tárgyát megváltoztassa.

132. cikk

Az ajánlatok kezelése és a szerződések odaítélése

Az ajánlatok kezelése

1. A beszerzést végző szerv valamennyi ajánlatot olyan eljárások keretében fogadja, bontja fel és kezeli, amelyek biztosítják a beszerzési eljárás tisztességességét és pártatlanságát, valamint az ajánlatok bizalmasságát.

2. A beszerzést végző szerv nem büntetheti azokat az ajánlattevőket, akiknek ajánlatai a benyújtási határidő után érkeznek be, amennyiben a késedelem kizárólag a beszerzést végző szerv mulasztásából ered.

3. Ha a beszerzést végző szerv az ajánlatok felbontása és a szerződés odaítélése között valamely ajánlattevőnek lehetőséget nyújt nem szándékolt formai hibák javítására, a beszerzést végző szervnek ugyanezt a lehetőséget kell biztosítania az összes ajánlattevőnek.

A szerződések odaítélése

4. Ahhoz, hogy az odaítélésről dönthessenek, az ajánlatot írásban kell benyújtani, és a felbontás időpontjában meg kell felelnie a hirdetményekben és az ajánlattételi dokumentációban meghatározott alapvető követelményeknek, és a részvételi feltételeknek eleget tevő ajánlattevőtől kell származnia.

5. Hacsak a beszerzést végző szerv meg nem állapítja, hogy a szerződés odaítélése nem szolgálja a közérdeket, a beszerzést végző szerv a szerződést annak az ajánlattevőnek ítéli oda, amelyről megállapította, hogy képes a szerződés feltételeinek teljesítésére, és amely kizárólag a hirdetményekben és az ajánlattételi dokumentációban meghatározott bírálati szempontok alapján:

a) a legelőnyösebb ajánlatot nyújtotta be; illetve

b) ahol az ár volt az egyetlen szempont, a legalacsonyabb árat tartalmazó ajánlatot nyújtotta be.

6. Ha a beszerzést végző szervhez a többi benyújtott ajánlathoz képest kirívóan alacsony árat tartalmazó ajánlat érkezik, kérheti az ajánlattevőtől annak bizonyítását, hogy az megfelel a részvétel feltételeinek és képes a szerződés feltételeinek teljesítésére.

7. A beszerzést végző szerv nem élhet opciókkal, nem állhat el a beszerzéstől vagy nem módosíthat odaítélt szerződéseket olyan módon, amely az e fejezet szerinti kötelezettségek megkerülését szolgálja.

133. cikk

A beszerzési információk átláthatósága

Az ajánlattevőknek nyújtott információk

1. A beszerzést végző szerv haladéktalanul tájékoztatja a részt vevő ajánlattevőket a szerződés odaítéléséről szóló döntéséről, és ezt a tájékoztatást az ajánlattevő kérésére írásban is megadja. A 134. cikk (2) és (3) bekezdésére figyelemmel az ajánlatkérő kérésre indokolást küld az elutasított ajánlattevőnek, amelyben ismerteti az ajánlat elutasításának okait és a nyertes ajánlattevő ajánlatának relatív előnyeit.

Az odaítéléssel kapcsolatos információk közzététele

2. Az e fejezet hatálya alá tartozó egyes szerződések odaítélésétől számított legkésőbb 72 nappal a beszerzést végző szerv hirdetményt tesz közzé a IV. melléklet 2. részében felsorolt megfelelő nyomtatott vagy elektronikus médiában. Ha a beszerzést végző szerv a hirdetményt elektronikus médiában teszi közzé, az információknak ésszerű időn keresztül mindenkor hozzáférhetőeknek kell lenniük. A hirdetménynek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

a) a beszerzett áruk vagy szolgáltatások leírása;

b) a beszerzést végző szerv neve és címe;

c) a nyertes ajánlattevő neve és címe;

d) a nyertes ajánlat értéke, illetve a szerződés odaítélésénél figyelembe vett legmagasabb és legalacsonyabb értékű ajánlat;

e) az odaítélés dátuma; valamint

f) az alkalmazott beszerzési módszer típusa, valamint amennyiben a 130. cikkel összhangban korlátozott körű tendereljárást alkalmaztak, az ilyen eljárás alkalmazását indokoló körülmények leírása.

A dokumentáció és a jelentések megőrzése, és az elektronikus nyomon követhetőség

3. Minden beszerzést végző szerv a szerződés odaítélését követően legalább három évig megőrzi a következőket:
 - a) az e Megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésekkel kapcsolatos szerzési eljárásokra és szerződések odaítélésére vonatkozó dokumentációt és jelentéseket, beleértve a 130. cikk szerinti jelentéseket; valamint
 - b) azokat az adatokat, amelyek biztosítják az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzések lefolytatásának elektronikus módon történő nyomon követhetőségét.

134. cikk

Az információk nyilvánosságra hozatala

Információszoolgáltatás a Felek számára

1. Valamely másik Fél kérésére a Fél haladéktalanul rendelkezésre bocsátja az annak megállapításához szükséges összes információt, hogy a beszerzést tisztességesen, pártatlanul és e fejezettel összhangban folytatták-e le, ideértve a nyertes ajánlat jellemzőiről és relatív előnyeiről szóló információkat is. Azokban az esetekben, ahol az ilyen információ rendelkezésre bocsátása sértené a jövőbeni ajánlatok közötti versenyt, az a Fél, akihez az információ beérkezik, nem adja azt tovább egyik ajánlattevőnek sem, kivéve, ha az információt nyújtó Féllel folytatott konzultációt követően az információt nyújtó Fél ehhez hozzájárul.

Az információk nyilvánosságra hozatalának tilalma

2. E fejezet bármely más rendelkezése ellenére a Felek, ideértve a beszerzést végző szerveiket, nem bocsátanak az ajánlattevők rendelkezésére olyan információkat, amelyek sérthetik az ajánlattevők közötti tisztességes versenyt.
3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az kötelezné a Feleket, ideértve azok beszerzést végző szerveit, hatóságait és felülvizsgálati testületeit, bizalmas információk nyilvánosságra hozatalára, amennyiben ez:
 - a) akadályozná a bűnüldözést;
 - b) sértheti az ajánlattevők közötti tisztességes versenyt;
 - c) sértené egyes személyek jogos üzleti érdekeit, ideértve a szellemi tulajdon védelmét; illetve
 - d) más módon ellentétes lenne a közérdekkel.

135. cikk

Hazai jogorvoslati eljárások

1. Mindegyik Félnek gyors, hatékony, átlátható és megkülönböztetéstől mentes igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárásokat kell biztosítania, amelyekben keresztül az ajánlattevő az e megállapodás hatálya alá tartozó olyan beszerzésekkel összefüggésben, amelyekben az ajánlattevő érdekelt vagy érdekelt volt, kifogást emelhet:

- a) az e fejezetben foglaltak megsértésével kapcsolatban; illetve
- b) ha az ajánlattevőnek nem áll jogában valamely Fél belső joga alapján, hogy közvetlenül kifogást emeljen az e fejezetben foglaltak megsértésével kapcsolatban, az egyik Fél által az e fejezet végrehajtására hozott intézkedéseknek való megfelelés elmulasztásával kapcsolatban.

2. Az eljárási szabályokat valamennyi (1) bekezdés szerinti kifogásra vonatkozóan írásba kell foglalni és általánosan hozzáférhetővé kell tenni.

3. Abban az esetben, amikor egy ajánlattevő olyan, az e Megállapodás hatálya alá tartozó beszerzéssel összefüggésben, amelyben érdekelt, vagy érdekelt volt, tesz panaszt az (1) bekezdésben hivatkozott jogsértéssel vagy mulasztással kapcsolatban, annak a Félnek, amelyhez a beszerzést lefolytató beszerzést végző szerv tartozik, ösztönöznie kell a beszerzést végző szervét és az ajánlattevőt, hogy konzultáció keretében keressenek megoldást a panaszra. A beszerzést végző szervnek az ilyen panaszokat pártatlanul és időben kell megvizsgálnia olyan módon, hogy az ne érintse az ajánlattevő részvételét a jelenleg zajló vagy a jövőbeni beszerzésekben, vagy az ahhoz való jogát, hogy jogorvoslattal éljen igazgatási vagy bírósági felülvizsgálati eljárás keretében.

4. Minden ajánlattevő számára elegendő időt kell biztosítani a kifogás elkészítésére és benyújtására, amely semmiképp sem lehet tíz napnál rövidebb attól a naptól számítva, amelyen a kifogás alapja ismertté vált, vagy ésszerűen ismertté kellett volna válnia az ajánlattevő előtt.
5. Mindegyik Fél létrehoz vagy kijelöl legalább egy pártatlan közigazgatási vagy igazságügyi hatóságot, amely független a beszerzést végző szerveitől, hogy átvegye és megvizsgálja az ajánlattevőnek az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzés összefüggésében felmerült kifogásait.
6. Abban az esetben, ha először a (5) bekezdésben említett hatóságtól különböző testület vizsgálja meg a kifogást, a Félnek biztosítani kell, hogy az ajánlattevő fellebbezéssel fordulhasson az eredeti határozat ellen egy pártatlan közigazgatási vagy igazságügyi hatósághoz, mely független attól a beszerzést végző szerveitől, amelynek beszerzése a kifogás tárgyát képezi.
7. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a nem bírósági felülvizsgálati testület határozata vagy bírósági felülvizsgálat alá tartozik, vagy a testület olyan eljárásokkal rendelkezik, melyek biztosítják a következőket:
 - a) a beszerzést végző szerv írásban válaszol a kifogásra, és a felülvizsgálati testület rendelkezésére bocsátja az összes vonatkozó dokumentumot;
 - b) az eljárás résztvevőit (a továbbiakban: a résztvevők) megilleti az a jog, hogy a felülvizsgálati testület kifogással kapcsolatos határozathozatala előtt meghallgassák őket;
 - c) a résztvevőket megilleti a jog, hogy képviseltethessék magukat és segítséget vehessenek igénybe;
 - d) a résztvevők számára biztosítani kell, hogy részt vehessenek az egész eljárásban;
 - e) a résztvevőknek jogukban áll kérni, hogy az eljárások nyilvánosak legyenek és tanúkat idézhessenek be; valamint
 - f) a felülvizsgálati testület az ajánlattevők kifogásaival kapcsolatos határozatait vagy ajánlásait időben, írásban hozza meg, és minden egyes határozatot vagy ajánlást indokolással lát el.
8. Mindegyik Félnek a következőket biztosító eljárásokat kell elfogadnia vagy fenntartania:
 - a) gyors ideiglenes intézkedések, amelyek biztosítják az ajánlattevő számára a beszerzésben való részvétel lehetőségét; valamint
 - b) ha a felülvizsgálati testület megállapítja az (1) bekezdésben hivatkozott jogsértést vagy mulasztást, kiigazító intézkedést vagy kártalanítást határoz meg, amely kiterjedhet vagy az ajánlat elkészítésének költségeire, vagy a kifogással kapcsolatos költségekre, vagy mindkettőre.
9. A (8) bekezdés a) pontjában említett gyors ideiglenes intézkedések a közbeszerzés felfüggesztését eredményezhetik. A (8) bekezdésben említett eljárások lehetővé tehetik az érintett érdekek – többek között a közérdek – szempontjából túlnyomóan hátrányos következmények figyelembevételét annak eldöntésekor, hogy szükséges-e az említett intézkedések alkalmazása. Az intézkedés mellőzésének jogos indokát írásban kell ismertetni.

136. cikk

A hatály módosítása és helyesbítése

1. Valamely Fél javaslatot tehet a III. mellékletében szereplő rá vonatkozó elemek módosítására vagy helyesbítésére.

Módosítások

2. Amikor valamely Fél módosítást javasol, a szóban forgó Fél:
 - a) írásban értesíti a másik Felet; valamint
 - b) az értesítésben szerepelteti a másik Fél számára a megfelelő kompenzációs kiigazításokra irányuló javaslatot, annak érdekében, hogy a módosítást megelőzővel összehasonlítható szintű hatályt lehessen fenntartani.

3. A (2) bekezdés b) pontjától eltérve, valamely Félnek nem kell kompenzációs kiigazítást biztosítania, ha:
- a szóban forgó módosítás hatását tekintve elhanyagolható; illetve
 - a módosítás olyan beszerzést végző szervre vonatkozik, amely felett a Fél ténylegesen megszüntette ellenőrzését vagy befolyását.
4. A módosítások – ideértve az e cím 14. fejezete (Vitarendezés) alkalmazásában eszközöltek is – a másik Fél által elfogadottnak tekintendők, kivéve, ha a (2) bekezdés a) pontjában említett értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül írásban nem emel kifogást az ellen, hogy
- a (2) bekezdés b) pontja alapján javasolt kiigazítás megfelelő a kölcsönös megállapodás tárgyát képező összehasonlítható szintű hatály fenntartásához;
 - a módosítás hatása a (3) bekezdés a) pontja alapján elhanyagolható; illetve
 - a javasolt módosítás a (3) bekezdés b) pontja szerinti olyan beszerzést végző szervre vonatkozik, amely felett a Fél ténylegesen megszüntette ellenőrzését vagy befolyását.

Helyesbítések

5. A III. melléklet 1–3. részeinek alábbi módosításait helyesbítésnek kell tekinteni, feltéve, hogy azok nem érintik az e fejezetben előírt, kölcsönösen elfogadott hatályt:
- egy beszerzést végző szerv nevében történt változás;
 - a III. melléklet ugyanazon részében felsorolt két vagy több beszerzést végző szerv egyesülése; valamint
 - egy beszerzést végző szerv szétválása két vagy több szervre, feltéve, hogy az új szerveket a III. melléklet ugyanazon részébe veszik fel, mint az eredeti szervet.
6. A helyesbítést javasló Fél e cím alkalmazásának megkezdésétől kezdődően kétévente értesíti a másik Felet ⁽¹⁾.
7. A (6) bekezdésben említett értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül bármely Fél értesítheti a másik Felet a javasolt helyesbítéssel szembeni kifogásáról. Amennyiben valamely Fél kifogást terjeszt elő, fel kell tüntetnie, hogy miért véli úgy, hogy a javasolt helyesbítés nem az (5) bekezdés szerinti változás, valamint le kell írnia, hogy a javasolt helyesbítés milyen hatással van az e megállapodásban előírt kölcsönösen elfogadott alkalmazási körre. Amennyiben az értesítés kézhezvételétől számított 45 napon belül nem terjesztenek elő írásban ilyen kifogást, úgy tekintendő, hogy a Fél elfogadta a javasolt helyesbítést.

Az Együttműködési Bizottság

8. Amennyiben a (4) és (7) bekezdésben említett időtartamon belül nem terjesztenek elő kifogást egy javasolt módosítással vagy helyesbítéssel kapcsolatban, az Együttműködési Bizottság e módosítás vagy helyesbítés alapján módosítja a III. mellékletet. A módosítás vagy helyesbítés a (4) és (7) cikkében említett időtartam lejártát követő napon lép hatályba.
9. Amennyiben egy módosítás vagy helyesbítés tekintetében kifogást terjesztenek elő, az Együttműködési Bizottság megvitatja a kérdést. Az Együttműködési Bizottság határozhat úgy, hogy elfogadja a módosítást vagy helyesbítést, és ennek megfelelően módosítja a III. mellékletet.

137. cikk

Átmeneti időszak

Ezt a fejezetet az e cím alkalmazásának megkezdésétől számított öt év elteltével kell alkalmazni. A III. melléklet 4. részében felsorolt árukra és a III. melléklet 6. részében szabályozott szolgáltatásokra vonatkozóan e fejezetet az e cím alkalmazásának megkezdésétől számított nyolc év elteltével kell alkalmazni.

⁽¹⁾ Az Európai Uniót úgy kell tekinteni, hogy e kötelezettséget eleget tett, amennyiben a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodás keretében tett értesítési ciklussal egyidejűleg értesíti a Kazah Köztársaságot a helyesbítésekről.

9. FEJEZET

Nyersanyagok és energia

138. cikk

Fogalom meghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- a) „nyersanyag”: ipari termékek előállításához használt anyagok, az energiahordozók, feldolgozott halászati termékek vagy mezőgazdasági termékek kivételével, de beleértve a természetes gumit, a nyersbőrt, a fát és farostot, a selymet, a gyapjút, a pamutot és egyéb növényi textilanyagot;
- b) „energiahordozó”: a Vámigazgatások Világszervezetének Harmonizált Áruleíró- és Kódrendszere és az Európai Unió Kombinált Nomenklatúrája alapján, földgáz, cseppfolyósított földgáz, cseppfolyós propán-bután gáz (LPG (HR 27.11)), villamos energia (HR27.16), nyersolaj és olajtermékek (HR 27.09–27.10 és 27.13–27.15), valamint szén és más szilárd tüzelőanyag (HR27.01–27.04);
- c) „partnerség”: valamennyi olyan jogalany, amely valamely Fél joghatósága vagy ellenőrzése alá tartozó kereskedelmi szervezet, mint például – de nem kizárólag – a társas vállalkozás, közös vállalkozás, tröszt, partnerség vagy társulás;
- d) „szolgáltató”: a 40. cikk q) pontjában meghatározott szolgáltató.
- e) „intézkedés”: a 40. cikk a) pontjában meghatározott intézkedés;
- f) „szállítás”: energiahordozók továbbítása és elosztása az alábbiakon keresztül: csővezetékek kőolajhoz és olajtermékekhez, valamint magas nyomású földgázhoz, magas feszültségű villamosenergia-alaphálózatok és vezetékek, vasutak, közutak, valamint más energiaszállítási létesítmények;
- g) „jogellenes elsajátítás”: bármely olyan cselekmény, amely során kőolaj és olajtermékek, valamint magas nyomású földgáz esetében a csővezetékéből, magas feszültségű villamosenergia-alaphálózatokból és vezetékekből, vasutakról, közutakról, valamint más energiaszállítási létesítményekből jogellenesen energiahordozókat vesznek el;
- h) „vészhelyzet”: olyan helyzet, amely a földgáz-, kőolaj- vagy villamosenergia-ellátásban jelentős zavart vagy fizikai forráshiányt idéz elő az Európai Unió és a Kazah Köztársaság között, ideértve a harmadik országokon keresztül történő ellátást is, vagy olyan helyzet, amikor kivételesen magas az energiahordozók iránti kereslet az Európai Unión belül vagy a Kazah Köztársaságban, a piaci intézkedések pedig nem elégségesek, így azokhoz kiegészítésként nem piaci intézkedéseket kell bevezetni;
- i) „helyi tartalmi követelmények”:
 - i. áruk tekintetében, egy vállalatra vonatkozó azon követelmény, hogy hazai eredetű vagy hazai forrásból származó terméket vásároljon vagy használjon, legyen az adott termékekben, a termékek mennyiségében vagy értékében, vagy a helyi előállítás mennyiségének vagy értékének arányában meghatározva;
 - ii. szolgáltatások tekintetében olyan követelmény, amely a másik Fél szolgáltatóinak vagy nyújtott szolgáltatásainak kárára korlátozza a szolgáltató vagy a nyújtott szolgáltatás megválasztását;
- j) „állami tulajdonú vállalkozás”: kereskedelmi tevékenységben érintett olyan vállalkozás, amely a vállalat jegyzett tőkéje vagy a vállalat által kibocsátott részvényekhez kapcsolódó szavazatok több mint 50 %-ának erejéig, közvetlenül vagy közvetetten egy központi vagy a központi szint alatti fél ellenőrzése alatt áll;
- k) „jogi személy”: a 40. cikk d) pontja szerint meghatározott jogi személy;
- l) „valamely Fél jogi személye”: valamely Félnek a 40. cikk e) pontja szerint meghatározott jogi személye.

139. cikk

Árszabályozás

1. A Felek arra törekednek, hogy a nyersanyagok vagy energiahordozók ipari felhasználók számára történő ellátásának ára – amennyiben azt valamelyik Fél kormánya szabályozza – fedezze a költségeket és ésszerű nyereséget tegyen lehetővé.

2. Amennyiben a hazai piacon értékesített nyersanyagok vagy energiahordozók ára különbözik ugyanazon termék exportrátótól, az exportáló Fél a másik Fél kérésére – a szállítási költségeket és exportvámokat leszámítva – tájékoztatást nyújt e különbözetről.

140. cikk

Kereskedő és exportmonopóliumok

A Felek nem tarthatnak fenn vagy nem létesíthetnek nyersanyagokra vagy energiahordozókra vonatkozó kereskedelmi vagy exportmonopóliumokat, kivéve, ha valamely Fél elővásárlási jogát gyakorolja a nyers és száraz földgáz és arany tekintetében.

141. cikk

Hozzáférés és jogok szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozóan (kőolaj és földgáz)

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem érinti a Felek nemzetközi jog szerinti teljes szuverenitását a területükön és szárazföldi vizeiken, szigetek vizeiken és felségvizeiken található szénhidrogénforrások felett, valamint szuverén jogaikat a kizárólagos gazdasági övezetükben és a kontinentális talapzatukon található szénhidrogénforrások kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozóan.
2. A Felek fenntartják a jogot arra, hogy területükön, szárazföldi vizeiken, szigetek vizeiken és felségvizeiken, valamint kizárólagos gazdasági övezetükben és kontinentális talapzatukon kijelöljék azokat a térségeket, amelyeket a szénhidrogének kutatásával, feltárásával és kitermelésével összefüggő tevékenységek gyakorlására elérhetővé tesznek.
3. Amikor valamelyik Fél a (2) bekezdésben foglaltak szerinti szuverén döntést hoz, mindkét Fél biztosítja, hogy a másik Fél vállalkozásait ne érje megkülönböztetés a szénhidrogénforrások kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó jogaikhoz való hozzáférés és azok gyakorlása tekintetében, feltéve, hogy a szóban forgó vállalkozást jogi személyként hozták létre a hozzáférést nyújtó befogadó Fél területén.
4. Mindkét Fél pénzbeli vagy szénhidrogén formájában nyújtott ellenszolgáltatást kérhet valamely vállalkozástól, amelynek engedélyezte a szénhidrogének kutatásával, feltárásával és kitermelésével összefüggő tevékenységek gyakorlását.
5. A Felek megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy azokat a licenciatkat és engedélyeket, amelyek alapján egy vállalkozásnak joga van szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére, nyilvánosan közzétett eljárást követően ítélik oda, és egy értesítésben előzetesen felhívják az esetlegesen érdekelt kérelmezőket pályázatuk benyújtására. Ebben az értesítésben meg kell határozni a licencia vagy más engedély típusát, az érintett földrajzi térséget vagy annak részét, valamint a licencia vagy más formában kiadott engedély kiadásának javasolt időpontját vagy határidejét.
6. A (3)–(5) bekezdés nem sérti valamely állami tulajdonú vállalkozás azon jogát, hogy – a hozzá tartozó Féllal folytatott közvetlen tárgyalások útján – hozzáférést és jogot kapjon arra, hogy szénhidrogént kutasson, tárjon fel vagy termeljen ki. Amikor egy ilyen állami tulajdonú vállalkozás úgy dönt, hogy a szénhidrogén kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó jogát teljes mértékben vagy részben átruházza, a (3) és (5) bekezdésben előírt kötelezettségeket kell alkalmazni.
7. Az 53. cikk alkalmazandó az engedélyezés feltételeire és az engedélyezési eljárásra.

142. cikk

A nyersanyagokba és energiahordozókba való beruházás feltételei

A nyersanyagok és energiahordozók kutatását, feltárását, kitermelését és bányászatát érintő beruházások elősegítése érdekében egyik Fél sem:

- a) tart fenn vagy fogad el olyan, helyi tartalmi követelményeket előíró intézkedéseket, amelyek kihatnak a másik Fél termékeire, szolgáltatóira, beruházóira vagy beruházásaira, kivéve, ha a Kazah Köztársaság WTO-hoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv vagy az Európai Unió és tagállamai GATS-ban vállalt egyedi kötelezettségeinek jegyzékei másként nem rendelkeznek.

- b) tart fenn vagy fogad el olyan intézkedéseket, amelyek révén a másik Fél valamely vállalkozása köteles szellemi tulajdonjogokat átruházni vagy megosztani ahhoz, hogy a szóban forgó Fél területén termékeket vagy szolgáltatásokat értékesítsen vagy befektessen. Nincs megtiltva, hogy a Felek tárgyalásokat folytassanak olyan befektetőkkel, akik nyersanyagok és energiahordozók kutatására, feltárására, kitermelésére és bányászatára vonatkozó jogokat kívánnak szerezni önkéntes átruházás keretében, feltéve, hogy azokat piaci feltételek szerint és piaci áron teszik.

143. cikk

Árutovábbítás

1. A Felek minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy – az árutovábbítás szabadságának elvével és az Energia Charta Egyezmény 7. cikke (1) és (3) bekezdésével összhangban – megkönnyítsék az energiahordozók továbbítását.
2. Mindegyik Fél megtiltja a saját területén keresztül továbbított vagy szállított nyersanyagoknak és energiahordozóknak az ellenőrzése vagy joghatósága alá tartozó jogalany általi jogellenes elsajátítását, valamint minden szükséges intézkedést megtesz az ilyen jogellenes elsajátítás megoldása érdekében.

144. cikk

Megszakítás

1. Mindegyik Fél megtesz minden lehetséges intézkedést annak biztosítására, hogy a fővezetéken keresztül történő energiatovábbító vagy energiszállító vezetékeket és hálózatokat üzemeltetők:
 - a) minimalizálják a továbbítás és/vagy szállítás véletlenszerű megszakadásának, csökkenésének vagy megállásának kockázatát;
 - b) haladéktalanul helyreállítsák az ilyen, véletlenszerűen megszakadt, lecsökkent vagy megállított továbbítás vagy szállítás normális működését.
2. A Feleket vagy az egyik Fél irányítása vagy joghatósága alá tartozó jogalanyokat érintő vitás kérdések esetén azon Fél, amelynek területén keresztül – a szállítási/továbbítási útvonal részeként – az energiahordozókat továbbítják vagy szállítják, vagy amelynek területén – a szállítási/továbbítási útvonal részeként – az energiahordozókat fogadják és tárolják, nem szakítja meg vagy nem csökkenti, illetve az ellenőrzése vagy joghatósága alatt álló egyetlen jogalany sem engedélyezi, hogy megszakítsa vagy csökkentse az energiahordozóknak a – szállítási/továbbítási útvonal részeként történő – folyamatban lévő továbbítását, szállítását, fogadását vagy tárolását, kivéve akkor, ha az energiahordozóknak a – szállítási/továbbítási útvonal részeként történő – ilyen továbbítását, szállítását, fogadását vagy tárolását szabályozó szerződés vagy egyéb megállapodás ezt kimondottan előírja, a vonatkozó szerződés szerinti vitarendezési eljárás vagy az e cím 14. fejezetében (Vitarendezés) szereplő, a 138. cikk h) pontjában meghatározott vészhelyzetekre vonatkozó vitarendezési eljárás lezárulta előtt.
3. Egyik Fél sem tekinthető felelősnek a tranzit e cikk szerinti, vis maior esetekben történő megszakításáért vagy csökkenéséért, amennyiben az adott Fél valamely harmadik országnak vagy egy harmadik ország ellenőrzése vagy joghatósága alá tartozó jogalany tulajdonítható cselekmény következtében nem tudja biztosítani az energiahordozók szállítását vagy továbbítását.

145. cikk

Magas feszültségű villamosenergia-alaphálózatokhoz és vezetékhez való hozzáférés

1. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a másik Fél azon vállalkozásai, amelyek a hozzáférést nyújtó Fél területén jogi személyként telepedtek le, megkülönböztetésmentesen hozzájussanak azon magas feszültségű villamosenergia-alaphálózatokhoz és vezetékhez – azok rendelkezésre álló kapacitásainak erejéig –, amelyek részben vagy teljes mértékben a hozzáférést nyújtó Fél tulajdonában vagy szabályozása alatt állnak. A hozzáférést tisztességes és méltányos módon kell elosztani.
2. Az ilyen, magas feszültségű villamosenergia-alaphálózatokkal és vezetékekkel kapcsolatos intézkedések alkalmazásakor a Félnek biztosítania kell az alábbi elvek tiszteletben tartását:
 - a) a hozzáféréssel és szállítási díjakkal kapcsolatos összes jogi és szabályozási intézkedés teljes mértékben átlátható;

- b) az intézkedések megkülönböztetés-mentesek a saját területen történő villamosenergia-előállítás eredete és a villamos energia rendeltetési helye tekintetében; valamint
- c) megkülönböztetés-mentes szállítási tarifákat alkalmaznak az Európai Unió és a Kazah Köztársaság vállalkozásai tekintetében.

146. cikk

Villamosenergia- és gázsabályozó hatóságok

1. Mindkét Fél szabályozó hatóságokat jelöl ki és hatalmaz fel a villamosenergia- és gázpiacoknak a saját területén történő szabályozására. E szabályozó hatóságok jogilag elkülönülnek és funkcionálisan függetlenek bármely más hatóságtól vagy piaci szereplőtől.
2. A szabályozó hatóság határozatai és eljárásai pártatlanok minden piaci szereplő tekintetében.
3. A szabályozó hatóság határozata által érintett piaci szereplőnek jogában áll jogorvoslatért folyamodni a határozat ellen egy fellebbviteli szervhez. Amennyiben a fellebbviteli szerv nem független az érintett felektől vagy nem igazságszolgáltató jellegű, a határozatait egy pártatlan és független igazságügyi hatóságnak felül kell vizsgálnia. A fellebbviteli szerv és az igazságügyi hatóság határozatait indokolással kell ellátni, és azokat írásba kell foglalni. A Felek biztosítják, hogy az utolsó fórumként eljáró fellebbviteli szerv vagy igazságügyi hatóság jogerős határozatát ténylegesen végrehajtsák.

147. cikk

A megújuló energia ágazata

1. Ezt a cikket azon intézkedésekre kell alkalmazni, amelyek érinthetik a Felek közötti kereskedelmet és beruházást a nem fosszilis megújuló energiaforrásokból származó – többek között szél-, nap- és vízenergia előállításával kapcsolatban, de nem vonatkozik azon termékekre, amelyekből az ilyen energiát előállítják.
2. Mindkét Fél:
 - a) tartózkodik az olyan intézkedések fenntartásától vagy elfogadásától, amelyek helyi társaságokkal való partnerségek kialakítását teszik szükségessé, kivéve, ha e partnerségek technikai okokból szükségesnek bizonyulnak, és az ilyen intézkedéseket fenntartó vagy elfogadó Fél a másik Fél kérésére fel tudja mutatni e technikai okokat;
 - b) biztosítja, hogy az engedélyezési, tanúsítási és licencljárások, adott esetben, – különösen a berendezések, üzemek és kapcsolódó átviteli hálózati infrastruktúra tekintetében – objektívek, átláthatók legyenek, ne legyenek önkényesek, és ne alkalmazzanak megkülönböztetést a másik Fél kérelmezőivel szemben;
 - c) biztosítja, hogy a megújuló energia ágazatában alkalmazott – például a fogyasztók, tervezők, építésszek, építők, berendezés-üzembhelyezők és beszállítók által fizetett – adminisztratív terhek átláthatóak legyenek, és összegük a nyújtott szolgáltatások hozzávetőleges költségére korlátozódjon;
 - d) biztosítja, hogy a másik Fél területéről származó áruk importjára és használatára, vagy a másik Fél beszállítói által biztosított árukra alkalmazzák e cím 1. fejezetének (Árukereskedelem) rendelkezéseit;
 - e) biztosítja, hogy a másik Fél szolgáltatói által történő szolgáltatásnyújtásra alkalmazzák az 53. cikket;
 - f) biztosítja, hogy a villamosenergia-alaphálózatokhoz való kapcsolódásra és hozzáférésre alkalmazott szabályok, feltételek és eljárások átláthatóak legyenek, és ne alkalmazzanak megkülönböztetést a másik Fél szolgáltatóival vagy a megújuló forrásból származó villamos energiával szemben. A Felek biztosítják, hogy az alaphálózattal és a piaccal kapcsolatban megfelelő intézkedéseket hozzanak a megújuló energiaforrásokból előállított villamosenergia-mennyiség csökkenésének (korlátozásainak) minimalizálása érdekében;

- g) tartózkodik az olyan követelmény fenntartásától vagy elfogadásától:
- i. a másik Fél vállalkozására nézve arra vonatkozóan, hogy utóbbi a követelményt előíró Fél területéről eredő vagy annak hazai forrásából származó terméket vásároljon vagy használjon, legyen az adott termékekben, a termékek mennyiségében vagy értékében, vagy a helyi előállítás mennyiségének vagy értékének arányában meghatározva; vagy
 - ii. arra vonatkozóan, hogy a vállalkozás importtermék-vásárlását vagy -felhasználását az általa exportált helyi termékek mennyiségéhez vagy értékéhez viszonyított nagyságra korlátozzák.
3. Amennyiben nemzetközi vagy regionális szabványok léteznek a megújuló és nem fosszilis forrásokból származó energia előállítását szolgáló berendezésekre és rendszerekre vonatkozóan, a Felek e szabványokat, vagy azok vonatkozó részeit alapul használják műszaki előírásaikhoz, kivéve, ha az ilyen nemzetközi szabványok vagy vonatkozó részek nem lennének hatékonyak vagy megfelelőek a kitűzött jogszerű célkitűzések eléréséhez. E bekezdés alkalmazása céljából a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) és a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság (IEC) tekintendő releváns nemzetközi szabványügyi testületnek.
4. Adott esetben a Felek a műszaki előírásokat inkább a termék teljesítménykövetelményei alapján, ideértve a környezeti teljesítményt is, mintsem a termék formatervezési mintája vagy leírása alapján határozzák meg.
5. E cikk egyetlen rendelkezése sem tekinthető úgy, hogy megakadályozná valamelyik Felet az érintett energiahálózatok biztonságos működéséhez vagy az energiaellátás biztonságához szükséges intézkedések elfogadásában vagy végrehajtásában, azon követelményre is figyelemmel, hogy az ilyen intézkedést nem szabad olyan módon alkalmazni, amely ugyanazon feltételek mellett, a termékek, szolgáltatók vagy befektetők között önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést képez vagy a Felek közötti kereskedelem és beruházás rejtett korlátozását jelenti.

148. cikk

Együtműködés a nyersanyagok és energiahordozók területén

1. A 204–208. cikk sérelme nélkül, a Felek megállapodnak, hogy erősítik egymás között az együtműködést és kölcsönös megértést a nyersanyagok és energiatermékek kereskedelme terén.
2. A Felek elismerik, hogy az átláthatóság és megkülönböztetésmentesség elvének tiszteletben tartása, valamint annak biztosítása, hogy a szabályok ne torzítsák a kereskedelmet, a legjobb módja annak, hogy kedvező környezetet hozzanak létre a közvetlen külföldi befektetés számára a nyersanyagok és energiatermékek előállítása és kereskedelme terén. Általánosabban fogalmazva az ilyen környezet elősegíti a nyersanyagok és energiatermékek hatékony elosztását és felhasználását.
3. Az együtműködés és a kölcsönös megértés előmozdítása bilaterális kereskedelmi kérdéseket és a nemzetközi kereskedelemről fakadó közös érdekű kérdéseket egyaránt felölel. Az ilyen kérdések között szerepelnek a globális piacokat érintő kereskedelemtorzítások, a nyersanyagokhoz és energiahordozókhoz különösen kapcsolódó környezetvédelmi és fejlesztési kérdések, valamint a vállalati társadalmi felelősségvállalás olyan nemzetközileg elfogadott előírásokkal összhangban, mint például az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatása és a konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok felelősségteljes ellátási lánc tekintetében követendő kellő gondosságról szóló OECD-útmutatások. Az együtműködés és a kölcsönös megértés előmozdítása magában foglalja a nyersanyagok és az energiaágazatok szabályozási keretével kapcsolatos adat- és információcserét. Ez nem értelmezhető úgy, hogy kötelezné a Feleket arra, hogy olyan információkat szolgáltatassanak, amelyek közlését saját biztonsági érdekükkel ellentétesnek ítélik.
4. Bármely Fél kérheti a nyersanyagokkal és energiatermékekkel kapcsolatos ad hoc ülés, illetve az Együtműködési Bizottság ülésein ad hoc, nyersanyagokkal és energiatermékekkel kapcsolatos ülésszak megszervezését. A bilaterális együtműködés emellett, adott esetben, azon vonatkozó plurilaterális és multilaterális fórumokra is kiterjeszhető, amelyeken mindkét Fél részt vesz.

149. cikk

Gyors információs rendszer

1. A Felek gyors információs rendszert hoznak létre azon gyakorlati intézkedések elfogadására, amelyek célja a vészhelyzetek megelőzése, vagy a vészhelyzetekre vagy azok veszélyére való gyors reagálás.

2. A Felek közösen tesznek fellépéseket:
 - a) a földgáz-, kőolaj- vagy villamosenergia-ellátással vagy -kereslettel kapcsolatos lehetséges problémák és kockázatok korai értékelésére; továbbá
 - b) vészhelyzetek és vészhelyzetek kockázata tekintetében azok megelőzésére vagy az azokkal szembeni gyors fellépésre.
3. Amennyiben valamelyik Fél vészhelyzetről, vagy megítélése szerint vészhelyzet előidézésére alkalmas helyzetről szerez tudomást, a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatja a másik Felet.
4. E cikk alkalmazásában a Felek megállapodnak, hogy a felelős testületek az Európai Bizottság energiaügyekért felelős tagja és a Kazah Köztársaság vonatkozó energiaügyekért felelős miniszteriuma.
5. Az értesítést követően a Felek egymás rendelkezésére bocsátják helyzetértékelésüket.
6. Az értesítéstől számított három napon belül bármelyik Fél konzultációt kérelmezhet az alábbiak céljából:
 - a) a helyzet közös értékelésének kidolgozása;
 - b) ajánlások kidolgozása a vészhelyzet elhárítására és a vészhelyzet hatásának minimalizálására;
 - c) különleges nyomkövetési csoport létrehozása, többek között az energiaáramlatnak az érintett infrastruktúra releváns pontjain történő nyomon követésére.
7. A Felek – adott esetben – együttműködnek harmadik országokkal a vészhelyzet kockázatának elhárítására vagy a vészhelyzet kezelése céljából.
8. Amennyiben a vészhelyzet tartósan fennáll, bármelyik Fél – az e cím 14. fejezetében (Vitarendezés) előírt különleges mechanizmussal összhangban – megindíthatja a sürgősségi vitarendezési eljárást.
9. Az értesítéstől kezdve a Felek tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely – az adott helyzettől függően – elmélyítheti vagy megerősítheti a vészhelyzetet.
10. Vitarendezési eljárásban egyik Fél sem támaszkodhat az alábbiakra, és nem hozhatja fel bizonyítékként a következőket:
 - a) a másik Fél által az e cikk szerinti eljárás során foglalt álláspontokat vagy tett javaslatokat; vagy
 - b) a másik Fél által tett bármely utalást arra, hogy hajlandó valamely megoldás elfogadására az e cikkben említett vészhelyzet vonatkozásában.
11. Az Együttműködési Bizottság szükség szerint részletes végrehajtási rendelkezéseket dolgozhat ki e cikk alkalmazására.

150. cikk

Kivételek

1. E fejezet nem sérti az e megállapodásban előírt kivételeket, fenntartásokat vagy korlátozásokat.
2. E fejezet nem alkalmazandó sem kutatás-fejlesztési projektekre, sem a nem kereskedelmi nagyságrendű demonstrációs projektekre.
3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem tekinthető úgy, hogy megakadályozná valamelyik Felet az energiainfrastruktúra – ideértve az érintett energiaszállítási és -előállítási létesítményeket is – biztonságos működéséhez, a nemzetbiztonság vagy közvédelem érdekében – ideértve a vészhelyzetek megelőzését és azok megoldását is – szükséges intézkedések elfogadásában vagy végrehajtásában, azon követelményre is figyelemmel, hogy az ilyen intézkedést nem szabad olyan módon alkalmazni, amely ugyanazon feltételek mellett, a termékek, szolgáltatók vagy beruházók között önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetést képez vagy a Felek közötti kereskedelem és beruházás rejtett korlátozását jelenti.

10. FEJEZET

kereskedelem és fenntartható fejlődés

151. cikk

Háttér és célkitűzések

1. A Felek emlékeztetnek a 1992. évi ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencia által közzétett Agenda 21-re, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (ILO) a munkahelyi alelvekekről és jogokról szóló, 1998. évi nyilatkozatára, a fenntartható fejlődés végrehajtásáról szóló 2002. évi johannesburgi tervre, az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának a teljes körű foglalkoztatásról és a tisztességes munkáról szóló 2006. évi miniszteri nyilatkozatára, az ILO tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló 2008. évi nyilatkozatára, valamint a fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2012. évi ENSZ-konferenciának „A jövő, amelyet mi akarunk” című záróokmányára, amelyet beillesztettek az ENSZ Közgyűlés 2012. július 27-i 66/288 határozatába.

2. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a nemzetközi kereskedelem oly módon történő ösztönzése mellett, amely hozzájárul a fenntartható fejlődés célkitűzéséhez a jelen és jövő generációk jóléte érdekében. A Felek törekednek annak biztosítására, hogy ez a célkitűzés minden szinten beépüljön és tükröződjön kereskedelmi kapcsolataikban.

152. cikk

Többoldalú környezetvédelmi és munkaügyi előírások és megállapodások

1. A Felek elismerik a nemzetközi környezetvédelmi irányítás és megállapodások értékét, mint a nemzetközi közösségnek a globális vagy regionális környezetvédelmi problémákra adott választát.

2. A Felek a mindenkit megillető teljes és produktív foglalkoztatást és tisztességes munkát valamennyi ország fenntartható fejlődésének kulcsfontosságú elemeként, valamint a nemzetközi együttműködés keretében prioritást élvező célkitűzésként ismerik el. Ebben az összefüggésben a Felek megerősítik elkötelezettségüket amellek, hogy jogszabályaikban és gyakorlatukban hatékonyan végrehajtják azon multilaterális környezetvédelmi megállapodásokat, amelyeknek részes felek, valamint a Kazah Köztársaság és az Európai Unió tagállamai által megerősített ILO-egyezményeket.

3. Ebben az összefüggésben a Felek megerősítik elkötelezettségüket amellek, hogy jogszabályaikban és gyakorlatukban hatékonyan végrehajtják azon multilaterális környezetvédelmi megállapodásokat, amelyeknek részes felek, valamint az Európai Unió tagállamai és a Kazah Köztársaság által megerősített ILO-egyezményeket.

153. cikk

A szabályozási jog és a védelem szintje

1. A Felek elismerik az egyes Felek jogát a hazai környezetvédelem és munkavédelem saját szintjeinek meghatározására, valamint a vonatkozó jogszabályok ennek megfelelő – a 152. cikkben említett nemzetközileg elismert normák és megállapodások melletti kötelezettségvállalással következetes – kiigazítására vagy módosítására. A Felek magas szintű környezetvédelmet és munkavédelmet tűznek célul.

2. A Felek elismerik, hogy helytelen a kereskedelem vagy a beruházások hazai környezetvédelmi, illetve munkajogi jogszabályok által biztosított védelmi szintjének gyengítésével vagy csökkentésével való ösztönzése.

3. A kereskedelem vagy beruházások ösztönzése érdekében a Felek nem térnek el, illetve – folyamatos vagy ismétlődő fellépés vagy a fellépés hiánya útján – nem mulasztják el hatékonyan érvényesíteni környezetvédelmi és munkaügyi jogszabályaikat.

154. cikk

A fenntartható fejlődést ösztönző kereskedelem és beruházások

1. A Felek újólag megerősítik az iránti elkötelezettségüket, hogy növeljék a kereskedelem hozzájárulását a fenntartható fejlődés célkitűzésének eléréséhez annak gazdasági, szociális és környezetvédelmi dimenzióiban. Ennek megfelelően egyetértenek abban, hogy előmozdítják az alábbiakat:

a) kereskedelem és beruházás környezetvédelmi termékekbe és szolgáltatásokba, valamint éghajlatbarát termékekbe és technológiákba;

b) fenntarthatóságot garantáló rendszerek – például a tisztességes és etikus kereskedelem vagy az ökocímkerendszer – alkalmazása; valamint

c) gyakorlatok a vállalati társadalmi felelősségvállalás terén.

2. A Felek információt és tapasztalatot cserélnék a kereskedelmi, szociális és környezetvédelmi célkitűzések közötti koherencia és kölcsönösen egymást támogató jelleg előmozdítása céljából tett fellépéseikről. Továbbá, a Felek megerősítik a kereskedelmi kapcsolataik összefüggésében esetlegesen felmerülő, fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kérdések – ideértve a IV. címben (Együttműködés a gazdasági és fenntartható fejlődés területén) meghatározott releváns szempontokat is – terén folytatott együttműködésüket és párbeszédüket.

3. Az e cikk (2) bekezdésében említett együttműködésbe és párbeszédbe bele kell vonni a releváns érdekelt feleket, különösen a szociális partnereket, valamint – a 251. cikk alapján létrehozott civil társadalmi együttműködésen keresztül – a civil társadalmi szervezeteket.

4. Az Együttműködési Bizottság szabályokat állapíthat meg az ilyen együttműködésre és párbeszédre vonatkozóan.

155. cikk

Vitarendezés

E cím 14. fejezete (Vitarendezés) 3. szakaszának 2. alszakasza nem alkalmazandó az e fejezet szerinti vitákra. Az ilyen viták esetében, miután a választott bírói testület kibocsátotta a 180. és 182. cikke szerinti végső jelentését, a Felek – a jelentés figyelembevételével – megvitatják a végrehajtandó megfelelő intézkedéseket. Az Együttműködési Bizottság ellenőrzi az ilyen intézkedések végrehajtását, és a kérdést figyelemmel kíséri, többek között a 154. cikknek (3) bekezdésében említett mechanizmuson keresztül.

11. FEJEZET

Verseny

156. cikk

Elvek

A Felek elismerik a szabad és torzulásoktól mentes verseny fontosságát kereskedelmi kapcsolataikban. A Felek tudomásul veszik, hogy a versenyellenes üzleti gyakorlatok és az állami beavatkozás – ideértve az állami támogatásokat is – torzíthatják a piacok megfelelő működését, és gyengítik a kereskedelem liberalizálásából származó előnyöket.

157. cikk

Trösztellenes és összefonódásokkal kapcsolatos jogszabályok és végrehajtásuk

1. Mindegyik Fél területén átfogó versenyjogot tart fenn, amely hatékonyan kezeli a versenyellenes megállapodásokat, az összehangolt magatartást és a piaci erőfölénnyel rendelkező vállalkozások egyoldalú versenyellenes magatartását, továbbá biztosítja az összefonódások hatékony ellenőrzését.

2. Mindegyik Fél függetlenül működő versenyhatóságokat tart fenn, amelyek az (1) bekezdésben említett versenyjog hatékony végrehajtásáért felelősek, és e célból megfelelően felszereltek.

3. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy vonatkozó versenyjogi jogszabályukat átláthatóan és megkülönböztetésmentes módon alkalmazzák, figyelemmel a tisztességes eljárás elveire és az érintett vállalkozások védekezéshez való jogára.

158. cikk

Állami monopóliumok, állami vállalkozások, valamint különleges vagy kizárólagos jogokkal és kiváltságokkal felruházott vállalkozások

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy jogszabályaikkal összhangban állami monopóliumokat vagy állami vállalkozásokat jelöljenek ki vagy tartsanak fenn, illetve hogy vállalkozásokat különleges vagy kizárólagos jogokkal ruházzanak fel.
2. Az állami monopóliumok, állami vállalkozások, valamint különleges vagy kizárólagos jogokkal vagy kiváltságokkal felruházott, gazdasági tevékenységekben érintett vállalkozások tekintetében minden Fél biztosítja, hogy az ilyen vállalkozások a 157. cikkben említett versenyjog hatálya alá tartozzanak. E fejezet alkalmazásában a gazdasági tevékenység áruk vagy szolgáltatások kínálatát jelenti egy adott piacon. Nem tartoznak bele az államhatalom gyakorlása során végzett tevékenységek, azaz a nem üzleti alapon, vagy az egy vagy több gazdasági szereplővel nem versengve végzett tevékenységek;
3. A 157. cikkben említett versenyjog alkalmazása jogilag vagy ténylegesen nem akadályozhatja a szóban forgó vállalkozásokra ruházott adott közérdekű feladatok végrehajtását. A kivételeknek korlátozottaknak és átláthatónak kell lenniük. A kereskedelmet és a beruházást nem lehet olyan mértékben érinteni, amely aláásná e megállapodás célkitűzését.

159. cikk

Támogatások

1. E cikk alkalmazásában a „támogatás” olyan intézkedés, amely – függetlenül attól, hogy a támogatást termékek előállításával vagy szolgáltatásnyújtással kapcsolatban nyújtják-e egy vállalkozás számára – megfelel a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás 1. cikkében szereplő feltételeknek, és amely az említett megállapodás 2. cikkének értelmében konkrétan minősül.
2. A támogatások területén mindkét Fél biztosítja az átláthatóságot. E célból e cím alkalmazásának megkezdésétől számítva kétevente mindkét Fél jelentést tesz a másik Félnek a kormánya vagy állami szerv által nyújtott támogatások jogalapjáról – ideértve a politikai célkitűzést vagy a támogatás célját is –, annak időtartamáról vagy egyéb határidejéről, formájáról, és lehetőség szerint annak összegéről vagy költségvetéséről, valamint a támogatás kedvezményezettjéről. Az ilyen jelentés megtettnek minősül, ha a vonatkozó információt nyilvánosan elérhető internetes oldalon vagy a WTO értesítési mechanizmusán keresztül elérhetővé teszik.
3. Amennyiben valamely Fél úgy véli, hogy a másik Fél által nyújtott támogatás kedvezőtlenül érinti az előbbi Fél érdekeit, konzultációt kérhet a kérdésben. A megkeresett Fél kellően megfontolja az ilyen kérelmet. A konzultációknak különösen az a céljuk, hogy meghatározzák a támogatás szakpolitikai célkitűzését, azt, hogy van-e a támogatásnak ösztönző hatása és arányos-e, valamint a megkereső Fél kereskedelmére és beruházásra gyakorolt potenciális torzító hatás korlátozása céljából hozott intézkedéseket⁽¹⁾.
4. A konzultációk megkönnyítése érdekében a megkeresett Fél a megkeresés kézhezvételétől számított legfeljebb 90 napon belül tájékoztatást nyújt a szóban forgó támogatásról. Amennyiben a szóban forgó támogatásra vonatkozó információk kézhez vétele után a megkereső Fél úgy véli, hogy a szóban forgó támogatás aránytalanul hátrányosan érinti vagy hátrányosan érintheti a megkereső Fél kereskedelmi vagy beruházási érdekeit, a megkeresett Fél minden igyekezetével arra törekszik, hogy kezelje a szóban forgó támogatás megkereső Fél kereskedelmi vagy beruházási érdekeire gyakorolt negatív hatásait.
5. A (3) és (4) bekezdés nem alkalmazandó a mezőgazdaságról szóló WTO-megállapodás 1. mellékletében szereplő halászattal és árukereskedelemmel kapcsolatos támogatásokra.

160. cikk

Vitarendezés

E cím 14. fejezetének (Vitarendezés) rendelkezései nem alkalmazandók a 156–158. cikkekre, valamint a 159. cikk (3) és (4) bekezdésére.

⁽¹⁾ Egy támogatás akkor arányos, ha annak összege a célkitűzés eléréséhez szükséges mértékre korlátozódik.

161. cikk

Kapcsolat a WTO-val

E fejezet rendelkezései nem sértik a Felek WTO-egyezmény szerinti jogait és kötelezettségeit, különös tekintettel a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodásra és a vitarendezési egyetértésre.

162. cikk

Titoktartás

Az e fejezet keretében folytatott információcseré során a Felek figyelembe veszik a szakmai és üzleti titoktartásra vonatkozó előírások szerinti korlátozásokat.

12. FEJEZET

Állami tulajdonú vállalkozások, állami ellenőrzés alatt álló vállalkozások, valamint különleges vagy kizárólagos jogokban vagy kiváltságokban részesített vállalkozások

163. cikk

Fogalom meghatározások

E fejezet alkalmazásában:

- a) „állami tulajdonú vállalkozás”: kereskedelmi tevékenységben érintett olyan vállalkozás, amely a vállalat jegyzett tőkéjének vagy a vállalat által kibocsátott részvényekhez kapcsolódó szavazatoknak több mint 50 %-a egy központi vagy a központi szint alatti fél ellenőrzése alatt áll;
- b) „állami ellenőrzés alatt álló vállalat”: olyan kereskedelmi tevékenységet folytató vállalat, amely fölött egy központi vagy a központi szint alatti fél közvetetten vagy közvetlenül döntő befolyást gyakorol vagy lehetősége van arra, hogy döntő befolyást gyakoroljon az abban való pénzügyi részesedése, a működésére irányadó szabályok alapján vagy az ilyen döntő befolyás kialakításához kapcsolódó más eszköz révén. Valamely Fél részéről döntő befolyásnak kell tekinteni, amikor valamely Fél közvetlenül vagy közvetve a vállalkozás igazgatási, irányító vagy felügyelő testülete tagjainak több mint felét kinevezheti;
- c) „különleges vagy kizárólagos jogokban vagy kiváltságokban részesített vállalkozások”: olyan, kereskedelmi tevékenységet folytató állami vagy magán vállalkozás, amelyet valamely Fél központi vagy a központi alatti szinten – jogilag vagy ténylegesen – különleges vagy kizárólagos jogokban vagy kiváltságokban részesített. Az ilyen jogok vagy kiváltságok magukban foglalhatják annak jogát, hogy az ilyen vállalkozás forgalmazóként, hálózati szolgáltatónak vagy más közvetítőként tevékenykedhessen egy áru megvásárlása vagy értékesítése, valamint szolgáltatás nyújtása és igénybevétele tekintetében. A különleges vagy kizárólagos jogokban vagy kiváltságokban részesített vállalkozásokba beletartoznak a kereskedelmi tevékenységben érintett monopóliumok;
- d) „monopólium”: olyan kereskedelmi tevékenységet folytató jogalany – ideértve a konzorciumot is –, amelyet valamely Fél területének vonatkozó piacán, központi vagy a központi alatti szinten, egy adott áru vagy szolgáltatás kizárólagos szolgáltatójának vagy beszerzőjének jelölnek ki, de nem foglalja magában a kizárólagos szellemi tulajdon-jogban részesített jogalanyokat kizárólag az ilyen jogban részesítés okán;
- e) „különleges jogok”: valamely Fél által központi vagy a központi alatti szinten, egy adott földrajzi területen, illetve termék- vagy szolgáltatáspiacon belül működő korlátozott számú vállalkozásoknak nyújtott olyan jogok, amelyeknek az a hatása, hogy ugyanazon földrajzi területen jelentősen korlátozzák más vállalkozások nagyjából azonos feltételek mellett történő tevékenységét. A csekély erőforrások elosztásakor, hasznosítási vagy egyéb engedélyek objektív, arányos és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján korlátozott számú vállalkozásnak történő odaítélése önmagában nem különleges jog;
- f) „megkülönböztetésmentes elbánás”: az e megállapodásban meghatározott nemzeti elbánás vagy „a legnagyobb kedvezmény elve”, attól függően, hogy melyik kedvezőbb;

- g) „kereskedelmi megfontolásokkal összhangban”: egy magántulajdonban lévő, a nemzetközi kereskedelemben piacgazdasági feltételek szerint működő vállalkozás szokásos üzleti gyakorlataival következetesen;
- h) „kinevezni”: monopóliumot létesíteni vagy felhatalmazni, illetve egy monopólium alkalmazási körét kiterjeszteni, a jog szerint vagy a gyakorlatban.

164. cikk

Alkalmazási kör

1. A Felek megerősítik az 1994. GATT-egyezmény XVII. cikkének (1)–(3) bekezdéséből és az 1994. évi GATT-egyezmény XVII. cikkének értelmezéséről szóló egyetértési megállapodásból, a GATS VIII. cikkének (1), (2) és (5) bekezdéséből, valamint a Kazah Köztársaság WTO-hoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az állami tulajdonú és állami ellenőrzés alatt álló vállalkozásokról, valamint különleges és kizárólagos jogokban és kiváltságokban részesített vállalkozásokról szóló fejezetéből – amelyet belefoglalnak ebbe a megállapodásba, annak részét képezi, és alkalmazni kell – fakadó jogait és kötelezettségeiket.
2. Ez a fejezet nem alkalmazandó a valamely Fél vagy beszerzést végző szerve által a 120. cikk értelmében végzett, az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésre.
3. Ez a fejezet alkalmazandó az e megállapodásban szabályozott gazdasági tevékenységekre. A valamely Fél GATS-ban vállalt egyedi kötelezettségeinek jegyzékében fel nem sorolt szolgáltatásokra a 166. és 167. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni.

165. cikk

1. A Felek e fejezetből fakadó jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül, e fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg, hogy a Felek állami tulajdonú vagy állami ellenőrzés alatt álló vállalkozásokat létesítsenek vagy tartsanak fenn, monopóliumokat jelöljenek ki vagy tartsanak fenn, illetve vállalkozásokat különleges vagy kizárólagos jogokban vagy kiváltságokban részesítsenek.
2. Amennyiben egy vállalkozás e fejezet alkalmazási körébe esik, a Felek nem írják elő számára és nem ösztönzik arra, hogy e megállapodással összeegyeztethetetlen módon járjon el.

166. cikk

A megkülönböztetés tilalma

Feltéve, hogy a 142. cikk, valamely Fél GATS-ban vállalt egyedi kötelezettségeinek jegyzéke vagy valamely Fél nemzeti elbánással kapcsolatban tett – az I. mellékletben szereplő – fenntartásai másként nem rendelkeznek, saját területén mindkét Fél biztosítja, hogy a 163. cikk c) és d) pontjában előírt feltételeket teljesítő vállalkozás termékeket vagy szolgáltatásokat érintő beszerzésében vagy értékesítésében megkülönböztetésmentes elbánást alkalmazzon a másik Fél terméke és/vagy a másik Fél szolgáltatása vagy szolgáltatója tekintetében.

167. cikk

Kereskedelmi megfontolások

Kivéve azon cél eléréséhez, amelyre a különleges vagy kizárólagos jogokat, illetve kiváltságokat nyújtották (ilyen cél például valamely közszolgálati kötelezettség), vagy állami tulajdonú vagy állami ellenőrzés alatt álló vállalkozások esetében a közmegebízás teljesítéséhez, és feltéve, hogy a vállalkozásnak a fenti cél elérése vagy megbízás teljesítése során alkalmazott magatartása összeegyeztethető a 166. cikknek és e cím 11. fejezetének (Verseny) a rendelkezéseivel, mindegyik Fél biztosítja, hogy a 163. cikk a)–d) pontjában említett valamely vállalkozás a releváns területen, árubeszerzése és -értékesítése során a kereskedelmi megfontolásokkal összhangban tevékenykedjen, többek között az ár, a minőség, az elérhetőség, az értékesíthetőség, a szállítás, valamint a beszerzés vagy értékesítése egyéb előírása és feltételei tekintetében, ideértve akkor is, ha ezen árukat vagy szolgáltatásokat a másik Fél számára vagy a másik Fél beruházójának beruházása révén nyújtják.

168. cikk

Árszabás

Különböző árak kiszabása különböző piacokon vagy ugyanazon piacon belül, amennyiben e különbségek a szokásos kereskedelmi megfontolásokon – mint például a kereslet és kínálat arányán alapulnak – önmagában nem összeegyeztethetetlen a 166. és 167. cikkel.

169. cikk

Vállalatirányítás

1. A Felek biztosítják, hogy a 163. cikk a)–d) pontjában említett vállalkozások az átláthatóság és a vállalatirányítás magas színvonalát tanúsítják az OECD állami tulajdonú vállalatok irányítására vonatkozó, 2005. évi iránymutatásával összhangban. A 163. cikk a)–d) pontjában említett vállalkozásokban alkalmazott vállalatirányítási politikát ezen iránymutatással összhangban kell továbbfejleszteni.
2. Mindkét Fél biztosítja, hogy a 163. cikkének a)–d) pontjában említett vállalkozások szabályozásáért felelős szabályozó hatóság jogilag elkülönüljön és függetlenül működjön a 163. cikkének a)–d) pontjában említett vállalkozásoktól, és azoknak ne tartozzon elszámolással.
3. Mindkét Fél biztosítja, hogy a jogszabályok és szabályozások végrehajtása – többek között a 163. cikk a)–d) pontjában említett vállalkozásokkal kapcsolatban – az irányítás valamennyi szintjén – legyen az központi vagy helyi – következetes és megkülönböztetésmentes legyen. A mentességeknek korlátozottaknak és átláthatónak kell lenniük.

170. cikk

Információcsere

1. Amennyiben valamely Fél okkal feltételezi, hogy az e megállapodás szerinti érdekeit a másik Fél 163. cikk a)–d) pontjában említett valamely vállalkozásának tevékenysége hátrányosan érinti, kérheti, hogy utóbbi Fél információkat szolgáltatson vállalkozása e megállapodás rendelkezéseinek végrehajtásával kapcsolatos tevékenységeiről. Az ilyen információk magukban foglalhatnak szervezési, vállalati és pénzügyi információkat.
2. Mindegyik Fél a másik Fél kérésére információkat bocsát rendelkezésre a 163. cikk a)–d) pontjában említett olyan konkrét vállalkozásokról, amelyek a megkeresett Fél jogában meghatározottak szerint nem minősülnek kis- és középvállalkozásnak. Az ilyen információkérésekben fel kell tüntetni a vállalkozást, a termékeket/szolgáltatásokat és az érintett piacot, valamint meg kell jelölni, hogy a vállalkozás olyan tevékenységet folytat, amely akadályozza a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházást.
3. Mindegyik Fél a másik Fél kérésére információkat bocsát rendelkezésre a megkeresett Fél területén a 163. cikk a)–d) pontjában említett vállalkozásokra alkalmazandó kivételekről, nem megfelelő intézkedésekről, mentességekről és bármilyen egyéb intézkedésről, ideértve a kedvezőbb elbánást is.
4. Az (1)–(3) bekezdés nem kötelezi a Feleket olyan bizalmas információk közlésére, amelyek akadályoznák a bűnüldözést vagy másképpen ütköznének közérdekbe, vagy amelyek sértenék egyes vállalkozások jogos kereskedelmi érdekeit.

13. FEJEZET

Átláthatóság

171. cikk

1. A Felek haladéktalanul válaszolnak a másik Fél által felvetett minden konkrét információkérésre az általánosan alkalmazott intézkedésekkel, illetve az e címre vonatkozó vagy azt érintő nemzetközi megállapodásokkal kapcsolatban. Mindkét Fél létrehoz egy vagy több tájékoztatási pontot azzal a céllal, hogy kérésre konkrét tájékoztatást nyújtson minden ilyen ügyben a másik Fél érdekelt felei számára ⁽¹⁾. A Felek e cím alkalmazásának megkezdésétől számított három hónapon belül értesítik egymást tájékoztatási pontjaikról. A tájékoztatási pontoknak nem kell a törvények és szabályok letéteményeseiként működniük.

2. A Felek e cím által szabályozott kérdésekkel kapcsolatos vagy azokat érintő valamennyi általánosan alkalmazandó törvényét, rendeletét, határozatát és közigazgatási határozatát – a WTO-egyezmény alkalmazandó követelményeinek, ideértve az 1994. évi GATT-egyezmény X. cikkében, a GATS III. cikkében, és a TRIPS-megállapodás 63. cikkében foglaltakat is, betartásával – haladéktalanul közzé kell tenni. A Felek rendszeresen naprakésszé teszik az ilyen intézkedéseket tartalmazó, közzétett forrásokat, ideértve a weboldalakat is, és azokat könnyen elérhetővé teszik az érdekelt felek számára. Az ilyen intézkedéseket elérhetővé kell tenni, míg hatályosak, és ésszerű ideig azután, hogy hatályukat veszítették.

3. A Felek az e cím által szabályozott kérdésekkel kapcsolatos vagy azokat érintő valamennyi általánosan alkalmazandó törvényt, rendeletet, határozatot és közigazgatási határozatot még elfogadásuk előtt közzéteszik. A Felek ésszerű – rendszerint legalább 30 naptári napos – időtartamot biztosítanak az érdekelt felek számára ahhoz, hogy észrevételeket tegyenek az illetékes hatóságoknál még mielőtt az adott intézkedést véglegesítenék, vagy az elfogadásért illetékes hatóságok elé terjesztenék. Az észrevételezési időszak alatt beérkező észrevételeket figyelembe veszik.

4. A Felek e cím által szabályozott kérdésekkel kapcsolatos vagy azokat érintő egyetlen általánosan alkalmazandó törvénye, rendelete, határozata vagy közigazgatási határozata sem lép hatályba a közzététel előtt.

5. E megállapodás egy rendelkezése sem követeli meg egyik Félől sem, hogy olyan bizalmas információt adjon át, amelynek közzététele akadályozná a bűnüldözést vagy egyébként ellentétes a közérdekkel, illetve sértené egyes állami vagy magánvállalkozások jogos üzleti érdekeit.

6. E fejezet vonatkozásában az 55. cikk alkalmazandó.

14. FEJEZET

Vitarendezés

1. szakasz

Célkitűzés és hatály

172. cikk

Célkitűzés

E fejezetnek az a célja, hogy hatékony és eredményes mechanizmust hozzon létre a Felek közötti viták elkerülésére és rendezésére e megállapodás értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban, abból a célból, hogy lehetőség szerint kölcsönösen elfogadható megoldás szülessen.

⁽¹⁾ A Kazah Köztársaság tájékoztatási pontja a GATS-megállapodás alapján létrehozott tájékoztatási pont.

173. cikk

Alkalmazási kör

E fejezetet kell alkalmazni az e cím értelmezéséből és alkalmazásából eredő bármilyen jogvita rendezésére, kivéve, ha e megállapodás kifejezetten másképp rendelkezik.

2. szakasz

Konzultációk és közvetítés

174. cikk

Konzultációk

1. A felek törekednek arra, hogy a 173. cikkben említett jogvitákat úgy rendezik, hogy jóhiszeműen konzultációt kezdeményeznek egy kölcsönösen elfogadott megoldás elérése céljából.
2. Az egyik Fél a másik Félhez eljuttatott írásos kérelem formájában kezdeményez konzultációt, amelynek másolatát megküldi az Együttműködési Bizottságnak, megjelölve a vitatott intézkedéseket és a 173. cikkben említett azon rendelkezéseket, amelyeket alkalmazandónak tekint.
3. A Fél, amelyhez a kérelmet intézték, a kérelem kézhezvételétől számított tíz napon belül megválaszolja a konzultációra irányuló kérést, feltéve, hogy e megállapodás másként nem rendelkezik vagy a Felek másról nem állapodtak meg.
4. A konzultációkat a kérelem beérkezésének időpontjától számított 30 napon belül megtartják, és annak helyszíne – ha a Felek másként nem állapodnak meg – annak a Félnek a területe, amelyikhez a kérelmet intézték. A konzultáció a kérelem beérkezésének napjától számított 30 napon belül lezártnak tekintendő, kivéve, ha a felek a folytatásról döntenek. A konzultációk és különösen a Felek által a konzultációk során közölt információk és az általuk képviselt álláspontok bizalmasak, és nem sértik a Felek jogait a további eljárásokban.
5. A sürgős ügyben folytatott konzultációk a kérelem megkeresett Fél általi kézhezvételétől számított 15 napon belül lezártnak tekintendő, kivéve, ha a Felek a konzultációk folytatásában állapodnak meg.
6. Amennyiben a kérelem címzettje a kézhezvételt követő tíz napon belül nem válaszol a konzultáció kezdeményezésére irányuló kérelemre, vagy amennyiben a konzultációkra nem kerül sor az e cikk (3) vagy (4) bekezdésében megadott időkereteken belül, vagy amennyiben a Felek megállapodnak, hogy nem tartanak konzultációkat, vagy amennyiben a konzultációkat kölcsönösen elfogadott megoldás elérése nélkül zárták le, a konzultációt kérelmező Fél a 176. cikkhez folyamodhat.
7. A konzultációk során a Felek elegendő ténybeli információt biztosítanak, amely lehetővé teszi a kérdéses intézkedés által a jelen megállapodás működésére és alkalmazására gyakorolt hatás teljes körű vizsgálatát.
8. A konzultációk az azokra irányuló kérelem kézhezvételétől számított öt munkanapon belül lezártnak tekintendők, kivéve, ha a Felek másként állapodnak meg, amikor a konzultációk a 138. cikk h) pontja szerint meghatározott vészhelyzeteket érintik.

175. cikk

Közvetítés

Bármely Fél kérheti a másik Felet a VII. melléklet szerinti közvetítői eljárás megkezdésére bármely olyan intézkedés tekintetében, amely hátrányosan érinti a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházást.

3. szakasz

Vitarendezési eljárások

1. alszakasz

Választott bírósági eljárás

176. cikk

Választott bírósági eljárás kezdeményezése

1. Amennyiben a Feleknek a 174. cikkben előírt konzultáció igénybevételével nem sikerült rendezniük a jogvitát, a konzultációt kérelmező Fél e cikknek megfelelően kérheti egy választott bírói testület felállítását.
2. A választott bírói testület létrehozására irányuló kérelmet írásban kell benyújtani a másik Félhez, valamint az Együttműködési Bizottsághoz. A panaszos Fél kérelmében meghatározza a panasz tárgyát képező intézkedést, és oly módon ismerteti, hogy az intézkedés miért sérti a 173. cikkben említett rendelkezéseket, hogy az elégséges legyen a panasz jogalapjának világos bemutatásához.

177. cikk

A választott bírói testület létrehozása

1. A választott bírói testület három választott bíróból áll.
2. A választott bírói testület létrehozása iránti kérelemnek a bepanaszolt Félhez történő benyújtásától számított tíz napon belül a Felek konzultálnak a választott bírói testület összetételéről való megállapodás érdekében.
3. Amennyiben a Felek az e cikk (2) bekezdésében szereplő időszakon belül nem tudnak megegyezni a választott bírói testület összetételéről, a (2) bekezdésben meghatározott időszak lejártától számított 5 napon belül mindegyik Fél kijelölhet egy választott bírót a 196. cikk szerint létrehozott jegyzék e Félre vonatkozó aljegyzékéről. Amennyiben valamelyik Fél nem jelöl ki választott bírót, a választott bírót – a másik Fél kérésére – az Együttműködési Bizottság elnöke vagy annak megbízottja sorsolás útján választja ki a 196. cikk szerint létrehozott jegyzék e Félre vonatkozó aljegyzékéről.
4. Amennyiben a Felek nem jutnak megállapodásra a választott bírói testület elnökét illetően az e cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül, az Együttműködési Bizottság elnöke vagy annak megbízottja bármelyik Fél kérésére sorsolás útján választja ki a választott bírói testület elnökét a 196. cikk szerint létrehozott jegyzék elnökökre vonatkozó aljegyzékéről.
5. Az Együttműködési Bizottság elnöke, vagy annak megbízottja a (3) vagy (4) bekezdés alapján valamely Fél által benyújtott kérelemtől számított öt napon belül kiválasztja a választott bírókat.
6. A választott bírói testület létrehozásának időpontja az a nap, amelyen a három választott bíró közül az utolsó is elfogadta kijelölését az V. mellékletben szereplő eljárási szabályzatnak megfelelően.
7. Amennyiben az e cikk (3) vagy (4) bekezdése szerinti kérelem benyújtásáig nem állítják össze a 196. cikkben előírt jegyzékek valamelyikét, vagy az nem tartalmaz elég nevet, a választott bírókat az egyik vagy mindkét Fél által formálisan javasolt személyek közül sorshúzással választják ki.
8. Amennyiben a Felek másként nem állapodnak meg, a 138. cikk h) pontjában meghatározott vészhelyzetekkel kapcsolatban a Felek közötti vita tekintetében az e cikk (3) bekezdésének második mondatát és a (4) bekezdését kell alkalmazni az e cikk (2) bekezdésének alkalmazása nélkül, és az e cikk (5) bekezdésében szereplő határidő két nap.

178. cikk

A sürgősségre vonatkozó előzetes határozat

Amennyiben valamely Fél úgy kívánja, a választott bírói testület a létrehozásának napjától számított 10 napon belül előzetes határozatot hoz arról, hogy sürgősnek tekinti-e az ügyet.

179. cikk

Egyeztetés a sürgős, energiával kapcsolatos viták esetében

1. A 138. cikk h) pontjában meghatározott vészhelyzetekkel kapcsolatban kialakult vita tekintetében, a választott bírói testülethez benyújtott kérelem útján bármely Fél kérheti, hogy a választott bírói testület elnöke a vitával kapcsolatos kérdésekben egyeztetőként járjon el.
2. Az egyeztető a vita megegyezés útján történő rendezésére, illetve egy olyan eljárásban való megegyezésre törekszik, amely a vita rendezéséhez vezet. Amennyiben az egyeztetőnek a kinevezésétől számított 15 napon belül nem sikerül ilyen egyezséget elérnie, ajánlást tesz a vita rendezésére, illetve az ilyen rendezés elérésére alkalmas eljárásra, és meghatározza azokat a feltételeket, melyeket az általa kijelölt naptól kezdve a vita rendezéséig be kell tartani.
3. Az egyeztető döntését követő három hónapon keresztül, illetve a vita rendezéséig – attól függően, hogy ezen időpontok közül melyik a korábbi – a feltételek tekintetében a Felek és a Felek ellenőrzése, illetve joghatósága alatt álló egységek a (2) bekezdés szerint hozott ajánlásoknak megfelelően járnak el.
4. Az egyeztető tiszteletben tartja a VI. mellékletben szereplő, a választott bírói testület tagjaira és a közvetítőkre vonatkozó magatartási kódexet.

180. cikk

A választott bírói testület jelentései

1. A választott bírói testület időközi jelentést bocsát ki a Felek részére, amelyben tájékoztatást nyújt a ténymegállapításokról, a vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságáról, valamint a megállapításait és ajánlásait alátámasztó alapvető indokokról.
2. Az időközi jelentés kézhezvételétől számított 14 napon belül a Felek bármelyike írásban kérheti a választott bírói testületet, hogy vizsgálja felül az időközi jelentés konkrétan meghatározott szempontjait.
3. A Felek által az időközi jelentéssel kapcsolatban tett írásbeli észrevételek vizsgálatát követően a választott bírói testület módosíthatja időközi jelentését, és további, általa megfelelőnek ítélt vizsgálatot folytathat le.
4. A választott bírói testület végső jelentése rögzíti a ténymegállapításokat, a 173. cikkben említett megfelelő rendelkezések alkalmazhatóságát, valamint a testület megállapításait és következtetéseit alátámasztó alapvető indokokat. A végső jelentés tartalmazza az időközi felülvizsgálat szakaszában kifejtett érvek megfelelő tárgyalását, és világos válaszokat ad a Felek által megfogalmazott kérdésekre és észrevételekre.

181. cikk

A választott bírói testület időközi jelentése

1. A választott bírói testület legkésőbb a létrehozását követő 90 napon belül időközi jelentést nyújt be a Feleknek. Ha a választott bírói testület úgy véli, hogy ez a határidő nem tartható, a választott bírói testület elnöke írásban értesíti a Feleket és az Együttműködési Bizottságot, megadva a késedelem okát és a választott bírói testület időközi jelentésének várható időpontját. Az időközi jelentés kibocsátására semmilyen körülmények között nem kerülhet sor a választott bírói testület létrehozatalának időpontját 120 nappal meghaladóan.

2. Sürgős esetekben, a választott bírói testület minden erőfeszítést megtesz az időközi jelentésének a választott bírói testület létrehozásától számított 45 napon belül, de legkésőbb 60 napon belül történő kibocsátása érdekében. Az időközi jelentés kibocsátásától számított hét napon belül a Felek bármelyike írásban kérheti a választott bírói testületet, hogy a 180. cikk (2) bekezdése alapján vizsgálja felül az időközi jelentés konkrétan meghatározott szempontjait.
3. A 138. cikk h) pontjában meghatározott vészhelyzetekkel kapcsolatban a Felek között kialakult vita tekintetében az időközi jelentést a választott bírói testület létrehozásától számított 20 napon belül kell kibocsátani, a 180. cikk (2) bekezdése szerinti kérelmeket pedig az időközi jelentés kibocsátástól számított öt napon belül kell benyújtani. A választott bírói testület dönthet úgy is, hogy eltekint az időközi jelentéstől.

182. cikk

A választott bírói testület végső jelentése

1. A választott bírói testület a létrehozásának napjától számított 120 napon belül bocsátja ki végső jelentését a Felek és az Együttműködési Bizottság részére. Ha a választott bírói testület úgy véli, hogy ez a határidő nem tartható, a választott bírói testület elnöke írásban értesíti a Feleket és az Együttműködési Bizottságot, megadva a késedelem okát és a választott bírói testület végső jelentésének várható időpontját. A végső jelentés kibocsátására semmilyen körülmények között nem kerülhet sor a választott bírói testület létrehozatalának időpontját 150 nappal meghaladóan.
2. Sürgős esetekben a választott bírói testület minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy a választott bírói testület létrehozásától számított 60 napon belül kibocsátja jelentését. A végső jelentés kibocsátására semmilyen körülmények között nem kerülhet sor a választott bírói testület létrehozatalának időpontját 75 nappal meghaladóan.
3. A 138. cikk h) pontjában meghatározott vészhelyzetekkel kapcsolatban kialakult vita tekintetében a választott bírói testület a létrehozásától számított 40 napon belül kibocsátja jelentését.

2. alszakasz

Megfelelés

183. cikk

A választott bírói testület végső jelentésében foglaltak teljesítése

A bepanaszolt Fél megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy késedelem nélkül és jóhiszeműen eleget tegyen a választott bírói testület végső jelentésének.

184. cikk

A határozat ésszerű időtartamon belüli teljesítése

1. Amennyiben az azonnali teljesítés nem lehetséges, a Felek igyekeznek megállapodni a végső jelentés teljesítésének időtartamában. Ilyen esetben a bepanaszolt Fél legkésőbb 30 nappal a választott bírói testület végső jelentésének kézhezvétele után értesíti a panaszos Felet és az Együttműködési Bizottságot arról, hogy mennyi időre lesz szükség a teljesítéshez (a továbbiakban: ésszerű határidő).
2. Amennyiben a Felek nem értenek egyet az ésszerű időtartamot illetően, a panaszos Fél az e cikk (1) bekezdésében említett értesítés kézhezvételétől számított 20 napon belül írásban felkérheti a 177. cikk alapján eredetileg létrehozott választott bírói testületet (a továbbiakban: eredeti választott bírói testület) az ésszerű időtartam hosszának meghatározására. Az ilyen jellegű kérelmeket egyidejűleg kell eljuttatnia másik Félhez és az Együttműködési Bizottsághoz. A választott bírói testület a kérelem kézhezvételétől számított 20 napon bocsátja ki jelentését a Feleknek és az Együttműködési Bizottságnak.
3. A bepanaszolt Fél írásban értesíti a panaszos Felet arról, hogy hogyan halad a választott bírói testület végső jelentésének teljesítése terén. Ezen értesítést írásban kell biztosítani, és legalább egy hónappal az ésszerű határidő lejártá előtt meg kell küldeni.

4. Az ésszerű határidő a Felek kölcsönös megállapodása alapján meghosszabbítható.

185. cikk

A választott bírói testület végső jelentésében foglaltaknak a teljesítése érdekében tett intézkedések felülvizsgálata

1. A bepanaszolt Fél értesíti a panaszos Felet és az Együttműködési Bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet a választott bírói testület végső jelentésében foglaltaknak a teljesítése érdekében tett. Ezen értesítést az ésszerű határidő vége előtt meg kell tenni.
2. Abban az esetben, ha a Felek között nézeteltérés alakul ki az e cikk (1) bekezdése szerint bejelentett valamelyik intézkedés hatályosságával vagy a 173. cikkben említett rendelkezésekkel való összeegyeztethetőséggel kapcsolatban, a panaszos Fél írásban kérheti az eredeti választott bírói testület határozatát a kérdésben. Az ilyen kérelemben meg kell határozni a panasz tárgyát képező intézkedést, és oly módon kell ismertetni, hogy az intézkedés miért nem felel meg a 173. cikkben említett rendelkezéseknek, hogy az elégséges legyen a panasz jogalapjának világos bemutatásához. A választott bírói testület a kérelem kézhezvételétől számított 45 napon belül bocsátja ki jelentését a Feleknek és az Együttműködési Bizottságnak.

186. cikk

Ideiglenes jogorvoslat a jelentés nem teljesítése esetén

1. Amennyiben a bepanaszolt Fél az ésszerű időtartam lejárta előtt elmulasztja bejelenteni a választott bírói testület végső jelentésének teljesítése érdekében hozott intézkedéseket, illetve ha a választott bírói testület megállapítja, hogy a teljesítés érdekében nem született intézkedés, vagy hogy a 185. cikk (1) bekezdése alapján bejelentett intézkedés nem egyeztethető össze az említett Fél a 173. cikk rendelkezései szerinti kötelezettségeivel, akkor a bepanaszolt Fél – amennyiben a panaszos Fél erre felkéri és e Féllel konzultációt folytatott – kártérítési ajánlatot tesz.
2. Amennyiben a panaszos Fél úgy dönt, hogy nem kér kártérítési ajánlatot e cikk (1) bekezdése alapján, vagy amennyiben ilyen kérelmet nyújt be, és az ésszerű határidő lejártától vagy a választott bírói testület a 185. cikk (2) bekezdése szerinti jelentésének kibocsátásától számított 30 napon belül nem sikerül megállapodni a kártérítésről, a panaszos Félnek jogában áll, hogy a másik Fél és az Együttműködési Bizottság értesítésével megfelelő intézkedéseket hozzon a jogsértés által okozott hatálytalanítással vagy gyengítéssel ⁽¹⁾ megegyező mértékében. Az értesítésnek meg kell határoznia az ilyen intézkedéseket. A panaszos Fél az értesítésnek a bepanaszolt Fél általi kézhezvételétől számított tíz nap elteltével bármikor megkezdheti az intézkedések alkalmazását, kivéve, ha a bepanaszolt Fél e cikk (3) bekezdése alapján választott bírósági eljárást kérelmezett.
3. Amennyiben a bepanaszolt Fél úgy véli, hogy a megfelelő intézkedések mértéke nem egyezik meg a 173. cikkben említett rendelkezések szerinti kötelezettsége említett Fél általi megsértése által okozott hatálytalanítás vagy gyengítés mértékével, a bepanaszolt Fél írásban kérheti az eredeti választott bírói testület határozatát a kérdésben. Ezt a kérelmet az e cikk (2) bekezdésében említett tíznapos határidő lejárta előtt kell a panaszos Félnek és az Együttműködési Bizottságnak elküldeni. Az eredeti választott bírói testület a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül bocsátja ki a panaszos Fél által bejelentett intézkedésekről szóló jelentését a Feleknek és az Együttműködési Bizottságnak. A panaszos Fél nem teszi hatályossá az értesített intézkedéseket mindaddig, míg az eredeti választott bírói testület nem tette meg jelentését. A jelentés megtétele után hatályba léptetett ilyen intézkedésnek összeegyeztethetőnek kell lennie a választott bírói testület jelentésével.
4. A panaszos Fél által hatályossá tett intézkedések és az e cikk szerinti kártérítés ideiglenes és nem alkalmazható az alábbiakat követően:
 - a) a Felek a 191. cikk értelmében kölcsönösen elfogadott megoldást találtak;
 - b) a Felek megállapodtak abban, hogy a 185. cikk (1) bekezdése szerint bejelentett intézkedések eredményeként a bepanaszolt Fél megfelel a 173. cikkben említett rendelkezéseknek; vagy
 - c) a 173. cikkben említett rendelkezéseknek a választott bírói testület által a 185. cikk (2) bekezdése alapján nem megfelelőnek ítélt intézkedéseket visszavonták vagy úgy módosították, hogy azok megfeleljenek a 173. cikkben említett rendelkezéseknek.

⁽¹⁾ A „hatálytalanítás vagy gyengítés” a WTO egyezményben foglalt Vitarendezés szabályairól és eljárásáról szóló Egyetértés értelmében vett „hatálytalanítás vagy gyengítés”.

187. cikk

A meg nem felelés miatt elfogadott ideiglenes jogorvoslatot követően a jelentés teljesítése érdekében hozott intézkedések felülvizsgálata

1. A bepanaszolt Fél értesíti a panaszos Felet és az Együtműködési Bizottságot a választott bírói testület végső jelentésének teljesítése érdekében – esettől függően a kártérítés alkalmazását vagy a panaszos Fél által a 186. cikk alapján hozott megfelelő intézkedést követően – hozott intézkedésről. Az e cikk (2) bekezdésében szereplő esetek kivételével, a panaszos Fél az értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül megszünteti az intézkedést. Azokban az esetekben, amikor kártérítést alkalmaztak, és az e cikk (2) bekezdése szerinti esetek kivételével, a bepanaszolt Fél megszüntetheti az ilyen kártérítés alkalmazását az arról szóló értesítésétől számított 30 napon belül, hogy eleget tett a választott bírói testület végső jelentésének.

2. Amennyiben a Feleknek az e cikk (1) bekezdése szerinti értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül nem sikerül megállapodásra jutniuk azzal kapcsolatban, hogy a bepanaszolt Fél eleget tett-e a választott bírói testület végső jelentésének, a panaszos Fél írásban kérheti az eredeti választott bírói testület határozatát a kérdésben. Az ilyen jellegű kérelmeket egyidejűleg el kell juttatni a másik Félhez és az Együtműködési Bizottsághoz. A választott bírói testület jelentését a kérelem benyújtásától számított 45 napon belül kell eljuttatni a Feleknek és az Együtműködési Bizottságnak. Amennyiben a választott bírói testület úgy határoz, hogy a bepanaszolt Fél eleget tett a választott bírói testület végső jelentésének, a panaszos Fél – az esettől függően – megszünteti a 186. cikk szerint hozott megfelelő intézkedést, vagy a bepanaszolt Fél megszünteti a kártérítést. Amennyiben a választott bírói testület úgy határoz, hogy a bepanaszolt Fél nem tett eleget a választott bírói testület végső jelentésének, a kártérítést vagy a 186. cikk alapján hozott megfelelő intézkedést a választott bírói testület jelentése alapján igazítják ki.

188. cikk

Jogorvoslat sürgős, energiával kapcsolatos viták esetében

1. A 138. cikk (8) bekezdésében meghatározott vészhelyzetekkel kapcsolatban a Felek között kialakult vita tekintetében e cikk alkalmazandó.

2. A 184., 185. és 186. cikktől eltérve a panaszos Fél megfelelő intézkedéseket hozhat azon hatálytalanítással vagy gyengítéssel megegyező mértékben, amelyet a másik Fél okozott azáltal, hogy a választott bírói testület végső jelentésének kibocsátását követő 15 napon belül nem tett eleget az említett jelentésben foglaltaknak. A fenti intézkedések azonnal hatályba léphetnek. Az ilyen intézkedések fenntarthatók mindaddig, amíg a bepanaszolt Fél nem tesz eleget a választott bírói testület végső jelentésének.

3. Amennyiben a bepanaszolt Fél nem ért egyet a meg nem feleléssel, a panaszos Fél által hatályba léptetett intézkedés arányosságával, a 186. cikk (3) bekezdése vagy 187. cikke alapján eljárásokat kezdeményezhet, amelyeket haladéktalanul megvizsgálnak. A panaszos Felet kizárólag a választott bírói testület határozata után kötelezhetik a felfüggesztés megszüntetésére vagy kiigazítására; az eljárások alatt a felfüggesztést fenntarthatja.

3. alszakasz

Közös rendelkezések

189. cikk

A választott bírók helyettesítése

Amennyiben az e fejezet szerinti választott bírósági eljárás során az eredeti választott bírói testület vagy annak bizonyos tagjai nem tudják folytatni részvételüket, visszalépnek, vagy azért kell helyettesíteni őket, mert nem felelnek meg a VI. mellékletben szereplő magatartási kódex követelményeinek, a 177. cikkében szereplő eljárást kell alkalmazni. A jelentés kibocsátásának határideje meghosszabbítható az új választott bíró kinevezéséhez szükséges idővel, de nem lehet hosszabb 20 naponál.

190. cikk

A választott bírósági és teljesítési eljárások felfüggesztése és lezárása

A választott bírói testület mindkét Fél kérésére bármikor felfüggesztheti munkáját a Felek által elfogadott, de 12 egymást követő hónapot meg nem haladó időtartamra. A választott bírói testület mindkét Fél írásbeli kérésére újra megkezdí munkáját ezen időtartam vége előtt, vagy valamely Fél írásbeli kérésére ezen időtartam lejártakor. A megkereső Fél ennek megfelelően értesíti az Együttműködési Bizottság elnökét és a másik Felet. Amennyiben valamely Fél a megállapított felfüggesztési időtartam lejártakor nem kérelmezi a választott bírói testület munkájának folytatását, az eljárás lezárul. A választott bírói testület munkájának felfüggesztése vagy lezárása nem sérti a Felek jogait a 197. cikk hatálya alá eső más eljárásokban.

191. cikk

Kölcsönösen elfogadott megoldás

A Felek az e fejezet szerinti jogvitában bármikor kölcsönösen elfogadott megoldást találhatnak. Az ilyen megoldásról közösen értesítik az Együttműködési Bizottságot és adott esetben a választott bírói testület elnökét. Amennyiben a megoldás bármely Fél vonatkozó belső eljárásai szerint jóváhagyást igényel, az értesítésnek meg kell említenie e követelményt, és a vitarendezési eljárást fel kell függeszteni. Amennyiben nincs szükség jóváhagyásra, illetve bármely belső eljárás lezárultáról értesítést küldtek, a vitarendezési eljárás lezárul.

192. cikk

Az eljárási szabályzatra vonatkozó rendelkezések

1. Az e fejezetre vonatkozó vitarendezési eljárásokra az V. mellékletben szereplő eljárási szabályzat és a VI. mellékletben szereplő magatartási kódex alkalmazandó.
2. Az V. mellékletben szereplő eljárási szabályzat eltérő rendelkezése hiányában a választott bírói testület tárgyalásai nyilvánosak.

193. cikk

Információk és technikai tanácsadás

A választott bírói testület az egyik Fél felkérésére vagy saját kezdeményezésére a választott bírósági eljárás szempontjából megfelelőnek ítélt információkat szerezhet be bármilyen forrásból, ideértve a vitában érintett Feleket is. A választott bírói testület saját belátása szerint jogosult szakértői véleményt is kérni. A szakértők kiválasztása előtt a választott bírói testület konzultál a Felekkel. Az egyik Fél területén letelepedett természetes vagy jogi személyek *amicus curiae* leveleket nyújthatnak be a választott bírói testületnek az V. mellékletben szereplő eljárási szabályzatnak megfelelően. Az e cikk alapján kapott információkat ismertetik a Felekkel, és észrevételezés céljából eljuttatják hozzájuk.

194. cikk

Értelmezési szabályok

A választott bírói testületek a nemzetközi közjog bevett értelmezési szabályaival összhangban értelmezik a 173. cikkben említett rendelkezéseket, ideértve a szerződések jogáról szóló, 1969. évi bécsi egyezményben meghatározott szabályokat is. A választott bírói testület figyelembe veszi továbbá a WTO-vizsgálóbizottságoknak és a WTO Fellebbezési Testületnek a WTO Vitarendezési Testülete által elfogadott vonatkozó értelmezéseit. A választott bírói testület jelentései nem egészíthetők ki, illetve nem korlátozhatják a Felek e megállapodásból fakadó jogait és kötelezettségeit.

195. cikk

A választott bírói testület határozatai és jelentései

1. A választott bírói testület tanácskozásain elhangzott információk bizalmasak. A választott bírói testület minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy konszenzussal döntsön. Mindazonáltal amennyiben egy döntés nem hozható meg konszenzussal, az ügyet többségi szavazással kell eldönteni. A választott bírók eltérő véleményeit semmiképpen sem fedik fel.
2. A választott bírói testület jelentéseit a Felek távollétében állítják össze. A jelentések rögzítik a ténymegállapításokat, a 173. cikkben említett megfelelő rendelkezések alkalmazhatóságát, valamint a testület megállapításait és következtetéseit alátámasztó alapvető indokokat.
3. A választott bírói testület jelentéseit a Felek feltétel nélkül elfogadják. A jelentések nem keletkeztetnek jogokat vagy kötelezettségeket természetes vagy jogi személyek tekintetében.
4. A bizalmas információk az V. mellékletben szereplő eljárási szabályzatban előírt védelmére is figyelemmel a Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a választott bírói testület jelentését.

4. szakasz

Általános rendelkezések

196. cikk

A választott bírók névjegyzékei

1. Az Együttműködési Bizottság – a Felek által tett javaslatok alapján – legkésőbb az e megállapodás hatálybalépését követően hat hónappal összeállítja annak a legalább 15 személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek a választott bírói tisztség betöltésére. E jegyzék három aljegyzékből áll: egy-egy aljegyzék a két Fél számára és egy aljegyzék azon személyekről, akik egyik Félnek sem állampolgárai, és akik betölthetik a választott bírói testület elnöki tisztségét. Minden egyes aljegyzéken legalább öt személy szerepel. Az Együttműködési Bizottság biztosítja, hogy a jegyzéken mindig szerepeljenek ennyien.
2. A választott bírók szakmai ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkeznek a jog és a nemzetközi kereskedelem terén. A választott bírók függetlenek, egyéni minőségükben járnak el, és nem fogadnak el utasításokat semmilyen szervezettől vagy kormánytól, illetve nem állnak kapcsolatban egyik fél kormányával sem, továbbá megfelelnek a VI. mellékletben szereplő magatartási kódexnek.
3. Az Együttműködési Bizottság további 15 főből álló névjegyzékeket is összeállíthat, amelyeken az e megállapodás hatálya alá tartozó konkrét ágazatokban tudással és tapasztalattal rendelkező egyének szerepelnek. A Felek megegyezése esetén e további jegyzékek használhatók a választott bírói testületnek a 177. cikkben szereplő eljárás szerinti összeállításához.

197. cikk

Kapcsolat a WTO-egyezményben foglalt kötelezettségekkel

1. Az e cím vitarendezési rendelkezéseinek igénybevétele nem sérti a WTO keretében tett intézkedéseket, ideértve a vitarendezési intézkedéseket is.
2. Ugyanakkor a Felek nem fordulhatnak mind a két fórumon jogorvoslatért egy olyan kötelezettség megszegésével kapcsolatban, amely e megállapodás és a WTO-egyezmény szerint lényegében egyenértékű megítélés alá esik. Ilyen esetben a vitarendezési eljárás kezdeményezését követően a Fél a másik megállapodás szerinti lényegében azonos kötelezettség megszegésével kapcsolatban nem kérhet jogorvoslatot a másik fórumon, kivéve, ha az elsőként kiválasztott fórum eljárási vagy jogszolgáltatási okokból nem tud a kötelezettséggel kapcsolatos jogorvoslati kérelemről állást foglalni.

3. E cikk alkalmazásában:

- a) a vitarendezési eljárást abban az esetben kell a WTO-egyezmény szerint kezdeményezettnek tekinteni, ha az egyik Fél a WTO-egyezményben foglalt vitarendezés szabályairól és eljárásáról szóló egyetértés 6. cikke értelmében választott bírói testület felállítását kérelmezte;
- b) az e fejezet szerinti vitarendezési eljárások akkor tekintendők kezdeményezettnek, amikor az egyik Fél kéri a 176. cikk (1) bekezdése szerinti választott bírói testület létrehozását.

4. E megállapodás egyik rendelkezése sem zárja ki, hogy egy Fél végrehajtsa a Vitarendezési Testület által engedélyezett kötelezettségek felfüggesztését. A WTO-egyezményre nem lehet hivatkozni annak megakadályozása érdekében, hogy az egyik Fél ideiglenes jogorvoslatokat alkalmazzon az e fejezet szerinti kötelezettségek be nem tartása esetén.

198. cikk

Határidők

1. Az e fejezetben meghatározott valamennyi határidőt, ideértve a választott bírói testületek jelentéseinek kibocsátására meghatározott határidőket is, egyéb rendelkezés hiányában a hivatkozott cselekmény vagy tény napját követő első naptól kezdve, naptári napban kell számolni.

2. Az ebben a fejezetben említett határidők a vitában érdekelt Felek kölcsönös megállapodásával módosíthatók. A választott bírói testület bármikor javasolhatja a Feleknek az e fejezetben hivatkozott határidők módosítását, javaslata indokainak feltüntetésével.

IV. CÍM

EGYÜTTMŰKÖDÉS A GAZDASÁGI ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS TERÜLETÉN

1. FEJEZET

Gazdasági párbeszéd

199. cikk

A Felek tiszteletben tartják a stabil makrogazdasági szakpolitikákat biztosító szabad piacgazdaság elvét, valamint rendszeres politikai párbeszédet alakítanak ki és erősítenek meg azzal a céllal, hogy tovább bővítsék és mélyítsék a kölcsönösen előnyös gazdasági kötelezettségeket, valamint a fenntartható fejlődést és a gazdasági növekedést.

200. cikk

A Felek rendszeresen felülvizsgálják a bilaterális együttműködés helyzetét, és rendszeres információkat, szakértelmet és bevált gyakorlatokat cserélnek a gazdaságpolitikák, a gazdasági és pénzügyi fejlődés és a statisztika területén.

2. FEJEZET

Együttműködés az államháztartási gazdálkodás terén, ideértve a közpénzek ellenőrzését és a belső kontrollt is

201. cikk

A Felek együttműködnek az államháztartási gazdálkodás területén, ideértve a közpénzek ellenőrzését és a belső kontrollt is, azzal a céllal, hogy a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség, valamint az átláthatóság és elszámoltathatóság elvével összeegyeztethető stabil államháztartási gazdálkodás rendszert fejlesszenek tovább.

Az együttműködés magában foglalja az alábbiakat:

- a) elfogadható és általánosan elismert nemzetközi szabványok végrehajtásának, valamint az Európai Unió e területen kialakított bevált gyakorlatával való konvergencia előmozdítása;
- b) információ- és tapasztalatcsere ezen a területen.

3. FEJEZET

Adóügyi együttműködés

202. cikk

A Felek arra törekszenek, hogy javítsák az adóügyben folytatott nemzetközi együttműködést, különösen a jogszerű adóbevételek beszedésének megkönnyítése terén, valamint a nemzetközi szabványokkal összhangban intézkedéseket dolgozzanak ki a jó adóügyi kormányzás elveinek – ideértve az átláthatóságot és az információcserét is – hatékony végrehajtása céljából. A Felek megerősítik a párbeszédet és tapasztalatot cserélnek a káros adóintézkedések elkerülése céljából.

4. FEJEZET

Statisztikai együttműködés

203. cikk

A Felek előmozdítják a statisztikai módszerek és gyakorlatok – beleértve a statisztikai adatok összegyűjtését és terjesztését – összehangolását. A statisztikai együttműködés középpontjában az ismeretek megosztása, a bevált gyakorlatok előmozdítása, valamint a hivatalos statisztikák ENSZ által elfogadott alapelveinek és az európai statisztika gyakorlati kódexének tiszteletben tartása áll.

Az Európai Unió e cél eléréséhez azzal járul hozzá, hogy technikai segítséget nyújt a Kazah Köztársaságnak.

5. FEJEZET

Energiaügyi együttműködés

204. cikk

A Felek folytatják és elmélyítik az energiaügyekben folytatott jelenlegi együttműködésüket azzal a céllal, hogy megerősítsék az energiabiztonságot, -hatékonyságot, a fenntarthatóságot és a versenyképességet. Az együttműködésnek átfogó partnerségen kell alapulnia, és azt – a piacgazdaság elveivel és a meglévő vonatkozó multilaterális és bilaterális megállapodásokkal összhangban – a közös érdek, a viszonyosság, az átláthatóság és a kiszámíthatóság elveinek kell vezérelniük.

205. cikk

Az együttműködés többek között a következő területeket foglalja magában:

- a) energiaügyi stratégiák és szakpolitikák végrehajtása, előrejelzések és forгатókönyvek kidolgozása – ideértve az energia-termékekre vonatkozó világpiaci feltételeket is –, valamint az energiaágazat statisztikai rendszerének fejlesztése;
- b) vonzó és stabil beruházási környezet kialakítása, valamint az energia területén kölcsönös beruházások ösztönzése megkülönböztetésmentes és átlátható alapon;
- c) hatékony együttműködés az Európai Beruházási Bankkal, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal és más nemzetközi pénzügyi szervezetekkel és eszközökkel a Felek közötti energiaügyi együttműködés támogatása érdekében;

- d) a tudományos és műszaki együttműködés megerősítése, valamint információcsere energiatechnológiák fejlesztése céljából, külön figyelemmel az energiahatékonyságra és környezetbarát technológiákra, a VI. cím 3. fejezetével (Együttműködés a kutatás és innováció területén) összhangban;
- e) irányítási és műszaki képzés az energiaágazatban, többek között az Európai Unió és a Kazah Köztársaság felsőoktatási intézményeinek szakképzésein részt vevő gyakornoki cserék elősegítésével, valamint a bevált gyakorlatokkal összhangban kidolgozott közös képzési programok kialakításával;
- f) a multilaterális energiaügyi fórumokon, kezdeményezésekben és intézményekben folytatott együttműködés kiterjesztése;
- g) együttműködés az innováció területét érintő ismeret- és tapasztalatcsere, valamint technológiatranszfer terén, ideértve az igazgatás és az energiatechnológiák területét is.

206. cikk

Szénhidrogén energia

A szénhidrogén-energia területén folytatott együttműködés az alábbi területekre terjed ki:

- a) a meglévő, közös érdekeltségű energiaipari infrastruktúra korszerűsítése és megerősítése, valamint a jövőbeni ilyen energiaipari infrastruktúra fejlesztése a piaci elvek szerint, ideértve azon elveket is, amelyek célja az energiaforrások, az energiaellátás, a szállítási útvonalak és szállítási eszközök diverzifikálása, valamint új termelőkapacitás létrehozása, továbbá az energiaipari infrastruktúrák – ideértve a villamos áram-infrastruktúrát is – integritása, hatékonysága, biztonsága és biztonságossága;
- b) versenyképes, átlátható és megkülönböztetésmentes energiapiacok kialakítása a bevált gyakorlatokkal összhangban, szabályozási reformok révén;
- c) az energiakereskedelem hosszú távú stabilitásának és biztonságának fokozása és megerősítése, ideértve az energiakereslet kiszámíthatóságának és stabilitásának biztosítását, megkülönböztetésmentes alapon, a környezeti hatások és kockázatok minimalizálása mellett;
- d) az energiaágazatban magas szintű környezetvédelem és fenntartható fejlődés előmozdítása, ideértve az energiakitermelést, a-előállítás, a-elosztást és a-fogyasztást is;
- e) az offshore szénhidrogén-feltárási és a-előállítási tevékenységek biztonságának megerősítése a baleset megelőzéssel, baleset utáni elemzéssel, elhárítással és helyreállítással kapcsolatos politikákat illető tapasztalatcsere, valamint a katasztrófa esetére vonatkozó felelősséggel és jogi gyakorlattal kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje révén.

207. cikk

Megújuló energiaforrások

Együttműködést folytatnak az alábbi területeken:

- a) megújuló energiaforrások fejlesztése gazdaságos és környezetbarát módon, ideértve a szabályozási kérdések, tanúsítás és szabványosítás, valamint a technológiafejlesztés terén folytatott együttműködést is;
- b) a Kazah Köztársaság és az európai intézmények, laboratóriumok és privátszektorbeli jogalanyok közötti cserék megkönnyítése, többek között közös programok révén, a bevált gyakorlatok végrehajtása, végső soron pedig a jövő energiája és a zöld gazdaság megteremtése céljából;
- c) közös szemináriumok, konferenciák és képzési programok szervezése, valamint információk és nyílt hozzáférésű statisztikai adatok rendszeres cseréje, valamint információcsere a megújuló energiaforrások fejlesztéséről;

208. cikk

Energiahatékonyság és energia-megtakarítás

Az energiahatékonyság és energia-megtakarítás előmozdítása terén folytatott együttműködés – ideértve a szénágazatot, a földgázégetést (és ahhoz kapcsolódó gázfelhasználást), épületeket, készülékeket és közlekedést is –, többek között az alábbiak révén valósul meg:

- a) információcsere energiahatékonysági politikákról, jogi és szabályozási keretekről, valamint cselekvési tervekről;
- b) a tapasztalatcsere és a know-how csere megkönnyítése az energiahatékonyság és az energia-megtakarítás területén;
- c) projektek – ideértve a demonstrációs projekteket is – kezdeményezése és végrehajtása az energiahatékonyság és az energia-megtakarítás területén innovatív technológiák és megoldások bevezetése céljából;
- d) képzési programok és kurzusok az energiahatékonyság területén e cikk célkitűzéseinek megvalósítása céljából.

6. FEJEZET

Közlekedési együttműködés

209. cikk

A Felek együttműködnek, hogy

- a) kiterjesszék és erősítsék a közlekedés területén folytatott együttműködésüket, és ez által hozzájáruljanak a fenntartható közlekedési rendszerek fejlesztéséhez;
- b) középpontba állítsák a közlekedési rendszerek társadalmi és környezeti vonatkozásait;
- c) hatékony és biztonságos szállítási műveleteket mozdítsanak elő;
- d) megerősítsék a területeik közötti fő közlekedési összeköttetéseket.

210. cikk

Az e fejezetben említett együttműködés többek között a következő területeket foglalja magában:

- a) a közlekedési politikákkal kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje;
- b) az utasok és az áruk mozgásának megkönnyítése a szállítások zökkenőmentességének javítása, az igazgatási, műszaki és egyéb akadályok megszüntetésével, a közlekedési hálózatok javításával és az infrastruktúra korszerűsítésével;
- c) információcsere és közös tevékenységek regionális és nemzetközi szinten, valamint az alkalmazandó nemzetközi megállapodások és egyezmények végrehajtása;
- d) a tengeri közlekedés biztonságával és fenntartható fejlődésével kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje.

A Kazah Köztársaság az Európai Unió tagállamaival kötött bilaterális légi közlekedési megállapodásait összehangolja az Európai Unió jogával.

211. cikk

Az e fejezetben szabályozott kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor.

7. FEJEZET

Környezetvédelmi együttműködés

212. cikk

A Felek fejlesztik és erősítik a környezetvédelmi kérdések terén folytatott együttműködésüket, ezzel hozzájárulva a környezetvédelem fenntartható fejlődéséhez és megfelelő irányításához.

Együttműködést folytatnak az alábbi területeken:

- a) környezeti vizsgálatok, megfigyelés és ellenőrzés;
- b) környezeti oktatás és tudatosítás, az információhoz való hozzáférés javítása, a döntéshozatalban való nyilvános részvétel megerősítése, valamint a környezetvédelmi kérdésekben való igazságszolgáltatás igénybevételének erősítése;
- c) jogalkotás a környezetvédelem területén;
- d) levegőminőség;
- e) hulladékgazdálkodás;
- f) vízminőség-kezelés, ideértve a tengeri környezetet is;
- g) integrált vízkészlet-gazdálkodás, ideértve korszerű vízmegtakarítási technológiák előmozdítását is;
- h) a biológiai és tájdiverzitás megőrzése és védelme;
- i) fenntartható erdőgazdálkodás;
- j) ipari szennyezés és ipari kibocsátások;
- k) a vegyi anyagok osztályozása és biztonságos kezelése,
- l) az Európai Unió és a Kazah Köztársaság kezdeményezései a zöld gazdaság területén; valamint
- m) kölcsönös tapasztalatcsere a halászat fenntartható fejlődését célzó szakpolitikák tekintetében;

213. cikk

A környezetvédelem területén folytatott együttműködést a Felek kölcsönös beleegyezésével hajtják végre, többek között az alábbi formákban:

- a) technológiacsere, tudományos és technikai információk cseréje és kutatási tevékenységek a környezetvédelem területén;
- b) tapasztalatcsere a környezetvédelmi jogszabályok és módszertanok fejlesztését illetően.

214. cikk

A Felek külön figyelmet fordítanak arra, hogy végrehajtsák a vonatkozó multilaterális környezetvédelmi megállapodásokban szereplő környezetvédelmi kérdéseket és együttműködjenek e téren, valamint megállapodnak abban, hogy intenzívebbé teszik a regionális szintű együttműködést.

A Felek tapasztalatot cserélnek a környezetvédelem egyéb ágazatokba történő integrálásának előmozdítását illetően, ideértve a bevált gyakorlatok cseréjét, az ismeretek és hozzáértés elmélyítését, a környezetvédelmi oktatást és tudatosítást az e fejezetben említett területeken.

8. FEJEZET

Együtműködés az éghajlatváltozás területén

215. cikk

A Felek kialakítják és megerősítik együttműködésüket az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az ahhoz való alkalmazkodás terén. Az együttműködés a Felek érdekeit figyelembe véve, az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján, valamint a területtel kapcsolatos kétoldalú és többoldalú kötelezettségvállalások közötti kölcsönös függőség figyelembevételével zajlik.

216. cikk

Az együttműködés hazai és nemzetközi szintű intézkedéseket mozdít elő az alábbi területeken:

- a) az éghajlatváltozás mérséklése;
- b) alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz;
- c) piaci és nem piaci megközelítések az éghajlatváltozás kezeléséhez;
- d) új, biztonságos és fenntartható alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló technológiákkal kapcsolatos kutatás, fejlesztés, demonstráció, rendszerbe állítás és elterjesztés;
- e) az éghajlattal kapcsolatos szakértelem megosztása és támogatás egyéb ágazatoknak;
- f) tudatosítás, oktatás és képzés.

217. cikk

A Felek többek között információt és szakértelmet osztanak meg, közös kutatási tevékenységeket és információcserét hajtanak végre tisztább technológiákról, közös tevékenységeket hajtanak végre regionális és nemzetközi szinten – többek között a Felekre alkalmazandó multilaterális környezetvédelmi megállapodások, mint például az ENSZ éghajlatváltozásról szóló keretegyezménye, tekintetében –, valamint adott esetben közös tevékenységeket hajtanak végre a kapcsolódó ügynökségek keretében.

9. FEJEZET

Együtműködés az ipar területén

218. cikk

A Felek fejlesztik és erősítik együttműködésüket az ipar területén, ideértve hatékony ösztönzők fejlesztését és kedvező feltételek kialakítását a további diverzifikációhoz, valamint a feldolgozóipar versenyképességének fokozását.

A Felek e célból együttműködnek, többek között a bevált gyakorlatok és tapasztalatok megosztásával, az alábbi területeken:

- a) termelékenység és az erőforrás-felhasználás hatékonysága;
- b) állami támogatási intézkedések az ipari ágazatok számára, a WTO-követelmények és a Felek egyéb alkalmazandó szabályai alapján;
- c) az iparpolitika végrehajtása az elmélyülő integráció összefüggésében;
- d) eszközök az iparpolitika-végrehajtás hatékonyságának megerősítésére;

- e) beruházási tevékenység a feldolgozóiparban, utóbbi energiafogyasztásának csökkentése, valamint tapasztalatcsere a munkatermelékenységre vonatkozó szakpolitikák végrehajtását illetően;
- f) feltételek megteremtése új gyártástechnológiák, csúcstechnológiai iparágak és a tudás- és technológiatranszfer fejlesztéséhez, valamint az alapvető infrastruktúra továbbfejlesztéséhez és az innovációs klasztereknek kedvező környezet kialakításához;
- g) a bányászatot és a nyersanyagok kitermelését érintő beruházás és kereskedelem területén, a kölcsönös megértés és átláthatóság előmozdítása, az üzleti környezet javítása, valamint a nem energetikai célú bányászat területével kapcsolatos információcsere és együttműködés céljából, különös tekintettel a fémércekre és az ipari ásványokra;
- h) humán erőforrás-kapacitásépítés a feldolgozóipar területén;
- i) üzleti kezdeményezések és ipari együttműködés előmozdítása az Európai Unió és a Kazah Köztársaság vállalatai között.

E megállapodás nem zárja ki a Felek közötti kiterjedtebb ipari együttműködést, és külön megállapodások köthetők.

10. FEJEZET

Együttműködés a kis- és középvállalkozások területén

219. cikk

A Felek fejlesztik és megerősítik együttműködésüket a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k) területén, a kkv-k sikeres fejlesztését és létrehozását elősegítő üzleti környezet megteremtése céljából.

E cél érdekében a Felek együttműködnek a következő területeken:

- a) információcsere a kkv-fejlesztési politikák terén;
- b) bevált gyakorlatok cseréje a vállalkozói szellem, mint kulcskompetencia erősítését célzó kezdeményezésekkel kapcsolatban;
- c) jobb kapcsolatok előmozdítása mindkét Fél szakmai szövetségei között, szorosabb párbeszéd révén;
- d) tapasztalatcsere a kkv-k nemzetközi piacra jutási kapacitásának támogatása terén;
- e) tapasztalatcsere a szabályozási keret kkv-kra gyakorolt hatásának javítása terén;
- f) bevált gyakorlatok cseréje a kkv-k finanszírozási eszközökhöz való hozzáférése terén.

11. FEJEZET

Együttműködés a társasági jog területén

220. cikk

A Felek elismerik a társasági jog és a vállalatirányítás, valamint a számvitel és ellenőrzés hatékony szabályainak és gyakorlatainak fontosságát egy kiszámítható és átlátható üzleti környezettel jellemezett működő piaccgazdaságban, valamint hangsúlyozzák, hogy e területen elő kell mozdítani a szabályozási konvergenciát.

A Felek együttműködnek a következőkben:

- a) bevált gyakorlatok cseréje a bejegyzett társaságok szervezésével és képviselésével kapcsolatos információk rendelkezésre állásának és az azokhoz való hozzáférésnek a biztosításával kapcsolatban, átlátható és könnyen elérhető módon;
- b) a vállalatirányítási politika továbbfejlesztése a nemzetközi és különösen az OECD-előírásokkal összhangban;

- c) a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok végrehajtásának és következetes alkalmazásának előmozdítása a tőzsdén jegyzett társaságok összevont pénzügyi beszámolói céljából;
- d) a számviteli szabályok és pénzügyi jelentéstétel közelítése, többek között a kkv-k tekintetében;
- e) a könyvvizsgáló és könyvelő szakma szabályozása és felügyelete;
- f) nemzetközi könyvvizsgálati standardok és a Számviteli Szakemberek Nemzetközi Szövetségének Etikai kódexe, a könyvvizsgálók szakszerűségének – a standardok és etikai normák szakmai szervezetek, könyvvizsgálói szervezetek és könyvvizsgálók általi betartása révén történő – javítása céljából.

12. FEJEZET

Együtműködés a banki, biztosítási és egyéb pénzügyi szolgáltatások területén

221. cikk

A Felek egyetértenek a hatékony jogszabályok és gyakorlatok, valamint a pénzügyi szolgáltatások területén folytatott együttműködés fontosságában, az alábbi célkitűzésekkel:

- a) a pénzügyi szolgáltatások szabályozásának javítása;
- b) hatékony és megfelelő védelem biztosítása a befektetők és a pénzügyi szolgáltatások felhasználói számára;
- c) hozzájárulás a globális pénzügyi rendszer integritásához és stabilitásához;
- d) a pénzügyi rendszer különböző szereplői közötti együttműködés előmozdítása, beleértve a szabályozókat és felügyeleteket;
- e) független és hatékony felügyelet előmozdítása.

A Felek szabályozási konvergenciát mozdítanak elő elismert nemzetközi standardokkal szilárd pénzügyi rendszerek céljából.

13. FEJEZET

Együtműködés az információs társadalom területén

222. cikk

A Felek ösztönzik az együttműködést az információs társadalom fejlesztésére vonatkozóan, amely a polgárok és a vállalkozások javát szolgálja az információs és kommunikációs technológiák (IKT) széles körű hozzáférhetősége, valamint megfizethető áron kínált, jobb minőségű szolgáltatások révén. Ezen együttműködésnek az IKT-piacokon végbemenő verseny fejlesztésének és e piacok nyitottságának előmozdítását, valamint az ezen ágazatba eszközölt beruházások ösztönzését kell céloznia.

223. cikk

Az együttműködés felöleli többek között az információs társadalmi kezdeményezésekkel kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréjét, különösen az alábbiakra összpontosítva:

- a) hatékony szabályozási keret kialakítása az IKT-ágazat számára;
- b) a szélessávú hozzáférés előmozdítása;
- c) interoperábilis elektronikai szolgáltatások fejlesztése;
- d) az adatvédelem biztosítása; valamint
- e) roaming szolgáltatások fejlesztése.

224. cikk

A Felek együttműködést mozdítanak elő az Európai Unió és a Kazah Köztársaság IKT területén – ideértve az elektronikus kommunikációt is – működő szabályozói között.

14. FEJEZET

Együttműködés az idegenforgalom területén

225. cikk

A Felek együttműködnek a turizmus területén azzal a céllal, hogy megerősítsék – a gazdasági növekedést és függetlenséget teremtő és az idegenforgalmi ágazatbeli foglalkoztatást és cseréket fokozó – versenyképes és fenntartható idegenforgalmi ágazat fejlesztését.

226. cikk

Az együttműködés az alábbi elveken alapszik:

- a) a helyi közösségek integritásának és érdekeinek tiszteletben tartása, különösen a vidéki területeken;
- b) a kulturális és történelmi örökség megőrzésének fontossága; valamint
- c) a turizmus és a környezet megóvásának egymást erősítő kapcsolata.

227. cikk

Az együttműködés a következő témákra összpontosul:

- a) információk, bevált gyakorlatok, tapasztalatok és a „know-how” cseréje, beleértve az innovatív technológiákat;
- b) stratégiai partnerség kialakítása állami, magán- és helyi közösségi érdekelt felek között az idegenforgalom fenntartható fejlesztésének támogatása érdekében;
- c) idegenforgalmi termékek és piacok, infrastruktúra, humán erőforrás és intézményi struktúrák előmozdítása és fejlesztése, valamint az utazási szolgáltatások előtt álló akadályok azonosítása és elhárítása;
- d) hatékony szakpolitikák és stratégiák kialakítása és végrehajtása, beleértve a megfelelő jogi, adminisztratív és pénzügyi aspektusokat;
- e) turisztikai képzés és kapacitásépítés a szolgáltatás színvonalának javítása érdekében; valamint
- f) a helyi lakosságot bevonó idegenforgalom és az idegenforgalom egyéb fajtáinak fenntartható módon történő fejlesztése és előmozdítása.

15. FEJEZET

Együttműködés a mezőgazdaság és vidékfejlesztés területén

228. cikk

A Felek együttműködnek a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés elősegítése érdekében, különösen a szakpolitikák és jogszabályok fokozatos közelítése révén.

229. cikk

Az együttműködés többek között a következő területeket foglalja magában:

- a) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikák kölcsönös megértésének megkönnyítése;
- b) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikák tervezése, értékelése és végrehajtása terén bevált gyakorlatok cseréje;
- c) a vidékfejlesztési szakpolitikákkal kapcsolatos ismeretek és bevált gyakorlatok megosztása a vidéki lakosok szociális és gazdasági jólétének elősegítésére;
- d) a mezőgazdasági termelés korszerűsítésének és fenntarthatóságának előmozdítása;
- e) a mezőgazdasági ágazat versenyképességének javítása, valamint a piacok hatékonyságának és átláthatóságának fokozása;
- f) tapasztalatcsere a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzőivel, a minőségpolitikákkal és kontrollmechanizmusokkal, az élelmiszer-biztonság biztosításával, valamint a biogazdálkodásból származó termékek előállításának fejlesztésével kapcsolatban;
- g) tudásmegosztás és mezőgazdasági szaktanácsadás a mezőgazdasági termelők részére;
- h) az agráripari beruházási projektekkel kapcsolatban folytatott együttműködés előmozdítása, különös tekintettel az állattenyésztési és növénytermesztési ágazatok fejlesztésére;
- i) tapasztalatcsere az agráripar fenntartható fejlesztésével, valamint a feldolgozással és a mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos szakpolitikákat illetően.

16. FEJEZET

Együttműködés a foglalkoztatás, munkaügyi kapcsolatok, szociálpolitika és esélyegyenlőség terén

230. cikk

A Felek párbeszéd kialakítását mozdítják elő, valamint együttműködnek azért, hogy előmozdítsák a az ILO méltányos munka programját, a foglalkoztatáspolitikát, az élet- és munkakörülményeket, a munkahelyi egészséget és biztonságot, a szociális párbeszédet, a szociális védelmet, a szociális befogadást és megkülönböztetésmentességet, továbbá a másik Fél területén jogszerűen tartózkodó munkavállalókkal való tisztességes bánásmódot.

231. cikk

A Felek követik a 230. cikkben szereplő célokat, többek között az alábbi területeken folytatott együttműködés és bevált gyakorlatok cseréje révén:

- a) az életminőség javítása, valamint jobb szociális környezet biztosítása;
- b) társadalmi befogadás előmozdítása és a szociális védelem szintjének fokozása valamennyi munkavállaló számára, valamint a szociális védelmi rendszerek minőség, hozzáférhetőség és pénzügyi fenntarthatóság tekintetében történő korszerűsítése;
- c) a szegénység csökkentése, valamint a szociális kohézió és a kiszolgáltatott helyzetű személyek védelmének megerősítése;
- d) a foglalkoztatásban és szociális ügyekben jelentkező megkülönböztetés elleni küzdelem a Felek nemzetközi standardokból és egyezményekből fakadó kötelezettségeivel összhangban;
- e) aktív munkaerő-piaci intézkedések előmozdítása és a foglalkoztatási szolgálatok hatékonyabbá tétele;
- f) több és jobb munkahelyre irányuló célkitűzés, tisztességes munkakörülményekkel;
- g) az élet- és munkakörülmények, valamint az egészségvédelem és munkahelyi biztonság szintjének javítása;

- h) a nemek közötti egyenlőség előmozdítása a nők társadalmi és gazdasági életben való részvételének előmozdításával, valamint a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség biztosítása a foglalkoztatás, az oktatás és képzés, a gazdaság, a társadalom és a döntéshozatal terén;
- i) a munkajog minőségének javítása, valamint a munkavállalók hatékonyabb védelmének biztosítása;
- j) a szociális párbeszéd megerősítése és előmozdítása, többek között a szociális partnerek kapacitásának növelésével.

232. cikk

A Felek megerősítik az alkalmazandó ILO-egyezmények hatékony végrehajtása mellett tett kötelezettségvállalásukat.

A Felek – az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának a teljes körű foglalkoztatottságról és a tisztességes munkáról szóló, 2006. évi miniszteri nyilatkozata figyelembevételével – elismerik, hogy a fenntartható fejlődés kulcseleme a teljes és termelékeny foglalkoztatás és a mindenki számára elérhető tisztességes munka.

A Felek – az ILO 1998. évi munkahelyi alapelvekről és jogokról szóló nyilatkozatával összhangban – ösztönzik valamennyi releváns érdekelt fél – különösen a szociális partnerek – bevonását az adott szociálpolitika kialakításába, valamint az Európai Unió és a Kazah Köztársaság között e megállapodás alapján folytatott együttműködésbe.

A Felek arra törekszenek, hogy megerősítsék a tisztességes munka, a foglalkoztatás és szociálpolitikai kérdések terén, az összes vonatkozó fórumon és szervezetben folytatott együttműködést.

17. FEJEZET

Együttműködés az egészségügy területén

233. cikk

A Felek fejlesztik együttműködésüket a közegészségügy területén, azzal a céllal, hogy növeljék az emberi egészség védelmének szintjét és csökkentsék az egészségügyi egyenlőtlenségeket, közös egészségügyi értékekkel és elvekkel összhangban, valamint a fenntartható fejlődés és gazdasági növekedés előfeltételeként.

234. cikk

Az együttműködés foglalkozik a fertőző és nem fertőző betegségek megelőzésével és ellenőrzésével, többek között az egészségügyi információk cseréje, az „egészség minden szakpolitikában” megközelítés előmozdítása, a nemzetközi szervezetekkel, különösen az Egészségügyi Világszervezettel folytatott együttműködés, valamint nemzetközi egészségügyi megállapodások – mint az Egészségügyi Világszervezet dohányzás visszaszorításáról szóló, 2003. évi keretegyezménye – és nemzetközi egészségügyi rendszabályok végrehajtásának előmozdítása révén.

V. CÍM

EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉGBEN

235. cikk

Jogállamiság, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása

Az e cím alapján folytatott együttműködésük keretében a Felek külön fontosságot tulajdonítanak a jogállamiság előmozdításának, ideértve a bírói kar függetlenségét, az igazságszolgáltatáshoz és tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartását.

A Felek együttműködnek az intézmények működésének megerősítése terén, ideértve a bűnüldözést, bíróság elé állítást, az igazságszolgáltatás működését, valamint a korrupció megelőzését és az ellene való küzdelmet is.

236. cikk

Jogi együttműködés

A Felek fejlesztik együttműködésüket polgári és kereskedelmi ügyekben a polgári igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos releváns multilaterális egyezmények – különösen a Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet egyezményeinek – tárgyalását, megerősítését és végrehajtását illetően.

A Felek megerősítik a büntetőügyekben folytatott együttműködést, ideértve a kölcsönös bűnügyi jogsegélyt is. Ez – adott esetben és az alkalmazandó eljárásoktól függően – magában foglalhatja az Európa Tanács egyezményeihez való csatlakozást és azok végrehajtását a Kazah Köztársaság által folytatott büntetőeljárásokban, az ENSZ vonatkozó nemzetközi eszközeinek végrehajtását, valamint az Eurojusttal folytatott együttműködést.

237. cikk

A személyes adatok védelme

A Felek együttműködnek a célból, hogy a személyes adatok magas szintű védelmét biztosítsák a bevált gyakorlatok és tapasztalatok cseréje révén, európai és nemzetközi jogi eszközök és standardok figyelembevételével.

Ez – adott esetben és az alkalmazandó eljárásoktól függően – magában foglalhatja azt is, hogy a Kazah Köztársaság csatlakozik az Európa Tanácsnak a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló egyezményéhez és annak kiegészítő jegyzőkönyvéhez, valamint végrehajtja azokat.

238. cikk

Együttműködés a migráció, menekültügy és határigazgatás területén

1. A Felek megerősítik, hogy fontosnak tartják a migrációs áramlatok igazgatását. Az együttműködés a Felek közötti kölcsönös konzultáción alapul, és a hatályban lévő jogszabályaiknak megfelelően történik.

2. Az irreguláris migráció megelőzése és kezelése céljából folytatott együttműködés keretében a Felek megállapodnak a következőkben:

- a) a Kazah Köztársaság vállalja, hogy visszafogadja az Európai Unió valamely tagállama területén szabálytalanul tartózkodó állampolgárait, azok kérésére és indokolatlan késedelem nélkül; és
- b) az Európai Unió minden tagállama vállalja, hogy visszafogadja a Kazah Köztársaság területén szabálytalanul tartózkodó állampolgárait, annak kérésére és indokolatlan késedelem nélkül.

3. Az Európai Unió tagállamai és a Kazah Köztársaság a (2) bekezdés céljából – az e cikkben említetteken kívüli további formások és indokolatlan késedelem nélkül – megfelelő személyazonossági okmányokkal látják el állampolgárait. Amennyiben a visszafogadandó személy nem rendelkezik semmilyen dokumentummal, vagy állampolgárságának egyéb bizonyítékával, az Európai Unió érintett tagállamának vagy a Kazah Köztársaságnak az illetékes diplomáciai és konzuli képviselője a Kazah Köztársaság vagy az Európai Unió érintett tagállamának kérelmére – további formások és indokolatlan késedelem nélkül – intézkedéseket tesz az adott személy meghallgatása érdekében, állampolgárságának megállapítása céljából.

4. A Felek megállapodnak abban, hogy – a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítéssel összhangban – átfogó párbeszédet alakítanak ki a migrációval kapcsolatos releváns kérdésekről, többek között azzal a céllal, hogy fontolóra vegyenek egy esetleges tárgyalást, az Európai Unió és a Kazah Köztársaság között az Európai Unió tagállamai és a Kazah Köztársaság konkrét visszafogadási kötelezettségeinek szabályozásáról szóló megállapodás megkötésére irányulóan, ideértve a más országok állampolgáira és a hontalant személyekre vonatkozó visszafogadási kötelezettséget is, továbbá azzal a céllal, hogy a fenti megállapodással egyidejűleg egy, az Európai Unió és a Kazah Köztársaság állampolgáira vonatkozó vízumkönnyítési megállapodás esetleges tárgyalását is fontolóra vegyék.

239. cikk

Konzuli védelem

A Kazah Köztársaság beleegyezik abba, hogy az Európai Unió bármely, a Kazah Köztársaság területén képvisellel rendelkező tagállamának diplomáciai és konzuli hatóságai – a saját állampolgáraik számára nyújtott védelemmel azonos feltételek mellett – védelmet nyújtsanak az Európai Unió azon tagállamának állampolgárai számára, amely a Kazah Köztársaságban nem rendelkezik elérhető állandó képvisellel.

240. cikk

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem

A Felek együttműködnek annak megakadályozása érdekében, hogy pénzügyi és kapcsolódó nem pénzügyi ágazataikat általában bűncselekményekből és különösen kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekből származó bevételek tisztára mosására, valamint a terrorizmus finanszírozására használják, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről szóló, a Pénzügyi Akció Munkacsoport által elfogadott nemzetközi előírásokkal összhangban. Ez az együttműködés kiterjed a bűncselekményekből származó vagyon vagy pénzeszközök visszaszerzésére, lefoglalására, elkobzására és visszaszolgáltatására is.

Az együttműködés lehetővé teszi a vonatkozó információk cseréjét a Felek kapcsolódó jogszabályainak és nemzetközi vállalásainak keretében.

241. cikk

Tiltott kábítószer

A Felek együttműködnek a kábítószerekkel – különösen a kábítószer, pszichotróp anyagok és ezek prekursorainak tiltott kereskedelmével – kapcsolatos kérdések kiegyensúlyozott és integrált megközelítése terén. A kábítószerekkel kapcsolatos szakpolitikák és fellépések célja az illegális kábítószer, pszichotróp anyagok és ezek prekursorai iránti kereslet és kínálat elleni küzdelmet szolgáló struktúrák megerősítése az illetékes hatóságok összehangolásának és együttműködésének megerősítése révén, a tiltott kábítószer kereskedelmének, kínálatának és keresletének csökkentése, valamint a megelőző intézkedések, a kezelés és a rehabilitáció megerősítése révén, az emberi jogokra kellő tekintettel.

Az együttműködés célja továbbá, hogy csökkentse a kábítószerekkel kapcsolatos károkat, foglalkozzon a szintetikus kábítószer előállításával és használatával okozta problémával, valamint hatékonyan megelőzze a kábítószer-prekursorok kábítószer és pszichotróp anyagok illegális előállítására történő tiltott felhasználását.

A Felek megállapodnak az e célkitűzések elérése céljából alkalmazott együttműködési módokban. A fellépéseket közösen elfogadott elvekre kell alapozni, a vonatkozó nemzetközi egyezményekkel és eszközökkel, valamint az Európai Unió és Közép-Ázsia kábítószerekről szóló cselekvési tervével összhangban.

242. cikk

A szervezett és transznacionális bűnözés, valamint a korrupció elleni küzdelem

A Felek együttműködnek azzal a céllal, hogy megakadályozzák a szervezett, gazdasági, pénzügyi és transznacionális bűncselekmények valamennyi formáját – ideértve az embercsempészetet és -kereskedelmet, a kábítószer-kereskedelmet, a lőfegyverek kereskedelmét, a sikkasztást, a csalást, a hamisítást, az okirathamisítást, az állami és magánkorrupciót –, és az e területre vonatkozó meglévő nemzetközi kötelezettségeknél teljes körű betartásával küzdenek azok ellen.

A Felek előmozdítják a bűnüldöző szervek közötti bilaterális, regionális és nemzetközi együttműködés megerősítését, ideértve a bevált gyakorlatok megosztását és esetleges együttműködést az Európai Unió ügynökségeivel.

A Felek elkötelezték a vonatkozó nemzetközi normák – különös tekintettel az Egyesült Nemzetek nemzetközi szervezett bűnözés elleni 2000. évi egyezményben (UNTOC) és annak három jegyzőkönyvében, valamint az Egyesült Nemzetek 2003. évi korrupció elleni egyezményében foglaltak – hatékony végrehajtása mellett. Az együttműködés – adott esetben és az alkalmazandó eljárásoktól függően – magában foglalhatja azt is, hogy a Kazah Köztársaság csatlakozik az Európa Tanács korrupció megelőzéséről és leküzdéséről szóló vonatkozó egyezményeihez.

243. cikk

A számítástechnikai bűnözés elleni küzdelem

A Felek megerősítik az együttműködést – többek között a bevált gyakorlat megosztásával – azzal a céllal, hogy megelőzzék az elektronikus hírközlő hálózatok és információs rendszerek felhasználásával vagy az ilyen hálózatok és rendszerek ellen elkövetett bűncselekményeket, és küzdjenek azok ellen.

VI. CÍM

EGYÉB EGYÜTTMŰKÖDÉSI POLITIKÁK

1. FEJEZET

Együttműködés az oktatás és képzés területén

244. cikk

A Felek együttműködnek az oktatás és képzés területén azzal a céllal, hogy előmozdítsák a Kazah Köztársaság oktatási és képzési rendszereinek korszerűsítését, valamint az Európai Unió szakpolitikáival és gyakorlataival való konvergenciát. A Felek együttműködnek azért, hogy előmozdítsák az egész életen át tartó tanulást, valamint együttműködést és átláthatóságot ösztönözzenek az oktatási és képzés valamennyi szintjén. A Felek hangsúlyt fektetnek továbbá az intézményközi együttműködés előmozdítására, a hallgatók, egyetemi alkalmazottak és közigazgatási személyzet, kutatók és fiatalok mobilitásának, valamint az információ- és tapasztalatcsere ösztönzését célzó intézkedésekre.

A Felek előmozdítják az oktatási rendszerben folytatott tevékenységek egységes összehangolását, az európai és nemzetközi előírásokkal és a bevált gyakorlatokkal összhangban.

2. FEJEZET

Együttműködés a kultúra területén

245. cikk

A Felek a kulturális sokszínűséget tiszteletben tartó kulturális együttműködést mozdítanak elő kultúráik kölcsönös megértése és megismertetése céljából.

A Felek arra törekuszenek, hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak a kulturális cserék előmozdítása, és különböző kulturális területeken közös kezdeményezések ösztönzése céljából.

A Felek konzultálnak és kölcsönösen előnyös együttműködést alakítanak ki olyan multilaterális nemzetközi szerződések és nemzetközi szervezetek keretében, mint például az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO). A Felek folytatják a kulturális sokszínűséggel kapcsolatos véleménycserét, többek között azzal a céllal, hogy előmozdítsák az UNESCO kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, 2005. évi egyezményében foglalt elveket, valamint projekteket hajtsanak végre a kultúrák közelítésének az ENSZ Közgyűlése által kikiáltott nemzetközi évtizede (2013–2022) keretében.

A Felek közös tevékenységeket, programokat és terveket mozdítanak elő, valamint bevált gyakorlatok megosztását ösztönzik a művészek, kulturális szakemberek és szervezetek képzése és kapacitásépítése terén.

3. FEJEZET

Együttműködés a kutatás és innováció területén

246. cikk

A Felek együttműködést ösztönöznek:

- a) a polgári célú kutatás és a tudományos és technológiai fejlődés valamennyi területén a kölcsönös előnyök alapján, valamint a szellemi tulajdonjogok megfelelő és hatékony szintű védelme mellett; valamint
- b) az innováció fejlesztésének ösztönzése céljából.

247. cikk

Az együttműködés magában foglalja az alábbiakat:

- a) szakpolitikai párbeszéd, valamint tudományos és technológiai információcsere;
- b) információk és bevált gyakorlatok cseréje az innováció és a kutatás-fejlesztés üzleti alapokra való helyezése tekintetében, ideértve a technológia-alapú vállalkozások indításához nyújtott támogatási eszközöket, a klaszterfejlesztést és a finanszírozáshoz való hozzáférést is;
- c) az egyes Felek kutatási és innovációs programjai megfelelő hozzáférhetőségének megkönnyítése;
- d) a Kazah Köztársaság kutatóintézetei kutatási kapacitásának növelése, valamint az Európai Unió kutatási és innovációs keretprogramjában és az Európai Unió által finanszírozott egyéb potenciális kezdeményezésekben való részvételük megkönnyítése;
- e) közös projektek fejlesztése és előmozdítása a kutatás és innováció terén;
- f) a közös kutatási és innovációs projektekből származó eredmények kereskedelmi hasznosításának előmozdítása;
- g) a Felek hazai piacaihoz való új technológiai hozzáférés megkönnyítése;
- h) képzési tevékenységek és mobilitási programok szervezése tudományos munkatársak, kutatók, valamint a Felek kutatási és innovációs tevékenységeiben érintett egyéb személyzet számára;
- i. az alkalmazandó jogszabályok keretén belül az e megállapodás által érintett tevékenységekben részt vevő kutatók szabad mozgásának, valamint az ilyen tevékenységekhez felhasználni szánt áruk határokon átnyúló mozgásának megkönnyítése;
- j) egyéb együttműködési formák a kutatás és innováció terén, többek között regionális megközelítések és kezdeményezések révén, kölcsönös megállapodás alapján.

248. cikk

A 247. cikkben meghatározott együttműködési tevékenységek végrehajtása során szinergiát kell keresni a 261. és 262. cikkben szereplő, az Európai Unió és a Kazah Köztársaság közötti pénzügyi együttműködés tágabb keretében végrehajtott regionális és egyéb tevékenységekkel.

4. FEJEZET

Együttműködés a média és az audiovizuális politika területén

249. cikk

A Felek előmozdítják az együttműködést a média és az audiovizuális ágazat területén, többek között az újságírók és egyéb média-, mozi- és audiovizuális szakemberek közötti információcsere, valamint képzésük révén.

250. cikk

A Felek információt és bevált gyakorlatokat cserélnek a média függetlenségének és szakszerűségének előmozdításával kapcsolatban, az alkalmazandó nemzetközi egyezményekben – ideértve adott esetben az UNESCO és az Európa Tanács egyezményeit – foglalt előírások alapján.

5. FEJEZET

Együttműködés a civil társadalommal

251. cikk

A Felek folytatják és megerősítik párbeszédüket ülések és konzultációk formájában, valamint együttműködnek a civil társadalom szerepét illetően, az alábbi célkitűzésekkel:

- a) a kapcsolatok megerősítése és az információ- és tapasztalatcsere ösztönzése az Európai Unió és a Kazah Köztársaság civil társadalmának valamennyi ágazata között; valamely Fél civil társadalmi képviselői számára annak lehetővé tétele, hogy megismerjék a másik Fél által a közintézményekkel és szociális partnerekkel folytatott konzultáció és párbeszéd folyamatait, különösen a civil társadalom politikaalakításba való további bevonása céljából;
- b) a civil társadalomnak az Európai Unió és a Kazah Köztársaság közötti kapcsolatokba – különösen e megállapodás végrehajtásába – való bevonásának biztosítása;
- c) fokozottabb kapacitásépítés, függetlenség és átláthatóság ösztönzése a civil társadalomban, valamint utóbbi szerepének megerősítése a Felek gazdasági, szociális és politikai fejlődésében.

A Felek támogatják az Európai Unió és a Kazah Köztársaság nem kormányzati szervezetei közötti kapcsolatok fejlesztését.

A Felek támogatják az emberi jogok területén tevékenykedő intézményeket és nem kormányzati szervezeteket. A Felek formálisan és rendszeresen, évente legalább egyszer valamennyi releváns információt megosztanak az együttműködési programokkal kapcsolatban.

6. FEJEZET

Együttműködés a sport és a testmozgás területén

252. cikk

A Felek előmozdítják a sport és testmozgás területén folytatott együttműködést annak érdekében, hogy egészséges életmód kialakítását segítsék elő az összes korosztály számára, felhívják a figyelmet a sport társadalmi szerepére és nevelési értékeire, valamint küzdjenek a sportot fenyegető olyan veszélyek ellen, mint a dopping, a rasszizmus és az erőszak. Az együttműködés kiterjed különösen az információ- és bevált gyakorlatok cseréjére.

7. FEJEZET

Együttműködés a polgári védelem területén

253. cikk

A Felek elismerik annak szükségességét, hogy kezelni kell mind a hazai, mind a globális természeti és ember okozta katasztrófák kockázatait.

Társadalmi és infrastruktúrájuk ellenálló képességének növelése érdekében a Felek megerősítik azon szándékukat, hogy javítsák a természeti és ember okozta katasztrófák megelőzését, enyhítését, az azokra való felkészültséget és azok elhárítását célzó intézkedéseket, valamint – adott esetben bilaterális és multilaterális politikai szinten – együttműködnek a globális katasztrófakockázat-kezelés eredményeinek javítása érdekében.

Az együttműködés – a megfelelő erőforrások rendelkezésre állásától függően – az alábbiakat támogatja:

- a) a polgári védelem területén tevékenykedő illetékes szervek, egyéb szervezetek és egyének interakciója;
- b) katasztrófák esetén, amennyiben kéri, kölcsönös segítségnyújtás összehangolása;
- c) tapasztalatcsere a lakosság katasztrófa-felkészültséggel kapcsolatos tudatosítása terén;
- d) képzés, átképzés, készségfejlesztés és szakképzés a polgári védelem és a korai előrejelző rendszerek alkalmazása terén.

8. FEJEZET

Együttműködés az ürtevékenységek területén

254. cikk

A Felek adott esetben előmozdítják a hosszú távú együttműködést a polgári úrkutatás és -fejlesztés területén. A Felek külön figyelmet fordítanak az ürtevékenységek kiegészítő jellegét célzó kezdeményezésekre.

255. cikk

A Felek – érdekeikkel összhangban – együttműködhetnek a műholdas navigáció, a Föld-megfigyelés, az úrkutatás területén és egyéb területeken.

9. FEJEZET

Együttműködés a fogyasztóvédelem területén

256. cikk

A Felek együttműködnek a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása és a fogyasztóvédelmi rendszereik közötti kompatibilitás megvalósítása érdekében.

Az együttműködés adott esetben magában foglalhatja az alábbiakat:

- a) a fogyasztópolitikai területén bevált gyakorlatok cseréje, ideértve a termékminőséget és biztonsági követelményeket is, valamint piacfelügyeleti rendszer és információcsere-mechanizmus szervezése;
- b) a fogyasztóvédelmi rendszerekkel kapcsolatos tapasztalatcsere előmozdítása, ideértve a fogyasztóvédelmi jogszabályokat és azok érvényesítését, a fogyasztót védő termékbiztonságot, a fogyasztók tudatosítását és tudatos fogyasztói magatartás kialakítását, valamint a fogyasztói jogorvoslatot;
- c) képzési tevékenységek biztosítása a közigazgatási tisztviselők és más fogyasztói érdekvédelmi képviselők számára;
- d) független fogyasztói szervezetek létrehozásának és a fogyasztói képviselet közötti kapcsolatoknak az ösztönzése.

10. FEJEZET

Regionális együttműködés

257. cikk

A Felek ösztönzik a kölcsönös megértést és a bilaterális együttműködést a regionális fejlesztési politika terén az életfeltételek javítása céljából, valamint annak érdekében, hogy az összes régió fokozottabban részt vegyen a Felek szociális és gazdasági fejlődésében.

258. cikk

A Felek – a létező nemzetközi megállapodásokkal összhangban – támogatják és megerősítik a helyi és regionális hatóságok regionális együttműködésbe történő bevonását, kapacitásépítő intézkedések fejlesztése, valamint a regionális gazdasági és üzleti hálózatok megerősítésének előmozdítása céljából.

259. cikk

A Felek megerősítik és ösztönzik az e megállapodás hatálya alá tartozó területek – többek között a közlekedés, energiaügy, kommunikációs hálózatok, kultúra, oktatás, kutatás, idegenforgalom, vízgazdálkodás és környezetvédelem, polgári védelem és a regionális együttműködést érintő egyéb területek – regionális együttműködési elemeinek fejlesztését.

11. FEJEZET

Együttműködés a közszolgálat területén

260. cikk

1. A Felek elősegítik a köz- és civilszolgálatokon belüli nemzetközi bevált gyakorlatok végrehajtásával, valamint a köztisztviselők kapacitásépítésével, továbbá szakmai fejlődésével és képzésével kapcsolatos tapasztalatok és ismeretek megosztását.
2. A Felek elősegítik a közszolgálatok minőségének javítását célzó intézkedésekről, valamint a Kazah Köztársaságban működő regionális közszolgálati csomópont keretében tett, a multilaterális együttműködés előmozdítását célzó közös erőfeszítésekről folytatott párbeszédet.
3. A Felek együttműködnek a (2) bekezdésben említett keretben többek között az alábbiak megkönnyítése révén:
 - a) szakértők cseréje,
 - b) szemináriumok szervezése, valamint
 - c) képzési tevékenységek szervezése.

VII. CÍM

PÉNZÜGYI ÉS TECHNIKAI EGYÜTTMŰKÖDÉS

261. cikk

A Felek – átfogó partnerség, valamint a kölcsönös érdek, viszonyosság, átláthatóság, kiszámíthatóság és a Felek érdekei kölcsönös védelmének elve alapján – folytatják és fokozzák a jelenlegi pénzügyi és technikai együttműködést.

E megállapodás célkitűzéseinek elérése céljából a Kazah Köztársaság pénzügyi támogatást kaphat az Európai Uniótól vissza nem térítendő támogatások és kölcsönök formájában, lehetőség szerint az Európai Beruházási Bankkal és egyéb nemzetközi pénzügyi szervezetekkel partnerségben.

Az Európai Unió többéves pénzügyi keretét szabályozó vonatkozó rendeletekkel ⁽¹⁾ összhangban pénzügyi támogatás nyújtható, főként szakértői cserék, kutatások levezetése, fórumok, konferenciák, szemináriumok és képzések szervezése, valamint a programok és projektek fejlesztéséhez és végrehajtásához nyújtott vissza nem térítendő támogatások formájában. Az Európai Unió általi finanszírozásra a költségvetési rendeletet ⁽²⁾ és végrehajtási szabályait ⁽³⁾ kell alkalmazni.

A pénzügyi támogatás az Európai Unió által – a Kazah Köztársasággal folytatott konzultációkat követően – kialakított éves cselekvési programokon alapul.

Az Európai Unió és a Kazah Köztársaság programokat és projekteket társfinanszírozhat. A Felek pénzügyi és technikai együttműködési programokat és projekteket koordinálnak, valamint információkat cserélnek valamennyi támogatásforrással kapcsolatban.

Az Európai Unió Kazah Köztársaságnak nyújtandó pénzügyi támogatásának alapja az OECD segélyhatékonyságról szóló párizsi nyilatkozatában meghatározottak szerinti segélyhatékonyság, az Európai Unió technikai együttműködés megreformálásáról szóló keretstratégiája, az Európai Számvevőszék jelentései, valamint az Európai Unió Kazah Köztársaságban végrehajtott vagy folyamatban lévő együttműködési programjaiból levont tanulságok.

262. cikk

A Felek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveinek megfelelően hajtják végre a pénzügyi és technikai segítségnyújtást, valamint együttműködnek az Európai Unió és a Kazah Köztársaság pénzügyi érdekeinek védelme érdekében. A Felek az e megállapodás hatálya alá tartozó területeken hatékony intézkedéseket hoznak a szabálytalanságok ⁽⁴⁾, a csalás, a korrupció és minden egyéb, az Európai Unió költségvetésének és a Kazah Köztársaság költségvetésének sérelmére elkövetett jogellenes tevékenység megelőzése és az ezek elleni küzdelem céljából, kölcsönös jogi és egyéb segítségnyújtás révén.

A Felek által e megállapodás végrehajtása során kötetendő valamennyi további megállapodásnak vagy finanszírozási eszköznek konkrét pénzügyi együttműködési záradékokról kell rendelkeznie a helyszíni vizsgálatokra és ellenőrzésekre vonatkozóan.

263. cikk

A rendelkezésre álló források optimális kiaknázása érdekében a Felek elkötelezik magukat annak biztosítása mellett, hogy az Európai Unió hozzájárulásait más forrásokból, harmadik országokból és nemzetközi pénzügyi szervezetektől származó hozzájárulásokkal való összehangolás után alakítják ki.

264. cikk

Megelőzés

A Felek rendszeresen ellenőrzik az Európai Unió alapjaiból finanszírozott és a Kazah Köztársaság alapjaiból társfinanszírozott műveletek megfelelő végrehajtását, és meghoznak minden megfelelő intézkedést a szabálytalanságok, a csalás, a korrupció, valamint az Európai Unió alapjainak és a Kazah Köztársaság társfinanszírozási alapjainak kárára elkövetett egyéb illegális tevékenységek megelőzése céljából. A Felek tájékoztatják egymást az általuk hozott megelőzési intézkedésekről.

⁽¹⁾ Különösen a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 233/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 77., 2014.3.15., 44. o.) és a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról szóló, 2014. március 11-i 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 77., 2014.3.15., 95. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendeletben meghatározottak szerinti „szabálytalanság” az európai uniós jog, e Megállapodás vagy az ezeken alapuló megállapodások és szerződések valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként az Európai Unió általános költségvetése vagy az EU által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül az EU nevében beszédett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt.

265. cikk

Kommunikáció

A Felek tájékoztatják egymást – különösen az Európai Csalás Elleni Hivatal és a Kazah Köztársaság illetékes hatóságainak értesítésével – az Európai Unió alapjainak és a Kazah Köztársaság társfinanszírozási alapjainak végrehajtásával kapcsolatos csalás, korrupció vagy bármilyen egyéb szabálytalanság gyanújáról vagy tényleges előfordulásáról.

A Felek tájékoztatják egymást az e cikkel kapcsolatban hozott intézkedésekről.

266. cikk

Helyszíni vizsgálatok

Az Európai Unió pénzügyi támogatásával kapcsolatos helyszíni vizsgálatokat az Európai Csalás Elleni Hivatal készíti elő és végzi el a Kazah Köztársaság illetékes hatóságaival szoros együttműködésben, a Kazah Köztársaság jogszabályai alapján.

E megállapodás keretében az Európai Csalás Elleni Hivatal felhatalmazást kap arra, hogy az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából helyszíni vizsgálatokat végezzen, a 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽¹⁾ és a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁾ összhangban.

267. cikk

Nyomozás és büntetőeljárás

A Kazah Köztársaság illetékes szervei – a Kazah Köztársaság jogszabályaival összhangban – vizsgálatot és büntetőeljárást indítanak az Európai Unió alapjainak és a Kazah Köztársaság társfinanszírozási alapjainak kárára elkövetett csalás, korrupció vagy egyéb illegális cselekmények gyanújának vagy tényleges előfordulásának esetén. Adott esetben és hivatalos kérelem alapján az Európai Csalás Elleni Hivatal e feladat ellátásában segítséget nyújthat a Kazah Köztársaság illetékes hatóságainak.

VIII. CÍM

INTÉZMÉNYI KERET

268. cikk

Együttműködési Tanács

1. Létrejön az Együttműködési Tanács. Felügyeli és rendszeresen felülvizsgálja e megállapodás végrehajtását. Az Együttműködési Tanács miniszteri szinten ülésezik évente egy alkalommal. Az Együttműködési Tanács megvizsgálja a megállapodás keretében felmerülő valamennyi nagyobb jelentőségű kérdést, valamint az e megállapodás célkitűzéseinek elérése szempontjából közös érdekű, egyéb kétoldalú és nemzetközi kérdéseket.

⁽¹⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

2. A megállapodás célkitűzéseinek megvalósítása érdekében az Együtműködési Tanács a megállapodás alkalmazási körében és az abban előírt esetekben határozatokat hoz. Ezek a határozatok kötelezőek a Felekre nézve, akik megfelelő intézkedéseket hoznak a határozatok végrehajtása céljából. Az Együtműködési Tanács ajánlásokat is tehet. Az Együtműködési Tanács a Felek közötti megállapodás útján, a vonatkozó belső eljárások lefolytatását követően fogadja el határozatait.
3. Az Együtműködési Tanács hatáskörrel rendelkezik e megállapodás mellékleteinek – a Felek közötti konszenzus alapján történő – frissítésére vagy módosítására, a III. címben (Kereskedelem és üzleti tevékenység) foglalt konkrét rendelkezések sérelme nélkül.
4. Az Együtműködési Tanács bármely jogkörét – ideértve a kötelező érvényű döntések meghozatalára vonatkozó jogkört is – átruházhatja az Együtműködési Bizottságra.
5. Az Együtműködési Tanács a Felek képviselőiből áll.
6. Az Együtműködési Tanács elnöki tisztét az Európai Unió képviselője és a Kazah Köztársaság képviselője felváltva tölti be.
7. Az Együtműködési Tanács megállapítja eljárási szabályzatát.
8. A 278. cikkel összhangban bármely Fél az Együtműködési Tanács elé utalhatja az e megállapodás végrehajtásával vagy értelmezésével kapcsolatos vitákat.

269. cikk

Az Együtműködési Bizottság és szakosodott albizottságok

1. Ezennel létrejön az Együtműködési Bizottság. Az Együtműködési Bizottság segíti az Együtműködési Tanácsot feladatai végrehajtásában.
2. Az Együtműködési Bizottság a Felek képviselőiből áll, rendszerint vezető tisztviselői szinten.
3. Az Együtműködési Bizottság elnöki tisztét az Európai Unió képviselője és a Kazah Köztársaság képviselője felváltva látja el.
4. Az Együtműködési Bizottság határozatokat hoz az e megállapodásban előírt esetekben, és azon területeken, amelyek tekintetében az Együtműködési Tanács hatáskört ruházott rá. Ezek a határozatok kötelezőek a Felekre nézve, akik megfelelő intézkedéseket hoznak a határozatok végrehajtása céljából. Az Együtműködési Bizottság a Felek egyetértésével fogadja el határozatait, az elfogadásra vonatkozó saját belső eljárásaik lezárulása után. Az Együtműködési Tanács feladatkörei között szerepel az Együtműködési Tanács üléseinek előkészítése.
5. Az Együtműködési Bizottság különleges formációban ülésezhet a III. címmel (Kereskedelem és üzleti tevékenység) kapcsolatos vonatkozó kérdések kezelése érdekében.
6. Az Együtműködési Tanács dönthet olyan szakosodott albizottság vagy egyéb testület létrehozásáról, amely segítheti feladatai ellátásában, valamint meghatározza az ilyen albizottságok vagy testületek összetételét, feladatait és működésének módját.
7. Az Együtműködési Tanács eljárási szabályzatában meghatározza az Együtműködési Bizottság, valamint az Együtműködési Tanács által létrehozott albizottságok vagy testületek feladatait és működését.

270. cikk

Parlamenti Együtműködési Bizottság

1. Létrejön a Parlamenti Együtműködési Bizottság. A Parlamenti Együtműködési Bizottság egyrészt európai parlamenti képviselőkből, másrészt a Kazah Köztársaság Parlamentjének tagjaiból áll, és részükre fórumként szolgál találkozás és véleménycserre céljából. A Bizottság az általa meghatározott időközönként ül össze.

2. A Parlamenti Együttműködési Bizottságnak az a célja, hogy kölcsönösen előnyös és hatékony parlamenti együttműködést alakítson ki az Európai Parlament és a Kazah Köztársaság Parlamentje között.
3. A Parlamenti Együttműködési Bizottság maga állapítja meg eljárási szabályzatát.
4. A Parlamenti Együttműködési Bizottság elnökségét – az eljárási szabályzatában megállapított rendelkezéseknek megfelelően – az Európai Parlament, illetve a Kazah Köztársaság Parlamentje felváltva látja el.
5. A Parlamenti Együttműködési Bizottság, e megállapodás végrehajtása tekintetében tájékoztatást kérhet az Együttműködési Tanácstól, amely megadja számára a kért tájékoztatást.
6. A Parlamenti Együttműködési Bizottság tájékoztatást kap az Együttműködési Tanács határozatairól és ajánlásairól.
7. A Parlamenti Együttműködési Bizottság ajánlásokat tehet az Együttműködési Tanácsnak.

IX. CÍM

ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

271. cikk

A bíróságokhoz és közigazgatási szervekhez való hozzáférés

E megállapodás hatályán belül mindkét Fél vállalja, hogy a másik Fél természetes és jogi személyei számára az egyéni jogaik és tulajdonjogaik védelme érdekében a saját természetes és jogi személyeiknek biztosított hozzáféréssel azonos, megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosítanak az illetékes bíróságokhoz és közigazgatási szervekhez.

272. cikk

Hatáskörök átruházása

E megállapodás eltérő rendelkezésének hiányában mindegyik Fél biztosítja, hogy a valamelyik Fél által, bármilyen kormányzati szinten szabályozási, igazgatási vagy más kormányzati hatáskörrel – például behozatali vagy kiviteli engedélyek vagy más gazdasági tevékenységre vonatkozó engedélyek kiadásával, kereskedelmi ügyletek jóváhagyásával, továbbá kvóták, díjak vagy egyéb terhek kivetésével – felruházott személy – az említett hatáskör gyakorlása során a szóban forgó Fél e megállapodás szerinti kötelezettségeivel összhangban járjon el.

273. cikk

Korlátozások a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatos nehézségek esetén

1. Amennyiben bármelyik Fél a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatos súlyos nehézségekkel szembesül, illetve fennáll azok veszélye, a tőkemozgásokat, kifizetéseket vagy átutalásokat érintő védő- vagy korlátozó intézkedéseket fogadhat el és tarthat fenn.
2. Az (1) bekezdésben említett intézkedések
 - a) nem részesítik kedvezőtlenebb elbánásban valamely Felet, mint hasonló helyzetekben a nem részes feleket;
 - b) adott esetben összhangban állnak a Nemzetközi Valutaalap alapokmányának cikkeivel;

c) kerülnek a másik Fél kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi érdekeit érintő szükségtelen károkozást;

d) átmenetiek és azokat az (1) bekezdésben leírt helyzet javulásával fokozatosan felszámolják.

3. Árukereskedelem esetén valamely Fél korlátozó intézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fent fizetési mérlegei helyzetének vagy külső pénzügyi helyzetének védelmezése céljából. Az ilyen intézkedések összhangban állnak az 1994. évi GATT-egyezménnyel és az 1994. évi GATT-egyezmény fizetési mérleggel kapcsolatos rendelkezéseiről szóló egyetértéssel.

4. Szolgáltatáskereskedelem esetén valamely Fél korlátozó intézkedéseket fogadhat el fizetési mérlegei helyzetének vagy külső pénzügyi helyzetének védelmezése céljából. Az ilyen rendelkezések összhangban vannak a GATS-szal.

5. Az (1) és (2) bekezdésben említett korlátozó intézkedéseket fenntartó vagy elfogadó valamely Fél haladéktalanul értesíti azokról a másik Felet, és a lehető leghamarabb időbeli ütemezést nyújt be azok megszüntetésére.

6. Amennyiben e cikk alapján fogadják el vagy tartják fenn a korlátozásokat, az Együttműködési Bizottságban haladéktalanul konzultációkat kell tartani, amennyiben e megállapodás alkalmazási körén kívül máskülönben nem kerül sor ilyen konzultációkra.

7. A konzultációk megvizsgálják a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatos, az adott intézkedéseket eredményező nehézséget, többek között az alábbi tényezők figyelembevételével:

a) a nehézségek természete és mértéke;

b) a külső gazdasági és kereskedelmi környezet; illetve

c) a rendelkezésre álló alternatív korrekciós intézkedések.

8. A konzultáció során foglalkoznak azzal, hogy a korlátozó intézkedések megfelelnek-e az (1) és (2) bekezdésnek.

9. Az ilyen konzultációk során a Felek elfogadják az árfolyamra, monetáris tartalékokra és a fizetési mérlegre vonatkozóan a Nemzetközi Valutaalap által rendelkezésre bocsátott valamennyi statisztikai és egyéb ténymegállapítást, és a következtetéseket a Nemzetközi Valutaalap által az érintett Fél fizetési mérlegének helyzetéről és külső finanszírozási helyzetéről készített felmérésekre kell alapozni.

274. cikk

Az alapvető biztonsági érdekekhez kapcsolódó intézkedések

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy:

a) megkövetelné bármelyik Féltől olyan információk benyújtását, amelyek közzétételét alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek ítéli;

b) bármely Fél számára megtiltaná az olyan fellépést, amelyet az alapvető biztonsági érdekei védelméhez szükségesnek ítélt a következők terén:

i. fegyverek, lőszeres vagy hadianyagok gyártásához vagy kereskedelméhez kapcsolódóan;

ii. azon gazdasági tevékenységek tekintetében, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek;

iii. a hasadóanyagok és fúzióra képes anyagok, illetve ezek alapanyagai tekintetében;

iv. nemzetbiztonsági vagy védelmi szempontból nélkülözhetetlen közbeszerzéssel kapcsolatos tevékenységek;

v. amelyet háború idején vagy más, a nemzetközi kapcsolatokban fellépő sürgősségi helyzet esetén hoznak; vagy

c) bármelyik Felet megakadályozná abban, hogy intézkedéseket hozzon a nemzetközi béke és biztonság fenntartása céljából elfogadott kötelezettségeinek teljesítése céljából.

275. cikk

A megkülönböztetés tilalma

1. Az e megállapodás hatálya alá tartozó területeken és bármely abban foglalt különös rendelkezés sérelme nélkül:
 - a) a Kazah Köztársaság által az Európai Unió és tagállamai tekintetében alkalmazott intézkedések nem szolgálnak alapul az Európai Unió tagállamai, valamint természetes vagy jogi személyeik közötti bármilyen megkülönböztetéshez;
 - b) az Európai Unió és tagállamai által a Kazah Köztársaság tekintetében alkalmazott intézkedések nem szolgálnak alapul a Kazah Köztársaság természetes vagy jogi személyei közötti bármilyen megkülönböztetéshez.
2. Az (1) bekezdés nem érinti a Felek arra vonatkozó jogát, hogy adójogszabályaik megfelelő rendelkezéseit alkalmazzák azokra az adófizetőkre, akik tartózkodási helyüket tekintve nincsenek azonos helyzetben.

276. cikk

Adózás

1. E megállapodás csak annyiban alkalmazandó az adózási intézkedésekre, amennyiben alkalmazása szükséges e megállapodás rendelkezéseinek érvényesüléséhez.
2. E megállapodásban semmi sem értelmezhető úgy, mint amely megakadályozza az adók elkerülésének és az adócsalásnak a megelőzését célzó intézkedések elfogadását vagy érvényesítését a kettős adóztatás elkerüléséről szóló megállapodások adózási rendelkezései vagy más adózási szabályozások, illetve belföldi fiskális szabályozás alapján.

277. cikk

A kötelezettségek teljesítése

1. A Felek az e megállapodás szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges valamennyi intézkedést meghoznak. Biztosítják a megállapodásban foglalt célkitűzések megvalósítását.
2. Bármelyik Fél kérésére a Felek azonnal konzultálnak egymással a megfelelő csatornákon keresztül az e megállapodás értelmezését vagy végrehajtását, és a felek közötti kapcsolatok más alapvető aspektusait érintő bármely ügy megvitatása érdekében.
3. A Felek – a 278. cikkel összhangban – az Együttműködési Tanácshoz utalják az e megállapodás értelmezésével vagy végrehajtásával kapcsolatos vitákat.
4. Az Együttműködési Tanács a 278. cikkel összhangban és kötelező határozat meghozatalával rendezheti a vitát.

278. cikk

Vitarendezés

1. Amennyiben e megállapodás értelmezését vagy végrehajtását illetően vita keletkezik a Felek között, bármelyik Fél hivatalos kérelmet nyújt be a másik Félhez és az Együttműködési Tanácshoz a vitatott kérdés megoldása céljából. Ettől eltérően, a III. cím (Kereskedelem és üzleti tevékenység) értelmezésével vagy végrehajtásával kapcsolatos vitákat kizárólag a III. cím 14. fejezete (Vitarendezés) szabályozza.

2. A Felek törekednek arra, hogy a 268. cikk szerint létrehozott Együtműködési Tanácson belül, jóhiszemű egyeztetések útján oldják meg a vitát azzal a céllal, hogy mielőbb kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak. A vitával kapcsolatos egyeztetésre – a Felek megállapodása alapján vagy bármelyik Fél kérésére – az Együtműködési Bizottság vagy a 269. cikk alapján létrehozott más vonatkozó albizottság vagy testület ülésén is sor kerülhet. Az egyeztetésekre írásban is sor kerülhet.
3. A Felek az Együtműködési Tanács, az Együtműködési Bizottság és egyéb illetékes albizottságok és testületek rendelkezésére bocsátanak a helyzet alapos vizsgálatához szükséges minden vonatkozó információt.
4. A vita akkor tekintendő lezártnak, ha az Együtműködési Tanács – a 277. cikkben foglaltak szerint – kötelező erejű határozatot hozott a kérdés rendezéséről, vagy ha a vitát lezártnak nyilvánította.
5. Az egyeztetés során közzétett információk bizalmasak maradnak.

279. cikk

Megfelelő intézkedések a kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetén

1. Amennyiben a kérdés nem oldódik meg a vitarendezésre vonatkozó – a 278. cikkel összhangban benyújtott – hivatalos kérelemről szóló értesítés napjától számított három hónapon belül, és amennyiben a panaszos Fél úgy véli, hogy a másik Fél nem tett eleget az e megállapodásból származó kötelezettségének, megfelelő intézkedéseket hozhat, kivéve a III. cím (Kereskedelem és üzleti tevékenység) értelmezésével vagy végrehajtásával kapcsolatos viták esetén.
2. E cikk (1) bekezdésétől eltérve, a nemzetközi joggal összhangban e megállapodás tekintetében bármelyik Fél haladéktalanul megfelelő intézkedéseket fogadhat el az alábbiak esetén:
 - a) e megállapodásnak a nemzetközi jog általános szabályai által nem szankcionált felmondása a szerződések jogáról szóló, 1969. évi bécsi egyezmény 60. cikkének (3) bekezdése értelmében, vagy
 - b) az e megállapodás 1. és 11. cikkben említett alapvető elemeinek a másik Fél általi megsértése.

Ezekben az esetekben a másik Felet haladéktalanul értesíteni kell a megfelelő intézkedésről. A másik Fél kérésére konzultációkat kell folytatni legfeljebb 20 napig. Ezen időszakot követően alkalmazni kell az intézkedést.

3. A megfelelő intézkedések megválasztásánál elsőbbséget kell biztosítani azoknak, amelyek a legkevésbé zavarják e megállapodás működését, és arányosak a jogsértés jellegével és súlyosságával. Ezen intézkedéseket haladéktalanul bejelentik az Együtműködési Tanácsnak, és azokról azonnal egyeztetéseket folytatnak, amelyek során a Feleknek jogukban áll megszüntetni a szóban forgó jogsértést.

280. cikk

Nyilvános hozzáférés a hivatalos dokumentumokhoz

E megállapodás rendelkezései nem sértik a Felek hivatalos dokumentumokhoz való hozzáféréstől szóló vonatkozó jogszabályainak alkalmazását.

281. cikk

Hatályba lépés, ideiglenes alkalmazás, időtartam és megszűnés

1. Ez a megállapodás az azt a napot követő második hónap első napján lép hatályba, amikor a Felek diplomáciai csatornákon keresztül értesítik az Európai Unió Tanácsának Főtitkárságát az e célból szükséges eljárások lezárultáról.

2. A III. címet (Kereskedelem és üzleti tevékenység) – az abban foglalt eltérő rendelkezés hiányában – az (1) bekezdésben említett hatálybalépési időponttól kezdődően kell alkalmazni, feltéve, hogy a Kazah Köztársaság addig a WTO tagjává válik. Abban az esetben, ha a Kazah Köztársaság e megállapodás hatálybalépésének időpontja után válik a WTO tagjává, a III. címet (Kereskedelem és üzleti tevékenység) – az abban foglalt eltérő rendelkezés hiányában – attól a naptól kezdődően kell alkalmazni, amikor a Kazah Köztársaság a WTO-tagjává válik.
 3. Az (1) és (2) bekezdés ellenére, az Európai Unió és a Kazah Köztársaság ideiglenesen alkalmazhatják e megállapodást részben vagy teljes egészében, saját vonatkozó belső eljárásaikkal és jogszabályaikkal összhangban.
 4. Az ideiglenes alkalmazás azon időpontot követő első hónap első napjától kezdődik, amikor:
 - a) az Európai Unió értesítette a Kazah Köztársaságot a szükséges eljárások lezárulásáról, feltüntetve – adott esetben – e megállapodás ideiglenesen alkalmazandó részeit; valamint
 - b) a Kazah Köztársaság értesítette az Európai Uniót e megállapodás megerősítéséről.
 5. A III. címet (Kereskedelem és üzleti tevékenység) – az abban foglalt eltérő rendelkezés hiányában – az ideiglenes alkalmazás (4) bekezdésben említett kezdő időpontjától kell ideiglenesen alkalmazni, feltéve, hogy a Kazah Köztársaság addig a WTO tagjává válik. Abban az esetben, ha a Kazah Köztársaság e megállapodás ideiglenes alkalmazása megkezdésének időpontja után, de annak hatálybalépése előtt válik a WTO tagjává, a III. címet (Kereskedelem és üzleti tevékenység) – az abban foglalt eltérő rendelkezés hiányában – attól a naptól kezdődően kell ideiglenesen alkalmazni, amikor a Kazah Köztársaság a WTO-tagjává válik.
 6. E megállapodás vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásában – ideértve annak vonatkozó mellékleteit és jegyzőkönyveit is –, az említett rendelkezésekben szereplő, a „megállapodás hatálybalépésének időpontja” hivatkozás alatt azon időpont is értendő, amelytől kezdve e megállapodás a (4) és (5) bekezdéssel összhangban ideiglenesen alkalmazandó.
 7. E megállapodás hatálybalépésekor az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről a Kazah Köztársaság közötti, 1995. január 23-án Brüsszelben aláírt és 1999. július 1-jén hatályba lépett partnerségi és együttműködési megállapodás megszűnik.
- Amennyiben az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről a Kazah Köztársaság közötti, 1995. január 23-án Brüsszelben aláírt és 1999. július 1-jén hatályba lépett partnerségi és együttműködési megállapodás rendelkezéseit nem érinti e megállapodás ideiglenes alkalmazása, az említett rendelkezések az ideiglenes alkalmazás időtartama alatt továbbra is alkalmazandók.
8. E megállapodás a (7) bekezdésben említett megállapodás helyébe lép. A Felek közötti valamennyi más megállapodásban található, az említett megállapodásra vonatkozó hivatkozásokat erre a megállapodásra történő hivatkozásként kell értelmezni.
 9. Ez a megállapodás határozatlan időre szól azzal, hogy azt bármelyik Fél megszüntetheti a diplomáciai csatornákon a másik Fél számára eljuttatott írásbeli értesítés útján. A megszüntetés hat hónappal azután lép hatályba, amikor az egyik Fél megkapta az e megállapodás megszüntetéséről szóló értesítést. A megszüntetés nem érinti az értesítés kézhezvételét megelőzően, az e megállapodás szerint megkezdett, folyamatban levő projekteket.
 10. Az ideiglenes alkalmazást bármely Fél megszüntetheti a diplomáciai csatornákon a másik Fél számára eljuttatott írásbeli értesítés útján. A megszüntetés hat hónappal azután lép hatályba, amikor az egyik Fél megkapta az e megállapodás ideiglenes alkalmazásának megszüntetéséről szóló értesítést. A megszüntetés nem érinti az értesítés kézhezvételét megelőzően, az e megállapodás szerint megkezdett, folyamatban levő projekteket.

A Felek közötti, az e megállapodás hatálya alá tartozó egyedi együttműködési területekhez kapcsolódó meglévő megállapodásokat az e megállapodás által szabályozott átfogó bilaterális kapcsolatok és a közös intézményi keret részének kell tekinteni.

283. cikk

1. A Felek e megállapodást közös megegyezéssel módosíthatják, felülvizsgálhatják és kiterjeszthetik az együttműködés szintjének fokozása céljából.
2. A Felek e megállapodást a hatálya alá tartozó bármely területre vonatkozó egyedi nemzetközi megállapodások megkötésével egészíthetik ki. A Felek közötti ilyen egyedi nemzetközi megállapodások az e megállapodás által szabályozott átfogó bilaterális kapcsolatok szerves részét és a közös intézményi keret részét képezik.

284. cikk**Mellékletek és jegyzőkönyvek**

E megállapodás mellékletei és jegyzőkönyvei e megállapodás szerves részét képezik.

285. cikk**A Felek meghatározása**

E megállapodás alkalmazásában „Felek” egyrésztől – a vonatkozó hatásköreiknek megfelelően – az Európai Unió vagy a tagállamai, vagy az Európai Unió és a tagállamai, másrésztől a Kazah Köztársaság.

286. cikk**Területi hatály**

Ezt a megállapodást azokon a területeken kell alkalmazni, amelyek az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés alkalmazandó, az említett Szerződésekben meghatározott feltételekkel, valamint a Kazah Köztársaság területén.

287. cikk**Hiteles szövegek**

E megállapodás két-két eredeti példányban készült angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák, szlovén, valamint kazah és orosz nyelven; a szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

FENTIEK HITELEŰL a megfelelő meghatalmazottak aláírták ezt a megállapodást.

Съставено в Астана на двадесет и първи декември две хиляди и петнадесета година.

Hecho en Astana, el veintiuno de diciembre de dos mil quince.

V Astaně dne dvacátého prvního prosince dva tisíce patnáct.

Udfærdiget i Astana den enogtyvende december to tusind og femten.

Geschehen zu Astana am einundzwanzigsten Dezember zweitausendfünfzehn.

Kahe tuhande viieteistkümnenda aasta detsembrikuu kahekümne esimesel päeval Astanas.

Έγινε στην Άστανα, στις είκοσι μία Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες δεκαπέντε.

Done at Astana on the twenty first day of December in the year two thousand and fifteen.

Fait à Astana, le vingt et un décembre deux mille quinze.

Sastavljeno u Astani dvadeset prvog prosinca dvije tisuće petnaeste.

Fatto a Astana, addì ventuno dicembre duemilaquindici.

Astanā, divi tūkstoši piecpadsmitā gada divdesmit pirmajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai penkioliktą metų gruodžio dvidešimt pirmą dieną Astanoje.

Kelt Asztanában, a kétezer-tizenötödik év december havának huszonegyedik napján.

Magħmul f'Astana, fil-wiehed u għoxrin jum ta' Diċembru fis-sena elfejn u ħmistax.

Gedaan te Astana, eenentwintig december tweeduizend vijftien.

Sporządzono w Astanie dnia dwudziestego pierwszego grudnia roku dwa tysiące piętnastego.

Feito em Astana, em vinte e um de dezembro de dois mil e quinze.

Íntocmit la Astana la douăzeci și unu decembrie două mii cincisprezece.

V Astane dvadsiateho prvého decembra dvetisícpätnásť.

V Astani, dne enaindvajsetega decembra leta dva tisoč petnajst.

Tehty Astanassa kahdentenakymmenentenäensimmäisenä päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaviisitoista.

Som skedde i Astana den tjugoförsta december år tjugohundrafemton.

Екі ты он бесінні жылы жиырта бірінші желтосанда Астанада жасалды.

Совершено в Астане двадцать первого декабря две тысячи пятнадцатого года.

Voor het Koninkrijk België

Pour le Royaume de Belgique

Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

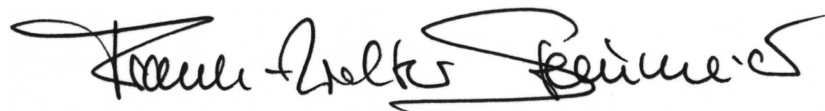
Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

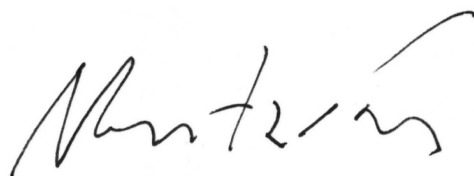

Thar cheann Na hÉireann

For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

Pour la Grand-Duché de Luxembourg

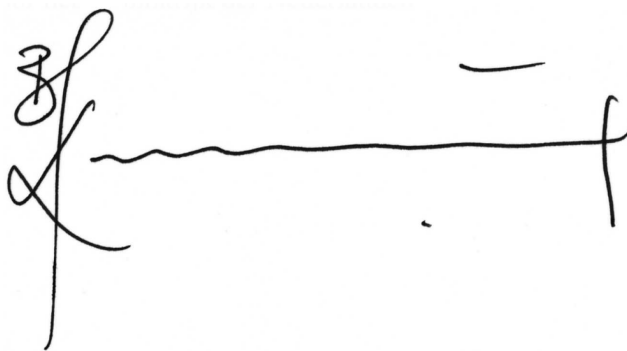
Magyarország részéről

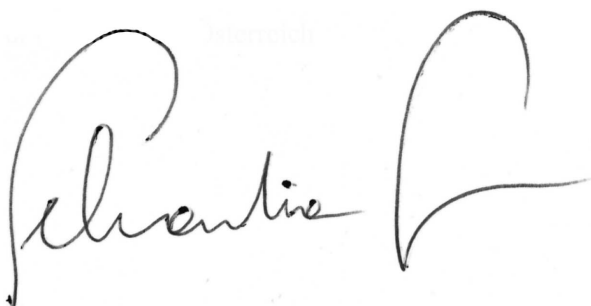
Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

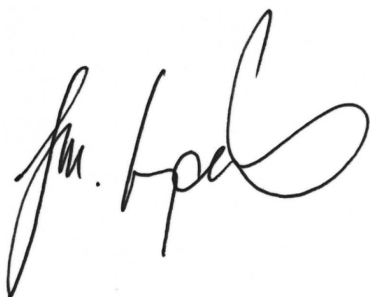
Pentru România

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 Za Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Za Europsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

Қазақстан Республикасы үшін
 За Республику Казахстан

—

I. MELLÉKLET

FENNTARTÁSOK A 46. CIKKEL ÖSSZHANGBAN

A. A KAZAH KÖZTÁRSASÁG FENNTARTÁSAI

A Kazah Köztársaság fenntartja a jogot arra, hogy a nemzeti elbánásra vonatkozó kötelezettségvállalásokkal nem összeegyeztethető intézkedéseket tartson fenn vagy fogadjon el, az alább meghatározottak szerint:

1. A földfelszín alatti ágazat

1.1. A Kazah Köztársaság felszín és felszín alatti közeg használata a Kazah Köztársaságban jogi személyként történő letelepedéshez kötött (azaz leányvállalat).

1.2. Az államnak elsőbbségi joga van megvásárolni a felszín alatti közeg használatának jogát (vagy annak részét) és/vagy a felszín alatti közeg használatának jogaihoz kapcsolódó tárgyat.

2. Stratégiai erőforrások és tárgyak

A Kazah Köztársaság visszautasíthatja annak engedélyezését, hogy az Európai Unió természetes vagy jogi személyeinek ellenőrzése alatt álló, a Kazah Köztársaság területén letelepedett jogi személyek és fióktelepeik ügyleteket folytassanak a Kazah Köztársaság területén stratégiai erőforrások használata és/vagy stratégiai tárgyak vásárlását illetően, amennyiben az ilyen használat vagy vásárlás eredményeként a jogok egy személynél vagy ugyanazon országokból származó személyek csoportjánál koncentrálnának. E feltétel betartása a Kazah Köztársaság vonatkozó jogszabályai szerint meghatározott kapcsolt vállalkozások tekintetében is kötelező⁽¹⁾. A Kazah Köztársaság – nemzetbiztonsági érdekek alapján – korlátozásokat állapíthat meg a stratégiai erőforrásokra vagy tárgyakra vonatkozó tulajdonjogok vagy tulajdonjogok átruházása tekintetében.

3. Ingatlan

3.1. Az Európai Unió természetes vagy jogi személyeinek ellenőrzése alatt álló jogi személyek és a Kazah Köztársaság területén letelepedett fióktelepeik magántulajdonként nem birtokolhatnak földterületeket gazdálkodás/mezőgazdasági termelés vagy erdőtervezés céljából. Az Európai Unió természetes vagy jogi személyeinek ellenőrzése alatt álló jogi személyek és a Kazah Köztársaság területén letelepedett fióktelepeik legfeljebb tíz éves, meghosszabbítható időtartamra jogot kaphatnak arra, hogy ideiglenesen földterületet használhassanak gazdálkodás/mezőgazdasági termelés vagy erdőtervezés céljából.

3.2. Az Európai Unió természetes vagy jogi személyeinek ellenőrzése alatt álló jogi személyek és a Kazah Köztársaság területén letelepedett fióktelepeik magántulajdonként nem birtokolhatnak földterületeket a Kazah Köztársaság határövezetében, határai mentén vagy tengeri kikötői körül.

3.3. Az Európai Unió természetes vagy jogi személyeinek az ellenőrzése alatt álló jogi személyek és a Kazah Köztársaság területén letelepedett fióktelepeik korlátozottan lízingelhetnek a Kazah Köztársaság államhatára mentén fekvő földterületet mezőgazdasági célokból.

3.4. Az Európai Unió természetes vagy jogi személyeinek az ellenőrzése alatt álló jogi személyek és a Kazah Köztársaság területén letelepedett fióktelepeik nem kaphatnak állandó földhasználati jogot.

4. Állatvilág

4.1. A Kazah Köztársaság szuverenitásán vagy joghatóságán belüli tengeri vagy belvizekben található biológiai erőforrásokhoz és halászterületekhez való hozzáférés és azok felhasználása, eltérő rendelkezés hiányában, a Kazah Köztársaság lobogója alatt hajózó és a Kazah Köztársaság területen lajstromozott halászhajókra korlátozódik. Az Európai Unió jogi személyeinek a Kazah Köztársaság területén jogi személy formájában létrehozott leányvállalatai tulajdonában álló halászhajók számára nincs megtiltva, hogy a Kazah Köztársaság lobogója alatt hajózzanak.

4.2. Egy adott terület vagy vízi övezet vadon élő növényeit és állatait illetően a használati jog odaítélése tekintetében a Kazah Köztársaság jogi személyei élveznek elsőbbséget.

⁽¹⁾ A Kazah Köztársaság részvénytársaságokról szóló, 2003. május 13-i 415. sz. törvényének 64. cikke, valamint a Kazah Köztársaság korlátozott felelősségű társaságokról és kiterjesztett felelősségű társaságokról szóló, 1998. április 22-i 220-I. törvényének 12. cikke.

5. Engedélyezési célokra vonatkozó bejegyzési követelmények

Az olyan termékeket előállító társaságokat, amelyek a közegészségügy, biztonság vagy nemzetbiztonság fontos okán engedélyezéshez kötöttek, a Kazah Köztársaság jogi személyeként kell bejegyezni.

6. Kontinentális talapzat

A Kazah Köztársaság kontinentális talapzatán belül korlátozásokat vezethetnek be.

B. AZ EURÓPAI UNIÓ FENNTARTÁSAI

Az Európai Unió fenntartja a jogot arra, hogy a nemzeti elbánás tekintetében tagállamai szerint eltérő, különböző kötelezettségvállalásokkal nem összeegyeztethető intézkedéseket tartson fenn vagy fogadjon el, az alább meghatározottak szerint:

1. Bányászat és kőfejtés, ideértve a kőolaj- és földgázkitermelést is

Az Európai Unió egyes tagállamaiban korlátozásokat alkalmazhatnak; az Európai Unió korlátozásokat alkalmazhat a Kazah Köztársaság természetes vagy jogi személyeinek ellenőrzése alatt álló olyan jogi személyekre, amelyek az Európai Unió kőolaj- és földgázbehozatalának több mint 5 %-át teszik ki.

2. Kőolajtermékek előállítása, gáz-, villamosenergia-, gőz-, forróvíz- és hőelőállítás

Az Európai Unió egyes tagállamaiban korlátozásokat alkalmazhatnak; az Európai Unió korlátozásokat alkalmazhat a Kazah Köztársaság természetes vagy jogi személyeinek ellenőrzése alatt álló olyan jogi személyekre, amelyek az Európai Unió kőolaj- és földgázbehozatalának több mint 5 %-át teszik ki.

3. Halászat

Az Európai Unió tagállamainak szuverenitásán vagy joghatóságán belüli tengeri vizekben található biológiai erőforrásokhoz és halászerületekhez való hozzáférés és azok felhasználása, eltérő rendelkezés hiányában, az Európai Unió valamely tagállamának lobogója alatt hajózó és az Európai Unió területén lajstromozott halászhajókra korlátozódik.

4. Ingatlantulajdon-szerzés, ideértve a földterületet is

Az Európai Unió egyes tagállamaiban korlátozásokat alkalmazhatnak a Kazah Köztársaság természetes vagy jogi személyeinek ellenőrzése alatt álló jogi személyek általi ingatlanszerzésre, ideértve a földterületet is.

5. Mezőgazdaság, ideértve a vadászatot is

Az Európai Unió egyes tagállamaiban a nemzeti elbánás nem alkalmazandó a Kazah Köztársaság természetes vagy jogi személyeinek ellenőrzése alatt álló azon jogi személyekre, amelyek mezőgazdasági vállalkozást kívánnak indítani; a szőlőültetvényeknek a Kazah Köztársaság természetes vagy jogi személyeinek ellenőrzése alatt álló jogi személyek általi megvásárlása bejelentéshez, vagy szükség szerint engedélyhez kötött.

6. Akvakultúra-tevékenységek

A nemzeti elbánás nem alkalmazandó az Európai Unió területén folytatott akvakultúra-tevékenységekre.

7. A hasadóanyagok és fúzióra képes anyagok, illetve ezek alapanyagainak kitermelése és feldolgozása

Az Európai Unió egyes tagállamaiban korlátozásokat alkalmazhatnak.

II. MELLÉKLET

**A KAZAH KÖZTÁRSASÁG ÁLTAL A VÁLLALATON BELÜL FENNTARTÁSOK A 48. CIKK
(2) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN**

Az Európai Unió olyan, nem szolgáltatási ágazatban tevékenykedő jogi személyének, amelyhez a vállalaton belül személyeket helyeznek át, áruk előállításával kell foglalkoznia ⁽¹⁾.

A vállalaton belül áthelyezett személyek vezetőként vagy szakemberként való foglalkoztatásának eleget kell tennie a gazdasági szükségesség vizsgálatára ⁽²⁾ vonatkozó követelményeknek. A Kazah Köztársaság WTO-csatlakozásától számított öt éves időszak lejártakor a gazdasági szükségesség vizsgálatát nem kell elvégezni ⁽³⁾.

A legalább három főt számláló társaságok esetében a vállalaton belül áthelyezett személyek száma kategóriánként a vezetők és szakemberek összlétszámának legfeljebb 50 %-ára korlátozódik.

A Fél vállalaton belül áthelyezett személyeinek beutazási és ideiglenes tartózkodása három évig engedélyezett, a felhatalmazott szerv által évente kiadott engedélyek alapján.

⁽¹⁾ Amennyiben a felszín alatti közeg használatára vonatkozó szerződések keretében kerül sor személyek vállalaton belüli áthelyezésére, annak összhangban kell lennie a Kazah Köztársaság WTO-hoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvvel.

⁽²⁾ A munkavállalási engedélyt csak azután adják ki, ha az illetékes hatóság adatbázisában megfelelő jelölteket kerestek, valamint az álláshirdetést a tömegmédiában közzétették. Ezen eljárások nem tarthatnak tovább egy hónapnál. A vállalaton belül áthelyezett személyeknek szóló engedélyeket ezen eljárások lefolytatása után adják ki, kivéve, ha a vállalat az igényeinek megfelelő helyi jelöltet talált.

⁽³⁾ A beutazásra, tartózkodásra és munkavállalásra vonatkozó összes többi követelményt, jogszabályt és rendeletet alkalmazni kell.

III. MELLÉKLET

A III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 8. FEJEZETÉNEK (KÖZBESZERZÉS) HATÁLYA

1. RÉSZ

AZON KÖZPONTI KORMÁNYZATI SZERVEK, AMELYEK KÖZBESZERZÉSE A FEJEZET HATÁLYA ALÁ TARTOZIK

Az e megállapodás 120. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett küszöbök:

300 000 különleges lehívási jog az építési szolgáltatásoktól eltérő árukra és szolgáltatásokra (e melléklet 4. és 5. része)

7 millió különleges lehívási jogépítési szolgáltatásokra (e melléklet 6. része)

Az Európai Unióra esetében:

Az Európai Unió tagállamainak központi kormányzati szervezeteit a WTO közbeszerzésről szóló megállapodásának 1. függelékéhez csatolt, az Európai Unióról szóló 1. melléklet sorolja fel. Az e megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 8. fejezete (Közbeszerzés) nem öleli fel az említett listán csillaggal (*) jelölt szerveket, sem az abban említett Védelmi Minisztériumokat.

Megjegyzés:

A beszerzést végző szervek listáján az Európai Unió valamely tagállama listán felsorolt beszerzést végző szervének alárendelt jogalanyok is szerepelnek, amennyiben azok nem rendelkeznek külön jogi személyiséggel.

A Kazah Köztársaság esetében:

- A Kazah Köztársaság Beruházási és Fejlesztési Minisztériuma
- A Kazah Köztársaság Energiaügyi Minisztériuma
- A Kazah Köztársaság Mezőgazdasági Minisztériuma
- A Kazah Köztársaság Nemzetgazdasági Minisztériuma
- A Kazah Köztársaság Külügyminisztériuma
- A Kazah Köztársaság Egészségügyi és Szociális Fejlesztési Minisztériuma
- A Kazah Köztársaság Pénzügyminisztériuma
- A Kazah Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma
- A Kazah Köztársaság Oktatási és Tudományügyi Minisztériuma
- A Kazah Köztársaság Kulturális és Sportminisztériuma
- A Köztársasági Költségvetés Végrehajtásának Ellenőrzéséért Felelős Számviteli Bizottság
- A Kazah Köztársaság közszolgálati ügyekkel és korrupcióellenes végrehajtással foglalkozó ügynöksége
- Az Emberi Jogok Nemzeti Központja

Megjegyzés:

A fenti állami szervek közbeszerzési eljárásainak megszervezését és végrehajtását végrehajthatja egyetlen intézmény is, amelyet a Kazah Köztársaság jogszabályaival összhangban határoznak meg.

2. RÉSZ

AZON REGIONÁLIS KORMÁNYZATI ÉS HELYI ÖNKORMÁNYZATI SZERVEK, AMELYEK KÖZBESZERZÉSE A FEJEZET HATÁLYA ALÁ TARTOZIK

Az e megállapodás 120. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett küszöbök:

400 000 különleges lehívási jog az építési szolgáltatásoktól eltérő árukra és szolgáltatásokra (e melléklet 4. és 5. része)

7 millió különleges lehívási jogépitési szolgáltatásokra (e melléklet 6. része)

Az Európai Unióra esetében:

Az Európai Unió tagállamainak összes regionális kormányzati szerve

Megjegyzések:

E megállapodás alkalmazásában, „regionális kormányzati szerv” alatt – a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrájának (NUTS) létrehozásáról szóló, 2003. május 26-i 1059/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ (NUTS) szerint meghatározott – NUTS 1 és 2 alá tartozó közigazgatási egységek beszerzést végző szervei értendők.

A Kazah Köztársaság esetében:

- Almati terület közigazgatása
- Atyrau terület közigazgatása
- Aktobe terület közigazgatása
- Akmola terület közigazgatása
- Kelet-Kazahsztán területének közigazgatása
- Zhambyl terület közigazgatása
- Nyugat-Kazahsztán területének közigazgatása
- Karaganda terület közigazgatása
- Kyzylorda terület közigazgatása
- Kostanay terület közigazgatása
- Mangistau terület közigazgatása
- Pavlodar terület közigazgatása
- Észak-Kazahsztán területének közigazgatása
- Dél-Kazahsztán területének közigazgatása
- Asztana város közigazgatása
- Almati város közigazgatása

Megjegyzés: A fenti állami szervek közbeszerzési eljárásainak megszervezését és végrehajtását végrehajthatja egyetlen intézmény is, amelyet a Kazah Köztársaság jogszabályaival összhangban határoznak meg.

⁽¹⁾ HL L 154., 2003.6.21., 1. o.

3. RÉSZ

AZ ÖSSZES TÖBBI OLYAN SZERV, AMELYEK KÖZBESZERZÉSE A FEJEZET HATÁLYA ALÁ TARTOZIK

(Nincs)

4. RÉSZ

SZABÁLYOZOTT ÁRUK

Az Európai Unió részéről és a Kazah Köztársaság részéről

1. E megállapodás eltérő rendelkezése hiányában e megállapodást az e melléklet 1–3. részében felsorolt jogalanyok által történő valamennyi árubeszerzésre alkalmazni kell.
2. Az e megállapodás 137. cikkében említett áruk jegyzéke:

A következő táblázatban szereplő, a Vámigazgatások Világszervezetének Harmonizált Rendszer szerinti nómenklatúrájában foglalt HR kódszámok azonosítják az e megállapodás 137. cikkében említett árukat. A leírás csak tájékoztató jellegű.

Szám	HR-Kód	Árucsoportok
1	0401–0402	Tej és tejszín
2	0701–0707	Egyes élelmezési célra alkalmas zöldségfélék
3	2501–2530	Egyéb nemfém ásványi termék
4	2801–2940	Egyes vegyi anyagok és vegyi termékek
5	3101–3826	Egyes vegyi anyagok és vegyi termékek
6	3917	Műanyagból készült cső és tömlő és ezek szerelvénye
7	4801	Újságpapír tekercsben vagy ívben
8	4803	Toalettpapír, szalvéta vagy arctörölő, törülőkendő vagy pelenka, és egyéb háztartási papír – háztartási vagy egészségügyi – higiéniai termék
9	5101–6006	Textilipari alapanyagok és textilárúk
10	7201–8113	Nem nemesfémek és ezekből készült áruk
11	8201–8311	Fém végtermékek, gépek és berendezések kivételével
12	8429	Önjáró bulldózer, homlokgyalu, földgyalu, talajjegengető, földnyeső (szkréper), lapátos kotró, exkavátor, kanalas rakodógép, döngölőgép és úthenger
13	8501–8517	Bizonyos gépek és berendezések
14	8535–8548	Egyes elektronikus berendezések

Szám	HR-Kód	Árucsoportok
15	870130	Lánctalpas vontató
16	870190	A 8701. vtsz. alatt szereplő egyéb traktorok (a 8709 vtsz. alatt szereplő traktorok kivételével)
17	8702	Gépjármű, a vezetőt is beleértve 10 vagy annál több személy szállítására
18	8703	Gépkocsi és más gépjármű, elsősorban személyszállításra tervezett (a 8702 vtsz. alá tartozó kivételével), beleértve a kombi típusú gépkocsit és a versenyautót is
19	8704	Áruszállító gépjármű
20	8705	Különleges célra szolgáló gépjármű, a kizárólag személy- vagy áruszállításra tervezett kivételével (pl. műszaki segélykocsi, darus kocsi, tűzoltókocsi, betonkeverő kocsi, utcaseprő és locsolóautó, műhelykocsi, mozgó röntgenkocsi)
21	8716	Pótkocsi (utánfutó) és félpótkocsi; más jármű géperezéjű hajtás nélkül; mindezek alkatrésze
22	8802	Helikopterek és űrhajók
23	940350	Fa hálósobabútor
24	9405	Lámpák, világítástechnikai berendezések

5. RÉSZ

SZABÁLYOZOTT SZOLGÁLTATÁSOK

Az Európai Unió részéről és a Kazah Köztársaság részéről:

Ezt a megállapodást az e melléklet 1–3. részében felsorolt szervek által az Egyesült Nemzetek Szervezet ideiglenes központi termékosztályozásának (a továbbiakban: CPCprov) 51. ágazata által azonosított – a WTO szolgáltatások ágazati besorolási listáján (MTN.GNS/W/120) szereplő – alábbi szolgáltatások tekintetében végzett beszerzésre kell alkalmazni ⁽¹⁾:

Leírás	CPCprov hivatkozási szám.
Távközlési szolgáltatások	752 ⁽²⁾
Könyvvizsgálói (audit) szolgáltatás	86211
Számviteli könyvvizsgálati szolgáltatások	86212
Piackutatási szolgáltatások	86401
Üzletviteli tanácsadás	865
Üzletviteli tanácsadáshoz kapcsolódó szolgáltatások	866 ⁽³⁾

⁽¹⁾ Olyan szolgáltatások kivételével, amelyeket a beszerzést végző szerveknek – egy kihirdetett törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezés alapján – más szervtől kell beszerezniük.

⁽²⁾ A Kazah Köztársaság tekintetében, a helyi távközlési szolgáltatások és rádiós kommunikációs szolgáltatások – ideértve a műholdas kommunikációt is, a külföldi műholdas szolgáltatók által a Kazah Köztársaság távközlési engedéllyel rendelkező jogi személyei számára nyújtott szolgáltatások kivételével, a Kazah Köztársaság GATS-ban vállalt egyedi kötelezettségeinek jegyzékében foglaltak szerint

⁽³⁾ A választott bírói és békéltetési szolgáltatás kivételével

Leírás	CPCprov hivatkozási szám.
Építészeti szolgáltatás	8671
Műszaki mérnöki szolgáltatások	8672
Integrált mérnöki szolgáltatások	8673
Település-, tájrendezési tervezés	8674
Kapcsolódó tudományos és műszaki szaktanácsadás	8675 ⁽¹⁾

Megjegyzés:

A szabályozott szolgáltatásokra alkalmazni kell a Feleknek a GATS szerinti egyedi kötelezettségei jegyzékében meghatározott korlátozásokat és feltételeket.

6. RÉSZ

SZABÁLYOZOTT ÉPÍTÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

Az Európai Unió részéről és a Kazah Köztársaság részéről

Ezt a megállapodást a CPCprov-ban felsorolt összes építőipari szolgáltatás e melléklet 1–3. részében felsorolt jogalanyok által történő beszerzésére kell alkalmazni.

Megjegyzés:

A szabályozott szolgáltatásokra alkalmazni kell a Feleknek GATS szerinti egyedi kötelezettségei jegyzékében meghatározott korlátozásokat és feltételeket.

7. RÉSZ

ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

Az Európai Unióra esetében:

1. E megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 8. fejezete (Közbeszerzés) nem öleli fel az alábbiakat:
 - a) a mezőgazdasági támogatóprogramok és emberi élelmezési programok (például élelmiszersegélyezés, beleértve a sürgős segítségnyújtást is) elősegítésére termelt mezőgazdasági termékek beszerzésére; valamint
 - b) műsorszolgáltatók általi, programanyagok megvételére, fejlesztésére, gyártására vagy közös gyártására vonatkozó beszerzések, valamint közvetítési időre vonatkozó szerződések.
2. Az e melléklet 1. és 2. részének hatálya alá tartozó beszerzést végző szervek ivóvízzel, energiával, közlekedéssel és postai ágazattal kapcsolatos tevékenységekkel összefüggő beszerzései nem tartoznak e megállapodás hatálya alá, kivéve, ha azok e melléklet 3. részének hatálya alá tartoznak
3. Az Åland-szigetek tekintetében az Ausztria, Finnország és Svédország Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló szerződés Åland-szigetéről szóló 2. jegyzőkönyvében foglalt különös feltételeket kell alkalmazni.

⁽¹⁾ A jogszerű határok meghatározása céljából végzett földmérés, légi mérés és légi térképkészítés, valamint a CPC 86754 kivételével, a Kazah Köztársaság GATS-ban vállalt egyedi kötelezettségeinek jegyzékében foglaltak szerint.

4. Ami a beszerzést végző szervek által a védelem és biztonság területén végzett beszerzéseket illeti, a hatály azon árukra korlátozódik, amelyek nem érzékenyek és nem hadászati célú anyagok.
5. A beszerzés áru vagy szolgáltatási, önmagukban e megállapodás hatálya alá nem tartozó elemeinek beszerzést végző szervek által történő beszerzése nem tekintendő az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésnek.

A Kazah Köztársaság esetében:

1. E megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 8. fejezete (Közbeszerzés) nem öleli fel az alábbiakat:
 - a) mezőgazdasági termékek beszerzése mezőgazdasági támogatóprogramok, ideértve az élelmezésbiztonsági célból történő beszerzést is, és emberi élelmezési programok (például élelmiszersegélyezés, beleértve a sürgős segítségnyújtást is) előmozdítása céljából;
 - b) műsorszolgáltatók általi, programanyagok megvételére, fejlesztésére, gyártására vagy közös gyártására vonatkozó beszerzések, valamint közvetítési időre vonatkozó szerződések;
 - c) áruk, munka vagy szolgáltatás beszerzése a közbeszerzésről szóló, 2007. július 21-i 303-III. sz. törvény 41. cikkének (3) bekezdése alapján, ha az államtitoknak minősülő információt érint;
 - d) közbeszerzés az úrkutatás és a világűr békés célokra való feltérképezése területén, valamint az ürtevékenységek területét érintő közös projektek és programok végrehajtása terén folytatott nemzetközi együttműködést illetően;
 - e) a kizárólag természetes vagy állami monopólium által nyújtott áruk, munka vagy szolgáltatás beszerzése; illetve
 - f) pénzügyi szolgáltatások beszerzése, kivéve, ha azt e melléklet 5. része meghatározza.
2. E megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 8. fejezete (Közbeszerzés) nem alkalmazandó a kis vagy kisebbségi tulajdonban lévő vállalkozások vagy a különleges igényeket támaztó személyeket alkalmazó vállalkozásokkal kötött preferenciális szerződésekre. A preferenciális szerződés bármilyen formában nyújtott preferencia, mint például egy áru vagy szolgáltatás nyújtására vonatkozó kizárólagos jog, vagy bármilyen árpreferencia.
3. E megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 8. fejezete (Közbeszerzés) nem öleli fel a megállapodás hatálya alá tartozó jogalany által egy, a megállapodás hatálya alá nem tartozó jogalany nevében végzett beszerzést.
4. A beszerzés áru vagy szolgáltatási, önmagukban e megállapodás hatálya alá nem tartozó elemeinek beszerzést végző szervek által történő beszerzése nem tekintendő az e megállapodás hatálya alá tartozó beszerzésnek.
5. Az e melléklet 1. és 2. részének hatálya alá tartozó beszerzést végző szervek ivóvízzel, energiával, közlekedéssel és postai ágazattal kapcsolatos tevékenységekkel összefüggő beszerzései nem tartoznak e megállapodás hatálya alá, kivéve, ha azok e melléklet 3. részének hatálya alá tartoznak

IV. MELLÉKLET

**A III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 8. FEJEZETÉBEN (KÖZBESZERZÉS) SZEREPLŐ
BESZERZÉSI INFORMÁCIÓK ÉS HIRDETMÉNYEK KÖZZÉTÉTELÉT SZOLGÁLÓ MÉDIUMOK**

1. RÉSZ

A KÖZBESZERZÉSI INFORMÁCIÓK KÖZZÉTÉTELÉT SZOLGÁLÓ MÉDIUMOK

Az EURÓPAI UNIÓ esetében:

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

<http://simap.europa.eu>

BELGIQUE/BELGIË

Törvények, királyi rendeletek, miniszteri rendeletek, miniszteri körlevelek – le Moniteur Belge

Bírósági határozatok – Pasicrisie

BULGÁRIA

Törvények és rendeletek – Държавен вестник (Állami Közlöny)

Bírósági határozatok – www.sac.government.bg

Általános igazgatási végrehajtási és eljárási szabályok – www.aop.bg and www.cpc.bg

CSEH KÖZTÁRSASÁG

Törvények és rendeletek – Sbírka zákonů České republiky (A Cseh Köztársaság jogszabályainak gyűjteménye)

A Versenyvédelmi Hivatal döntései – A Versenyvédelmi Hivatal döntéseinek gyűjteménye

DÁNIA

Törvények és rendeletek – Lovtidende

Bírósági határozatok – Ugeskrift for Retsvaesen

Közigazgatási határozatok és eljárások – Ministerialtidende

A közbeszerzési fellebbezési tanács határozatai – Konkurrencerådets Dokumentation

NÉMETORSZÁG

Jogszabályok és rendeletek – Bundesanzeiger

Bírósági határozatok: Entscheidungssammlungen des Bundesverfassungsgerichts, Bundesgerichtshofs, Bundesverwaltungsgerichts,

Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte

ÉSZTORSZÁG

Törvények, rendeletek és általánosan alkalmazandó közigazgatási határozatok: Riigi Teataja

Az Észt Legfelsőbb Bíróság ítéletei: Riigi Teataja (3. rész)

ÍRORSZÁG

Jogszabályok és rendeletek – Iris Oifigiúil (az ír kormány hivatalos közlönye)

GÖRÖGORSZÁG

A Görög Köztársaság Hivatalos Lapja – Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας

SPANYOLORSZÁG

Jogszabályok – Boletín Oficial del Estado

Bírósági határozatok – nincs hivatalos kiadvány

FRANCIAORSZÁG

Jogszabályok – Journal Officiel de la République française

Bírósági határozatok – Recueil des arrêts du Conseil d'Etat

Revue des marchés publics

HORVÁTORSZÁG

Narodne novine – <http://www.nn.hr>

OLASZORSZÁG

Jogszabályok – Gazzetta Ufficiale

Bírósági határozatok – nincs hivatalos kiadvány

CIPRUS

Jogszabályok – A Köztársaság Hivatalos Közlönye (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας)

Bírósági határozatok: A Legfelsőbb Bíróság határozatai – Άλλامي Νyomda (Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 – Τυπογραφείο της Δημοκρατίας)

LETTORSZÁG

Jogszabályok – Latvijas Vēstnesis (Hivatalos Lap)

LITVÁNIA

Törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések – A Litván Köztársaság Hivatalos Lapja („Valstybės Žinios”)

Bírósági határozatok, joggyakorlat – A Litván Legfelsőbb Bíróság Értesítője „Teismų praktika”; A Litván Közigazgatási Bíróság Legfelsőbb Bíróságának Értesítője „Administracinių teismų praktika”

LUXEMBURG

Jogszabályok – Memorial

Bírósági határozatok – Pasicrisie

MAGYARORSZÁG

Jogszabályok – Magyar Közlöny (A Magyar Köztársaság Hivatalos Lapja)

Joggyakorlat – Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzések Tanácsa

Joggyakorlat – Közbeszerzési Értesítő – A Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja

MÁLTA

Jogszabályok – Kormányzati Közlöny

HOLLANDIA

Jogszabályok – Nederlandse Staatscourant és/vagy Staatsblad

Bírósági határozatok – nincs hivatalos kiadvány

AUSZTRIA

Jogszabályok – Österreichisches Bundesgesetzblatt Amtsblatt zur Wiener Zeitung

Bírósági határozatok, joggyakorlat – Sammlung von Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes

Sammlung der Entscheidungen des Verwaltungsgerichtshofes – administrativrechtlicher und finanzrechtlicher Teil

Amtliche Sammlung der Entscheidungen des OGH in Zivilsachen

LENGYELORSZÁG

Jogszabályok – Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Jogi Közlöny – Lengyel Köztársaság)

Bírósági határozatok, joggyakorlat – „Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i Sądu Okręgowego w Warszawie” ((Válogatás választott bírósági ítéletekből és a Varsói Regionális Bíróság ítéleteiből)

PORTUGÁLIA

Jogszabályok – Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série

Bírósági kiadványok – Boletim do Ministério da Justiça

Colectânea de Acordos do Supremo Tribunal Administrativo;

Colectânea de Jurisprudencia das Relações

ROMÁNIA

Törvények és rendeletek – Monitorul Oficial al României (Románia Hivatalos Lapja)

Bírósági határozatok, általánosan alkalmazandó közigazgatási határozatok és más eljárások – www.anrmap.ro

SZLOVÉNIA

Jogszabályok – A Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja

Bírósági határozatok – nincs hivatalos kiadvány

SZLOVÁKIA

Jogszabályok – Zbierka zákonov (Jogszabálygyűjtemény)

Bírósági határozatok – nincs hivatalos kiadvány

FINNORSZÁG

Suomen Säädoskokoelma – Finlands Författningssamling (Finnország törvénytára)

SVÉDORSZÁG

Svensk Författningssamling (Svédország törvénytára)

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Jogszabályok – HM Stationery Office

Bírósági határozatok – Law Reports

„Közjogi intézmények” – HM Stationery Office

A KAZAH KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL:

A Kazah Köztársaság közbeszerzési weboldala: <http://goszakup.gov.kz>

A Kazah Köztársaság szabályozási jogi aktusainak jogi információs rendszere: <http://adilet.zan.kz>

2. RÉSZ

A HIRDETMÉNYEK KÖZZÉTÉTELÉT SZOLGÁLÓ MÉDIUMOK

Az Európai Unióra esetében:

Az Európai Unió Hivatalos Lapja <http://simap.europa.eu>

A Kazah Köztársaság esetében:

A Kazah Köztársaság közbeszerzési weboldala: <http://goszakup.gov.kz>

V. MELLÉKLET

**A III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 14. FEJEZETE (VITARENDEZÉS) SZERINTI
VÁLASZTOTT BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSI SZABÁLYZAT**

Általános rendelkezések

1. Az e megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezetében (Vitarendezés) és e szabályok alapján:
 - a) „tanácsadó”: az a személy, aki valamelyik Fél felkérésére tanácsot ad, vagy e Felet segíti a választott bírósági eljárással kapcsolatban;
 - b) „választott bíró”: e megállapodás 177. cikke szerint létrehozott választott bírói testület tagja;
 - c) „asszisztens”: az a személy, aki valamely választott bíró megbízásának megfelelően kutatást folytat vagy segítséget nyújt az adott választott bíró részére;
 - d) „panaszos Fél”: bármelyik fél, aki e megállapodás 176. cikke szerint választott bírói testület létrehozását kéri;
 - e) „bepanaszolt Fél”: az a Fél, akire vonatkozóan az ezen megállapodás 173. cikkében említett rendelkezések megsértését állítják;
 - f) „választott bírói testület”: az ezen megállapodás 177. cikke szerint létrehozott testület;
 - g) „valamely Fél képviselője”: valamely Fél által az e megállapodás keretében folytatott vita céljából kijelölt alkalmazott vagy egyéb személy;
 - h) „nap”: naptári nap;
 - i) „munkanap”: bármilyen nap, az ünnepnap, szombat és vasárnap kivételével.
2. A Felek megosztják a szervezési ügyekből eredő kiadásokat, ideértve a választott bírónak fizetendő díjazást és kiadásokat.

Értesítések

3. A konzultációkra irányuló kérelmeket és a választott bírói testület létrehozására irányuló kérelmeket elektronikus kommunikáció útján, faxon, ajánlott levélként, futárpostával vagy más olyan távközlési eszközzel küldenek meg a másik Fél számára, amely rögzíti az adott dokumentum elküldését.
4. A vitában részt vevő Felek és a választott bírói testület – a konzultációkra irányuló kérelmek és a választott bírói testület létrehozására irányuló kérelmek kivételével – minden dokumentumot e-mailben és faxon, ajánlott levélként, futárpostával vagy más olyan távközlési eszközzel továbbítanak, amely rögzíti az adott dokumentum elküldését a másik Félnek vagy adott esetben az összes választott bírónak. Amennyiben nem bizonyítják ennek ellenkezőjét, az e-mail az elküldésének napján tekintendő kézbesítettnek. Amennyiben a kísérő dokumentumok valamelyike bizalmas, vagy túl nagy ahhoz, hogy e-mailben küldjék, a dokumentumot küldő Fél az e-mail kézbesítésétől számított egy napon belül más elektronikus formátumban a másik Fél – és adott esetben minden választott bíró – rendelkezésére bocsáthatja a szóban forgó dokumentumot, A fenti esetekben a dokumentumot kézbesítő Fél írásban tájékoztatja a másik Felet – és adott esetben minden választott bírót – a dokumentum megküldéséről, és feltünteti annak tartalmát.
5. Minden értesítést a Kazah Köztársaság kormányához, illetőleg az Európai Bizottság Kereskedelmi Főigazgatóságához kell címezni. E megállapodás III. címe (Kereskedelem és üzleti tevékenység) alkalmazásának megkezdésétől számított 30 napon belül a Felek ezen eljárási szabályzat 3. és 4. szabálya alapján megküldik egymásnak az elektronikus kommunikációra vonatkozó részleteket. Az e-mailcímekben vagy egyéb elektronikus kommunikációban bekövetkező változásokról késedelem nélkül értesíteni kell a másik Felet és adott esetben a választott bírói testületet.
6. A választott bírói testület eljárásához kapcsolódó bármilyen kérelemben, értesítésben, írásbeli beadványban vagy egyéb dokumentumban szereplő, elírásból származó csekély hibák egy új, a módosításokat egyértelműen feltüntetető dokumentum gyors megküldésével kijavíthatók.

7. Amennyiben a dokumentum kézbesítése szombatra, vasárnapra, illetve az Európai Unió vagy a Kazah Köztársaság törvényes ünnepnapjára esik, a kézbesítés utolsó napja a következő munkanap. Ha a dokumentumot olyan napon kézbesítik valamely Fél részére, amely annak a Félnek a területén ünnepnap, a dokumentum a következő munkanapon tekintendő kézbesítettnek. Egy dokumentum kézhezvételének napja megegyezik kézbesítésének napjával.

A választott bírósági eljárás megindítása

8. a) Amennyiben e megállapodás 177. cikke vagy ezen eljárási szabályzat 19., 20. vagy 47. szabálya szerint a választott bírói testület valamely tagját sorshúzással választják ki, a sorshúzásra a panaszos Fél által meghatározott időpontban és helyszínen kerül sor, és arról haladéktalanul tájékoztatják a bepanaszolt Felet. A bepanaszolt Fél – amennyiben úgy kívánja – jelen lehet a sorshúzáson. A sorshúzásra minden esetben az ott megjelent Fél/Felek jelenlétében sor kerül.
 - b) Amennyiben, e megállapodás 177. cikke vagy ezen eljárási szabályzat 19., 20. vagy 47. szabálya alapján a választott bírói testület valamely tagját sorshúzás útján választják ki, és az Együtműködési Bizottságnak két elnöke van, mindkét elnök vagy megbízottjaik, vagy azokban az esetekben, ha a másik elnök vagy megbízottja nem fogadja el a sorshúzásban való részvételt, egy elnök egyedül végzi el a sorsolást.
 - c) A Felek értesítik a kiválasztott választott bírókat kinevezésükről.
 - d) Az e megállapodás 177. cikke szerinti eljárás alapján kinevezett választott bíró a kinevezéséről való értesítést követő öt napon belül megerősíti az Együtműködési Bizottság felé, hogy készen áll arra, hogy a választott bírói testület tagjaként szolgáljon.
 - e) A vitában érintett Felek eltérő megállapodása hiányában a Felek a választott bírói testület létrehozásától számított hét napon belül személyesen vagy más kommunikációs csatornán keresztül üléseznek a választott bírói testülettel. A Felek és a választott bírói testület meghatározza azokat a kérdéseket, amelyeket a Felek vagy a választott bírói testület megfelelőnek ítélt, ideértve a választott bírónak fizetendő javadalmazást és költségeket is. A javadalmazást és a költségeket a WTO-előírásokkal összhangban kell meghatározni.
9. a) Amennyiben a Felek a választott bírók kiválasztását követő öt napon belül nem jutnak ettől eltérő megállapodásra, akkor a választott bírói testület hatásköre a következőkre terjed ki:
„a megállapodás vitában érdekelt felek által hivatkozott rendelkezéseinek figyelembevételével megvizsgálja a választott bírói testület létrehozására irányuló kérelemben említett ügyet, határoz a kérdéses intézkedésnek a 173. cikkben említett rendelkezéssel való összeegyeztethetőségéről, és a 180., 181., 182. és 195. cikkel összhangban jelentést tesz.”
 - b) A Felek a megállapodásukat követő három napon belül értesítik a választott bírói testületet az elfogadott megbízatásról.

Az eljárást megindító beadványok

10. A panaszos Fél legkésőbb a választott bírói testület létrehozását követő 20 napon belül benyújtja az eljárást megindító, írásbeli beadványát. A bepanaszolt Fél legkésőbb a kezdeti beadvány kézhezvételét követő 20 napon belül írásban előterjeszti válaszbeadványát.

A választott bírói testületek működése

11. A választott bírói testület összes ülését a választott bírói testület elnöke vezeti. A választott bírói testület felhatalmazhatja az elnököt arra, hogy igazgatási vagy eljárási döntéseket hozzon.
12. E megállapodás III. címe (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezetének (Vitarendezés) eltérő rendelkezései hiányában, a választott bírói testület tevékenységét bármilyen eszközön keresztül folytathatja, beleértve a telefont, telefaxot vagy számítógépes kapcsolatot is.
13. A választott bírói testület tanácskozásain kizárólag választott bírók vehetnek részt, a választott bírói testület azonban tanácskozásain engedélyezheti asszisztensei jelenlétét.

14. A jelentések megfogalmazása a választott bírói testület másra nem ruházható, kizárólagos hatásköre.
15. Ha az e megállapodás III. címe (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezetének (Vitarendezés) és az e megállapodás V–VII. mellékleteinek rendelkezései által nem szabályozott eljárási kérdés merül fel, a választott bírói testület – a Felekkel folytatott konzultációt követően – megfelelő, az említett rendelkezésekkel összeegyeztethető eljárást fogadhat el.
16. Amennyiben a választott bírói testület megítélése szerint az eljárásban alkalmazandó, az e megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezetében (Vitarendezés) meghatározott határidőtől eltérő valamely határidő módosítása, illetve bármely más eljárási vagy adminisztratív kiigazítás szükséges, írásban értesíti a vitában érdekelt Feleket a módosítás vagy kiigazítás okairól és a szükséges határidőről vagy kiigazításról.

Helyettesítés

17. Amennyiben egy választott bíró nem tud részt venni az e megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezete (Vitarendezés) szerinti választott bírósági eljárásban, lemond vagy helyettesíteni kell, mert nem felel meg az e megállapodás VI. mellékletében szereplő magatartási kódex követelményeinek; az őt helyettesítő személyt az e megállapodás 177. cikke és ezen eljárási szabályzat 8. szabálya szerint kell kiválasztani.
18. Ha a vitában részes valamely Fél úgy ítéli meg, hogy egy választott bíró nem felel meg a magatartási kódex követelményeinek, és emiatt le kell váltani, e Fél a magatartási kódexnek a választott bíró általi megsértését alátámasztó körülményekre vonatkozó bizonyítékok megismerésétől számított 15 napon belül értesítést küld a vitában részes másik Félnek.
19. Ha a vitában részes valamely Fél úgy ítéli meg, hogy az elnöki tisztségtől eltérő tisztséget betöltő valamely választott bíró nem felel meg a magatartási kódex követelményeinek, akkor a vitában érdekelt Felek konzultálnak, és amennyiben megegyeznek az adott választott bíró leváltásának szükségességéről, az e megállapodás 177. cikkének és ezen eljárási szabályzat 8. szabályának megfelelően kiválasztják az új választott bírót.

Ha a vitában érdekelt Felek nem tudnak megegyezni a választott bíró leváltásának szükségességéről, a Felek bármelyike kérheti, hogy az ügyet terjesszék választott bírói testület elnöke elé, akinek a döntése végleges.

Ha egy ilyen kérelmet követően az elnök megállapítja egy választott bíróról, hogy az nem felel meg a magatartási kódex követelményeinek, az új választott bírót az e megállapodás 177. cikke és ezen eljárási szabályzat 8. szabálya szerint kell kiválasztani.

20. Ha a Felek valamelyike úgy ítéli meg, hogy a választott bírói testület elnöke nem felel meg a magatartási kódex követelményeinek, akkor a felek konzultálnak, és amennyiben megegyeznek az elnök leváltásának szükségességéről, az e megállapodás 177. cikkének és ezen eljárási szabályzat 8. szabályának megfelelően új elnököt választanak.

Ha a Felek nem tudnak megegyezni az elnök leváltásának szükségességéről, bármely Fél kérheti, hogy az ügyet terjesszék az e megállapodás 196. cikkének (1) bekezdésében említett, az elnöki tisztség betöltésére kiválasztott személyek aljegyzékén még szereplő valamely tagja elé. Az Együttműködési Bizottság elnöke vagy annak megbízottja sorshúzással választja ki nevüket. Az így kiválasztott személynek az elnök leváltásának szükségességéről hozott döntése végleges.

Ha az így kiválasztott személy úgy dönt, hogy az eredetileg megválasztott elnök nem felel meg a magatartási kódex követelményeinek, sorshúzással új elnököt választanak, az e megállapodás 196. cikkének (1) bekezdésében említett, az elnöki tisztség betöltésére kiválasztott személyek aljegyzékéről. Az új elnök kiválasztására az e bekezdésben említett döntéstől számított öt napon belül sort kell keríteni.

21. A választott bírói testület eljárásait fel kell függeszteni az eljárási szabályzat 18., 19. és 20. szabályában leírt eljárások végrehajtásának időtartamára.

Meghallgatások

22. A választott bírói testület elnöke – a vitában érdekelt Felekkel és a választott bírói testület többi tagjával egyeztetve – kitűzi a meghallgatás napját és időpontját, és azt írásban megerősíti a vitában érdekelt Felek számára. Ezt az információt az eljárás logisztikai szervezéséért felelős Fél nyilvánosan közzéteszi, kivéve, ha a meghallgatás nem nyilvános. Amennyiben azt egyik Fél sem ellenzi, a választott bírói testület dönthet úgy is, hogy nem tart meghallgatást.

23. A Felek eltérő megállapodása hiányában a meghallgatást Brüsszelben tartják, ha a Kazah Köztársaság a panaszos fél, és Aszتانában, ha az Európai Unió a panaszos fél.
24. A választott bírói testület pótlólagos meghallgatásokat is kitűzhet, ha a Felek ebben megállapodnak.
25. A választott bírók mindegyikének az összes meghallgatáson végig jelen kell lennie.
26. A következő személyek jelen lehetnek a meghallgatáson, függetlenül attól, hogy az eljárás nyilvános-e:
 - a) a vitában érdekelt Felek képviselői;
 - b) a vitában érdekelt Felek tanácsadói;
 - c) adminisztratív személyzet, tolmácsok, fordítók és bírósági jelentéstevők; valamint
 - d) a választott bírók asszisztensei.A választott bírói testülethez történő felszólalás joga kizárólag a vitában érdekelt Felek képviselőit és tanácsadóit illeti meg.
27. A meghallgatás napja előtt legkésőbb öt nappal a vitában érdekelt mindkét Fél benyújtja a választott bírói testülethez azon személyek névsorát, akik a meghallgatáson az említett Fél nevében szóban fogják kifejezni álláspontjukat, illetve akik egyéb képviselőként vagy tanácsadóként a meghallgatáson jelen lesznek.
28. A választott bírói testület a meghallgatást a következő módon hajtja végre, biztosítva, hogy a panaszos Fél és a bepanaszolt Fél egyenlő időt kapjon:

Érvek kifejtése

- a) a panaszos Fél érvei
- b) a bepanaszolt Fél érvei

Ellenérvek kifejtése

- a) a panaszos Fél érvei
- b) a bepanaszolt fél viszontválasza

29. A választott bírói testület a meghallgatás során bármikor kérdéseket intézhet a vitában érdekelt bármelyik Félhez.
30. A választott bírói testület gondoskodik arról, hogy valamennyi meghallgatásról jegyzőkönyv készüljön, és hogy azt a lehető leghamarabb kézbesítsék a vitában érdekelt Felek számára. A vitában érdekelt Felek megjegyzéseket fűzhetnek a jegyzőkönyvhöz és a választott bírói testület e megjegyzéseket figyelembe veheti.
31. A meghallgatást követő tíz napon belül a vitában érdekelt mindkét Fél kiegészítő írásbeli beadványt nyújthat be bármilyen olyan kérdéssel kapcsolatban, amely a meghallgatás során felmerült.

Írásbeli kérdések

32. A választott bírói testület az eljárás során írásban bármikor kérdést intézhet a vitában érdekelt Felek egyikéhez vagy mindkettőjükhöz. A választott bírói testület által feltett valamennyi kérdéstről a vitában érdekelt mindkét Fél másolatot kap.
33. A vitában érdekelt Felek kötelesek a választott bírói testület által feltett kérdésre adott írásbeli válaszukat másolatban megküldeni a vitában érdekelt másik Fél számára is. A vitában érdekelt mindkét Fél számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a másik Fél válaszána beérkezésétől számított öt napon belül írásbeli észrevételeket tehessen.

Titoktartás

34. A vitában érdekelt mindkét Fél és tanácsadói bizalmasan kezelik azokat az információkat, amelyeket a vitában érdekelt másik Fél a választott bírói testület elé terjesztett, és bizalmas információként jelölt meg. Amennyiben a vitában érdekelt valamely Fél írásbeli beadványait bizalmas változatban nyújtja be a választott bírói testület számára, e Fél a másik Fél kérésére, a kérelemtől vagy a benyújtástól – amelyik későbbi – számított 15 napon belül az előterjesztésben szereplő információk nyilvánosságra hozható összefoglalóját is elkészíti, valamint magyarázattal szolgál arra, hogy a nyilvánosságra nem hozható információk miért bizalmasak. E szabályzatban semmi sem akadályozza meg a vitában érdekelt Feleket abban, hogy saját álláspontjukat nyilvánosságra hozzák, amennyiben ezt oly módon teszik, hogy a másik Fél által benyújtott információkra való hivatkozáskor nem fednek fel semmiféle olyan részletet, amelyet a másik Fél bizalmasként jelölt meg.

A választott bírói testület zárt ülést tart, ha a Felek beadványai és az érvelések bizalmas információkat tartalmaznak. A vitában érdekelt Felek és tanácsadók fenntartják a választott bírói testület előtt zajló meghallgatások titkosságát, amikor azokra zárt tárgyalás formájában kerül sor.

A választott bírói testület jelentésének nem bizalmas változata

35. Amennyiben a választott bírói testület jelentése olyan információt tartalmaz, amelyet valamely Fél bizalmasként jelölt meg, a választott bírói testület elkészíti a jelentés nyilvános változatát. A Felek számára lehetőséget kell biztosítani a nyilvános változat észrevételezésére, és a választott bírói testület figyelembe veszi észrevételeiket a jelentés végleges nyilvános változatának elkészítésekor.

Ex parte kapcsolatfelvétel

36. A választott bírói testület nem ülésezhet, illetve nem kommunikálhat egyik Féllel sem a másik Fél távollétében.
37. A többi választott bíró távollétében a választott bírói testület egyik tagja sem vitathatja meg az eljárás tárgyának valamely részletét a vitában érdekelt egyik vagy mindkét Féllel.

Amicus curiae előterjesztések

38. Amennyiben a Felek a választott bírói testület létrehozásától számított három napon belül nem állapodnak meg ettől eltérően, a választott bírói testület a vitában érdekelt Felek területén letelepedett, a vitában érdekelt Fél kormányától független természetes vagy jogi személyeitől is kaphat önálló kezdeményezésű írásbeli beadványokat, amennyiben azt a választott bírói testület megalakulásától számított tíz napon belül előterjesztik, és megfogalmazásuk tömör, a dupla sorközrel gépelt 15 oldal terjedelmet nem haladja meg, valamint közvetlenül kapcsolódnak a választott bírói testület által tárgyalt ténybeli vagy jogi kérdéshez.
39. A beadvány leírást tartalmaz az azt benyújtó természetes vagy jogi személyről, többek között feltüntetni állampolgárságát vagy letelepedési helyét, tevékenységei jellegét, jogállását, általános célkitűzéseit, finanszírozásának forrását, és meghatározza, milyen tekintetben érdekelt az adott személy a választott bírói testület eljárásában. A beadványt a vitában érdekelt Felek által ezen eljárási szabályzat 42. és 43. szabályával összhangban kiválasztott nyelven kell megírni.
40. A választott bírói testület jelentésében felsorolja a hozzá beérkezett összes olyan beadványt, amely megfelel ezen eljárási szabályzat 38. és 39. szabályának. A választott bírói testület jelentésében nem köteles kitérni az ezekben a beadványokban szereplő érvekre. Az ilyen beadványokat megküldik a vitában érdekelt Feleknek, hogy azok megtehessek észrevételeiket. A vitában érdekelt Feleknek a beadványok kézhezvételétől számított tíz napon belül kell megküldeniük észrevételeiket, és a választott bírói testületnek figyelembe kell vennie ezeket az észrevételeket.

Sürgős esetek

41. Az e megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezetében (Vitarendezés) említett sürgős esetekben a választott bírói testület a Felekkel folytatott konzultációt követően adott esetben kiigazítja az ezen eljárási szabályzatban említett határidőket, és e kiigazításról értesíti a Feleket.

Fordítás és tolmácsolás

42. Az e megállapodás 174. cikkében említett konzultációk során és legkésőbb az ezen eljárási szabályzat 8. szabályának e) pontjában említett ülésig a vitában érdekelt Felek igyekeznek megállapodni a választott bírói testület előtt folyó eljárás közös munkanyelvében.
43. Ha a vitában érdekelt Felek nem tudnak megállapodni egy közös munkanyelvben, akkor mindkét Fél az írásbeli beadványát az általa választott nyelven adja be. Ilyen esetben az adott Fél fordítást biztosít beadványairól a másik Fél által választott nyelvre, kivéve, ha azokat a WTO valamelyik munkanyelvén nyújtotta be. A bepanaszolt Fél gondoskodik a szóbeli előterjesztéseknek a felek által választott nyelvekre történő tolmácsolásáról.
44. A választott bírói testület jelentését a vitában érdekelt Felek által választott nyelven vagy nyelveken bocsátja ki.
45. A vitában érdekelt bármelyik Fél tehet észrevételeket az ezen eljárási szabályzattal összhangban készült dokumentumok fordításának pontosságával kapcsolatban.
46. Mindkét Fél viseli az írásbeli beadványai fordításának költségeit. A választott bírói testület jelentésének fordítási költségeit a vitában érdekelt Felek egyenlő arányban viselik.

Egyéb eljárások

47. Ezen eljárási szabályzat az e megállapodás 174. cikkében, 184. cikkének (2) bekezdésében, 185. cikkének (2) bekezdésében, 186. cikkének (3) bekezdésében és 187. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eljárásokra is alkalmazandó. Ugyanakkor az ezen eljárási szabályzatban megállapított határidőket az említett egyéb eljárásokra vonatkozóan a választott bírói testület kiigazítja a választott bírói testület jelentésének meghozatalára vonatkozó különleges határidőknek megfelelően.

VI. MELLÉKLET

A III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 14. FEJEZETÉBEN (VITARENDEZÉS) SZEREPLŐ VÁLASZTOTT BÍRÓI TESTÜLET TAGJAIRA ÉS KÖZVETÍTŐKRE VONATKOZÓ MAGATARTÁSI KÓDEX

Fogalom meghatározások

1. E magatartási kódexben:
 - a) „választott bíró”: e megállapodás 177. cikke szerint létrehozott választott bírói testület tagja;
 - b) „jelölt”: olyan személy, akinek neve a megállapodás 196. cikkében említett választott bírói névjegyzéken szerepel, és akinek a megállapodás 177. cikke szerinti választott bírói testület tagjává történő kinevezése megfontolás alatt van;
 - c) „asszisztens”: az a személy, aki valamely választott bíró megbízásának megfelelően kutatást folytat vagy segítséget nyújt az adott választott bíró részére;
 - d) „eljárás”: eltérő rendelkezés hiányában az e megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezete (Vitarendezés) szerinti választott bírósági eljárás;
 - e) „személyzet”: egy választott bíró tekintetében azok a személyek, akik az asszisztensen kívül a választott bíró irányítása és ellenőrzése alá tartoznak;
 - f) „közvetítő”: az e megállapodás VII. mellékletének megfelelően közvetítést folytató személy;

Az eljáró személyek felelőssége

2. Valamennyi jelölt és választott bíró elkerül minden szabálytalanságot és a szabálytalanság látszatát, független és pártatlan, kerüli a közvetlen és közvetett összeférhetlenséget, és példamutató magatartást tanúsít annak érdekében, hogy a vitarendezési mechanizmus egységessége és pártatlansága ne sérüljön. A korábbi választott bírók kötelesek eleget tenni az e magatartási kódex 15., 16., 17. és 18. szabályában leírt kötelezettségeknek.

Nyilvánossághozatali kötelezettség

3. Az e megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezete (Vitarendezés) szerinti választott bíróvá választásának megerősítése előtt a jelölt köteles felfedni minden érdeket, kapcsolatot vagy egyéb kérdést, amely befolyásolhatja függetlenségét vagy pártatlanságát, vagy amely ésszerű indokok alapján szabálytalanság vagy elfogultság látszatát keltheti az eljárásban. E célból a jelölt köteles minden ésszerű erőfeszítést megtenni annak érdekében, hogy az ilyen érdekeket, kapcsolatokat és kérdéseket megismerje.
4. A jelölt vagy választott bíró csak az Együttműködési Bizottsággal közli írásban az e magatartási kódex tényleges vagy potenciális megsértésével kapcsolatos kérdéseket, a Felek által történő megfontolás végett.
5. A választott bíró megválasztását követően is köteles minden ésszerűen elvárható erőfeszítést megtenni azért, hogy megismerje az e magatartási kódex 3. szabályában említett minden érdeket, kapcsolatot vagy kérdést, és azokat felfedje. A nyilvánossághozatali kötelezettség folyamatosan fennáll, és kötelezi a választott bírót arra, hogy az eljárás bármelyik szakaszában felfedjen minden ilyen érdeket, kapcsolatot vagy kérdést. A választott bíró az ilyen érdekekről, kapcsolatokról vagy kérdésekről oly módon tájékoztat, hogy azokat írásban közli az Együttműködési Bizottsággal, hogy a Felek megfontolhassák.

A választott bírók kötelezettségei

6. Kiválasztásuk megerősítését követően a választott bírók kötelesek feladataikat alaposan és gyorsan, tisztességgel és gondossággal ellátni az eljárás egésze folyamán.
7. A választott bíró csak az eljárás folyamán felmerült, a választott bírói testület jelentéséhez szükséges kérdéseket vizsgálja, és e feladatot harmadik személyre nem ruházza át.

8. A választott bíró minden szükséges intézkedést megtesz annak biztosítására, hogy asszisztensei és személyzete ismerjék az e magatartási kódex 2., 3., 4., 5., 16., 17. és 18. szabályában foglalt szabályokat, és betartsák azokat.
9. A választott bíró az eljárást illetően nem léphet ex parte kapcsolatba.

A választott bírók függetlensége és pártatlansága

10. A választott bíró független és pártatlan, kerüli a szabálytalanság vagy elfogultság látszatát, önérdék, külső nyomás, politikai megfontolások, társadalmi nyomás, valamely Félhez való lojalitás vagy a kritikától való félelem által nem befolyásolt.
11. A választott bíró közvetlenül vagy közvetve sem vállal olyan kötelezettséget vagy fogad el olyan előnyt, amely hatással lehet kötelezettségeinek megfelelő ellátására, vagy ilyen hatás látszatát keltheti.
12. A választott bíró nem használhatja fel a választott bírói testületben betöltött pozícióját semmilyen személyes vagy magánérdek előmozdítására. A választott bíró kerüli az olyan fellépéseket, amelyek azt a benyomást kelthetik, hogy mások által befolyásolható helyzetben vannak.
13. A választott bíró nem hagyhatja, hogy magatartását vagy döntését pénzügyi, üzleti, hivatásbeli, személyes vagy társadalmi kapcsolatok vagy kötelezettségek befolyásolják.
14. A választott bíró tartózkodik attól, hogy olyan kapcsolatot létesítsen vagy pénzügyi érdekeltséget szerezzen, amely hatással lehet pártatlanságára, vagy amely ésszerű megfontolások alapján szabálytalanság vagy elfogultság látszatát keltheti.

A korábbi választott bírók kötelezettségei

15. Valamennyi korábbi választott bíró elkerül minden olyan cselekményt, amely azt a látszatot keltheti, hogy kötelezettségeinek ellátása során elfogult volt, vagy a választott bírói testület döntéséből vagy jelentéséből előnye származott.

Titoktartás

16. Egyetlen választott bíró vagy korábbi választott bíró vagy közvetítő sem fedhet fel vagy használhat fel semmilyen, az eljárással kapcsolatos vagy az eljárás során szerzett nem nyilvános információt, kivéve, ha az az érintett eljárás céljaiból történik, és semmilyen esetben sem fedhet fel vagy használhat fel ilyen információt arra, hogy saját maga vagy mások számára előnyre tegyen szert, vagy mások érdekeit hátrányosan befolyásolja.
17. A választott bíró nem hozhatja nyilvánosságra a választott bírói testület jelentését vagy annak részeit az e megállapodás III. címe (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezetének (Vitarendezés) megfelelő közzétételt megelőzően.
18. Egy választott bíró vagy korábbi választott bíró soha nem hozhatja nyilvánosságra a választott bírói testület tanácskozásain elhangzott információkat vagy bármely választott bíró véleményét.

Kiadások

19. A választott bírók nyilvántartást vezetnek és kimutatást készítenek az eljárásra fordított időről és felmerült költségeiről, valamint az asszisztensük és személyzetük által ráfordított időről és költségekről.

Közvetítők

20. Az e magatartási kódexben a választott bírók és a korábbi választott bírók részére előírt szabályok értelemszerűen alkalmazandók a közvetítőkre is.
-

VII. MELLÉKLET

III. CÍM (KERESKEDELEM ÉS ÜZLETI TEVÉKENYSÉG) 14. FEJEZETÉBEN (VITARENDEZÉS) SZEREPLŐ
KÖZVETÍTŐ MECHANIZMUS

1. cikk

Célkitűzés

E melléklet célja annak megkönnyítése, hogy közvetítő segítségével zajló átfogó és gyors eljárás révén kölcsönösen elfogadott megoldást sikerüljön találni a Felek között.

A. szakasz

A közvetítő mechanizmus szerinti eljárás

2. cikk

Információkérés

1. A közvetítői eljárás kezdeményezése előtt bármely Fél bármikor írásbeli információkérelmet küldhet egy a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházást hátrányosan érintő intézkedéssel kapcsolatban. A Fél, amelyhez a kérelmet intézték, a kérelem kézhezvételétől számított 20 napon belül írásbeli választ küld, amely tartalmazza a kérelemben szereplő információval kapcsolatos megjegyzéseit.

2. Amennyiben a válaszadó Fél úgy véli, hogy nem áll módjában válaszat a kérelem kézhezvételétől számított 20 napon belül megküldeni, haladéktalanul tájékoztatja a kérelmező Felet a késedelem okairól, valamint arról, hogy becslése szerint leghamarabb milyen időtartamon belül áll módjában válaszat megküldeni.

3. cikk

Az eljárás megindítása

1. A másik Félnek megküldött írásbeli kérelem útján bármely Fél bármikor kérelmezheti, hogy a Felek közvetítői eljárást kezdjenek. A kérelemnek kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy világosan bemutassa a kérelmező Fél számára problémát okozó pontokat, és:

- a) meg kell határozni a kérdéses konkrét intézkedést;
- b) meg kell neveznie azokat a feltételezett hátrányos hatásokat, amelyeket az intézkedés a kérelmező Fél szerint a Felek közötti kereskedelemre vagy beruházásra jelenleg, illetve a jövőben gyakorol; valamint
- c) ki kell fejtenie, hogy a kérelmező Fél szerint az említett hatások hogyan állnak összefüggésben az intézkedéssel.

2. A Felek csak kölcsönös megállapodással indíthatják meg a közvetítői eljárást. Az (1) bekezdés szerinti kérelem benyújtása esetén, az a Fél, amelyhez a kérelmet intézték, jóhiszeműen mérlegeli a kérést, és a kézhezvételétől számított tíz napon belül írásban megküldi a kérelmező Félnek a kérés elfogadását vagy elutasítását.

4. cikk

A közvetítő kiválasztása

1. A Felek törekednek arra, hogy az e melléklet 3. cikkének (2) bekezdésében említett elfogadás kézhezvételétől számított 15 napon belül megállapodjanak a közvetítő személyében.

2. Amennyiben a Felek az e cikk (1) bekezdésben meghatározott időszakon belül nem tudnak megállapodni a közvetítő személyéről, bármelyik Fél felkérheti az Együtműködési Bizottság elnökét vagy elnökének megbízottját, hogy az e megállapodás 196. cikkének (1) bekezdése szerint felállított jegyzékről válassza ki sorshúzással a közvetítőt. Mindkét Fél képviselőit kellő időben fel kell kérni, hogy legyenek jelen a sorshúzáson. A sorshúzásra mindenesetre az ott megjelent Fél/Felek jelenlétében sor kerül.
3. Az Együtműködési Bizottság elnöke, vagy az elnök megbízottja a (2) bekezdés alapján benyújtott kérelemtől számított öt napon belül kiválasztja a közvetítőt.
4. Amennyiben az e megállapodás 196. cikkének (1) bekezdésében említett jegyzékek valamelyikét nem állítják össze az e melléklet 3. cikke szerinti kérelem benyújtásáig, a közvetítőt az egyik vagy mindkét Fél által formálisan javasolt személyek közül sorshúzással választják ki.
5. A Felek eltérő megegyezése hiányában a közvetítő nem lehet egyik Fél állampolgára sem.
6. A közvetítő pártatlan és átlátható módon segíti a Feleket abban, hogy tisztázzák az intézkedést és annak lehetséges kereskedelmi hatásait, valamint kölcsönösen elfogadott megoldásra jussanak.
7. A közvetítőkre az e megállapodás VI. mellékletében foglalt, a választott bírói testület tagjaira és közvetítőkre vonatkozó magatartási kódex értelemszerűen alkalmazandó.
8. Az e megállapodás V. mellékletében szereplő, a választott bírósági eljárásra vonatkozó eljárási szabályzat 3–7. (Értesítések), valamint 42–46. (Fordítás és tolmácsolás) szabálya szintén értelemszerűen alkalmazandó.

5. cikk

A közvetítői eljárás szabályai

1. A közvetítő kinevezésétől számított tíz napon belül a közvetítői eljárást kezdeményező Fél írásban benyújtja a közvetítőnek és a másik Félnek aggályainak részletes leírását, különösen a kérdéses intézkedés működését és kereskedelmi hatásait. A fenti leírás kézhezvételétől számított 20 napon belül a másik Fél írásban észrevételezheti a leírást. Leírásába vagy észrevételeibe bármelyik Fél belefoglalhat általa relevánsnak vélt információkat.
2. Az érintett intézkedés és annak lehetséges kereskedelmi hatásainak tisztázására a legmegfelelőbb módot a közvetítő határozza meg. A közvetítő különösen megbeszéléseket szervezhet a Felek között, közösen vagy külön-külön konzultálhat a Felekkel, megfelelő szakértőktől és az érdekelt felektől segítséget kérhet, illetve konzultálhat velük, valamint a Felek kérésére bármely más további segítséget nyújthat. A közvetítő konzultál a Felekkel azelőtt, hogy segítséget kérne vagy konzultálna a vonatkozó szakértőkkel és érdekelt felekkel.
3. A közvetítő nem ad tanácsot vagy nem tesz észrevételt a szóban forgó intézkedés e megállapodással való összeegyeztethetőségét illetően. A közvetítő tanácsot nyújthat és megoldást javasolhat a Felek számára mérlegelésre. A Felek elfogadhatják vagy elutasíthatják a javasolt megoldást, illetve eltérő megoldásról állapodhatnak meg.
4. A közvetítés annak a Félnek a területén zajlik, amelyhez a kérelmet intézték, vagy – kölcsönös megegyezés alapján – bármilyen más helyen vagy módon.
5. A Feleknek törekedniük kell arra, hogy a közvetítő kinevezésétől számított 60 napon belül kölcsönösen elfogadott megoldást találjanak. A végleges megoldás elfogadásáig a Felek lehetséges ideiglenes megoldásokról egyezhetnek meg.
6. A kölcsönösen elfogadott megoldást vagy az ideiglenes megoldást az Együtműködési Bizottság határozata útján lehet elfogadni. A kölcsönösen elfogadott megoldásokat nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni. A nyilvánosságra hozott változat nem tartalmazhat olyan információt, amelyet valamely Fél bizalmasként jelölt meg.
7. A Felek kérésére a közvetítő tényekre alapuló jelentéstervezetet bocsát ki a Felek számára, amely rövid összefoglalást tartalmaz: i. a szóban forgó intézkedésről; ii. a követett eljárásokról; valamint iii. bármilyen kölcsönösen elfogadott megoldásról, ideértve az esetleges ideiglenes megoldásokat is. A közvetítő a Feleknek 15 napot biztosít arra, hogy megegyék a jelentéstervezettel kapcsolatos észrevételeiket. A fenti időtartamon belül a Felektől kapott észrevételek mérlegelése után a közvetítő 15 napon belül végső tényszerű jelentést készít a Felek számára. A tényszerű jelentés nem tartalmazhat e megállapodás értelmezésére vonatkozó megállapításokat.

8. Az eljárás a következő esetekben fejeződik be:
- a kölcsönösen elfogadott megoldásnak a Felek által történő elfogadásával, az elfogadás időpontjában.
 - a Felek kölcsönös megállapodásával az eljárás bármelyik szakaszában, e megállapodás napján;
 - a Felekkel való konzultációt követően a közvetítő írásbeli nyilatkozatával, mely szerint további közvetítői erőfeszítések már nem járnának eredménnyel, ezen nyilatkozat időpontjában; illetve
 - valamely Fél írásbeli nyilatkozatával, miután a közvetítői eljárás keretében megismerte a kölcsönösen elfogadott megoldásokat, és megfontolta a közvetítő valamennyi tanácsát és az általa javasolt megoldásokat, ezen nyilatkozat időpontjában.

B. szakasz

Végrehajtás

6. cikk

A kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtása

- Amennyiben a Felek megállapodtak egy megoldásban, mindkét Fél megtesz minden olyan intézkedést, amelyre szükség van ahhoz, hogy a kölcsönösen elfogadott megoldást a megegyezés szerinti időszakon belül végrehajtsák.
- A végrehajtó Fél írásban értesíti a másik Felet a kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtása érdekében tett lépésekről vagy intézkedésekről.

C. szakasz

Általános rendelkezések

7. cikk

Bizalmas kezelés és kapcsolat a vitarendezéssel

- A Felek eltérő megállapodásának hiányában és a melléklet 5. cikke (6) bekezdésének sérelme nélkül az eljárás valamennyi lépését bizalmasan kezelik, ideértve a tanácsokat, illetve a javasolt megoldásokat is. Bármely Fél nyilvánosságra hozhatja azonban azt, hogy közvetítés van folyamatban.
- A közvetítői eljárás nem sérti a Feleknek az e megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezetében (Vitarendezés) vagy bármely más megállapodás rendelkezései szerinti jogait és kötelezettségeit.
- A közvetítői eljárás megkezdése előtt nincs szükség az e megállapodás III. címének (Kereskedelem és üzleti tevékenység) 14. fejezete (Vitarendezés) szerinti konzultációra. A közvetítői eljárás megkezdése előtt azonban rendes körülmények között az adott Félnek az e megállapodás együttműködésre és konzultációra vonatkozó egyéb vonatkozó rendelkezéseire célszerű folyamodnia.
- Az e megállapodás vagy bármely más megállapodás szerinti egyéb vitarendezési eljárásban egyik Fél sem támaszkodhat az alábbiakra, vagy nem hozhatja fel bizonyítékként, és a testület sem veheti figyelembe az alábbiakat:
 - a másik Fél által a közvetítői eljárás során képviselt álláspontokat vagy az e melléklet 5. cikkének (2) bekezdése szerint összegyűjtött információkat;
 - azt a tényt, hogy a másik Fél jelezte hajlandóságát arra, hogy elfogadjon egy megoldást a közvetítés tárgyát képező intézkedésre; illetve
 - a közvetítő tanácsait vagy javaslatait.
- A közvetítő nem lehet testületi tag az ezen megállapodás szerinti vitarendezési eljárásban, vagy a közvetítői részvételének tárgyát képezővel megegyező ügyet érintő, WTO-egyezmény szerinti vitarendezési eljárásban.

*8. cikk***Határidők**

Az e mellékletben említett valamennyi határidő a Felek kölcsönös egyetértésével módosítható.

*9. cikk***Költségek**

1. A közvetítői eljárásban való részvételből eredő kiadások esetében mindkét Fél a saját kiadásait viseli.
 2. A Felek közösen és egyenlő mértékben megosztják a szervezési ügyekből eredő kiadásokat, ideértve a közvetítőnek fizetendő díjazást és kiadásokat. A közvetítő díjazása összhangban van azokkal a rendelkezésekkel, amelyek az e megállapodás V. mellékletében szereplő eljárási szabályzat 8. szabályának e) pontja szerint a választott bírói testület elnökére érvényesek.
-

JEGYZŐKÖNYV

A vámügyekben történő kölcsönös közigazgatási segítségnyújtásról

1. cikk

Fogalommeghatározások

E jegyzőkönyv alkalmazásában:

- a) „vámjogszabályok”: a Felek területén alkalmazandó, az áruk behozatalát, kivitelét, továbbítását és bármely más vámeljárást alá helyezésére vonatkozó jogi vagy szabályozási rendelkezések, amelyek magukban foglalják a tiltó, korlátozó és ellenőrző intézkedéseket is;
- b) „megkereső hatóság”: a Felek egyike által erre a célra kijelölt illetékes közigazgatási hatóság, amely e jegyzőkönyv alapján vámügyekben segítségnyújtást kér;
- c) „megkeresett hatóság”: a Felek egyike által erre a célra kijelölt illetékes közigazgatási hatóság, amely e jegyzőkönyv alapján a vámügyekben a jogsegély iránti kérelmet fogadja;
- d) „személyes adatok”: valamely azonosított vagy azonosítható személlyel kapcsolatos valamennyi információ;
- e) „vámjogszabályokat sértő művelet”: vámjogszabályok megsértése vagy megsértésének kísérlete.

2. cikk

Alkalmazási kör

1. A Felek a hatáskörükbe tartozó területeken, az e jegyzőkönyvben meghatározott módon és feltételekkel segítséget nyújtanak egymásnak a vámjogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében, különösen a vámjogszabály-sértések megelőzése, kivizsgálása és leküzdése terén.
2. A vámügyekben történő segítségnyújtás – e jegyzőkönyv alapján – kiterjed a Felek bármely közigazgatási hatóságára, amely hatáskörrel rendelkezik e jegyzőkönyv alkalmazásához. E segítségnyújtás nem érinti a büntügyi jogsegélyre vonatkozó szabályokat, és a valamely igazságügyi hatóság megkeresése kapcsán gyakorolt jogkörben történő információcserére csak akkor terjed ki, ha az illető igazságügyi hatóság ehhez hozzájárul.
3. E jegyzőkönyv hatálya nem terjed ki a vámok, adók vagy bírságok behajtásához igényelt segítségre.

3. cikk

Segítségnyújtás megkeresés alapján

1. A megkereső hatóság kérésére a megkeresett hatóság az előző rendelkezésére bocsát minden olyan alapvető információt, amely lehetővé teszi a vámjogszabályok helyes alkalmazásának biztosítását, beleértve a vámjogszabályokat sértő vagy arra alkalmas műveletnek minősülő, észlelt vagy tervezett tevékenységekkel kapcsolatos információkat is.
2. A megkereső hatóság kérésére a megkeresett hatóság tájékoztatja a megkereső hatóságot az alábbiakról:
 - a) valamelyik Fél területéről történő árukivitel, valamint a másik Fél területére történő árubehozatal körülményei (tények és feltételek), adott esetben az áruval kapcsolatban alkalmazott vámeljárást meghatározásával;
 - b) valamelyik Fél területére történő árubehozatal, valamint a másik Fél területéről történő árukivitel körülményei (tények és feltételek), adott esetben az áruval kapcsolatban alkalmazott vámeljárást meghatározásával;
3. A megkereső hatóság kérésére a megkeresett hatóság jogi vagy szabályozási rendelkezéseinek keretén belül megteszi a szükséges lépéseket, hogy biztosítsa az alábbiak különleges felügyeletét:
 - a) természetes vagy jogi személyek, akikkel kapcsolatban alapos okkal feltételezhető, hogy részt vesznek vagy részt vettek vámjogszabályokat sértő műveletben;

- b) helyszínek, ahol olyan árukat tárolnak, amelyekkel kapcsolatban megalapozott a gyanúja annak, hogy a műveletek vámjogszabályokat sértenek;
- c) szállított áruk vagy szállításra szánt olyan áruk, amelyekkel kapcsolatban megalapozott a gyanúja annak, hogy a műveletek vámjogszabályokat sértenek;
- d) olyan áruszállítási módok, amelyekkel kapcsolatban megalapozott a gyanúja annak, hogy a műveletek vámjogszabályokat sértenek.

4. cikk

Segítségnyújtás megkeresés nélkül

A Felek – saját kezdeményezésük alapján, valamint saját jogi vagy szabályozási rendelkezéseinek megfelelően – segítséget nyújtanak egymásnak, amennyiben ezt a vámjogszabályok helyes alkalmazása érdekében szükségesnek tartják, különösen az alábbiakra vonatkozó információk átadásával:

- a) olyan tevékenységek, amelyek vámjogszabályokat ténylegesen vagy feltételezhetően sértő műveletek és a másik Fél érdeklődésére számot tarthatnak;
- b) vámjogszabályokat sértő műveletek végrehajtásában alkalmazott új eszközök és módszerek;
- c) áruk, amelyekről ismert, hogy vámjogszabályokat sértő műveletek tárgyát képezik;
- d) természetes vagy jogi személyek, akikkel kapcsolatban alapos okkal feltételezhető, hogy részt vesznek vagy részt vettek vámjogszabályokat sértő műveletben;
- e) szállítóeszközök, amelyekkel kapcsolatban alapos okkal feltételezhető, hogy azokat vámjogszabályokat sértő műveletekben használták, használják vagy használhatják.

5. cikk

Kézbesítés és értesítés

A megkereső hatóság kérésére a megkeresett hatóság a rá alkalmazandó jogszabályoknak vagy szabályozási rendelkezéseknek megfelelően valamennyi szükséges lépést megtesz annak érdekében, hogy a megkeresett hatóság területén lakó vagy ott letelepedett címzett részére valamennyi olyan dokumentumot kézbesítsen, vagy az ilyen címzettet valamennyi olyan határozatról értesítse, amelyet a megkereső hatóság adott ki, és e jegyzőkönyv hatálya alá tartozik.

Az okmányok kézbesítésére vagy határozatok közlésére vonatkozó megkeresést írásban, a megkeresett hatóság valamely hivatalos nyelvén, vagy egy általa elfogadott nyelven kell benyújtani.

6. cikk

A segítségnyújtás iránti megkeresés formája és tartalma

1. A jegyzőkönyv szerinti megkeresés írásban történik. A megkereséshez mellékelni kell a teljesítésükhöz szükséges okmányokat. Sürgős esetben a szóban előterjesztett megkeresések is elfogadhatóak, ezeket azonban haladéktalanul írásban is meg kell erősíteni.
2. Az (1) bekezdés szerinti megkeresés a következő információkat tartalmazza:
 - a) a megkereső hatóság megnevezését;
 - b) a megkeresés célját és indokát;
 - c) a kérelmezett intézkedést;
 - d) a kapcsolódó jogi vagy szabályozási rendelkezéseket és más jogi eszközöket;

- e) azoknak a természetes vagy jogi személyeknek lehetőség szerint minél pontosabb és átfogóbb megjelölését, akikre a vizsgálat irányul;
 - f) a vonatkozó tények és a már elvégzett vizsgálatok összefoglalását;
 - g) a megkeresés teljesítéséhez szükséges minden egyéb információt.
3. A megkeresést a megkeresett hatóság valamely hivatalos nyelven vagy egy általa elfogadott nyelven kell benyújtani. Ez a követelmény nem vonatkozik az (1) bekezdés szerinti megkeresést kísérő dokumentumokra.
4. Amennyiben a megkeresés nem felel meg az (1)-(3) bekezdésben meghatározott formai követelményeknek, helyesbítés vagy kiegészítés kérhető; ez idő alatt övintézkedések rendelkezhetők el.

7. cikk

A megkeresések teljesítése

1. A jogsegély iránti megkeresés teljesítése érdekében a megkeresett hatóság, saját hatáskörében és a rendelkezésére álló eszközökkel, úgy jár el, mintha saját nevében vagy ugyanennek a Félnek egy másik hatóságának a megkeresésére járna el, megadja a megkeresett hatóságnak már rendelkezésre álló információkat, elvégzi a megfelelő vizsgálatokat vagy intézkedik azok elvégzéséről. Ez arra a hatóságra is vonatkozik, amelynek a megkeresett hatóság a megkeresést címezte, amennyiben az utóbbi nem tud saját maga eljárni.
2. A segítségnyújtás iránti megkereséseket a megkeresett Fél jogi vagy szabályozási rendelkezéseivel összhangban kell teljesíteni. Amennyiben a megkeresés nem hajtható végre, a megkereső Felet erről haladéktalanul tájékoztatják.
3. Az egyik Fél kellő felhatalmazással rendelkező tisztviselői – a másik Fél egyetértésével és az általa meghatározott feltételek mellett – jelen lehetnek a megkeresett hatóság vagy az (1) bekezdésnek megfelelően bármely más érintett hatóság hivatalában, a vámjogszabályokat sértő vagy esetlegesen sértő műveleteknek minősülő tevékenységekre vonatkozó információk megszerzése érdekében, amelyekre a megkereső hatóságnak a jegyzőkönyv alkalmazásában szüksége van.
4. Az egyik Fél megfelelő felhatalmazással rendelkező tisztviselői a másik Fél egyetértésével és az utóbbi által meghatározott feltételek mellett jelen lehetnek az utóbbi területén végrehajtott vizsgálatoknál.

8. cikk

Az információ közlésének formája

1. A megkeresett hatóság a vizsgálat eredményét írásban közli a megkereső hatósággal, mellékeli az alapvető iratokat, a hiteles másolatokat vagy egyéb adatokat.
2. Ez a tájékoztatás számítógépi formában is történhet.
3. Eredeti dokumentumot kizárólag kérésre adnak át, olyan esetben, ahol a hitelesített másolat nem elegendő. Az eredeti példányt a lehető leghamarabb visszaküldik.

9. cikk

A segítségnyújtási kötelezettség alóli kivételek

1. A segítségnyújtás megtagadható vagy bizonyos feltételek vagy követelmények teljesítéséhez köthető azon esetekben, amikor valamely Fél úgy ítéli meg, hogy az e jegyzőkönyv alapján történő segítségnyújtás:
- a) sértené a Kazah Köztársaság vagy azon európai uniós tagállam szuverenitását, amelyet e jegyzőkönyv alapján segítségnyújtásra kértek fel; illetve

- b) sértheti a közrendet, közbiztonságot vagy más alapvető érdeket, különösen a jegyzőkönyv 10. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben; illetve
- c) ipari, kereskedelmi vagy szakmai titkot sértene.
2. A segítségnyújtást a megkeresett hatóság elhalaszthatja azon az alapon, hogy az folyamatban lévő nyomozást, bünvádi eljárást vagy pert veszélyeztet. Ilyen esetben a megkeresett hatóság konzultál a megkereső hatósággal annak megállapítása érdekében, hogy nyújtható-e segítség a megkeresett hatóság által megkívánt feltételek mellett.
3. Ha a megkereső hatóság olyan segítséget kér, amelyet megkeresés esetén maga sem tudna teljesíteni, akkor megkeresésében erre a tényre felhívja a figyelmet. Ekkor a megkeresett hatóság határoz az ilyen megkeresésre való válaszadás módjáról.
4. Az (1) és (2) bekezdésben említett esetekben a megkeresett hatóság döntését és annak okait haladéktalanul közölni kell a megkereső hatósággal.

10. cikk

Információcsere és az adatok bizalmas kezelése

1. A jegyzőkönyv értelmében bármilyen formában közölt információ az egyes Feleknel alkalmazandó előírásoktól függően bizalmas vagy korlátozott természetű. Az információk a hivatali titoktartási kötelezettség körébe tartoznak, valamint az információt fogadó Fél hasonló információkra vonatkozó hatályos jogszabályai és az Európai Unió intézményeire vonatkozó megfelelő rendelkezések szerinti védelmet élvezik.
2. Személyes adatok csak akkor továbbíthatóak, ha az adatot fogadó Fél vállalja, hogy ezeket az adatokat legalább olyan szintű védelemben részesíti, mint amit az adatokat küldő Fél megfelelőnek ítél meg.
3. Az e jegyzőkönyv alapján szerzett információknak a vámjogszabályokat sértő műveletek miatt indított bírósági vagy közigazgatási eljárásban való felhasználását e jegyzőkönyv alkalmazásában történő felhasználásnak kell tekinteni. Ezért a Felek a jegyzőkönyv rendelkezéseinek megfelelően megszerzett információkat és a megtekintett dokumentumokat felhasználhatják bizonyítékként jegyzőkönyveikben, jelentéseikben és vallomásaikban, valamint bírósági eljárásokban és vádemelés céljára. Az információt átadó vagy az okmányokhoz hozzáférést biztosító illetékes hatóságot tájékoztatni kell az ilyen felhasználásról.
4. Az e jegyzőkönyv alapján szerzett információk kizárólag e jegyzőkönyvben meghatározott célokra használhatók fel. Ha az egyik Fél ettől eltérő célra kívánja felhasználni ezeket az információkat, ahhoz az információkat átadó hatóság előzetes írásbeli beleegyezése szükséges. Az ilyen felhasználásra ezután az utóbbi hatóság által megállapított korlátozások vonatkoznak.

11. cikk

Szakértők és tanúk

A megkeresett hatóság tisztviselője felhatalmazást kaphat arra, hogy az e jegyzőkönyv hatálya alá tartozó ügyekre vonatkozó bírósági vagy közigazgatási eljárásokban – az adott felhatalmazás keretei között – szakértőként vagy tanúként megjelenjen, és az eljáráshoz szükséges tárgyakat, dokumentumokat vagy azok hitelesített másolatait bemutassa. A megkereső hatóság által a tisztviselőnek küldött idézésben különösen meg kell jelölni, hogy mely közigazgatási vagy igazságügyi hatóság előtt kell megjelennie a tisztviselőnek, és ott milyen ügyekben, milyen címen és milyen minőségben hallgatják meg.

12. cikk

A segítségnyújtás költségei

A Felek lemondanak az e jegyzőkönyv végrehajtásával kapcsolatosan felmerülő költségek egymástól való követeléséről, kivéve adott esetben olyan szakértők és tanúk, valamint tolmácsok és fordítók költségei esetében, akik nem közszolgálati megbízást teljesítenek.

13. cikk

Végrehajtás

1. E jegyzőkönyvben foglaltak végrehajtásával egyrészt a Kazah Köztársaság vámhatóságait, másrészt az Európai Bizottság illetékes szolgálatait és adott esetben az Európai Unió tagállamainak vámhatóságait bízzák meg. E hatóságok döntenek az alkalmazásához szükséges valamennyi gyakorlati rendelkezésről és intézkedésről, figyelembe véve a hatályos szabályokat, különösen az adatvédelem terén.
2. A Felek konzultálnak egymással, a későbbiekben pedig folyamatosan tájékoztatják egymást azokról a részletes végrehajtási szabályokról, amelyeket a jegyzőkönyv rendelkezéseinek megfelelően fogadnak el.

14. cikk

Egyéb megállapodások

1. Az Európai Unió és az Európai Unió tagállamai vonatkozó hatásköreinek figyelembevételével, ennek a jegyzőkönyvnek a rendelkezései:
 - a) nem sértik a Felek egyéb nemzetközi megállapodásból vagy egyezményekből fakadó kötelezettségeit;
 - b) kiegészítik azokat a kölcsönös segítségnyújtásra vonatkozó megállapodásokat, amelyek az Európai Unió egyes tagállamai és a Kazah Köztársaság között már létrejöttek, vagy létrejöhetnek; valamint
 - c) nem érintik az Európai Unió azon rendelkezéseit, amelyek a jegyzőkönyv alapján megszerzett és az Európai Unió vagy az Európai Unió tagállamainak érdeklődésére számot tartó információknak az Európai Bizottság illetékes intézményei és a tagállamok vámhatóságai közötti közlésére vonatkoznak.
 2. E cikk (1) bekezdése ellenére, e jegyzőkönyv rendelkezései elsőbbséget élveznek az Európai Unió egyes tagállamai és a Kazah Köztársaság között megkötött vagy megköthető kölcsönös segítségnyújtásról szóló kétoldalú megállapodások rendelkezéseivel szemben, amennyiben az utóbbi rendelkezései összeegyeztethetetlenek e jegyzőkönyv rendelkezéseivel.
 3. Az e jegyzőkönyv alkalmazhatóságára vonatkozó kérdések tekintetében a Felek a közöttük folytatott rendszeres vámügyi párbeszéd keretében konzultálnak egymással a felmerült kérdés megoldása érdekében.
-